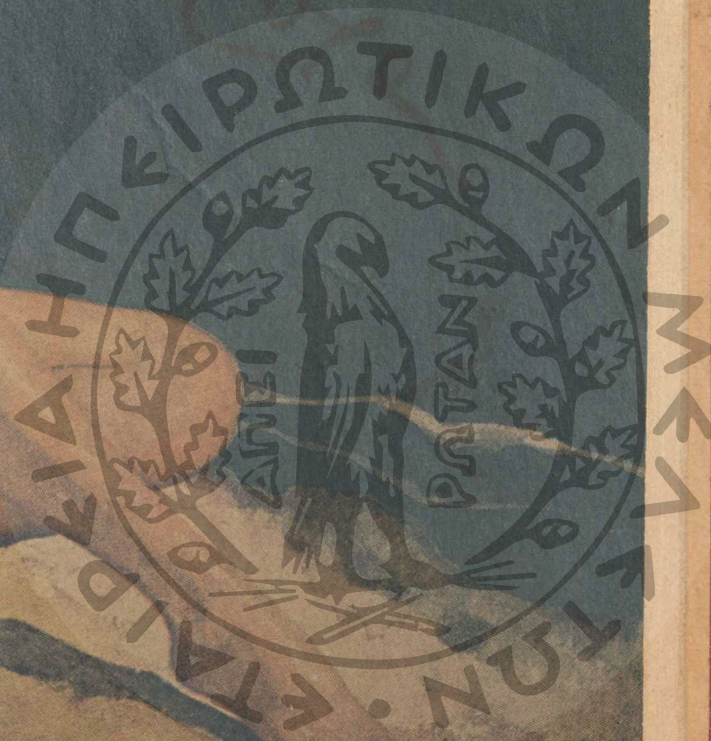
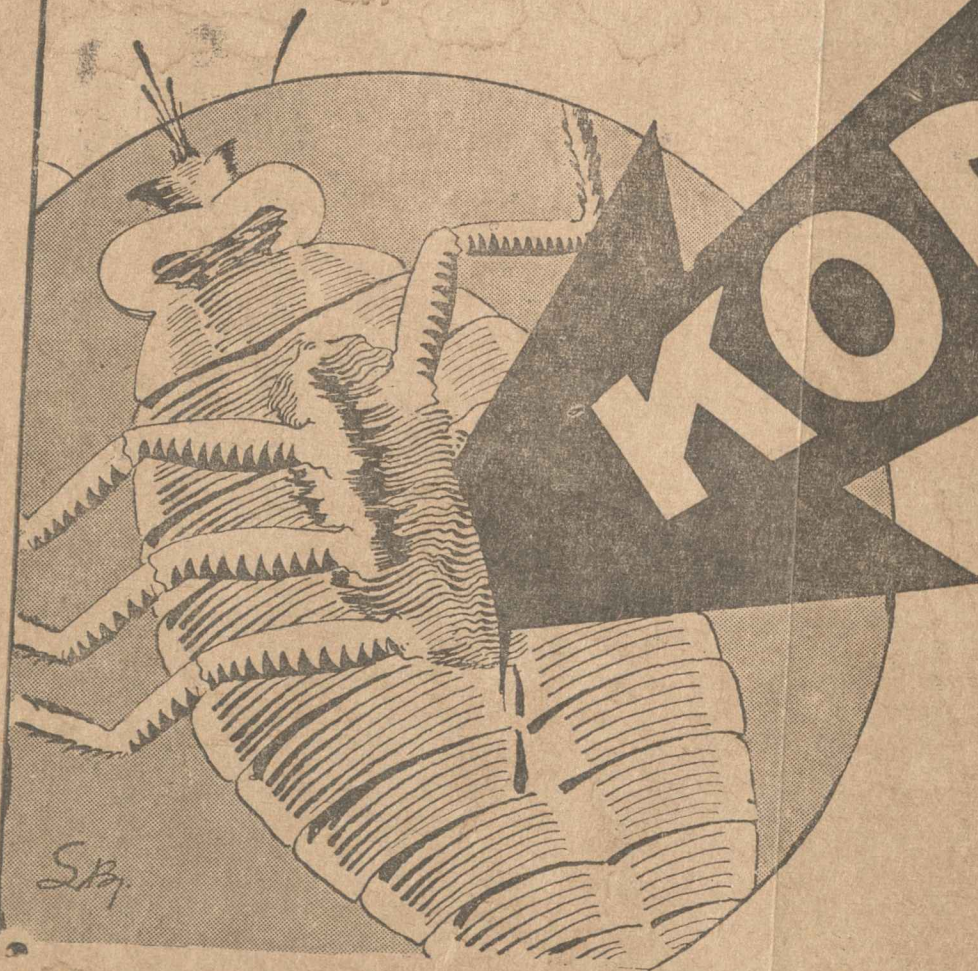

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 14^{ΟΝ}
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β.
ΑΡΙΘ. 25 (694)

ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΕΙΔΙΚΟΝ ΚΟΡΕΟΚΤΟΝΟΝ

**ΦΟΝΕΥΕΙ ΚΕΡΑΥΝΟΒΟΛΩΣ
ΤΟΥΣ ΚΟΡΕΟΝΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ
ΡΙΖΙΚΩΣ ΤΑ ΩΡΙΑ ΤΩΝ
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ**

Γεν. αντιπρ. εταιρία **ΛΕΝΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ,**
ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛ. 24-739

17 Ιουνίου 1937

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

3

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΝΕΜΙΡΟΦΣΚΥ

Η ΓΡΗΟΥΛΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡ

«Εμπαινε αθόρυβα, μ' ένα βιβλίο στο χέρι, με ύφος δειλό, καθόταν στην πιο απόμνηρη γωνιά του μπαρ και άρχισε να διαβάζει. Εκείνη την ώρα το μπαρ, άδειο, ήταν ένα άσυλο γαλήνης. Δεν σήκωνε καθόλου τα μάτια της από το βιβλίο της. Ήταν μία γρηούλα λεπτή, σέτυμένη, μ' επιδερμίδα χωρίς χρώμα, με μάτια χωρίς λάμψη. Όταν γύριζε τις σελίδες του βιβλίου της, τα χέρια της τρεμούλιαζαν. «Όσοι μιλούσαν γι' αυτήν, την έλεγαν «ή γρηά 'Αλίκη Μαϊύνελ».

«Η φωνή της ήταν γλυκιά και απαλή και το χαμόγελό της όμορφο... Έπινε δυο-τρία ούισκυ κι' έπειτα έφευγε. Μια φορά μόνο, μία νύχτα Χριστουγέννων, ήπιε τόσο ώστε το κεφάλι της έγειρε εμπρός και της έπεσε το καπέλλο της. Είχε μαλλιά ρούσσα, χωρίς άσπρη τρίχα, μία κόμη φλογερή και γεμάτη ζωή, πάνω από ένα πρόσωπο θλιμμένο και μαρμαμένο.

Το μπαρ όπου σύχναζε ήταν ένα μικρό μπαρ που πήγαιναν σχεδόν αποκλειστικά 'Αγγλοι κι' 'Αμερικάνοι. Μά κι' αυτή ήταν 'Αμερικανίδα.

Στις δυο ή ώρα όλοι οι ξένοι έφευγαν κι' οι τακτικοί πελάτες — καμιά δωδεκαριά εργένηδες — έμεναν μόνοι. «Όλοι αυτοί οι άνθρωποι ήταν παραπάνω από σαράντα χρόνων. Θεωρούσαν το μπαρ σαν σπίτι τους και τις γυναίκες που το διέθυναν, σαν την πραγματική οικογένειά τους. Πήγαιναν λουλούδια στην ιδιοκτήτρια για τη γιορτή της. «Εκείνη πάλι ένδιαφερόταν γι' αυτούς, αγνοούσε καμιά φορά τα όνόματά τους, μά ήξερε τη μάρκα της σαμπάνιας που προτιμούσαν, τα φαγητά που τους άρεσαν, ήξερε ακόμα ποτέ έπρεπε να τους μιλήσει και ποτέ να σωπαίνει, όπως δεν ξέρει καμιά σύζυγος.

Το καλοκαίρι, οι πελάτες της δεν έφευγαν από το Παρίσι. Κι' έτσι όλοι έφθαναν στο μπαρ στις ώρες τους. «Όταν άρχιζε να θραυιάζει, η μίσση Μαϊύνελ παρουσιαζόταν στο κατώφλι, κρατώντας μερικά ρόδα. Διέσχιζε αθόρυβα τη σάλα και καθόταν στη συνηθισμένη της θέσι.

«Αργά, η μεγάλη μέρα τελείωνε και τ' αυτοκίνητα ξαναγυρίζαν απ' την έξοχη. «Η μικρή Ντόρις, η σεβητόρα, βλέποντας τα έλεγε:

— Θα είναι ώραία στην έξοχη.
Μά οι πελάτες του μπαρ φαινότουσαν ευτυχισμένοι εκά που θρискόντουσαν.

Πάντως προτιμούσαν το χειμώνα κι' ακόμα περισσότερο τις μέρες που η θροχή έπεφτε ραγδαία... Ήταν τόσο ώραία, τόσο ζεστά τότε μέσα στο μπαρ!...

Μια μέρα η Ντόρις, η μικρούλα σεβητόρα, άρραβωνιάστηκε. Οι πελάτες έδειξαν όλοι μεγάλο ενδιαφέρον γι' αυτό το γεγονός. «Ο άρραβωνιαστικός ήταν στρατιώτης κι' έπρεπε να περιμένουν κάπου ένα χρόνο για να παντρευτούν.

«Από την ημέρα εκείνη, η Ντόρις ποτέ ήταν σκυθρωπή και ποτέ νευρικά πρόσχαρη. Μια νύχτα έδειξε στη γρηά 'Αμερικανίδα τη φωτογραφία του άρραβωνιαστικού της.

— Σας άρεσει, μίσση Μαϊύνελ, τη ρώτησε.
«Ήσαν μόνες στο μπαρ. «Ένας ηλικιωμένος 'Αμερικανός

μόνος, ο 'Ερρικ Μπράουν, ο οποίος άλλαζε καμιά κουθένα που και που με την μίσση Μαϊύνελ, έπινε σιωπηλά, καθισμένος στο θάθος της σάλας. «Άκουσε λοιπόν την 'Αλίκη Μαϊύνελ να λήη γλυκά, αφού ξαναδωσε τη φωτογραφία στην Ντόρις:

— Δεν πρέπει να παντρευτείς αυτό το παλληκάρι...
— 'Αλήθεια; Μά γιατί; ρώτησε προσπαθώντας να γελάσει.

«Η 'Αμερικανίδα, χωρίς να σηκώνει τα μάτια, χάραζε άργα κύκλους άπάνω στο ξύλο του μπάγκου με το μακρύ τρεμάμενο δάχτυλό της. «Έπειτα έγραψε με μία εξαιρετική ευκολία ένα όνομα, το κύτταξε μία στιγμή κι' έπειτα τ'όσωσε με το χέρι.

— Γιατί έχει δυο κοριτσιού, απάντησε επιτέλους.
— 'Οχι!... «Ω! 'Οχι... διαμαρτυρήθηκε άσθενικά η Ντόρις.

«Η φωτογραφία παρίστανε ένα νέο, ψηλό και καλοκαμωμένο, με στολή στρατιώτου, με το ένα χέρι στη μέση, χαμογελαστό.

— 'Οχι, μίσση Μαϊύνελ... ξαναείπε η Ντόρις. «Ας τον ξέρατε...

— Μά τον ξέρω, είπε άπότομα και δυνατά η 'Αμερικανίδα, τον ξέρω αυτόν τον τύπο του άνδρα τόσο καλά, ώστε δεν γελιέμαι όταν τον βλέπω. Είπε άποφασιστικά, καλοφτιαγμένος. Ξέρει κι' έρωτοτροπεί όμορφα... Μά έχει ψυχή κοριτσιού... Δεν κύτταξες ποτέ το στόμα του;... Ούτε το σχήμα των δαφύλων του;... Ούτε τα χέρια του;... Και τί δουλειά κάνει;

— Ίσως να θρή καμιά θέσι.
— Και θα εξακολουθήσει να ψάχνει, απάντησε η μίσση Μαϊύνελ, θα εξακολουθήσει... θα εργάζεται γι' αυτόν κι' όταν ξαναγυρίσει το θράδυ, αφού χαίδεψε άλλες γυναίκες, θα τού λέει: «Είσαι κουρασμένος, αγαπη μου».

Γέλασε έσφρα μ' ένα γέλιο σκληρό που έκανε την έκφραση της έλκυστή.

— Θα τον περιποιηθεί όταν θα είναι άρρωστος, εξακολουθώσε. Θα φεύγει με τους φίλους του για τα γλέντια του κι' εσύ θα λές: «Δεν θα ξαναγυρίσει. Δεν θα ξαναγυρίσει ποτέ... Είπε με την Άννα ή με τη Ρόζα ή με κάποια άλλη... Μά θα ξαναγυρίσει, και αυτό θα'νε χειρότερο ακόμα... Είπ' ένας άντρας με ψυχή γυναίκας, σου λέω... «Όλοι οι άνδρες μπορούν να απαρνηθούν τις γυναίκες τους, μά σ' αυτούς υπάρχει ακόμα η έλπίδα... Μια μέρα αρχίζουν να τους παίρνουν τα γηρατειά και τότε κουράζονται και ξαναγυρίζουν στο σπίτι τους... Αυτοί όμως όχι!... Αγαπούν περισσότερο το κακό που σου κάνουν, απ' την ευχαρίστηση που σου δίνουν.

— Μά δίνουν ευχαρίστησι; είπε η Ντόρις χαμηλώνοντας τα μάτια της.

«Η μίσση Μαϊύνελ κούνησε το κεφάλι.
— Τελικά όχι, γιατί κουράζεσαι τόσο, ώστε παύεις να είσαι μία γυναίκα. «Η μάλλον είσαι μία γυναίκα για να σ' αποφεύγει κι' όχι για να ζής ευτυχισμένη. «Ακόμα κι' όταν πε-

θαίνουν και λές: «τώρα, όλα τελείωσαν... τώρα θα κοιμηθώ ήσυχα», ακόμα και τότε δεν σ' αφήνουν σε ήσυχα... Ακόμα κι όταν τους σ κ ο τ ω σ η ς ! πρόσθεσε ξεάφνα.

Και ύψωσε τα βλέφαρά της. Ή κόρες της ήταν διεσταλμένες κι' έπαλλαν σαν τρομαγμένο γάτου.

— Ποτέ δεν θα σ' αφήσουν ήσυχα... Ποτέ!... Ποτέ!... Ξέρω τί λέω...

Η Ντόρις έτοιμαζόταν ν' απαντήσει, μά την διέκοψε ρωτώντας την:

— Τί ώρα είναι;

— Τρεις περασμένες...

— Είναι ώρα να φύγω επιτέλους... Πρέπει να φύγω...

Μά έμενε στη θέση της, στριφογυρίζοντας άργα το ποτήρι της ανάμεσα στα δάχτυλά της. Βλέποντας ξεάφνα τον Μπράουν στο θάθος του μπάρ, του φώναζε:

— Κύριε Μπράουν, γιατί δεν έρχεστε κοντά μας...

— Ο κ. Μπράουν, ένας ψηλός και σωματώδης 'Αμερικανός πλησίασε.

Η μίσσες Μαϊύνελ γέμισε δυο ποτήρια με τζιν και του είπε:

— Σας παρακαλώ, τσουγκρίστε το ποτήρι σας με το δικό μου... Σήμερα είναι τα γενέθλια κάποιου... κάποιου άνδρος πολύ όμορφου, που τον γνώρισα πολύ καλά... Τον αγαπούσαν όλες η γυναίκες... Είχε παντρευτεί μία λαμπρή γυναίκα, μία μουσικό... Την άπατούσε... Ήταν φυσικό αυτό, έ; Την άφησε εδομάδες ολόκληρες για να τρέχει με τους φίλους του και τις φίλες του και να γλεντάει μαζί τους... Και πάντα, όταν ξαναγύριζε, έπειτ' από μέρες απουσίας, το σπίτι ήταν ώμορφοσυγυρισμένο, με το λουτρό έτοιμο... και δεν άκουγε ούτε μία λέξη μομφής... Έκείνη τον περιέμενε... «Α! είχε καλή ανατροφή ή δυστυχισμένη... Στα παρά πονά της, εκείνος της άπαντούσε: «Έχεις τη μουσική σου, αγαπημένη μου... Λησμόνησέ με μαζί της...» Ωστόσο εκείνη είχε χάσει κι' αυτήν την αγάπη της μουσικής, γιατί δεν μπορεί νάχη κανείς δυο πάθη μεσ' στην καρδιά του: το ένα διώχνει το άλλο... Τέλος, μία μέρα σκέφτηκε: «Πρέπει ν' απαλλαγώ απ' αυτόν...» Ο έρως τρέφεται με ζωή, μ' έλπίδα... Μά, εγώ δεν έχω πεία καμιά έλπίδα και πεθαίνω από έρωτα. Άν απαλλαγώ απ' αυτόν, ο έρωας μου θα σούση...

— Έκείνος ξαναγύρισε, όπως πάντα, έπειτ' από αρκετές ημέρες απουσίας, χαρούμενος, γαλήνιος, ξέροντας ότι τον περιέμεναν. Τό σπίτι ήταν καλοσυγυρισμένο... Υπήρχαν λουλούδια στο τραπέζι και το πιάνο ήταν ανοιχτό... Μπήκε μέσα γελώντας, έγινε δεκτός όπως ήθελε, χωρίς μία λέξη μομφής... Έφαγε κ' ήπιε κι' έπειτα πήγε για να πάρη το μπάνιο του... Μεσ' στη μπανιέρα, τραγουδούσε... Τραγουδούσε τόσο εύθυμα, ώστε δεν άκουσε την πόρτα ν' ανοίγει πίσω του... Κι' ξεάφνα ένας πυροβολισμός τον άφησε στον τόπο. Πέθανε τόσο γρήγορα, ώστε το πρόσωπό του φαινόταν ακόμα γαλήνιο, ευτυχισμένο κι' ωραίο όσο ποτέ... Η γυναίκα του τον είχε σκοτώσει...

Και η μίσσες Μαϊύνελ σώπασε.

— Και η γυναίκα τί άπόγινε; Την συνέλαβαν;

— Όχι... Δεν την συνέλαβαν... Πίστεψαν πως τον είχε σκοτώσει κάποιος μαύρος υπηρέτης... Η γυναίκα έφυγε τόσο μακριά, ώστε ποτέ δεν την ξαναβρήκαν... Αυτοί οι άνθρωποι, για τους οποίους σάς μιλάω, είχαν γονείς εξαιρετικά πλουσίους κι' αυτοί τα κανόνισαν όλα πολύ φρόνιμα, ώστε δεν δημιουργήθηκε κανένας θόρυβος, κανένα σκάνδαλο...

— Η γρηά 'Αμερικανίδα έτρεμε τώρα. Κύτταζε ολόγουρα της σαν νά έφαγνε νά βρη κάτι, και είπε στην Ντόρις:

— Πού είναι το επανωφόρι μου;... Δεν τό βλέπω πουθενά... Κρυώνω...

— Η Ντόρις της άπάντησε γλυκά:

— Δεν είχατε επανωφόρι μαζί σας. Πιέτε ακόμα λίγο...

— Θα ζεσταθώ...

— Υπάκουσε χωρίς νά πη τίποτε.

Και, σαν νά την είχε γαλθανίσει αυτό το τελευταίο ποτήρι, σηκώθηκε, πέταξε χρήματα μπροστά της, μερικά χαρτονομίσματα που έβγαλε από την τσάντα της στην τσέπη, κι' έπειτα, με βήμα κλονιζόμενο, διευθύνθηκε προς την πόρτα, την άνοιξε κι' έξαφανίστηκε.

Την άλλη μέρα, η κ. Μαϊύνελ καθόταν πάλι στη συννηθισμένη της θέ-

σι στο μπάρ.

— Έπειτα από λίγους μήνες το μπάρ πουλήθηκε, τα έπιλά του σκορπίστηκαν, για νά χτιστή στη θέση του ένα μοντέρνο κατάστημα.

Η τελευταία θραυά πριν απ' το κλείσιμο ήταν μία θραυά τρελλής και θορυβώδους εθιμίας. Οι πελάτες έκασι πώς δεν ενδιαφερόντουσαν διόλου για το κλείσιμο του άνοπημένου τους μπάρ κι' έλεγαν ο ένας στον άλλο πως ύπαρχουν ένα σωρό τέτοια κέντρα στο Παρίσι.

Τα χαράματα χωρίστηκαν, άφου ήπιαν πολύ, γέλασαν πολύ και τραγούδησαν για νά μη ξανασυναντηθούν πεία στο ίδιο μέρος.

Μία μέρα, δυο χρόνια κατόπιν, σ' ένα μπαρ, κοντά στην πλατεία του 'Αστρου, ο Μπράουν άκουσε δυο κυρίες να μιλούν για την 'Αλίκη Μαϊύνελ.

— Στο 'Αμερικανικό Νοσοκομείο, έλεγε ο ένας, 'ήταν πολύ άρρωστη.

Κατάλαβε πως η 'Αλίκη Μαϊύνελ είχε πεθάνει.

Ο Μπράουν είχε πη τόσο ούτοκυ, ώστε θριασκόνταν από σημείο εκείνο της μακαριότητας της μέθης που άνοιξε την ευαισθησία και μάς κάνει ν' άκούμε σχεδόν διάφορα από θάνατο και του πιο αγαπημένου μας πλάσματος και που η φαντασία, έρεθισμένη από τό άλκοολ, φαίνεται πιο ζωηρή και πιο λεπτή.

Είδε με τό μυαλό του αυτή τη γυναίκα, μόνη, σέ μία μα-

μαρτη του 'Αμερικανικού Νοσοκομείου, μία μαμαρτη λευκή και φωτεινή, όπου η μορφή του λοδοφορίου σκεπάζει τη μορφή του θανάτου.

Η φτωχή 'Αλίκη Μαϊύνελ... είχε πεθάνει έτσι...

— Αφογκράστηκε ν' άκούση τί θα έλεγαν ακόμα αυτοί οι δυο κύριοι... Μά μιλούσαν τώρα για κα-

τι άλλο.

Τους ρώτησε λοιπόν:

— Γνωρίζετε την κυρία 'Αλίκη Μαϊύνελ; Μου δόθηκε κάποτε η ευκαιρία νά την γνωρίσω. Σας άκουσα νά λέτε ότι πέθανε...

— Ναί... Έδώ και σαράντα μέρες... Ήταν νέα ακόμη. Κρίμα!

— Α! έκανε ο Μπράουν ξαφνιασμένος. 'Αι-

οχι, δεν θα πρόκειται για την ίδια γυναίκα... Αυτή που ήθε-

ρα εγώ ήταν γρηά...

— Αυτή ήταν... Ναί φαινόταν γρηά... Η φτωχή 'Αλίκη Μαϊύνελ...

— Ήταν μία μεγάλη καλλιτέχνης.

— Αλήθεια; Έκανε ο κ. Μπράουν.

— Ναί, μία πιανίστρια περίφημη στην 'Αμερική. Μα μά-

χίνεται ότι εδώ στο Παρίσι, δεν έδωσε ποτέ καίνα κα-έρτο...

— Κι' εγώ δεν άκουσα ποτέ νά γίνηται λόγος σκετικώ-

— Κατοικούσε στην Ελνώρα από τότε που πέθανε ο σύ-

ζυγός της... Ένα φριχτό έγκλημα, ξερετε... Δολοφονήθηκε στο λουτρό του από ένα νεγρο υπηρέτη... Μου φαίνεται πως από τότε η 'Αλίκη έγκατέλειψε τη μουσική...

— Α! ναί, έκανε ο Μπράουν.

Για μία στιγμή σκέφθηκε να ρωτήσει που την είχαν βρει για νά της πη λουλούδια.

Μά ύψωσε τους ώμους του, έτεινε το ποτήρι του στον μπάρμαν, πλαταγίζοντας άνυπόμονα τα χείλη του. Το ού-

σκυ αυτού του μπάρ δεν άξιζε τίποτε. Πάντως, τό ήπιε και έέχασε...

ΕΙΡΗΝΗ ΝΕΜΙΡΟΦΣΚΥ

ΤΙΚ ΝΙΚ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

Η θραδεία μάσσοις έχει ως άποτέλεσμα τό νά χορταίν κανείς με πολύ λιγώτερη τροφή. 'Ωστε όγιεινή και οικονομία συνδυάζονται.

ΜΟΝΟΝ ΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

άγοράζει, εις άπολύτως ίκανοποιητικώς τιμής, παλαιά β.β.ία, έφημερίδας και τριτοβάθμια, τοι του 1900, διάφορα φυλλάδια, παλιές φωτογραφίες, εικόνες, έγγραφα κτλ. κτλ. Πληροφορίες: Γραφεία «Μπουκέτο», Γ' ουανού Παλαίων Πατρών 5, Κήπος Κλαυθμόνος, 3-9 μ. μ. καθ' εκάστην και τας Κυριακάς.

Νά και ένας κανών στομαχικής γεινής απάραθτος: Μαζάτε και τὰ κρέατα, πίνετε λίγο, μη φοβέ-τό άλάτι.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Το υπόλοιπον των αλφιδων

Πως διατηρείται η εμορφιά

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Η Α. Μ. ο Βασιλεύς και η Α. Β. Υ. ο Πρίγκηψ 'Ανδρέας παρέστησαν την περασμένη Κυριακή στους ίππικούς αγώνες στο Χολαργό.

— Το πρώτο άγώνισμα ήτο υπερπήδησις έμποδίων δι' έρασιτέχνους ίππευτρίδας και ίππείς. Σ' έναν ωραίο σχηματισμό ίππείς και ίππευτρίες προχωρούν και παρατάσσονται πρό της Α. Μ. του Βασιλέως.

— Μετά αρχίζει το άγώνισμα, στο οποίο συμμετέχουν η κ. Ραζέλου, η δεσποινίς Ρ. Ξύδη, ο κ. 'Υψηλάντης, ο κ. 'Αλ. Μπαλατζής, ο κ. Α. Βακκάς.

— Ο τελικός άγών μεταξύ της κ. Ραζέλου και του κ. Βούλτσου λήαν πεισματώδης.

— Νικήτρια άνεδείχθη τέλος για το έπαθλον της Α. Μ. του Βασιλέως η κ. Ραζέλου.

— Έκ των άλλων ομάδων συμμετείχον η δεσποινίς Φ. και Ν. Κ. Ζαρίφη, η δεσποινίς 'Ιωσηφόγλου, η δεσποινίς Ρ. Ξύδη, οί κ. κ. Βαλαωρίτης, Θεοτόκης.

— Τρίτον άγώνισμα για το κύπελλον κ. Β. Λεβίδη.

— Έλασαν μέρος η κ. Κ. Ζαρίφη, η κ. Γ. Μελά, η κ. Βακκά, η κ. Μ. Ραζέλου, η δεσποινίς Α. Καυταντζόγλου, Ε. Παπαρηγοπούλου. Νικήτρια άνεδείχθη η δεσποινίς Ε. Παπαρηγοπούλου.

— Η κομψές άμαζώνες ήσαν θαυμάσιες στην εμφάνισι, με στολές γραφικές.

— Έφεραν, η κ. Κ. Ζαρίφη και η δεσποινίς Καυταντζόγλου, άσπρες ζακέττες και μπέζ κυλόττες, η κ. Γ. Μελά μαύρη φούστα, άσπρη ζακέττα, η κ. Ραζέλου και η δεσποινίς Ε. Παπαρηγοπούλου λευκά.

— Παρίσαντο ο άφουπουργός των Στρατιωτικών και η κ. Παπαδήμα, ο στρατηγός και η κ. Παπάγου, ο ναύαρχος και η κ. Στ. Παπαρηγοπούλου, ο κ. Δημ. Λεβίδης, η θαρώνη Βήμερ, ο κ. και η κ. 'Αντ. Κριεζή, ο κ. και η κ. Γ. Ζαρίφη, ο κ. και η κ. Μεν.Μεταξά, η κ. 'Ελένη Σταϊκού, η κ. Μπαλατζή, ο κ. και η κ. 'Αλ. Γρίθα, ο κ. και η κ. Θεοτόκη με κομφοτάτο έμπριμε πράσινο, ο κ. και η κ. Μπενάκη, ο κ. και η κ. 'Αργυροπούλου, ο κ. και η κ. Σκαναδή, η κ. 'Αθανασιάδη με κομψή τουαλέττα μαύρη, ο κ. και η κ. Κουταρέλλη έξ 'Αλεξανδρείας, κομψή εμφάνισις, η κ. 'Αρ. Λαδοπούλου, η κ. Μπέμμη, η κ. Δρούλλια κομφοτάτη, η δεσποινίς 'Εφη Μαριολοπούλου, με άσπρο και μαύρο έμπριμε, η δεσποινίς Λ. Σκαναδή με ταγιέρ λινό «έκρεβις», ο κ. και η κ. Μακκά, η κ. Γ. 'Αποστολίδη με μαύρο ταγιέρ και μπλούζα άσπρη «λενζερ», η κ. Λεβίδη πολύ χαριτωμένη.

— Θαυμασίως ωραία εμφάνισις η κ. Ν. Καρέλλα, με τουαλέττο κομψή έμπριμε, η δεσποινίς Α. Καμπά, Μπέμμη, Σινιδόσγλου, Λ. Μακκά, Βάσσου, η κ. Δ. Λεωνίδα με μπλε-σιέλ, η κ. Μαίρη 'Αβέρωφ με μαύρα και μπλούζα λευκή όργαντι κ.λ.π.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ο ποιητής κ. Γεώργιος Σημη-

ριώτης έγκαινίωσε τελευταία μία περιοδική έκδοσιν, η οποία πραγματικώς έλειπεν από τον τόπον μας. Είς κομψή δεκαπενθήμερα τεύχη, κυκλοφορούντα με τον τίτλο «Παγκόσμιος 'Ανθολογία», συγκεντρώνει τις έκλεκτότερες μεταφράσεις ποιημάτων των δια-

σημων ξένων ποιητών που έγιναν ως τώρα στη γλώσσα μας. Σε ό-

σους από τους αναγνώστας μας αγαπούν την ποιήσιν συνιστώμεν θερμά την «Παγκόσμιον 'Ανθολογία».

ΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ

Πολύ λεπτή και άπλη γαρνιτούρα για άσπρη φούστα. Κεντιέται με φουσκωτό κέντημα και άξορ με κλωστή λιλή ή χρυσή ματιστό μουλινέ.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

Δίδα ΞΑΝΘΗΝ, 'Ενταύθα.— Η γλυκερίνη καταστρέφει το δέρμα σας. Για νά φύγη ο έρεθισμός θράστετε μαρουλόφυλλα με φέτες άγγουριού, με πολύ λίγο νερό. Και μέσα στο ζουμί αυτό θουάτε μία πετσέτα διπλωμένη στα τέσσερα και σκεπάζετε το πρόσωπό σας, σαν κομπρέσσα, και την αφήνετε επί δέκα λεπτά. Τό πρωί πλένετε το πρόσωπό σας με πιτυρόνερο και τό θωάδ χρησιμοποιείτε την έξις πολύ ώφέλιμη κρέμα:

Lanoline anhydre	25 gr.
Pommade de concombres	50 gr.
Axonge benjoiné	25 gr.
Eau de roses	10 gr.
Essence de geranium	0,02 gr.

ο έρεθισμός, μου ξαναγράφετε και τότε θα σάς πω ποσ να πότε.

ΗΡΑΝ ΝΙΩΣΑ, Χανιά.— Δώστε νά σας έτοιμάσουν την έξις πάστα για τὰ δόντια σας:

Craie legere	150 gr.
Glycerine	70 gr.
Poudre de savon	40 gr.
Thymol	1 gr.
Essence de menthe	2 gr.
Essence de lavande	0,50 gr.

ΜΕΛΛΟΥΣΑΝ ΜΗΤΕΡΑ, Πάτρας.— Τό πρακτικώτερο ντύσιμο για την κατάστασι σας είναι ένα φόρεμα που νά σταυρώνη έμπρός και νά δένη πίσω, σέ σχήμα ρόμπ-μαντώ ή προλήνης ρόμπας, έτσι ώστε νά μπορεί νά φορεθί ως τό τέλος της έγκυμοσύνης, χωρίς δυσκολία. Τά μονοκόμματα φορέματά σας φυλάττει τα στο ντουλάπι, γιατί με την παραμέρφωσι της σιλουέτας σας θα φαίνεσθε άπαισια. Κάνετε ένα παιδαυδάκι τρουά-κάρ ή μάλλον μία μακρού ζακέττα που νά πέφτη έμπρός, ίσια, χωρίς νά κουμπώνη. Είναι τό καταλληλότερο ένδυμα για την περίπτωσι σας. Παπούτσια νά φοράτε χαμηλά με πλατεία τακούνια. Για τ' άλλα που με ρωτάτε, ο μόνος κατάλληλος νά σας άπαντήσει είναι ο γιατρός σας.

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗΝ, 'Ενταύθα.— Τό μασάζ γίνεται πάντα έκ των κάτω προς τὰ άνω, πρέπει όμως νά έχη κανείς μία σχετική πείρα, γιατί άλλωώς μπορεί νά θυάτη τό δέρμα του. Γι' αυτό, αντί νά κάνετε μασάζ, χτυπάτε τό πρόσωπό σας, τό όποιον έχετε προηγουμένως άλείψει με κρέμα, με την άκρη των δακτύλων σας, ως ότου κοκκινίση. Μία καλή κρέμα για ζή-ρα δερματα είναι η έξις:

Pommade de concombres	50 gr.
Axonge benjoiné	25 gr.
Lanoline anhydre	25 gr.
Eau de roses	15 gr.

Ός πούσ προσώπου άφου έλαβε κλοαροπλη, νά χρησιμοποιήτε τό κομπάκι Μ. Ν. σ. τ. κ. ο. μ. σέ χρύσα india. Η πού-δρα σας είναι καλή, αλλά μου φαίνεται πως τό χρώμα σας είναι πολύ άνοιχτό για σάς. Προτιμήστε τό άσπρη άκρ-ρόζ.

ΜΙΚΡΟΚΑΜΩΜΕΝΗΝ, Θεσσαλονίκη.

— Στην ηλικία σας δεν μπορείτε νά κά-τετε τίποτε πεία για νά ψηλώσετε. Άλλω-στε δεν έλαβε και τόσο φοβερά κοψή. Φρον-τίστε νά ντύνεσθε εύλόγια με τό ύψος σας. Τά πόδια σας πατούν και πρήστηκαν από τό υπερβολικά ψηλά τακούνια που φο-ράτε. Μη νομίζετε πως τό πάρα πολύ ψηλό τακούνι δίνει χάρι. 'Ανεπαρκές δυσκο-λεύει τό βάδισμα και μοιάζει σαν νά περ-πατά κανείς επάνω σέ εύλοπαρά! Στάς Αθήνας υπάρχουν τρεις ενοσιτίτες βιβλιο-θήκες. Για την Θεσσαλονική δεν είναι άρ-μοδια νά σας πληροφορώσω. Άποταθής σ' ένα από τὰ μεγάλα βιβλιοπα-λεία.

Η ΔΙΑΗ ΣΑΣ

ΤΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΤΟΥ „ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ“

ΤΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΗΛΩΣΙΣ

Χαρούμενα παιδικά ξεφωνητά, ίδια φαιδρά πουλιών τιθίσματα, μās έκαναν ν' ανακόψουμε το βήμα μπρός σ' ένα κομψό οίκημα της οδού Σωκράτους του Πειραιώς και νά ζητήσουμε νά πληροφορηθούμε, τί σήμαινε ή μεσημεριώτικη αυτή διαδήλωση, με τὰ χειροκροτήματα και τὰ «Ζήτω ή κυρία πρόεδρος!»

«Ασφαλώς ή κυρία Μεταξά, του άρχηγού της Κυβερνήσεως, θά έκανε καμμιά άπ' τις συνηθισμένες αφινιδιαστικές επισκέψεις της στα διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα, για νά πεισθή άν λειτουργούν κανονικά, και ο παιδόκοσμος, για τον όποιο δείχνει ένα ξεχωριστό ενδιαφέρον, την άντελήφθη και την έπευφημεί. Νά μια ευκαιρία νά της πάρουμε μια συνέντευξη στα πεταχτά, ήταν ή σκέψις μας που μās έκαμε νά πιάσουμε ψηλή κουθέντα με τους μικρούς, μερικοί άπ' τους όποιους ζητωκραυγάζοντας κινούσαν με το χέρι κάτι πράσινα έπιστολικά δελτάρια.

ΔΕΝ ΞΕΡΕΤΕ ΤΗΝ κ. ΑΘΗΝΟΥΛΑ;

— Ποιόν ζητωκραυγάζετε, βρέ μικρέ; ρώτησα έναν πιτσιρίκο με κοντά παντελονάκια, μαθητικό πληθίκιο και μια καθαρίστρα στρατιωτική στο χέρι, ηλικίας 6 — 7 ετών.

«Ο μικρός γούρλωσε τὰ έξυπνα, δλόφωτα, γαλανά μάτια του και με κύτταξε σά νάπεφτα άπ' το φεγγάρι.

— Καλέ δέν την έξερετε την κυρία Αθηνούλα; με ρώτησε πού περιέργως αυτός άπό μέσα.

Ευτυχώς μια μαθητριά της μεγαλύτερης του κατὰ δυο-τρία χρόνια, με φτωχική, δλοκάθαρη αλλά τζαζένια ποδίτσα, παπουτσάκια που φαινότουσαν πώς δέν ήταν δικά της και τὸ καθαράκι στο χέρι κι' αυτή, ανέλαβε νά μου εξηγήση.

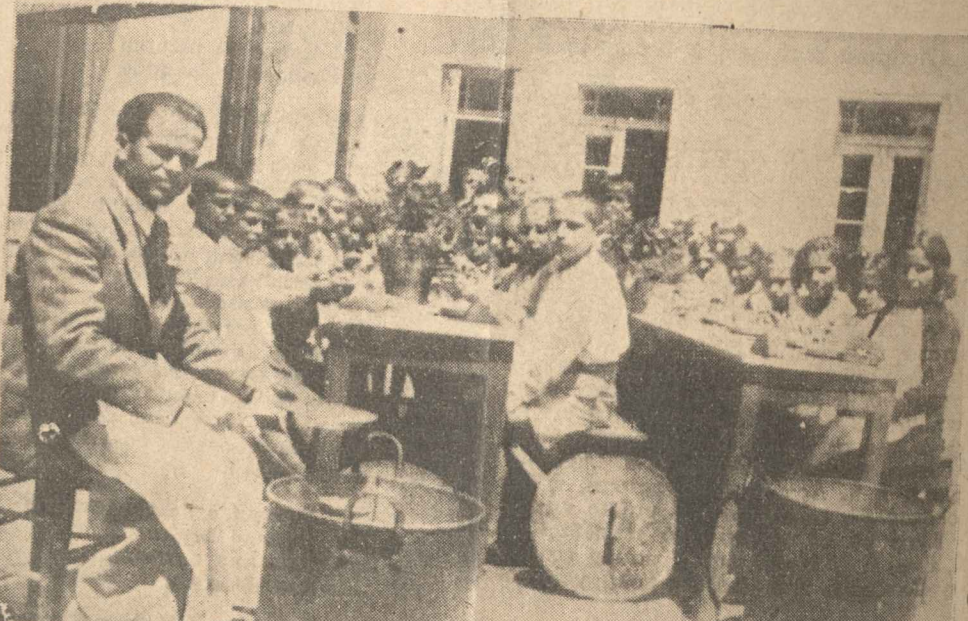
— Είνε ή κυρία Δηλαδέρη, εἶπε, πρόεδρος του Πατριωτικού Ιδρύματος Πειραιώς, που γυρίζει άπό τὸ μαθητικό συσσίτιο του σχολείου, στο όποιο παρέμεινε όχι μόνο σ' όλο τὸ διάστημα της διανομής, αλλά και μέχρις ότου γευματίσουν οι προστατευόμενοι της. Διότι στον Πειραιά οι μαθηταί δέν παίρνουν τὸ φαγητό σπίτι τους, αλλά τὸ τρώνε ζεστό-ζεστό στο σχολείο και μόνο ό,τι περισσεύει παίρνουν στο σπίτι τους.

— Κι' αυτά τὰ πράσινα χαρτάκια που κρατάτε μερικά παιδιά στα χέρια, τί εἶνε;

Μιά λάμπις χαράς φωτίζει τὰ έξυπνα μάτια της χλωμή μικρούλας ενώ μου δείχνει τὸ πολυτίμο χαρτί που κρατά:

— Εἶνε ή πρόσκλησις, μου λέει, του Πατριωτικού Ιδρύματος για τις παιδικές έξοχες. Βλέπετε τί γράφει; «Στη μικρή Ελένη Πετροπούλου... νά παρουσιάσθῃ στο γυατρό του Ιδρύματος τὸ Σάββατο, 5 Ιουνίου, προκειμένου ν' άναχωρήσῃ με την πρώτη άποστολή...»

Στὸ μεταξύ μ' έχουν κυκλώσει ένα σωρό πιτσιρίκοι και πιτσιρίκες, που μου μιλούν όλοι μαζί, μ' ένθουσιασμό και

«Ένα μέρος των πωχών μαθητοπαίδων του Πειραιώς, που μετά τὰς εξετάσεις, θά σταλούν εις τὰς Παιδικὰς Έξοχὰς Βούλας. Η φωτογραφία ελήφθη την ώρα που ο διδάσκαλος κ. Π. Γ. Κασιμάτης, τῆς συνοικίας Καραδά, τους διένειμε τὸ συσσιτίό τους.

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΜΕ ΤΗΝ κ. ΔΗΛΑΔΕΡΗ

στοργή για την πρόεδρο του Πατριωτικού Ιδρύματος Πειραιώς, ώστε παίρνω την άπόφασί μου ν' άποτομίσω νά την ένοχλήσω, παρά τὸ άκατάλληλο τῆς ώρας.

«Ετσι χτυπούμε την πόρτα του άρχοντικού οίκου του γνωστού μεγαλοβιομηχανού και φιλανθρώπου του Πειραιώς κ. Κρίτωνος Δηλαδέρη, όστις συντηρεί δλοκληρο λαϊκό λατρείο στο Ζάννειο, τὸ όποιο έχτισε με έξοδά του, και άναγόμενοι άπό τὸν ίδιο περνάμε στο γραφείο της ευγενικής του κυρίας.

— Νά σας συγχωρήσω για την ένόχλησι; μās λέγει ευγενικά τεινοντάς μας τὸ χέρι ή ευγενική πρόεδρος του Πατριωτικού Ιδρύματος Πειραιώς, ενώ ένα γλυκύτατο χαμόγελο φωτίζει τὸ ώραϊότατο πρόσωπό της. Απεναντίας, σὰς δειλά χάριτας που θά μιλήσετε για τις προσπάθειες του Πατριωτικού Ιδρύματος, προς περιθάλψιν των πωχών Έλληνοπαίδων και θά δώσετε άφορμή, λόγω του ότι τὸ «Παιδικό» διαβάζεται άπό έκλεκτό κόσμο, νά μās ένασχούσιν οι φιλάνθρωποι στον δύσκολο άγώνα μας.

Και άπαντώντας στο έρώτημά μας: ποιά ή δράσις και ή επιδιώξις του Πατριωτικού Ιδρύματος Πειραιώς, ή κ. Δηλαδέρη συνεχίζει:

— «Όπως τὸ Πατριωτικό Ιδρυμα Αθηνών, που διευθύνει ο κ. Φίλων Δεζιάς και άπό τὸ όποιο έξαρτάμενες, αὐτὸ και τὸ Πατριωτικόν Ιδρυμα του Πειραιώς άποτέλει: α' στην ένισχυσι των άπορρων μητέρων της πρώτης εργατουπλάως της Έλλάδος, στην υγιεινή άνάπτυξιν, των βρεφών των διά της παροχής λατρικών όδηγιών και περιθάλψεως, γαλακτος, φαρμάκων και τροφίμων. β' Εἰς την άπαί της ήμέρας παροχῆς θερμῆς, γευστικῆς και θρεπτικῆς τροφῆς εις τὰ καχεκτικά και άπορρα παιδάκια που φοιτοῦν στα σχολεία. γ' Στην παροχή υποδημάτων

και ένδυμάτων εις όσον τὸ δυνατόν περισσότερα έκ των στερουμένων τριούτων και δ' Στην άποστολή των πλέον καχεκτικῶν άπό τους μικρούς μαθητάς, επί ένα άρκετό διάστημα, στας έξοχας. Και, δόξα τὸ θεῷ, έφέτος πετυχαίμε νά ντύσουμε άρκετές εκατοντάδες παιδόκοσμο και νά σιτίσουμε ήμερησίως: Στο Κεντρικό Γραφείο του Ιδρύματος 500 μικρούς. Στο σχολείο Καμινίων 150. Στη συνοικία Καραδά 150 μαθητάς. Στην Παλαιά Κοκκινιά 300. Στην Αγία Σοφία 200 και στον Άγιον Βασίλειον άλλους 150. ήτοι διαθέτομεν ήμερησίως 1200 μερίδες θρεπτικού θερμού φαγητού και ισάριθμες μερίδες άρτου έκ 50 γραμμάτων. Ηδη πρόκειται νά στείλουμε στις έξοχες περί τούς 600 μικρούς, εύθους άμα τελειώσουν τις εξετάσεις των στας 27 τρέχοντος και τμηματικῶς έννοείται.

ΔΙΑΤΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΡΩΓΟΥΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

»Τὸ φαγητό αυτό, που τὰ έξοδά του μās παρέχονται άπό τὸ υπουργεῖον Προνοίας και Άντιλήψεως και ένισχύονται άπό δωρεάς φιλανθρώπων, επιβάλλουμε νά τὸ τρώ-

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΤΑ ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

(Τί άπαντοῦν οι... πατέρες μας)

Πρό πενήντα περίπου έτών μια άθηνάικη έφημερίς έθεσε στο αναγνωστικό της κοινόν ένα σοβαρώτατο έρώτημα: Ρώτησε δηλαδή τους αναγνώστας της τί σκέπτονται περί του γαμου.

Στὸ έρώτημα αυτό έσπευσαν ν' άπαντήσουν προθύμως πολλοί των αναγνωστών της έφημερίδος.

«Άπάντησαν νέοι και γέροι, παντρεμένοι κι' άνύπαντροι...

«Άπάντησαν Αθηναίοι που δέν ζοῦν σήμερα.

«Άπάντησαν Αθηναίοι, νέοι τότε, και πλήρεις σφρίγγους, που κατέλαβον άργότερα σπουδαίες και ύψηλές θέσεις.

«Άπάντησαν οι ύπέρ του γάμου και οι κατά.

«Ιδού τώρα μερικές άπό τις άπαντήσεις τους, αντιγραμμένες κατά λέξιν άπό την παλαιάν άθηνάικην έφημερίδα.

Πρώτος και καλύτερος, έσπευσε ν' άπαντήσῃ ο άείμνηστος Γεώργιος Κοφινάς, ο κατόπιν ύπουργός των Οίκονομικών.

«Ο Κοφινάς ήταν νέος τότε. Μόλις έμπαινε στη ζωή. Κι' όμως ή άπάντησίς του περί του γάμου εἶνε άρκετά έξυπνη, άρκετά λογική και, άρκετά προφητική.

Γράφει λοιπόν ο εἰκόσαετής μόλις Αθηναίος στην άπάντησί του:

«Ο γάμος εἶνε θεσμός ιερός διά την ανθρωπότητα, άλλ' άμφιβάλλω περί του μέλλοντος του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΦΙΝΑΣ, έτών 20»

«Ακολουθοῦν κατόπιν άλλες σοφές ή άσοφες άπαντήσεις. «Αγαθοκλής Κωνσταντινίδης άπαντά:

«Ο γάμος εἶνε, ως επί τὸ πλείστον, τέρας των άνοσιῶν του ανθρώπου.

ΑΓΑΘ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ»

«Ο Έπιανήσιος ποιητής Γεώργιος Μαρτινέλης, άπαντά:

«Ο γάμος εἶνε πρόλογος της έπομένης, εἴτε κομωδίας, εἴτε τραγωδίας του έθιου.

Γ. ΜΑΡΤΙΝΕΛΗΣ»

«Ο άειθαλής κ. Ι. Δαμβέρης, ο συμπαθής λόγιος, νέος τότε... και νῦν και άει νέος, άπαντά:

«Ο Χριστιανισμός άπηγόρευσε την πολυγαμία, πειθόμενος εις τὸ ελληλικόν ρητόν: «Εἰς τὸ γάμον οὐκ έστὶν ἄλλος...»

Ι. Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ»

Και ακολουθοῦν πολλές και διάφορες άλλες άπαντήσεις. «Ιδού μερικές εξ' αὐτῶν:

«Ο γάμος εἶνε άναγκαῖον κακόν.

ΚΩΣΤΑΣ ΔΑΥΜΠΙΟΣ, έτών 19»

«Συνώνυμοι: Υπανόρεϊα, Υμέαιος, στυαϊέσιον, σύγγυια, Εύαιος...»

«Ο γάμος και ο έρως ήταν άδελφοί, ο δέ πρεσβύτερος έκαλετο Κατν.

ΕΙ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ»

«Ο γάμος εἶνε λαχρία, όπου υπάρχουν ίσως και καλοί άριθμοί, αλλά τί τὰ θέλει ποτέ δέν έφάρμα σε λαχρία.

Α. ΦΙΛΙΚΟΣ»

«Εχω ένα φίλο. Εἶνε παντρεμένος. Θά μείνω άνύπαντρος.

Ε. Β.»

«Ενας Αθηναίος ρώτησε τὸ Σωκράτη τί ήταν προτιμότερο: νά παντρευθῇ κανείς ή όχι; Ο φιλόσοφος άπήντησε:

«Ο,τι και νά κάνῃς θά τὸ μετανοήσῃς.

«Παιδί μου, μπαίνεις στον κόσμο. Εχω μια συμπαθή νά σοῦ δώσω: Νά εἶσαι έρωτευμένος με όλες τις γυναίκες!

ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ»

γουν οι μαθηταί εις τὸ σχολεῖον δια τους έξῆς λόγους: Πρώτον, διότι οι πωχοί, μικροί, μαθηταί του Πειραιώς εἶνε τέκνα εργατικῶν γονέων, που εργάζονται άπό τὰς 6— τὰς 2 συνεχῶς και φθάνουν σπῆτι των στας 3. Συνεπῶς δέν υπάρχει σπῆτι κάποιος νά τους ζεσάτην τὸ φαγάκι των που στο μεταξύ θά κρυώσῃ και όταν εἶνε με κρέας ή βοῦτυρο δέν θά τρώγεται. Δεύτερον, διότι στο σχολεῖο υπό την έπιθλψιν των διδασκάλων ή μερικῶν έκ των κυριῶν του Συμβουλίου, όπως ή ταμίας του Ιδρύματος κ. Κατίνα Κυριαζοπούλου, ή γραμματεὺς κυρία Φούλα Κασάπη, ή σύμβουλος δις... και ή κυρία Δηλαδέρη μās άπαριθμεί περι τὰς πενήτηντα κυρίας και δίδας της άριστοκρατίας Πειραιώς που δυστυχῶς ο χώρος δέν μās επιτρέπει ν' άναφέρωμεν, τὰ παιδιά συνηθίζουν νά μασσοῦν καλά τὰς τροφάς ώστε νά τὰς χωνεύουν εύκόλως, νά τρώγουν καθαρά και νά συμπεριφέρονται ευγενῶς, πράγμα που δέν υπορούσε νά συμβῇ στα φτωχὰ σπῆτικα τους...

ΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

...«Όπως, βλέπετε, έπαναλαμβάνει μετά μικρή διακοπή ή κυρία Δηλαδέρη, τὸ Πατριωτικό Ιδρυμα Πειραιώς, όπως και των Αθηνών, της Θεσσαλονίκης και των άλλων πόλεων, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την περιθάλψιν και τη διαπαιδαγώγησιν των μικρῶν φτωχῶν μαθητῶν. Δυστυχῶς όμως, ή δυστυχία εἶνε μεγάλη και τὰ μέσα που διατίθενται για την κοινωνική πρόνοια λίγα, παρ' όλον ότι ο σημερινός της Έλλάδος κυβερνήτης κατά πολύ ηῆξησε τὰς επιχορηγήσεις και εις σύντανα μέτρα διά την μελλοντικήν μεγαλυτέραν τοιαύτην προβαίνει. Τὸ έπίσημον κράτος, βλέπετε, τὸ πρό της 4ης Αυγούστου, εἶχε παραμελήσει τελείως την πλευράν αυτήν των υποχρεώσεων του και τὸ σημερινόν Νέον Κράτος έχει τόσα σφάλματα του παρελθόντος νά έπανορθώσῃ! Ανάγκη λοιπόν όπως τὸ έργον του Πατριωτικού Ιδρύματος περιθάλψεως ένισχυθῇ και άπό τους ιδιώτας, ώστε νά δυνηθῇ νά εύρῃν την δρᾶσιν του.

ΔΩΡΕΑ 1.000.000

Και ευτυχῶς διασκέπω έκ της μέχρι τοῦδε ένισχύσεως πολλῶν έγκρίτων έμπορευμένων προς τὸ έργον μας, ότι σὺν τὰ χρόνῳ θά επιτευχθῇ τοῦτο. Ἐπί τὸ παρόντος, προκειμένου τὸ Πατριωτικόν Ιδρυμα Πειραιώς ν' άποκτήσῃ ίδιον οίκημα αξίας 2.000.000, ώστε ν' άποφύγῃ την καταβολήν ένοικίων, την όποιαν δύναται νά διαθέσῃ όπως άποστείλῃ περισσότερα παιδάκια στις έξοχες, έλαβε την ύπόσχεσιν του γενικού διευθυντοῦ του κ. Κωνστ. Μπακάλα, ότι θά διαθέσῃ ἐξ ιδίων τὸ ήμισυ τοῦ ποσού. Ἐς εὐχρηθούμε, λοιπόν, όπως τῇ μεγάλῃ χειρονομίᾳ του μιμηθοῦν και άλλοι φιλάνθρωποι και όπως αἱ πλούσιαι άναγνωστρια του αγαπητοῦ «Μπουκέτου» δώσουν, ότι έκάστη μπορεί —και τὸ τάλληρον εἶνε πολυτίμο— για τὸ κοντινότερο στον τόπο διαμονῆς τους Πατριωτικό Ιδρυμα, ώστε άπό χρόνον σε χρόνον ν' άκούμε περισσότερα φτωχὰ παιδάκια ν' άναχωροῦν άπό τις παιδικές έξοχες τραγουδώντας ευτυχισμένα διότι άνέκτησαν τὸ ρόδιον χρώμα της υγείας που τους εἶλειπε:

Φεύγουμε, παιδιά, με σώματα γερά... Θ. ΜΗΛΙΔΩΝΗΣ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣΜΟΙ

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ ΝΥΦΗΣ!

Αυτό τὸ παράξενο έγινε στην Αμερική, τὸν κατ' έξοχον τόπο της παραδεινίας. Η δεσποινίς Μῶδ Κασσούς, έκ Πενσυλβανίας, μια ώραιότατη Αμερικανίς, προκειμένου νά σολοβαῖν, νά ώραιωτῇ τὴν Αμερικανίαν, προκειμένου νά έλέγῃ τὸν μέλλοντα σύζυγό της βρέθηκε πρό άδιεξόδου λόγω του πλήθους των θαυμαστῶν ό,τι όποιοι την πολιορκῶσαν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ή Μῶδ χωρίς νά ρωκοῦσιν, τῇ καρδίᾳ της έθεσεν ως δρον ότι θά πάρῃ σύζυγό έκείνον ο όποῖος θά την άγοράσῃ ακριβώτερα άπό τῇ γρημτέρα της προσφέρων στη γρηά τὸ άπατιούμενο για τὰ γηραιά της ποσόν. Ο άγών της δημοπρασίας έπικολούθησε σφοδρῶς μέχρις ότου ή νύφη κατεκυρώσῃ αντί 15.000 λιρῶν ἐπ' όνόματι ενός έμπορίου νεωτερισμῶν, ο όποῖος την άγαποῦσε τρελλά. Ο γάμος έγινε άμέσως κατόπιν...

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΡΟΥΛΙΕΝ

Η «MONNA BANNA»

ΟΙ πέντε καλεσμένοι του τραπέζι (τη ντε Σορμπιέ είχαν περάσει στο καπνιστήριο. Ύστερα από ένα μεγαλοπρεπές γεύμα, στο οποίο είχε τρέξει άφθονη σαμπάνια, αισθάνονταν την επιθυμία να καπνίσουν ένα τσιγάρο με την ησυχία τους, μακριά από τις φλυαρίες των ώμορφων γυναικών. Άναζητούσαν την απόλυτη ηρεμία σαν τον κουρασμένο οδοιπόρο. Θέλαν να τακτοποιήσουν τις σκέψεις τους, να θυμηθούν καμιά συγκινητική περιπέτεια της ζωής τους και πρό πάντων να ξεφύγουν από τ' άγρυπνο βλέμμα των συζύγων των, από τ' αρώματά τους, την επίδειξη της εξωμης τουαλέττας των, τη λάμψη των διαμαντιών τους. Θέλαν μια στιγμή να πάντων να κάνουν φιλοφρονήσεις, να μην αναγκάζονται ν' ασκούν ανόητες συζητήσεις και να κακολογήσουν με τη σειρά τους κι αυτοί τις ώμορφες γυναίκες, παρακολουθώντας τον καπνό του τσιγαρού τους.

— Α, οί άνδρες είνε πάντα αδιόρθωτοι, συνήθιζε να λέει η κ. ντε Σορμπιέ. Η ιστορία της ζωής τους δεν έχει κανένα ενδιαφέρον. Ζούν και κινούνται σαν αυτόματα κι' έχουν λησμονήσει τον έρωτα, αφωσιωμένοι στις επιχειρήσεις τους και στις δουλειές τους... Άν δεν είμαστε μες γι' να κάνουμε με τις τρυφερότητές μας και τις συγκινήσεις μας λίγο αισθηματική τη ζωή τους, ασφαλώς θα ήταν πάρα πολύ δυστυχισμένα πλάσματα...

Μά κ' οί άνδρες πάλι, όταν πέρασαν στο καπνιστήριο και συνηλώσαν την ευχαρίστηση της ώμορφης θραδιάς, δροσίζοντας το λαιμό τους με μερικά ποτήρια λικέρ, στέναξαν με μακαρυότητα:

— Είσ' ετυχής, Σορμπιέ. Ξέρεις τον τρόπο να κάνης γοητευτική τη ζωή σου. Δεν νοιάζεσαι καθόλου γι' τις αδυναμίες της γυναίκας σου, έχεις αφοσιωθ' στον κόσμο των επιχειρήσεών σου και θυμάσαι ότι είσαι παντρεμένος μόνο όταν γυρίζεις στο μέγαρό σου. Ένώ εγώ, στέναζε ο ντε Φουρνιέ, είμαι υποχρεωμένος να δίνω κάθε νύχτα... αναφορά στη γυναίκα μου: «Άγάτη μου, πήγα εκεί σήμερα... Χρυσό μου παιδί, ήρθε και με είδε ο τάδε... Σήμερα, μικρούλα μου, χάγραφα την σύμβαση των αγορών... Άγγελέ μου, υπομνηστήκα δυο φορές στο γραφείο μου... Ά, φοβερό πράγμα η συζυγική ανάκρισις!...

Κι' όλ' αυτά, συμπλήρωσε με θλίψη ο Λουί Βευγκάν, είμαστε υποχρεωμένοι να τ' υποφέρουμε γιατί η γυναίκες μας έχουν το χρήμα...

— Χέ!... χέ!... ψευτογέλασε ο Άντρέ Πολί, έχουν το χρήμα και δεν έχουν καρδιά. Δεν μάς πονάνε... Μας θεωρούν σαν στόλισμά τους... Έτσι σαν μια καρφίτσα, με την οποία στολίζουν το στήθος τους...

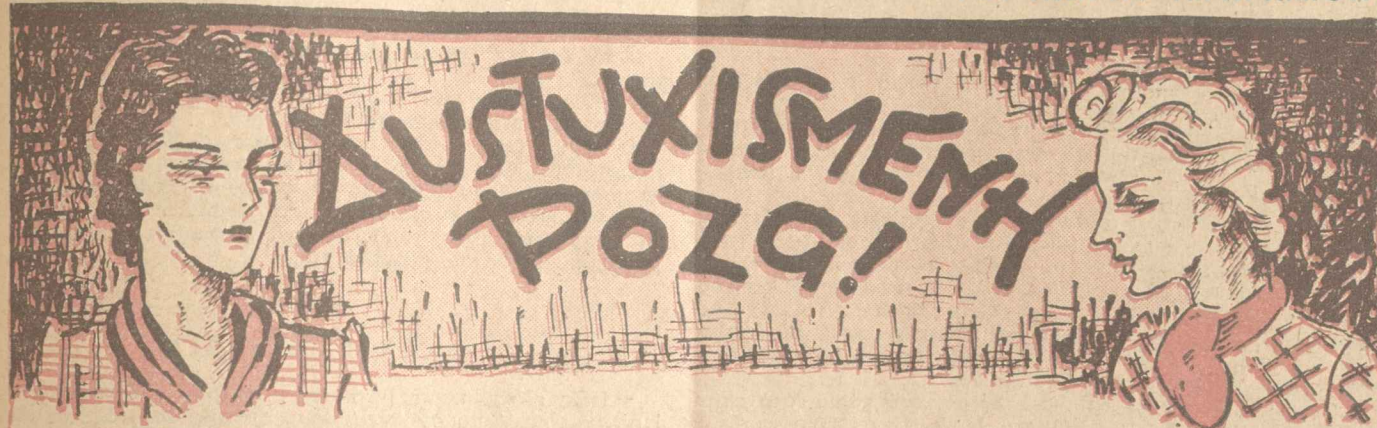
— Όλες τους πέφτουν θύματα των μυθιστορημάτων, πρόσθεσε ο Άνρ' Γκουρπιέ. Θέλουν να ζήσουν τις περιπέτειες των ήρωών τους. Θυμάμαι ότι πολύ συχνά στις τρυφερότητές μας, η γυναίκα μου με μιόοκλειστα τα μάτια μου ψιθυρίζει μ' ένα άπεραντο αισθηματισμό: «Άγαπητέ μου Ναπολέοντα!... Τρυφερά και σκληρά μου «κοντοδεκανέ»... Ένδοξε κυρίε μου και αυτοκράτορα!...» Έγώ τότε σταματώ τα χάρδια μου και την κυττάζω τρομαγμένος: «Τί έπαθες, χρυσό μου; την ρωτάω... Γιατί παραμιλάς; Μήπως έχεις πυρετό;» Μά εκείνη κοκκινίζει από τη λύσσα της, θυμώνει και μου φωνάζει: «Πότε, επιτέλους, θα πάμης να είσαι ήλιθιος;... Διαρκώς θα μου χαλάς και την πιο άθωα απ' ταπάτη μου; Είσαι ένας άνθρωπος δίχως καρδιά!... Κι' εγώ αναγκάζομαι να συμμορφωθώ με την τρελλή αυτή απαίτησή της και να γίνω πότε «Ιούλιος Καίσαρ», πότε «Αντώνιος»,

πότε «Λουδοβίκος» και πότε δ... πρώτος κυρίαρχος ήλιθιος που θα κάνει εντύπωση στη γυναίκα μου!... Είπε τρομερό αυτό που παθαίνουν η γυναίκες της εποχής με τα μυθιστορήματα... Έσύ τί γνώμη έχεις Σορμπιέ; — Ο τραπέζιτης ντε Σορμπιέ κυττάζε τον Γκουρπιέ μ' ένα χαμόγελο: — Μου φαίνεται, τ' άπάντησε, ότι πρέπει να συμφωνήσω μαζί σου άφου κι' εγώ είμαι... άμωσα παθής!... — Πώς; άπόρησαν οι φίλοι του, ή Μαρί έτα κι' αυτή, την ίδια λέξη... — Όχι, άγαπητοί μου, τούς είπε ο κ. ντε Σορμπιέ. Μά, κατά το τελευταίο ταξίδι μου, έγνωσα μια τέτοια γυναίκα... — Διηγείσου μας λοιπόν αυτή την περιπέτεια σου... — Χμ! τα πράγματα είνε πολύ απλά. Η περιπέτεια έρχεται πάντα στη ζωή μας έτελως άπροσπτα και σ'ας βεβαιώ ότι ποτέ δεν κυνηγιέται. Ένα από εκείνα τ' άπογευματικά και τρυφερά πλάσματα που στολίζουν τη ζωή μας. Την γνώρισα στο γραφείο του 'Ελέγγου Διαβ'τηρίων, στο αεροδρόμιο του Κρόντον. Ήταν ένας όμορφος τυπος γυναικας των οπών. Τό βλέμμα της ήταν ζαχαρόχρως και οι χειρονομίες της σταθερές, μιλούσε με άνδρικό θάρρος κ' άκελιότητα και φαίνονταν μια νέα που δεν έδινε ούτε μια δέκαρά για τόν ρωμαντισμό και τις συγκινήσεις. Την παρακίνησε να προσφέρω ένα ποτήρι παληού κρασιού. Δεν μου άνηθήκε. Ύστερα, στις 9.30' άκριβώς πήραμε τ' αεροπλάνο. Η γυναίμη αυτή σ' εκείνο το ταξίδι δεν είχε παρ' μόνο δυο έπιόδες: εκείνη και μένα. Από τυπική εύγ'εια καθόσα στο πίσω από αυτήν κάθισμα. Ο πιλότος όμως μου δήλωσε ότι έπρεπε να καθώσω δίπλα της γι' να είνε «εγγυημένο» και να ίσοροπηή το αεροπλάνο. Γελάσαμε κ' οί δυο. Άποστο το ταξίδι δεν ήταν καθόλου ευάριστο. Ο θόρυβος των δυο χιλιάδων ίππων του μοτέρ μου ραγίζει τ' αυτιά και μου φνακάτευε τ' οτομάχι. Έν τούτοις άρχισα με την νέα, ένα πόλεμο των ματιών, ο οποίος άρχισε με κάπως έθραϊκα εϊρωνικά έλεμματα και τέλος κατέληξε στην ύπογραφή της άνακωχής... Μέσα σ'ε είκοσι λεπτά της ώρας είχαμε γίνει οί καλύτεροι φίλοι. Της προσέφερα ένα σάντουιτς από αυτό που έπαιρνα πάντα μαζί μου γι' να γλυτώνω άπο την κουζίνα που μου προκαλούσε ο κλυδωνισμός του αεροπλάνου. Έπειτα κάτι ειδικές καραμέλλες, ένα σωρό παστιλιές και τέλος ένα... παθητικό φίλι! Αυτή η αισθηματική ύποθεσις μου κατάλαβα ότι προχωρούσε όπως και το αεροπλάνο: με ταχύτητα 220 χιλιομέτρων την ώρα! Έν τούτοις ή νέα δεν ήταν τόσο εύκολη όσο είχα υποθέσει. Σιγά-σιγά μ' έκαμε να καταλάβω ότι ήταν μια άξιοπρεπής κυρία που πήγαινε να συναντήση τούς δικούς της και με άνάγκασε να την σεβασθώ. Άστούσο σ'ε μια στιγμή της έπιασα με τρυφερότητα το χέρι και της πρότεινα να έγκαταλείψουμε κ' οί δυο τις άκογ'ενείες μας και να πάμε να κρυφθούμε στην άκρη του κόσμου, άφου άπολαύσουμε όλες τις χάρες του και τις άμορφιές του. Ήμουν ειλκρινής, θά πήτε, μαζί της; Μά την άλήθεια, να! Αυτή η περιπέτεια με είχε τόσο συναρπάσει που ήμουν πρόθυμος να τα παρατήσω όλα: τις ύποθεσεις μου, το σπίτι μου, τα πάντα και ν' ακολουθήσω αυτό τον γοητευτικό άγγελο. Ήθελα να παίξω μαζί της τ'ο περίφημο «μεγάλο παίγνιδι». Ήθελα να δοκιμάσω την «αυραία» περιπέτεια που έρχεται στη ζωή κάθε ανθρώπου γι' να τόν κάνει ευτυχισμένο ή να τόν ρίξη στην πιο μαύρη δυστυχία. Έκείνη όμως κίνησε άρνητικά το κεφάλι της.

Σάν φτάσαμε στο Μπουρζέ, παρακάλεσα την συζ' (Συνέχεια στη σελίδα 50)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΝΤ' ΑΙΓΚΡΑΙΜΟΝ

(Συνέχεια άπ' τ'ο προηγούμενο)

— Ξαναήρθες έδώ στ'όν πύργο μετά τ'ο έγκλημα, είπε ο άνακριτής κ. ντε Βιντάλ στο Μισέλ.

— Όχι, άπάντησε εκείνος, γιατί άγρύπνησα κοντά στ'όν πατέρα μου και δεν τόν άφησα ούτε στιγμή όλη τη νύχτα. — Άφ'ησέ τα αυτά. Είπε ο κ. Βιντάλ. Σου χρειάζόταν ή πλάστη συναλλαγματική που είχες φτιάξει έσύ, αυτή την όποια ή κόμησας 'Ιωάννα δεν ήθελε να σου δώση πίσω... Πήγες κι' έψαξες άπάνω, τ'ά έσπασες όλα γι' να ή τήρης... Πέτυχες τ'ο σκοπό σου;... Δεν ξέρω.

— Όπως ήθελες έφυγες, νομίζοντας ότι δεν άφησες κανένα ίχνος της παρουσίας σου έδώ, όπως και τ'ο έγκλημάτος σου εκεί κάτω. Στο χέρι της δολοφονημένης είχε μείνει μια τρομερή άπόδειξις εναντίον σου. Έπίσης κι' άπάνω στ'όν τάπητα της δεσποινίδος Ρόζας υπήρχε και μί' άλλη άπόδειξις έξ' Ισου επιθεωρητική.

Έκείνη τη στιγμή ο Άντουάν Φλαμαρέν έβγαλε ένα στεναγμό π'οι σπαραχτικό άκόμα, ένώ κάτω σ'α μούγκρημα έξέφυγε άπό τα χείλη τ'ο Μισέλ.

— Ά! φώναζε. Ένας άνθρωπος μπήκε στην κάμαρη της Ρόζας, ένώ εκείνη κοιμόταν. Δυστυχία!... Δυστυχία!... Ό! άν τόν ήξερα...

Η χλωμή, μά γαλήνια ως τη στιγμή εκείνη όψις του είχε άναστατωθ'. Άπό τα μάτια του έβγαιναν άσυγκράτητες άστραπές μίσους.

— Τόν ξέρεις πολύ καλά! είπε ο άνακριτής. Και να ή καλύτερη άπόδειξις!

Κι' έδειξε τ'ο κομμάτι της ξερής λάσπης που είχε βρ'η στο δωμάτιο της Ρόζας κι' άπάνω στο όποιο είχε μείνει τ'ο άποτύπωμα ενός άνδρικού παπουτσιού.

— Βγάλε τ'ο παπούτσι σου! διάταξε τ'ο Μισέλ. Τ'ο παπούτσι έφάρμοξε άκριβέστατα σ'α άποτύπωμα της λάσπης.

— Αυτό δεν άποδεικνύει τίποτε, είπε τότε ο Άρμάνδος. Ο Μισέλ αγοράζει βέβαια τ'α παπούτσια του άπό τους έμπορους που έρχονται στις άγορές τ'ο Μελάρ. Αυτά τ'α παπούτσια, π'ο κομψά και π'ο περιποιημένα άπ' αυτά που φιλάνουν οί ντόπιοι παπουτσήδες, κατασκευάζονται στο μεγάλο έργοστάσιο ύποδημάτων τ'ο Βιλνέβ. Κι' όλοι έέρουν π'ος μόνο τρία μεγέθη τέτοιων παπουτσιών υπάρχουν... Έτσι, κύριε άνακριτά, τ'ο άποτύπωμά σας θά ταίριαζε και σ'ε χιλιάδες άλλες παπούτσια άκριβώς όπως και τ'ο Μισέλ.

— Ό! Βλέπω π'ος ο Μισέλ βρ'ηκε στ'όν κύριο δήμαρχο όν πατέρα σας και σ'ε σας τούς π'ο θερμούς ύποστηρίτας. Άστούσο π'ρέπει να όμολογήσετε, κύριε, ότι τ'ο κομμάτι τ'ο άποτύπωμα τ'ο παπουτσιού τ'α δυο όπλα που άνήαν στο γέρο Κασταρέντ, ή άρνησις του να μάς π'η την άκία της φυγής του, όλ' αυτά είν' άποδείξεις τρομερές εναντίον του.

Ο Μισέλ ένωσε τ'α χέρια του και είπε: — Σ'ε ό,τι έχω π'ο άγαπητό, σ'ε ό,τι έχω π'ο ιερό στ'όν όμο, σ'ας όρκίζομαι, κύριε άνακριτά, ότι είμαι άθώος... Ένα μόνο πρόσωπο θά μπορούσε να με σώση, ή κόμησας 'Ιωάννα. Άλλοίμονο όμως! Η 'Ιωάννα πέθανε κι' όλα τελείωσαν γι'α μένα... Δεν θά προσπαθώ καν να υπεραστώ τόν εαυτό μου... Είπε περιττόν...

Τότε δέχεται να δ'ης τ'ο πτώμα τ'ο θύματος; — Όπως θέλετε... Θά σας ύπακούσω σ'ε όλα. Πέρασαν στο μεγάλο διπλανό σαλόνι, όπου ο δόκτωρ

Μόθ τελείωνε τη μακάβρια του εργασία.

Είχε άναγκασθ'ι, γι'α την ατοψία, να γδύση τη δυστυχισμένη 'Ιωάννα. Τ'ο σώμα της, τυλιγμένο τώρα με καινούργια ρούχα, έμενε άλύγιστο σ' ένα μεγάλο καρυδένιο τραπέζι, προσεχτικά σκεπασμένο μ' ένα λευκό σεντόνι.

Ο δόκτωρ Μόθ έπλενε τ'α χέρια του τη στιγμή που ο άνακριτής κι' ο κατηγορούμενος μπήκαν μέσα.

Την ίδια στιγμή άκούστηκε θόρυβος συζητήσεως άπό τη διπλανή τραπέζαρία. Ήταν ο Άντουάν Φλαμαρέν, που είχε σηκαθ'η όρθιος κι' έλεγε π'ος θά έκδικηθ'η τ'ο σκοτωμένη άδερφή του.

Συγχρόνως ο νεαρός Άρμάνδος Ντυτίλ, με μια δύναμη άσυνήθιστη, τόν έσπρωχνε π'ος τ'ο σαλόνι.

— Έλάτε να ή δ'ητε, κύριε, τ'ο έλεγε. Θά την έκδικηθ'ητε π'ο σίγουρα, όταν θά δ'ητε μόνος σας τί ύπέφερε π'ριν τ'η σκοτώσου.

Τη στιγμή που δρασκέλιζαν κ' οί δυο τ'ο σκαλοπάτι της πόρτας, ο άνακριτής είχε άνασηκώσει τ'ο νεκρικό σεντόνι κ' είχε άποκαλύψει τ'ο κεφάλι και τ'ο στήθος της κ'ομήσσης.

Τ'ο χλωμό της πρόσωπο, πλυμένο με φροντίδα, διατηρούσε τ'α σημάδια των χτυπημάτων που της είχαν καταφέρει, μά ή λάσπη και τ'ο αίμα είχαν φύγει π'ια κι' έτοιμο μπορούσε κανείς να διακρίνη καθαρά την άγωνία π'οι διατηρούσαν τ'α χαρακτηριστικά της.

Τ'α άφ'α της ξανθ'α μαλλία πλάσιωναν σαν χρυσός φωτιστέφανος την πελιδνή της όψη. Τ'α μεγάλα γκρίζα μάτια της είχαν μείνει μισάνοιχτα.

Ο Μισέλ, στο αντίκρουσμά της, δεν μπόρεσε να κρατηθ'η κι' έπεσε γονατιστός.

— Ω, σεις! φώναζε. Η εθερνερία μου, ή φίλη μου, ή γυναίκα που τιμούσε και σεβόμουν περισσότερο στ'όν κόσμο, σηκώθηκε γι'α να π'ητε την άλήθεια... Ά! άς με βασανίσουν, άς με σπαράξουν, άς με δολοφονήσουν και μένα, μά ός μη με κατηγορούν ότι σ'ας σκότωσα, έμένα που θά πέθαινα ευχαρίστως γι'α να σας δώ ευτυχισμένη.

Έκραψε τ'ο πρόσωπό του μέσα σ'α χέρια του και έσπασε σ'ε λυγμούς.

Ο Άρμάνδος με τη σειρά του πλησίασε και άρπάζοντας με παραφορά τ'α χέρια της νεκρής, φώναζε:

— Ω 'Ιωάννα, 'Ιωάννα, άγαπημένη!... Θάφθηκε λοιπόν η διαπραχ'η μ'α τέτοια άδικία; Θάφθηκε να κατηγορούν τόν καλύτερο άπ' τ'ους φίλους σου... Σ' έόρκίζω σ' ό,τι άγάπησες, σ' έόρκίζω σ'όνομα της δικαιοσύνης και της άλήθειας, μίλησε, μίλησε λοιπόν!

Είχε άνασηκώσει τ'ο σκατεμένο στήθος της νέας γυναίκας και ή λάσπη που φ'ατιζε α'τή τη σκηνή, σκαρπίζοντας στην τ'οχη τ'όν ίσκιου της και τ'ο φως της, έβριχνε αλλόκοτες λαμψές στο πτώμα.

Ο Άρμάνδος γ'οισε ή νεκρή π'ος τόν Άντουάν Φλαμαρέν... Καί τ'ο φάνηκε π'ος τ'α μεγάλα μάτια της νεκρής κορφώθηκαν στ'όν άδελφό της, ο οποίος έβλεπε π'ο χλωμό άπ' αυτήν.

— Ό! φώναζε ξαφνικά σπληνόμενος στο φύλλο της πόρτας, 'Ιωάννα! 'Ιωάννα...

Μά δεν μπόρεσε να κρατηθ'η περισσότερο και κύλησε άναίσθητος σ'α πόδια τ'ο άνακριτού.

— Ός τώρα, είπε ο κ. ντε Βιντάλ, ο κ. Φλαμαρέν έδειξε άξιοθαύμαστο θάρρος... Μά δεν μπόρεσε να ύποφέρη περισσότερο τ'ο αντίκρουσμα τ'ο πτώματος.

Μετέφεραν τόν Άντουάν έξω κι' έπειτα άπό μερικές

στιγμές ήρθαν και είπαν στον άνακριτή ότι είχε άνακτησει τις αισθήσεις του, μά ότι άρνιόταν επίμονα να έγκυτάλειψη τη γειτονική τραπεζαρία κι' ότι θα έμενε εκεί στη διάθεση της δικαιοσύνης.

Ο Μισέλ άποτραβήχτηκε σέ μι' άγωνιά του σαλονιού. Ήταν θανάσιμα θλιμμένος, μά σταθερός και γεμάτος έγκαρτερήσι. Ο άνακριτής τον παρέδωσε σ' έναν ένωμοτάρχη συνιστώντας του να τον φυλάξ άσπληρά. Έπειτα πλησίασε το γιατρό κι' άρχισε να τον ρωτά για τó άποτέλεσμα της νεκροψίας.

— Η κοήσοα, του άπάντησε ο τελευταίος, έχει δεκαεφτά τραύματα. Μά ένα μόνο απ' αυτά έλαθε όσο ήταν ζωντανή κι' αυτό προκάλεσε άμέσως τó θάνατο. Τó τραύμα αυτό έγινε μ' ένα μαχαίρι πλατύ τρία έκατοστόμετρα περίπου και μακρύ τριάντα με τριανταπέντε... Τó μαχαίρι γώθηκε μεταξύ της τετάρτης και πέμπτης πλευράς, έκοψε τη φλέβα και την αρτηρία κι' άνοιξε τριγωνικά την καρδιά. Έτσι ο θάνατος έπληθεν άμέσως.

»Ολες ή άλλες πληγές, στο λαιμό, στα χέρια, στο στήθος, στο υπογάστριο έγιναν δυό περίπου ώρες μετά τó θάνατο.

— Ω! είπε ο άνακριτής εξαφνιασμένος πολύ. Πώς μπορείτε να τó διαπιστώσετε αυτό;

— Άπλουστάτα, ή πρώτη πληγή έχει τά χείλη της κόκκινα, ματωμένα, φουσκωμένα, γιατί έγινε στη ζωή, ενώ τó αίμα κυκλοφορούσε ακόμα και οι ιστοί είχαν όλη τη συσταλτικότητα τους. Έπιπλέον, τó δέρμα είναι φιλτραρισμένο με αίμα σέ όλο τó πάχος του...

»Σέ όλα τά άλλα τραύματα που έγιναν μετά τó θάνατο στό πτώμα παρατηρείται τó αντίθετο. Τά χείλη των πληγών είναι χλωμά, πεσμένα, μαραμένα... Τó δέρμα είναι άχρωμο και ή επιφάνεια της πληγής ολόγεια...

— Τά βεβαιώνετε όλ' αυτά κατηγορηματικά; ρώτησε ο άνακριτής.

— Ασφαλώς... Η έπιστήμη άποφάινεται θετικά σέ τέτοια ζητήματα... Α! αυτός που χτύπησε την κοήσοα τó έκανε με μι' πρωτοφανή λύσσα, με μι' λύσσα που ήταν κάτι σαν τρέλλα! Για όποιον ξέρει να κάνει να μιλούν πληγές σαν αυτές που έχουμε μπρός στα μάτια μας, τó δράμα είν' ολόφανερο και δέν έχει καμιά δυσκολία να τó αναπαραστήσει.

— Πέστε μου λοιπόν πώς έγινε, κατά τη γνώμη σας, τó δράμα. Σας άκούω άχόρταγα...

Ο ένωμοτάρχης είχε βγάλει έξω τó Μισέλ. Ο 'Αρμάνδος Ντυτίλ, ο άνακριτής κι' ο γιατρός έμειναν μόνοι στο σαλόνι.

Ο δόκτωρ Μωθ είχε άποκαλύψει έντελώς τó άξιολάτρευτο σώμα της κοήσοας. Η τομές της νεκροψίας φαινόταν ακόμα, άμυδρά όμως, γιατί τó έμπειρο χέρι του χειρουργού είχε άφηση έλάχισια ίχνη.

Ο άνακριτής πρότεινε μ' άγαντία τó κεφάλι του. Ο 'Αρμάνδος άνατρίχιασε βαθύτατα.

— Παρατηρήστε, είπε ο γιατρός. 'Η πάλη άρχισε έπειτ' άπό μι' άσπληρη λογομαχία. Τó θύμα δέν δέχτηκε άπρόοπτα την επίθεσι του δολοφόνου. Υπενθύμισθη τόν έαυτό του... Είδε τó όπλο να λαμπάει, θέλοντας να προφυλαχτή, άπλωσε μπροστά τó δεξί του χέρι, ενώ με τó άριστερό γαντζωνόταν άπό τó σασκάκι του δολοφόνου. Αυτός της κατάφερε τότε μι' δυνατή κλωτσιά στο υπογάστριο. Κυττάχτε εδώ...

Και ο κ. Μωθ έδειξε μι' πλατειά και μελανωπή έκχύμωσι που άπλωνόταν σέ όλο τó κάτω μέρος της κοιλιάς. Έπειτα εξακολούθησε:

— Η κοήσοα με την κλωτσιά π'γες κι' έπεσε λίγα βήματα πύ πέρα, άποσπώντας άπό τó σασκάκι του δολοφόνου τó κουμπί, τó τρεμερό αυτό πεσιτήριο που βρήκατε μέσα στο χέρι της, κύριε άνακριτά. Ο άθλιος ή χτύπησε τότε άλύπητα και τη σκότωσε με μι' μόνο μαχαίριά που της την έδωσε ζυγισμένη, χωρίς τόν παραμικρό διαταγμό.

»Τότε έφυγε και ήρθε, φαίνεται, έδω στον πύργο, όπου έκανε τά ψαξιμάτα του, καταστρέφοντας τά πάντα. Μετά δυό ώρες ξαναγύρισε στον τόπο του έγκλήματος και όρισκοντας τó θύμα του, έξσπασε στό πτώμα... Τó ποδοπάτησε, τó έσυρε απ' τά μαλλιά, τó νέμισε πληγές.

»Αυτό φαίνεται άπό τούς ώμους, τούς μηρούς, την πλάτη που είναι γεμάτη έκχυμώσεις και πληγές...

»Μά ενώ ή έκχυμώσις της κοιλιάς και ή πληγή του στήθους παρουσιάζουν τις ιδιότητες να τó έποιες σάς μίλησα προ όλίγου, αυτές παρουσιάζουν έντελώς αντίθετα φαινόμενα...

Ο άνακριτής ντέ Βιντάλ έκανε μι' κίνησι ίκανοποιήσεως και είπε:

— Ωραία... Η διαπιστώσις σας είναι κατηγορηματική... Θα μπορούσατε να γίνετε λαμπρός ίατροδικαστής κύριε.

Και, έπειτα άπό μι' στιγμή σιωπής και σκέψης, ρώτησε:

— Έσπρώξατε πύ πέρα την εξέτασι σας, γιατί; Ο δολοφόνος κακοποίησε τó θύμα του;

— Όχι, κύριε άνακριτά, άπάντησε με βεβαιότητα ο δόκτωρ Μωθ. Όχι μόνο ο δολοφόνος σεβάστηκε την τιμή του θύματός του... μά εξακρίδωσα ακόμα ότι ένας θύλος που κυκλοφορούσε στον τόπο μας είν' αληθινός... Η κοήσοα ντ' 'Αρκιζάν ήταν παρθένος και μπορείτε να σκεφτείτε με λευκά ρόδα τó φέρετρό της.

VIII

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ

— Πώς είστε, κύριε μαρκήσιε; ρώτησε ο άνακριτής ντέ Βιντάλ τον 'Αντουάν Φλαμαρέν, ξαναβρίσκόντας τον στην τραπεζαρία. Πρέπει να συγκεντρώσατε όλο σας τó θάρρος, γιατί αυτές ή συγκινήσεις είναι τρεμερές... Σας παρακαλώ ν' άποσυρθήτε... δέν σας χρειάζομαστε πιά.

— Ευχαριστώ, κύριε άνακριτά, άπάντησε ο 'Αντουάν Φλαμαρέν. Μά αν ξέρετε πόσο με έξουθενώσε αυτή ή τρεμερή δυστυχία... Τό να χάνει κανείς τ' άγαπημένα του πρόσωπα είναι βέβαια σπαραχτικό, μά να τά βλέπει να πεθαίνουν έτσι είναι χίλιες φορές πύ φορικό... Σας ίκετεύω, μήν απαιτήτε να εξακαταλείψω τó πτώμα της πολυαγαπημένης μου 'Ιωάννας... Δέν μπορώ...

— Κ' ή κόρη σας, ή δεσποινίσι Ζιλιπέρ που σας περιμένει και που θα έχη μάθει χωρίς άλλο την καταστροφή, δέν έχει ανάγκη της παρουσίας σας κοντά της; Πρέπει, άνακρά μου μαρκήσιε, πρός χάριν της, να ξαναγύρισετε στην κατοικία σας τó ταχύτερο...

— Πρέπει να σας όμολογήσω ότι ή συγκίνησι της Ρόζας μ' άνησυχεί πολύ. Θα ήθελα να βεβαιωθώ ότι είναι έκτός κινδύνου πρίν την άφήσω.

— Ο κ. Μωθ θα περάσει τη νύχτα του στον πύργο. Πάντως, θα ξαναγυρίσουμε έδω αύριο τó πρωί. Έξ άλλου, έκτός άπό τις άποκαλύψεις που μπορεί να μάς κάνει ή δεσποινίσι Ρόζα, σας βεβαιώνω κατηγορηματικά ότι ή ύπόθεσις είναι πιά σχεδόν ολόκαθαρη για μένα. Λοιπόν, κύριε μαρκήσιε, έχετε ανάγκη ν' αναλάβετε τις δυνάμεις σας και μάλιστα να τις φυλάξετε γι' άργότερα. Η θλίψις σας κάθε άλλο παρά τελειώσαν...

Ο 'Αντουάν άνασκήρτησε βαθεία.

Κι' έπειτα άπό μι' στιγμή είπε:

— Θ' άκολουθήσω τη συμβουλή σας, κύριε άνακριτά, μά ύπό έναν όρο: Θά μ' άκολουθήσετε στην Καστανιέρα, όπου θα περάσετε τη νύχτα σας. Τρίτω για τις πρώτες έξηγήσεις που είμαι ύποχρεωμένος να δώσω στην κόρη μου.

Ο άνακριτής δέν έδίστασε καθόλου κι' άπάντησε:

— Δέχομαι, κύριε μαρκήσιε. Έπιθυμώ μόνον να έπιστατήσω στό σφράγισμα των δωματίων του έπάνω πτώματος και προπάντων ατότου όπου βρίσκονται τά πιστήρια και είμαι δικός σας...

»Αλήθεια, θα θέλατε αύριο τó πρωί να περάσετε άπό τó συμβολαιογραφείο του Σαιν-Μεζάρ, όπου, καθώς εοχυρίζεται ο κ. Ντυτίλ, βρίσκεται ή διαθήκη της κοήσοας, ή προτιμάτε να καλέσουμε τόν συμβολαιογράφο κ. Πυξέν στον πύργο;

— Προτιμώ τó άνοιγμα της διαθήκης να γίνει έδω. Φαντασθήτε ποίό θόρυβο θα προκαλούσε ή παρουσία μου στό Σαιν-Μεζάρ ύπ' αυτές τις συνθήκες...

— Έχετε δίκιο... Πάω λοιπόν να έκπληρώσω τις διαταγές για τις όποιες σας μίλησα... Σέ λίγη ώρα θα έαναγυρίσω...

Ο άνακριτής βγήκε έξω. Πρίν ακόμα κλείσι την πόρτα πίσω του, ο 'Αντουάν άφησε τó κεφάλι του να γείρει μέσος στα χέρια του.

Τό σφράγισμα έγινε γρήγορα.

Ο 'Αρμάνδος Ντυτίλ είχε μεταφέρει κιάλας της Ρόζας σ' έν άλλο δωμάτιο. Έτσι τó δωμάτιο της κοήσοας κατ'όνομα τó δικό της σφραγίστηκαν έρμητικά.

— Δέχεστε να τελειώσουμε τη θραυδά μας στην κατοικία του κ. 'Αντουάν; ρώτησε μετά τη σφράγισι ο άνακριτής ντέ Βιντάλ τούς δυό Ντυτίλ, πατέρα και γιό. Θα μ' άφήσετε για την ύπόθεσι. Ό,τι θα μού διηγηθήτε, θα μ' βοηθήσει ασφαλώς πολύ.

— Ευχαριστούμε, κύριε, άπάντησε ο 'Αρμάνδος. Μά η Ρόζα εξακολουθεί να ύποφέρει πολύ κ' είναι άνικανή ν' έ-

σκοληθή με τó παραμικρό... Όλοι οι ύπηρέτες έχουν χάσει τó μυαλό τους... Έπιθυμούμε να μείνουμε έδω για ν' άγρυπνούμε, ώστε να γίνουν όλα με τάξι και προπάντων για να μ'ήν εξακαταλείψουμε την προσφιλή μας πεθαμένη.

Αυτά τά λόγια, που ο νέος τά είπε με βαθεία συγκίνησι, δέν έπιδεχόντουσαν καμιά αντίρρησι. Ο άνακριτής τó κατάλαβε.

Άφου ο 'Αντουάν Φλαμαρέν έφευγε, τη φύλαξι ατότου του σπιτιού, μέσα στό όποιο είχε μ'ή ο θάνατος, και την άγρυπνία κοντά στό φτωχο θύμα, την αναλάμβαναν οι δυό αυτοί άνθρωποι που ήσαν οι καλύτεροί του φίλοι.

Ο άνακριτής ξαναβρήκε τó μαρκήσιο έτσι όπως τόν είχε άφήσει, παραδομένο σέ μι' βαθεία βύθισι την όποια δικαιογούσε ή άπελπισία του.

Τόσο βαθείες ήσαν ή σκέψεις του, ώστε δέν άκουσε την πόρτα που άνοιξε. Ο άνακριτής δέν τόν άνησυχούσε.

Πλησίασε ένα κουδοβί και τó άγγιξε. Ο Μαθιέ, ο γέρος ύπηρέτης, παρυσιάσθηκε.

— Έτοιμάστε τó άμάξι του κ. μαρκήσιου, του είπε και πές στον ένωμοτάρχη νάρθη έδω μαζί με τόν κατηγορούμενο.

»Έπειτ' άπό μερικές στιγμές, ο Μισέλ έφτασε συνοδευόμενος άπό τόν ύπαξιωματικό της χωροφυλακής.

— Για τελευταία φορά, Μισέλ Καστανιέρ, του είπε ο άνακριτής, πές μου την αλήθεια... Όμολογήσε τó έγκλημά σου... 'Όσο πιο μεγάλη θα είναι ή ελικρίνεια, τόσο πιο φανέρη θα είναι για τούς δικαστάς σου ή άπόδειξις της μετανοίας σου...

Στά χαρακτηριστικά του νέου άπλωνόταν μι' γλυκεία έκφρασις έγκαρτερήσεως.

— Σας είπα ότι ήξερα, κύριε, άπάντησε. Σας όρκίζομαι σέ ό,τι πιο ιερό έχω στον κόμο, είμαι άθώος...

Και καθώς ο άνακριτής κουνούσε τó κεφάλι του με δυσπιστία, εξακολούθησε:

— Βλέπετε... Είχα άδικο να θελήσω να σας πείσω... Δέν με πιστεύετε... Στό έξής θα σωπάσω... Τά λόγια είναι περριτά.

Έξσφα θυρούδης άκούστη κε στό διάδρομο και ή Ρόζα, χλωμή, άναμαλλισμένη, μά άποφασιστική και τρεμερή, μ'ή έξεζανα μέσα, άκολουθουμένη άπ' τον 'Αρμάνδο Ντυτίλ.

Ποτέ δέν ήταν τόσο ώραία όσα σ' αυτή την άκαταστασία της. Η Ειρήνη είχε ρίξει στό άράιο μισόγυμνο κορμί της τó πρώτο ρούχο που βρέθηκε μπροστά της. Ήταν ένα πενιούαρ άπό καμήρι λευκό άπ'ανω στό όποιο έπεφταν τά ύπερυφα μαύρα μαλλιά της.

Τό άκούμπωτο κορμάξ άφηνε να φαίνεται ένα στήθος μαρμαρίνο. Τά άνασηκωμένα μαλλιά άπεκαλύπταν μπροστά αγάλματος. Τά μάτια της έλαιπαν στό πελιδνό πρόσωπό της όμοια με δυό μαύρα διαμάντια.

— Θεέ μου! φώναξε. Τι μού λέει; Μήπως είδα κακό όνειρο; Η 'Ιωάννα, ή 'Ιωάννα μου, αυτή που αγαπούσα τον άδελφό και σαν κόρη μου συγγένως, είναι νεκρή... Είν' αλήθεια! Κράτησα τó ματωμένο και καταπληγμένο σώμα της μέσος στα χέρια μου... Κι' κατηγορούν τó Μισέλ για τó έγκλημα αυτό... Ω!

Η κραυγή που έβγαλε δέν είχε τίποτε τó ανθρώπινο... Γύρισε κατόπιν και είδε τó Μισέλ, σέ μι' γωνιά, άφωνο σέ μι' σωφιστή κάτω.

— Έσύ! φώναξε.

Και μ' ένα πήδημα κρεμάστηκε άπό τó λαιμό του.

— Μά πές τους λοιπόν ότι δέν είναι δυνατόν, ότι ή 'Ιωάννα μού σ' άποκαλούσε άδελφό της, πώς είναι ό,τι πιο ότιμο και πιο καλό ύπάρχει στη γή... Τό να σε θεωρούν όχο ενός τέτοιου κακυργήματος είν' ένα έγκλημα πιο άλο κι' άπ' αυτό που διεπράχθη εις βάρος της άδελ-

φής μου, τού πύδ τελείου πλάσματος της γής.

Μιά έκφρασις άπεραντης εύτυχίας άπλώθηκε στα χαρακτηριστικά του Μισέλ.

— Ευχαριστώ, Ρόζα μου, είπε. Έώρα ο κόσμος ολόκληρος και ή κρίσις του μ' άφήνουν έδιάφορο... Δέν άμφέβαλλες για μένα... Πήγαινε... Άφησε τó πεπρωμένο που με βάραινε σ' όλη μου τη ζωή να τελειώση τó έργο του. Έχω τη δύναμι να πεθάνω άφου έσύ πιστεύεις στην άθωότητα μου.

— Νά πεθάνης! Νά πεθάνης! φώναξε ή Ρόζα με μι' καινούργια όρμη... Μά εισαι τρελλός!... Η δικαιοσύνη, στη Γαλλία, είν' άμερόληπτη και ειλαλήθης... Μά κυττάχτε τον λοιπόν, κύριε άνακριτά... Five δυνατόν ή ελικρίνις του όφης να μ'ή σας λη πόσο άπεραντή είναι ή τιμιότης του... Κυττάχτε αν αυτό τó στέμα μπορεί να κρύψουν τά μυστικά της μεγάλης του ψυχής!...

Και καθώς ή δυσπιστία έμενε πάντα ζωγραφισμένη στα χαρακτηριστικά του άνακριτού, φώναξε:

— Μά ρωτήστε έμένα!... Ρωτήστε με!... Με θεωρείτε ίκανή ν' άγαπήσω έναν άντρα άνάξιο και άτιμο;... Μελέτησα την ψυχή του Μισέλ έφτά ολόκληρα χρόνια, έξερα κάτω άπό την ίδια στέγη μ' αυτόν... Καμιά άπό τις πράξεις του δέν μού ήταν κρυφή, έρεύνησα την καρδιά του, γνώρισα και την έλαχίστη άπό τις σκέψεις του... και σέ μερικούς μήνες θα γινόμουν γυναίκα του γιατί ποτέ μου δέν συνάντησα πλάσμα με πύ άδολη ψυχή, με άφοσίωσι πύ μεγάλη, με καρδιά πύ λεπτή, με τιμιότητα πύ άσπληρη... Όλ' αυτά είν' έγγυήσεις, κύριε άνακριτά, μεγάλες έγγυήσεις!...

Ήταν όρθια πλάι στό Μισέλ και τ' άπλωμένα χέρια της φαινόταν σαν να τόν προστάτευαν... Τά μεγάλα της χρυσά μάτια, που τó μεγάλωνε ακόμα περισσότερο τó πάθος, μαγνιζόνταν τόν κ. ντέ Βιντάλ.

Η Ρόζα είδε τó παραγμένο του ύφους και άντελήφθη τó διαταγμό του.

— Ω, σας ίκετεύω! πρόσθεσε. Προσέξτε! Μήν κατηγορήτε έναν άθώο... Αυτό θα σας θαραίνει σέ όλη σας τη ζωή.

Ο άνακριτής χλώμιασε.

— Μά δεσποινίσι, είπε, ξέρετε ότι ύπάρχουν έναντιον ατότου που ύπερασίζεστε άποδείξεις τρεμερές!...

Και ο άνακριτής άπαρτήθησε τά έναντιον τού Μισέλ κεραυνόβια τεκμήρια που είχαν παρουσίαση κατά την πρώτη του έρεύνησι.

— Έπιπλέον, εξακολούθησε ο κ. ντέ Βιντάλ, είχε δραπέτευσει. Τόν συνέλαξαν στό Ρισέλ, σέ δυό βήματα άπόσσοι άπό τó σιδηροδρομικό σταθμό... Κι' όταν τόν ρώτησαν τί ήθελε έκεί, άπάντησε ν' άπάντησι.

— Ε, λοιπόν, θα σας πώ έγώ τί έκανε εκεί κάτω, τόν διέκρινε ή Ρόζα. Ήρθε να πάρη την 'Ιωάννα χθές τó βράδυ, λέγοντας ότι ο πατέρας του, ο γέρος Καστανιέρ, ήθελε να της άναθέσι, πρίν πεθάνη, την επανόρθωσι κάποιας αδικίας του. Η φωνή του 'Ιωάννα τήρσε άσφαλώς απ' τó σπασμό και χρίσματα, γιατί τά χρειάζονταν για την επανόρθωσι αυτή...

Σήμερα τó πρωί λοιπόν, ο μνηστήρ μου θα έφυγε για να πάη να δώση τά χρήματά ατότου σ'έναν άνθρωπο που έβγαλε ο πατέρας του. Δέν σας είπα πύ πήγαινε, γιατί σε θέλησε να κατηγορήση τόν πατέρα του εν πρόσοις κι' ένα νεκρό κατόπιν... Αυτή είναι ή αλήθεια!... Άφου είπα τά λόγια αυτά, ή Ρόζα, μη μπορώντας πιά να κρατήσει, καθύπερθε μι' καρκέκλα...

Ο άνακριτής σηκώθηκε και σκύβοντας πρός αυτήν της είπε, πύ κύριε τώρα τó έαυτόν του:

— Η άναστη σας σας παραπλάνω, δεσποινίσι. Όλα άπειναντίας όδη σ'έν σέ συμπέρασμα ότι ο Μισέλ παρέδωσε σέ έμμερα την κοήσοα 'Ιωάννα και την έκλειψε άφου τη σκότωσε.

— Όχι! χίλιες φορές όχι! φώναξε ή Ρόζα. Δέν είναι αλήθεια! Για ποίό λόγο ο Μισέλ να δολοφονήση αυτήν που

τόσο μας ευεργέτησε;...

— Γιατί ανέβαλλε διαρκώς το γάμο του μαζί σας καί... ή αναμονή αυτή του ήταν ανυπόφορη. Αυτό καταλαβαίνετε...

Καί ο κ. ντέ Βιντάλ υποκλήθηκε μ' ένα χαμόγελο το οποίο θύμιζε τον λαμπρό κοσμικό κύριο που ήταν στην ιδιωτική του ζωή.

Η Ρόζα δεν κοκκίνησε για το κομπλιμέντο αυτό, το τόσο ανόητο σε μια τέτοια στιγμή. Άφωσιωμένη καθώς ήταν στις σκέψεις της, ούτε κόνι το άντελήθη...

— Ψέματα, κύριε ανακριτά! φώναξε. "Αν ακούγαμε την κόμησά, ο γάμος μας θα είχε γίνει πριν από πολλά χρόνια... Μα είχε την ανάγκη μου κι' ο Μισέλ πρώτος αξίωσε να μη την αφήσω πριν ξαναπαντρευτή..."

— Ελάτε πολύ άφωσιωμένη στον κατηγορούμενο, δεσποινίς, κ' η άφωσιωσίς σας σας κάνει να μιλάτε έτσι... Καί το κουμπί, καί το μαχαίρι καί το τσεκούρι;... Πιστέψτε με, μην επιχειρήτε ένα έργο αδύνατο... Μπορείτε να θεωρηθήτε ως συνένοχος... Νά που μπορείτε να καταλήξετε...

— Η Ρόζα πεταχτηκε θρόνα και φώναξε: — "Εγώ! Εγώ! Συνένοχος εκείνου που σκότωσε την 'Ιωάννα, όχι του Μισέλ, αλλά του... άλλου! Ήθεέ μου!... Μα είστε τρελλός, κύριε!... Πέστε το λοιπόν αυτό εδώ, πέστε το στους ανθρώπους μας καί θα δῆτε τί θα σας απαντήσουν..."

Με την ιδέα ότι η νέα θα μπορούσε να κατηγορηθῇ κι' αυτή, ο Μισέλ κυριεύτηκε από μι' άπεραντη αγωνία.

— "Έχει δίκη, Ρόζα μου, είπα σιγανά. Έγκατάλειψέ με... πήγαινε... όλα είναι περιττά... Το πεπρωμένο που με καταδικώνει δεν θα νικηθῇ."

Η Ρόζα στριφογύρισε μ' απόγνωση τα χέρια της καί με άστραπές μέσα στα μάτια της φώναξε ένεργητικά κι' αποφασιστικά:

— Το πεπρωμένο, Μισέλ!... "Ε, λοιπόν, θα φανώ εγώ πιο δυνατή απ' το πεπρωμένο! Μα βοήθησέ με! Μίλα! Πές ό,τι ξέρεις! Υπερασπίσου τον εαυτό σου!... Σ' αγαπώ! Βεβαιώθηκες γι' αυτό, δεν είν' έτσι;... Η αγάπη μου δεν αξίζει τον κόπο να θελήσης να σώσης τη ζωή σου καί την τιμή σου; Είμαι τόσο βέβαιη πως είσαι άθώος ώστε κι' αν έχω ακόμα έναντιόν μου όλες τις ούράνιες καί καταχθόνιες δυνάμεις, μόνη μου, άργά ή γρήγορα, θ' ανακαλύψω τον αληθινό ένοχο καί θα τον παρουσιάσω στους δικαστάς..."

— "Α! όσο γι' αυτό, είμαι βέβαιη..."

— "Ενα ρίγος διέτρεξε τους παρισταμένους. Τόση δύναμις, ένεργητικότης καί πάθος υπήρχε στη φωνή της..."

Από τη στιγμή της άφίξεως της Ρόζας, ο Άντουάν Φλαμαρέν είχε αφήσει τη θέσι του κοντά στη φωτιά κ' είχε άποτραβηχτή σε μιá γωνιά που ή κρεμαστή λάμπα μόλις τη φωτίζε.

— Θα δυσκολευτήτε πολύ, δεσποινίς, ν' αποδείξετε ότι ο Μισέλ Κασταρέντ' δεν είναι ο δολοφόνος της κομήςσας, είπα ο ανακριτής. "Αν δεν είναι αυτός, τότε ποιος μπορεί να είναι;"

— Η Ρόζα κύτταξε διαδοχικά όλους τους παρισταμένους. Κι' έξαφνα ώρμησε προς τον Άντουάν Φλαμαρέν που τα χαρακτηριστικά του άλλοιόθηκαν...

— "Ο ένοχος! φώναξε μ' ένα τόνο μίσους καί λύσσας άπερίγραπτης. Νά τον!"

Καί άρπαξε τον μαρκήσιο απ' το γαϊκά...

Κοντός καί κακεκτικός καθώς ήταν εκείνος, του κάκου προσπάθησε ν' απαλλαγῇ από το σφιξιμό της...

Τόν έσυρε κάτω απ' το φως της λάμπας, μπροστά στον ανακριτή.

— Ναι, ξαναείπα, έσύ, άτιμε καί άθλιε, σκότωσες τη δυστυχισμένη 'Ιωάννα... την αδελφή μου!... Ναι, είμαι γι' αυτό βέβαιη, μιá φωνή αλάνθαστη μου το φωνάζει... Δολοφόνε! Δολοφόνε!...

Καί τόν παράτησε, σάν να ήταν πιο δυνατή ή άηδία που ένοιωθε στο άγγιγμά του από τη θέλησή της...

Τραβήχτηκε πίσω δυό βήματα καί με το χέρι άπλωμένο, με μάτια φλογισμένα, ώραια κι' άγρια σάν άρχαία Έρινυς, φαινόταν σάν να επικαλήται πάνω στο κεφάλι του Άντουάν όλες τις έκδικήσεις καί όλες τις τιμωρίες.

Αυτός συγκρατιόταν με δυσκολία κ' είχε γίνει σάν το κερί. Θάλεγε κανείς πως ή τελευταία του στιγμή είχε φτάσει.

— Ρόζα, είπα σιγά ο Άντουάν Ντυτίλ, πλησιάζοντας τη νέα, τί άπερισκέψια!... "Ω! σόπα! Για το συμφέρον του Μισέλ, σόπα!..."

Μά εκείνη δεν τον άκουσε.

— Μίλα λοιπόν, άθλιε! έξακολούθησε με μεγαλύτερη άκόμια παραφορά. Πές λοιπόν τί ήρθε να κάνης χθές την

ήμέρα στον πύργο;... Είχαμε βγῇ, ή φτωχή μου αδελφή κι' εγώ, για να κάνουμε έναν περίπατο στην έξοχ... κατὰ την άπουσία μας, άνεθηκε στην κάμαρή της. Γιατί...

— Όταν γυρίσαμε, είχαμε μιá ζωρή φιλονεικία μαζί της. Για ποιά ζήτημα; Δεν το ξέρω. Ήρουν στά διαμερίσματα της ύπηρεσίας, όπου έδινα διαταγές... Μα, όταν ξαναήρσα στο σαλόνι, ήσουν μανιασμένος καί ή 'Ιωάννα κατὰ χλωμή, έλεγε: «Ποτέ!» Σέ τί σού άπαντούσε μ' αυτό το «ποτέ»; Πές το!... Μα πές του λοιπόν...

— Ενώ ή Ρόζα μιλούσε, ο Φλαμαρέν είχε συνέλθει κάπως από τόν φριχτό του τρόμο. Τα χέρια του έτρεμαν πάρα πολύ, μα ή έκφρασις των πρασινωπών ματιών του ανήγγελλε ότι είχε άνακτησει την έτοιμότητά του...

— Κύριε ανακριτά, είπα πολύ ψυχρά, αυτή ή κόρη είναι τρελλή. Τη συγχωρώ για τις προσβολές της γιατί ο πάτερ της την άποπλανά. Θα συνέλθῃ όμως καί θ' αναγνωρίσῃ τη σημερινή άδικία της. Μήπως είναι άνάγκη να ύπερασπισω τόν εαυτό μου;

— Ο ανακριτής σηκώθηκε καί, ασθόρμητα, έφοιξε τά δυό χέρια του πατέρα της Ζιλυπέρε.

— "Ω, κύριε μαρκήσιε, βιάστηκε να του άπαντήσει, ή άναμφισβήτητη έντιμότης σας σας βάζει πάνω από κάθε προσβολή καί σας όρκίζομαι ότι καμιά ύποψια δεν μπορεί να σας θίξῃ ούτε εδώ, ούτε πουθενά άλλο..."

— Εύχαριστώ, κύριε... Περιμένα αυτά τα λόγια από έναν άνθρωπο έντιμο όπως σεις, συνηθισμένο να κρίνῃ τους άλλους ανθρώπους καί τά πράγματα. Ώστόσο, μολονότι με θέτετε έκτός πάσης ύποψίας, το καθήκον μου είναι ν' άπαντήσω στις έρωτήσεις που μου άπευθύνθηκαν...

— Ο Άρμάνδος Ντυτίλ, χλωμός καί άπαθής, στεκόταν άκίνητος σάν άγαλμα. Η Ρόζα, ριγώντας συγκοπή, φαινόταν έτοιμη να όρμησῃ πάλι έναντιόν του μαρκήσιου.

— Ο νέος κατώρθωσε να πιάσῃ το χέρι της καί, σφύγγοντας το με όλη του τη δύναμη, της μιθύρισε πάλι στο ατί:

— Για το συμφέρον του Μισέλ, συγκρατήσου, Ρόζα! Έκανες πρό όλίγου έν' άνεπανόρθωτο σφάλμα που έξελξε ψύλλους στ' αυτιά του έχθρου... "Ο, τι κι' αν πῇ, σόπα!"

— Η δυστυχισμένη Ρόζα κατάρραβε από τόν τόνο που της μιλούσε ο Άρμάνδος, ότι έπρεπε να ύπακούσῃ.

— Κύριε δικαστά, άρχισε να λήν ο μαρκήσιος, είναι καμρός που ή λεπτή θέσις της αδερφῆς μου με άπαιχολύσει πολύ...

— Ξέρετε τη διαφορά της ηλικίας που υπήρχε μεταξύ μας; Η 'Ιωάννα δε γνώρισε ποτέ τη μητέρα μας κι' ο πατέρας μας, μετά το θάνατο της γυναίκας του, δεν ήταν πιας κανόνος ν' ασχοληθῇ με μας. Έπειδή ήσαν τά πράγματα έτσι, παντρεύτηκε περισσότερο από έπιθυμία να δώσω μιá μεγαλύτερη αδελφή στην 'Ιωάννα καί να της έξασφαλίσω μιá γυναικεία στοργή κοντά της παρά για να δημουργήσω μόνος μου οικόγενεια. Σιγά-σιγά ή αγάπη που αίσθανόμουν γι' αυτό το γλυκύτατο κι' αγαθάτο κορίτσι, μεταμορφώθηκε σε αληθινή πατρική-στοργή.

— Δεν την ξεχωρίζα σχεδόν από την κόρη μου.

— Η 'Ιωάννα μου είχε άνακοινώσει τελευταία τα σχέδιά της περί γάμου κι' όφείλω να όμολογήσω ότι ή ιδέα πως θα την έβλεπα ένωμένη μ' έναν καλλιτέχνη, μ' ένα νέο χωρίς οικόγενεια καί χωρίς περιουσία έντελώς άγνωστο σε μας όλους, δεν θα μου άρεσε καί πολύ.

— Η βαθεία μου στοργή για την αδελφή μου μ' έκανε ν' άναρωτιέμαι μήπως ο νέος αυτός, τόν όποιο είχε συναντήσει σ' ένα απ' τά ταξίδια της, την ήθελε για τη μεγάλη της περιουσία κι' όχι για να την κάνει εύτυχισμένη, όπως ήταν πραγματικά άξια. Οί φόβοι μου μάάλιστα ήσαν άνομα πιο βάσιμοι, γιατί ή 'Ιωάννα, πολύ άδύνατη στο χαρακτήρα κ' όφισταμένη βέβαια κάποια ξένη επίδραση, άρριόταν άπολύτως να μου πῇ το όνομα του άρραβωνισμένου της καί να μου πῇ μερικές λεπτομέρειες για να συγκληρώσω πληροφορίες σοθαρές γι' αυτόν που ήθελε να γίνει αδελφός μου.

— Λέτε ψέματα! φώναξε όρμητικά ή Ρόζα. Η 'Ιωάννα με είχε βεβαιώσει πως σας είχε πῇ το αληθινό όνομα του ανθρώπου που άγαπούσε. Έγώ τόν ξέρω μόνο με το ψευδώνυμο Λεόν Ζερβάλ, μα σεις ξέρετε το άλλο, το αληθινό...

— Κύριε ανακριτά, σας δίνω το λόγο της τιμῆς μου ότι άγνωσά άπολύτως πως λέγεται αυτός ο νέος. Είναι ή πρώτη φορά που άκούω αυτό το όνομα Λεόν Ζερβάλ...

— Μά συνεχίζω. Υπέθετα ότι στη μοναξιά που ζούσε ή αδελφή μου μονότονα καί ασήχηρα, χωρίς καμιά διασκόπηση, μπορούσε να έρωτευθῇ εύκολα χωρίς όμως αὐτὸς ἑρως νάχη βαθείες ρίζες στην καρδιά της. (Άκολουθε)

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΡΟΛΟΪ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!...

Τη νύχτα, μέσα στη σιωπή καί τη γαλήνη, είναι σπαραχτικό ν' ακούη κανείς το ρολόι με την άδιάφορη ρητορική του... Οί χτύποι του είναι μονότονοι καί μαθηματικώς ίσοι... Ρυθμίζουν πάντοτε το ίδιο πράγμα, την άδιάκοπη κίνησι της ζωής...

Το σκοτάδι κι' ο ύπνος σκεπάζουν τη γῆ... Όλα σωπαίνουν... Μόνο τά ρολόγια σημειώνουν, ψυχρά καί γαλήνια, τη φυγή των δευτερολέπτων... Στο δίσκο, ο δείχτης προχωρεί κ' ή ζωή συντομεύεται άνεπανόρθωτα...

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!... Δεν ύπάρχει στον κόσμο πράγμα πιο άδυσώπητο από το ρολόι.

Άντηχεί άδιάκοπα, καί τη στιγμή που γεννιάστε καί τη στιγμή που μαράνινται τά λουλούδια των όνειρων της νεότητος. Όταν άρχίξῃ ο ρόγγος του θανάτου, το ρολόι θα μετρήσῃ με ήσυχο καί μονότονο ρυθμό τά δευτερόλεπτα της άγωνίας μας...

Ποτέ τίποτε δεν το ταραίζει...

Είναι άδιάφορο καί ψυχρό σε όλα...

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!...

Στην άδιάκοπη κίνησι του ρολογιού δεν ύπάρχει άρισμένη στιγμή... Τί είναι λοιπόν αυτό που άποκαλούμε «παρόν»; Μετά ένα δευτερόλεπτο γεννιέται ένα άλλο, το όποιο σπρώχνει το πρώτο στην άβυσσο του άγνώστου.

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... Καί είστε εύτυχῆς... ΤΙΚ! ΤΑΚ!... Καί ξεχειλίζει στην καρδιά σας το δηλητήριο της λύπης που μπορεί να μείνῃ μέσα σας σ' όλη σας τη ζωή, αν δεν προσπαθήτε να γεμίσετε κάθε δευτερόλεπτο με κάτι καινούργιο καί ζωντανό...

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!...

Η ζωή του ανθρώπου είναι γελοιώς σύντομη...

Γι' αυτό ζούμε;

Άλλοι άπομακρύνονται απ' τη ζωή κι' άλλοι άφιερώνονται σ' αυτήν όλοκληρως...

Οί πρώτοι, όταν θα γεράσουν, θα είναι φτωχότεροι στο μυαλό καί στις άναμνήσεις. Οί άλλοι θα είναι πλουσιώτεροι.

Μά καί οί μὲν καί οί δε θα πεθάνουν καί δε θα μείνῃ από κανέναν τίποτε αν δεν δώσῃ στη ζωή χωρίς ύστερεθούλα την καρδιά του καί το πνεύμα του...

Καί όταν πεθάνετε, το ρολόι θα μετρήσῃ, πάντοτε άπαρά, τά δευτερόλεπτα της άγωνίας σας — ΤΙΚ! ΤΑΚ!... Καί όμως κατὰ τά δευτερόλεπτα αυτά θάρθουν στον κόσμο πολλές καινούργιες ύπάρξεις, ενώ σεις θα πεθαίνετε...

Καί τίποτε από σάς δε θα ύπάρχῃ, έκτός από το σώμα σας που θα βρωμά...

Άγαστήτε λοιπόν τη ζωή!... Άγαπήστε τη!

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!...

Αν ύπολογίσετε την αξία σας καί τη σπουδαιότητά σας με την άδιάκοπη κίνησι του ρολογιού, θα συντριβήτε από τη συνείδησι της μηδαιμνότητός σας...

Μπορεί ή μηδαιμνότης σας αυτή να σας έξεγειρή...

Μπορεί να σας έυπνήσῃ την περηφάνεια...

Μπορεί να σας κινή νά μισησῃτε τη ζωή που σας ταπειώνει καί να της κηρύξετε τόν πόλεμο...

Μά για πιάό λόγο θα το κάνετε αυτό;

Όταν ή φύσις στέργει τόν άνθρωπο της εύκολίας να βαδίξῃ με τά τέσσερα, του έδωσε ένα σταυρό: τόν ιδανικό!...

Καί από την έποχή εκείνη, έξ έντοτικω, χωρίς να το καταλαβαίνει, προσπαθεῖ να γίνη καλύτερος.

Καταστήσετε την προσπάθεια αυτή θεληματική, μάθετε τους ανθρώπους να καταλαβαίνουν ότι ή πραγματική εύτυχία βρίσκεται μόνο στη θέλησι της δράσεως για το καλύτερο. Μην παραποιήστε γιατί είστε άδύνατος, μην παραινησῃτε για τίποτε... Το μόνο πράγμα που θα κερδίσετε από τά παράπονα είναι ή συμπάθεια, ο οίκτος των πτωχών στο πνεύμα.

Όλοι οί άνθρωποι είναι έξ ίσου δυστυχεῖς. Έκείνος όμως

που παραπονιέται για τη δυστυχία του είναι ακόμα περισσότερο δυστυχισμένος. Όσοι νοιώθουν την έπιθυμία να προσελκύσουν περισσότερο την προσοχή του κόσμου στον εαυτό τους, είναι οί λιγώτερο άξιοί της...

Πρόχωρείτε πάντοτε!... Νά ο σκοπός της ζωής.

Αν είναι τέτοιες ή προσπάθειές σας, δεν ύπάρχει άμφιβολία ότι θα αισθανθῃτε ώρες άσύγκριτης ώμορφίας...

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!...

— Γιατί έδωσες το φως στον άνθρωπο του όποίου ο δρόμος είναι φραγμένος καί τόν όποιο περικύκλωσες με σύννεφα καί σκοτάδια, ρωτούσε ο γέρο 'Ιώθ τόν 'Ιεχωθά.

Σήμερα δεν ύπάρχει πια κανείς τόσο τοληρός ώστε να θυμηθῇ ότι οί άνθρωποι είναι τέκνα του Θεού πλασμένα κατ' εικόνα του, κανένα ο όποιος να μιλήσῃ στο Θεό όπως ο 'Ιώθ.

Άγαπούν οί άνθρωποι λίγο τη ζωή κι' άγαπιούνται μεταξύ τους χωρίς να το καταλαβαίνουν. Κι' έπειτα φοβούνται το θάνατο, αν καί κανείς δεν μπορεί να τόν άποφύγῃ... Το άναπόφευκτο είναι νόμος για όλους... Γιατί, από τη στιγμή που βρίσκεται ο άνθρωπος στη γῆ, πεθαίνει... Είναι πιας καιρός να συνηθίσῃ... Η συνείδησις ότι έκανε το καθήκον του μπορεί να έξασφαλίσῃ το φόβο του θανάτου καί ο έλεος της ζωῆς που διανύθηκε τίμια, έξασφαλίζει ήσυχο τέλος...

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!...

Καί έρχονται για τόν άνθρωπο άλλες ώρες, ή ώρες κατὰ τις όποιες κρίνεται ή ζωή του, ώρες πικρές...

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!...

Όλα πραγματικά είναι πολύ απλά σ' αυτό τόν κόσμο, τόν γεμάτο αντίεασεις, ψευτιές καί μανία... Καί θα ήσαν ακόμα πιο απλά αν οί άνθρωποι έξηγινόντουσαν μεταξύ τους καί αν ο καθένας είχε έναν πραγματικό κι' αληθινό φίλο.

Ο άνθρωπος δε βρίσκει τα κατάλληλα λόγια για ν' άνοίξῃ την καρδιά του στους άλλους καί να ο λόγος για τόν όποιο ή ύψηλές σκέψεις, ή σκέψεις που βαρύνουν τη ζωή, χάνονται χωρίς ν' αφήσουν ίχνη... Χάνονται γιατί σε μιá άρισμένη στιγμή δε βρίσκουμε την τέλεια μορφή για να την έξφρασούμε...

Περισσότερη προσοχή στη σκέψη!

Παντού καί σε όλα ύπάρχει σκέψις... Καί στις σκέψεις της πέρας μπορείτε να τη διαβάσετε αν θέλετε... Άν θέλουμε μπορούμε να είμαστε οί κυρίαρχοι της ζωῆς καί όχι οί σκλάβοι της, όπως τώρα. Άρκει να έχουμε την έπιθυμία να ζήσουμε, την περηφάνη συνείδησις της δυνάμεως μας, για να μας προσφέρῃ ή ζωή ώρες ώμορφας, μεγάλης!

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... ΤΙΚ! ΤΑΚ!...

Ζήτω οί γενναίοι, οί δυνατοί στο πνεύμα, οί άνθρωποι που ύπηρετούν την αλήθεια, την ώμορφία... Δεν τους έξέρουμε γιατί είναι περήφανοι καί δεν ήσταν άναίδη... Ναι, ζήτω οί άνθρωποι που δεν κυριεύονται από πάθη.

Όλοι οί κούκλοι είναι μέσα στην καρδιά τους, όλη ή θάληψις του κόσμου γεμίζει την ψυχή τους... Η λάσπη καί ή καπνιστή της ζωῆς, το ψέμα καί ή σκληρότης είναι έχθροι τους... Όλες τις ώρες τους τις εσθεύουν μεγαλόψυχα στον άδωκο καί ή ζωή τους είναι γεμάτη χαρές μεγάλης.

Μη φοβείσαι του εαυτού σου... Αυτή είναι ή μεγαλύτερη καί ώραιότερη φιλοσοφία της ζωῆς...

Ναι, ζήτω ο άνθρωπος, ο όποιος δεν φοβείται του εαυτού του!

Η ώρες της ζωῆς μας είναι ώρες κακές καί άδειανές... Άς τις γεμίσουμε με όρασα κατορθώματα χωρίς φιλαργυρία καί σε τις κάνουμε ώρες ώμορφας, γεμάτες φαιδρή συγκίνησι, γεμάτες φλογερή περηφάνεια...

Άκόμα μιá φορά! Ζήτω ο άνθρωπος που σπαταλά τις δυνάμεις του για το Καλό...

ΤΙΚ! ΤΑΚ!... Κάνει το ρολόι... Καί ή ζωή φύγει...

ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΠΑΤΗΡ-ΓΥΜΝΑΣΙΟΣ

(Ιστορικόν.....σημείωμα)

Ένα άνοιξιάντικο πρωί, γεμάτο άγάπη και γεμάτο καλώ-
σύνη, είχαμε θγή περίπατο έξω από τόν λιμένα της Θάσσου,
πρός τήν πόλη του Σατύρου.
Τό φρούριο κατέπεσε και
έξανειμίσθηκε σέ σκόνη, ή σι-
δερένιες του πύλες δέν υπά-
ρχουν πεία και μοναχά ό Σά-
τυρος, σ' ένα μαρμαρένιο της
πύλης παραστάτη, στέκεται
κορδωμένος και καμαρωτός
έκεί, γεμάτος άλκή και αίμα-
τος θρασμό, ως σύμβολο ά-
κατάλυτο της άκμης στον
φρύτη τουτον κόσμο.

Άπάνω μας ύψοτο τό θρυ-
νό, όπου ή άκρόπολις της
Θάσσου, μέ τούς χρυσομαρ-
μαρινούς άλλοτε ναούς, κα-
τάφυτο από δέντρα και κατα-
πράσινο από φυτά και πέρα,
μακρυά, δίπλα στο δρόμο που
πηγαίνει προς τό χωριό Πανα-
γιά, ένα λειθάδι καταπράσι-
νο, χλωροπράσινο και γλυκοπράσινο, σαν τάτης για να ξα-
πλωθούν και να αναπαυθούν θεοί.

Στά πέρατα του λειθαδιού αυτού, έκεί που έστριβε ό
δρόμος, πάνω σ' ένα λοφίσκο πράσινο, που τόν λένε «Τρα-
πέζια», ένα σπιτάκι φάνταζε σαν έπαυλις και σαν έρωτική
φωλιά.

Ήμαστε μιά καλή παρέα.

Ο κ. Αύγουστος Θεολογίτης, ό αδελφός του, ό κ. Χαρά-
λαμπος, ό συμβολαιογράφος του Λιμένου, της πρωτεύουσας
δηλαδή της Θάσσου, κ. Λουκόπουλος, ό έν τιμητική απο-
στρατεία αξιωματικός κ. Μαυροειδής και ό υποφαινόμενος.
— Κάποιος ποιητής ή έρωτευμένος, τούς λέγω, θα κάθε-
ται έκεί, δείχνοντας τό μακρινό και μοναχικό σπιτάκι.

— Ούτε έρωτευμένος, μ' άπαντούν, ούτε ποιητής, δέν καθό-
ταν έκεί πέρα. Έκεί καθόταν ό Γυμνάσιος.

— Ποιός Γυμνάσιος;

— Ο πάτερ-Γυμνάσιος ό Λαυριώτης, που άναστάωσε έδω
και δυό-τρία χρόνια τήν Ελλάδα μέ τά θόνατά του και τά
γιατροσόφια του!

— Ήταν από δω;

— Θάσσιος, γέννημα και θρέμμα και άνάστημα της μονής
της Λαύρας, έξ οδ και Λαυριώτης έλεγότανε.

— Είπε έκεί άκόμα;

— "Οχι, πέθανε. Είπε κάνα-δυό χρόνια. Και να ίδητε τό
περιέργο... Πέθανε από μιά άρρώστεια από εκείνες που θε-
ράπτευε: από έλκος του στομάχου! Ήταν δέ και σπληνι-
κός. Και τό άκόμα πιο περιέργο, αυτός, ό μέγας γιατρός...

— Ήταν δέ και σπληνι-
κός. Και τό άκόμα πιο περιέργο, αυτός, ό μέγας γιατρός...
ζητούσε να συμβουλευθεί έπιστή-
μονας γιατρούς για τό δικό του
πάθος. Πέθανε σέ άθλιότητα, ά-
πάνω σέ μιά ψάθα, ενώ γύρω οί
συγγενείς του, παίρναν του σπι-
τιού τά πράγματα και χώναν τά
χαλκώματα στο χώμα.

— Ήταν φτωχός;
— Φτωχός δέν ήταν, γιατί έθα-
ζε πολλά, ό κόσμος τόν έπλήρω-
νε και μέ τις δυό χούφτες, αλλά
τόν έπλήρωνε κρυφά. Αυτός όμως
ήταν κακομοίρης! Ούτε από άν-
θρώπινη ζωή έγνώριζε, ούτε από
καθαριότητα, ούτε από τάξι. "Αν
τόν έθλεπες, λυγδωμένον, καθώς
ήταν, θα τόν σychαινόσουν. Φαί-
νεται όμως πως θα ήταν πολύ
χρηματολάτρης. Για τουτό απο-
τραβήχτηκε έδω, στη Θάσσο,
στην πατρίδα του, και έχτισε αυτό
τό σπίτι, δέω μακρυά, δέω από
τήν πόλη, για να μη μπορή να πα-

ρακολουθή κανείς τί θα γινότανε έκεί. Και έρχονταν κόσμος
τόν Τουρκία άκόμα, τη Βουλ-
γαρία, τη Σερβία, τη Μικρή
Ασία. Τό σπιτάκι έκείνο είχε
γίνει κολυμβήθρα Σιλωαμ.
Και όλοι έρχόντουσαν φορτω-
μένοι δώρα. "Αλλοι σιτάριο
του φέρνανε και γεννήματα,
άλλοι κότες και πουλερικά,
άλλοι γουρουνάκια και άλλοι
ό,τι μπορούσε και ό,τι είχεν ό
καθέις...

Και τόσο μεγάλη ήταν ή
προσέλευσις των άσθενών, ό-
που οί Θάσσιοι άνησυχήσανε
μη μεταδοθούν άρρώστειες
στό νησί τους και μολυνθούνε
και οί έντόπιοι και πάψουνε
να έρχονται οί ξένοι. Αυτό
ανάγκασε στο τέλος τόν κ.
Θεολογίτη να άναφερθή στις
άρχες και να ζητήσινά τόν
διώξουνε από τη Θάσσο.

— Άμα τό έμαθε αυτός, πήγε και τόν θρήκε.

— Άκουσε έδω, κ. Θεολογίτη, του έιπε, γιατί να τρανέ-
μαστε έμεις οί δυό; Έδω σ' αυτόν τόν τόπο, έμεις οί δυό
είμαστε μοναχά μεγάλοι, έμεις οί δυό είμαστε που άξιζουμε,
έγώ και σύ και κανένας άλλος... Πάψε να μέ κυνηγάς.

— Είχε τήν ιδέα πως ήτανε μεγάλος;

— Μεγάλος μόνον, λέει; Αυτός είχε τήν ιδέα ότι ήταν
μ έ γ ι σ τ ο ς !... αλλά και γιατί να μη τήν έχη;... Μετα-
τόν θάνατό του, όταν κατεγράφη όση περιουσία δέν τ' άρπα-
ξανε, ή όση δέν θεωρήσανε πως άξίζει τόν κόπο ν' άρπαξή-
— σέ 300.000 δραχμές άνήρχετο ή περιουσία όπου καταγρα-
φηκε και αυτός ό αλιτήριος απέθανε πάνω σ' ένα γυμνό
σανίδι — μετά τόν θάνατό του, στα πράγματα που άπομεί-
ναν και πήγε ό συμβολαιογράφος να τά καταγράψη, θράση-
κε και ένα μεγάλο, ένα τεράστιο δέμα έπιστολών.

Και από ποιούς δέν ήταν ή έπιστολές αυτές!

— Από μητροπολίτες, από άνώτερους δικαστικούς, από
υπηρετικούς και από ύπουργούς, που του ζητούσαν φάρμακα
για τις κρυφές και φανερές άρρώστειες τους.

— Ένας ύπουργός της εποχής εκείνης, τουγραφε από τήν
Αθήνα:

«Γονιπέτης σου φιλά τά πόδια!...»

— Ένας γενικός διοικητής τόν πήρε στην Κομοτηνή για τό
τόν θεραπεύσιν.

— Πώς να μην έχη ιδέα τό λοιπόν πως είναι μεγάλος άνθρ-
πος και πως να μη λήσιν όλοι;

— Δυό ανθρώπους έθγαλε ή Θάσσος: "Ο πρώτος είμ' έγώ
και έπειτα ό Θεολογίτης!

Και τό χειρότερο είναι ότι ό «πρώτος άνθρωπος» αυτός ή-
τανε και άγράμματος. Και όμως λάβαινε έπιστολές από
όλον τόν κόσμο. Και από τη Σαγ-
γά ή άκόμα του γράφανε και άπε
τήν Αμερική και από τήν Αγγλία
και από παντού, όπου είναι Έλλη-
νες!... Και όχι δικοί μας μοναχά,
άλλά και ξένοι!

Νά ίδητε δέ πως ζούσε: Σάι
σκυλί!

Τί έτρωγε νομίζετε; Έπαιρνε λί-
γο κρέας, τό έκοβε κομματάκια-
κομματάκια, τό έψηνε λίγο στη φω-
τιά και τό μυρίζοτανε. Αυτό ήταν
όλο τό φαί του. Δέν έτρωγε τίποτα
σχεδόν, γιατί δέν τό δεχότανε τό
στομάχι του. Είχε φοβερό έλκος
και πέθανε από διάτρυσι.

Σας είπαμε πως ήταν άγράμμα-
τος. Δέν ήταν μοναχά άγράμματος,
άλλά και άστοιχείωτος τελείως.

(Συνέχεια στη σελίδα 50)

Και άνώτεροι ύπάλληλοι

ΤΑ... ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ

ΟΙ

καλλιτέχνες
περνάνε στην ά-
θανασία ύστερ' από
μιά μαρτυρική ζωή
άγνων και στερή-
σεων. Αυτό τό ξέρει
όλος ό κόσμος, γι'
αυτό και λέει για
τούς μεγάλους α-
τούς ήρωες: «Οί
καλλιτέχνες γε-
νιούνται, δέν γίνον-
ται». Ωστόσο κακά
είνε τά ψέματα. «Οί
καλλιτέχνες και
μάλιστα ό ήθοποι-
ός, άνήκει σ' έναν
ιδιαιτερό τύπο άν-
θρώπων, σκληρα-
γωγημένων και ά-
τίθασσων που ζούν
συχνά μέ... κοπανι-
στών άέρα, που τρέ-
φονται μέ δνειρα και
που μπορεί να γυρίσουν όλον τόν κό-
σμο χωρίς τσιγάρο και χωρίς μιά πεντάρα στην τσέπη
τους. "Ο ήθοποιός λοιπόν είναι ένας ήρωας; Είναι ένας τυ-
χοδιώκτης; Θέέ μου, τί κοινές και δίχως σημασίας λέξεις!
"Ο ήθοποιός είναι... ένας ήθοποιός και τίποτε άλλο! Δέν
μπορείτε να τόν καθορίσετε, να μετρήσετε τό βαθμό του
πάθους του και να συλλάβετε τά έκπληκτικά δνειρά του.
Μά έκεί ίδίως που είναι άδύνατον να τόν παρακολουθήσετε,
είνε ή καλλιτεχνικές περιόδους του. Σ' αυτές ό ήθοποιός
πότε είναι βασιλιάς και πότε είναι ζητιάνος. Πότε κάθεται
στο πιο άριστοκρατικό ξενοδοχείο και πότε στο... ρωμαν-
τικό «ξενοδοχείο των άστέρων». Πότε παίζει στο πιο με-
γάλο θέατρο και πότε στην πρόχειρη σκηνή που κατασκευ-
άστηκε στην αίθουσα ενός έπαρχιακού καφενείου. Κι' αυ-
τή ή πλανητική ζωή του, ή γεμάτη στερήσεις, άπογοητεύ-
σεις, θριάμβους και... μαζιλαρώματα, τόν κάνει να ξεχω-
ρίζη από τούς άλλους ανθρώπους και τόν κατατάσσει μετα-
ξύ των «χαλκεντέρων» και των θρυλικών ήρώων της Μυ-
θολογίας. "Η περιπέτεια, παραδειγματός χάριν του "Οδυσ-
σείας είναι ιστορίες για μικρά παιδιά μπροστά στο δράμα
της ζωής της Σάρας Μπερνάρ και της Άννας Παύλοβας.
Κι' αυτό τό δράμα των καλλιτεχνικών «τουρνέ» εξακολου-
θεί από τήν εποχή που γεννήθηκε τό θέατρο ως σήμερα μέ
τήν ίδια σκληρότητα και τήν ίδια άγνωσία της αύριον. "Ας
δούμε λοιπόν πως τό περιγράφει ό Ζωρζ Μανβίλ στο άκό-
λουθο ένδιαφέρον άρθρο του.

«Ο ήθοποιός, γράφει ό Ζωρζ Μανβίλ, στις καλλιτεχνι-
κές περιόδους από τά παλιά χρόνια ως τήν εποχή μας, πο-
τασάει τόσα βάσανα κι' έχει τόσες περιπέτειες, που θα
μπορούσε να γράψη μ' αυτές ένα συναρπαστικό βιβλίο.

Στην άρχή μάλιστα τά δράματα των ήθοποιών γίνοντου-
σαν πιο τραγικά, γιατί ό κόσμος δέν τούς είχε σέ καμιά
έκτιμησι και τούς θεωρούσε «σαλτιμπάγους» και «κατερ-
γάρηδες».

»Έπειτα τά ελάχιστα και πρωτόγονα μέσα της συγκοι-
νωσίας μετέβαλαν τήν «τουρνέ» ενός θιάσου σέ άφόρητο
μαρτύριο. Κι' όπως γράφουν οί χρονικογράφοι των περα-
σμένων αιώνων, πολλοί ήθοποιοί πέθαναν από τις στερή-
σεις και τις κακουχίες των μακρινών αυτών ταξιδιών. Φαν-
ταστήτε έναν όμιλο καλλιτεχνών να πηγαίνει από πόλη σέ
πόλη της Γαλλίας και καμιά φορά από χώρα σέ χώρα μέ
τά πόδια, άκολου-
θούμενος από ένα
βαρύ κάρρο που
τό σέρνανε δυό
βραδυκίνητα βου-
βάλια. Μέσα σ'
αυτό τό κάρρο ύ-
πήρχαν τά σκηνη-
κά του «ρεπερτο-
ρίου» του θιάσου
κι' ή κουρασμένες
γυναικες που έπε-
φταν ψόφιες από
τήν κόπωση στο
δρόμο! Παρουσί-
αζαν δηλαδή μιά
τόσο άθλια και
τόσο ύποπη έμ-

ένας άγριος και φοβερός έκμεταλλευτής, ένας Σάββας, ό
όποιος όχι μόνο δέν τούς πλήρωνε, μά πολλές φορές, όταν
έβλεπε ότι ή επιχείρησις δέν ήταν έπιερδής, τούς έγκα-
τέλειπε στο έλεος του Θεού και τό έσκαιε κρυφά για τό
Παρίσι!... Κι' αυτή ή τραγωδία πολύ συχνά επαναλαμβά-
νεται και σήμερα, γιατί μπορεί να υπάρχουν ήλεκτρικά
τραίνα, υπερωκεάνεια και άεροπλάνα, μά εξακολουθεί να
ύπάρχη κ' ή φοβερή «γκίνια» των ήθοποιών, οί όποιοι, πα-
ρά τις προσπάθειές του, συχνά δέν καταφέρνουν να «σταυ-
ρώσουν δεκάρα»!...

»Μη φαντασθήτε όμως ότι αυτή ή τραγωδία άφορά μόνο
τούς ήθοποιούς που δέν έχουνε σπουδαίο ταλέντο. Τό κακό
είνε γενικό. Συχνά δέ μάλιστα διάσημοι καλλιτέχνες στην
έπαρχια ή σέ ξένες χώρες έμεναν νηστικοί κι' έχασαν τά
πασχάλια τους. Χαρακτηριστικό δέ είναι τό άκόλουθο άνέκ-
δοτο της μεγάλης τραγωδού Σάρας Μπερνάρ, μιάς από τις
έκλειπούσες δόξες του γαλλικού θεάτρου:

»Κατά τήν πρώτη «τουρνέ» του θιάσου της στις πολιτείες
της Αμερικής, ή Σάρα Μπερνάρ είχε δοκιμάσει ένα σωρό
άπογοητεύσεις. Τό είδικό τραίνο τό όποίο τήν μετέφερε
μ' όλο τό θιάσό της τά κοστούμια του και τά σκηνικά των
έργων συχνά παρέμενε σέ μιά πολιτεία περισσότερο καιρό,
λόγω έλλείψεως των άναγκαίων χρημάτων. Έκει όμως
που ή τραγωδία της Σάρας Μπερνάρ ήταν άπερίγραπτη,
ήταν στην πολιτεία του Μπούφαλο. Οί κάτοικοι αυτής της
πολιτείας δέν ήταν καθόλου θεατρόφιλοι. Προτιμούσαν μά
επίδειξι των «κάου-μπόυ» και δέν έδιναν ούτε ένα σεντ
για τις μειμνιορίες του «Αμλετ», τούς θρήνους του «Αε-
τιδέως» και τις περιπέτειες του «Συρανό». Έτσι ή πεύνα
και ή στερήσις άρχισαν να βασανίζουν τό σοβαρό αυτό
θιάσο. "Η άδεκαρία τους δέ ήταν τόσο τραγική, που άναγ-
κάστηκαν να εγκαταλείψουν τό ξενοδοχείο που διέμεναν
και να εγκατασταθούν στα βαγόνια του τρένου στα όποια
και διανυκτέρευαν. Τέλος ό «διάβολος έπαισε τό πόδι
τους». Οί κάτοικοι των «κάου-μπόυ» πρόσεξαν ξαφνικά τό
θιάσο της Σάρας Μπερνάρ, τό θέατρο άρχισε να γεμίζει
από κόσμο και οί καλλιτέχνες συνήλθαν και μπόρεσαν να
συνεχίσουν τό ταξίδι τους, ρίχνοντας πέτρα πίσω τους και
δριζίζεμενοι να μην ξαναπατήσουν στο Μπούφαλο, στο ό-
ποίο κόντεψαν να πεθάνουν από τήν ζέση και να φάνε...
«τις δάφνες των περασμένων θριάμβων τους», κατά τήν χα-
ρακτηριστική έκ-
φρασι της ίδιας
της Σάρας!

»Μά τά δράμα-
τα των ήθοποιών
είνε άτελείωτα.
Νά μιά άκόμα
σπαρταριστή ιστο-
ρία:

»Μιά Κυριακή
στη Χάρρη, ένας
περιούσιος θια-
σος έπαιζε ένα
πατριωτικό έργο.
Τό θέατρο ήταν
γεμάτο από κό-
σμο και οί ήθο-
ποιοί έτίρσαν από

φάνισι που οί χω-
ρικοί τούς κυτού-
σαν μέ λοξό μάτι,
συχνά δέ τούς άπη-
γόρευαν να στα-
θούν στο χωριό
τους και τούς έδιω-
χναν μέ τις πέτρες!
"Αλλοτε πάλι ή
καταρρακτώδεις
βροχές τούς μού-
σκευαν ως τό κόκ-
καλο και τούς έ-
στελναν άναυλα
στον άλλο κόσμο.
"Εντούτοις οί ήθο-
ποιοί δέ δειλιάζαν
άπ' αυτά τά βάσα-
να. Έκείνο που
τούς τρομοκρατού-
σε ήταν ή κακή δι-
αθεσις του θεατρό-
νι, που συχνά ήταν

αλλά Κυριακή
στη Χάρρη, ένας
περιούσιος θια-
σος έπαιζε ένα
πατριωτικό έργο.
Τό θέατρο ήταν
γεμάτο από κό-
σμο και οί ήθο-
ποιοί έτίρσαν από

τη χαρά τὰ χέρια τους και παίζανε με μεγάλο κέφι. Μά εκείνο που τους άνησυχούσε λίγο ήταν ή απάθεια του θεατρώνη τους. Αυτός ο άνθρωπος είχε να τους πληρώσει δυό βδομάδες κι' ωστόσο ούτε κείνη την ήμέρα που τὸ ταμείο είχε λεφτά δὲν έλεγε λέξι. "Ετσι, όσο περνούσε ή ώρα, οι ήθοιοι θύμωναν όλο και περισσότερο. Τέλος στη δεύτερη πράξι κι' ακριβώς στην κρίσιμη στιγμή που οι Γάλλοι στρατιώτες θά πολέμουσαν με ήρωισμό τὸν έχθρο, οι ήθοιοι εγκατέλειψαν τὸν άγωνα, ξαναμήκαν στα παρασκήνια και δήλωσαν σὸ θεατρώνη:

— Κατέβαινε τούς μισθούς που χρωστάς. Διαφορετικά δὲν πρόκειται νά πολεμήσουν άπόψε οι Γάλλοι!

»Εξω τὸ κοινόν άρρ. Φυσικά, χτυπούσε τὰ πόδια του, σφύριζε και άνυψομούναι νά ίκανοποιήση τὰ πατριωτικά αίσθήματά του. 'Η θέσις του θεατρώνη ήταν υπερβολικά δύσκολη. "Αν άρνεϊόταν, θά τὸν έδερναν κ' οι θεαταί κ' οι ήθοιοι! "Ετσι προτίμησε νά πληρώσει τούς ήθοιους και τὸ έργο συνεχίστηκε δίχως πειά κανένα άλλο άπρόοπτο.

»Μιά παρόμοια ιστορία συνέβη στην «'Αλάμπρα», ένα άπό τὰ πιό καλύτερα θέατρα τῶν Βρυξελλών. Οι καλλιτέχναι του θιάσου άφού μάταια περιμεναν νά πληρωθοῦν επί άρκετό καιρό, τέλος, ένα βράδυ, άποφάσισαν νά ξεκαθαρίσουν αὐτή την υπόθεσι. Και στην πρώτη πράξι ένας ήθοιος άκούστηκε νά λήη σὸ σύντροφό του από σκηνής:

— "Αν δὲν πληρώσεις τὰ λεφτά που μεῦ χρωστάς θ' άναγκαστώ νά φύγω άμέσως!

— Μοῦ φαίνεται ότι κι' εγώ θά σ' ακολουθήσω, φίλε μου, τ' άπάντησε ο συνάδελφός του.

»Οι θεαταί φυσικά ένόμιζαν ότι ήταν κι' αὐτός ένας διάλογος του έργου, μά έμειναν κατάπληκτοι όταν άκουσαν έναν άνθρωπο από ένα θεωρείο τῆς πρώτης σειράς νά φωνάζη έξαλλος πρὸς τούς καλλιτέχνες:

— Είσατε κατεργάρηδες κι' έκβιασταί. Δέ σας δίνω δεκάρα!

»Οι ήθοιοι φυσικά διέκριναν τή σκηνή και άπεσούρησαν στα καμαρίνια τους. Και ο θάσος δέ συνέχισε τὸ έργο παρά μόνον όταν ο θεατρώνης τούς πλήρωσε.

»Αλλη μία φορά οι ήλεκτρολόγοι ενός θιάσου που δὲν πληρωνόντουσαν, στην πιό ενδιαφέρουσα σκηνή του έργου έόθυσαν όλα τὰ φώτα δηλώνοντας ότι θά τ' άναθάν άμα τούς ξεκαθάριζαν τὸ λογαριασμό. "Ωστόσο στην πλατεία ο κόσμος ώρύετο:

— Φώς! "Ανάψτε τὸ φώς!

»Τότε ένας ήλεκτρολόγος φώναξε:

— "Αφήστε νά δοῦμε κι' έμεις λίγο... «ΦΩΣ»

και νά είσατε βέβαιοι ότι θ' άνάψουν άμέσως τὰ φώτα!...

»Και πράγματι, έτσι κι' έγινε. Οι ήλεκτρολόγοι πληρώθηκαν.

»Ωστόσο οι ήθοιοι είτε πληρώνονται είτε δὲν πληρώνονται, διαρκώς έχουν φτώχειες. Είνε οι μόνοι άνθρωποι που δέ λογαριάζουν τὸ χρήμα και τὰ γηραιά. Γι' αὐτὸ κιάλας οι περισσότεροι πεθαίνουν στην... ψάθα! Χαρακτηριστικό δέ είναι τὸ παράδειγμα τῶν τραγουδιστῶν Νεῶμα Μπλέ και Μπουαγιέ που γυρίζαν όλον τὸν κόσμο, κέρδιζαν όλόκληρες περιουσίες, μά έπέστρεφαν στην πατρίδα τους άδέκαροι. 'Η "Αδελίνα Πάτι, πάλι, ή όποια κέρδιζε δέκα χιλιάδες φράγκα την ήμέρα, πρὸ του πολέμου, πέθανε σ' ένα άουλο άπόρων! Γι' αὐτὸ πολλοί έπέθεταν ότι ίδια θά είναι ή τύχη και τῶν σημερινῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν. Ξέρετε δέ γιά ποιό λόγο; Γιατί ή καλλιτεχνικές περιπέτειες τούς κάνουν νά δοκιμάζουν τόσα βάσανα και τόσες περιπέτειες που παύουν νά ενδιαφέρονται γιά τὸ μέλλον και νοιάζονται μόνο πῶς νά διασκεδάσουν τὸ παρόν!»

ΣΩΡΖ ΜΑΝΒΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΠΤΙΚΗΣ υπό την διεύθυνσιν τῆς κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα. Μητροπόλεως 14 α, 'Αθήναι.

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ΤΟΥ κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

ΦΑΡΙ ΦΟΥΡΝΟΥ ΣΠΕΤΣΙΩΤΙΚΟ

"Ο,τι δήποτε ψάρι είναι κατάλληλο γιά νά γίνει κατ' αυτόν τὸν τρόπο, προτιμότερα όμως είναι εκείνα που δὲν έχουν πολλά κόκκαλα και καλύτερες ακόμα ή φέτες χοντροῦ ψαριού. Κόβονται δέ σε φέτες χοντρές λίγο για νά μη λυώσουν.

"Ετοιμάζετε πρώτα μία σάλτσα με άνάλογο κρεμμύδι, γιαχνισμένο με λάδι και τή σώνετε με λίγο νερό ή και λίγο κρασί άσπρο, άνάλογο άλατοπιπέρο και ντομάτα διαλυμένη με πελτέ και μαϊντανό φυλόν. "Αφού βράσουν ένα τέταρτο τῆς ώρας στρώνετε τὸ ψάρι σε ταψί ή πλάκα που φούρνου και περιχύνετε επάνω τή σάλτσα. Κόβετε ύστερα άρκετές φέτες ντομάτες και τις βάζετε επάνω σὸ ψάρι, τις άλατοπιπερώνετε και πασπαλίζετε και λίγο γαλέττα φυλή άνακατωμένη με άλατοπιπέρο, λίγο ζάχαρη και μαϊντανό. Σ' όσους άρέσει, προσθέτουν και λίγο σκόρδο.

Μ' ένα κουτάλι τῆς σούπας περιλούουν λίγο τις ντομάτες από την ίδια σάλτσα του ταψιού και είναι έτοιμο γιά τὸ φούρνο.

ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ-ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΙΑ ΓΕΜΙΣΤΑ

Διαλέγουμε μετρίου μεγέθους κολοκύθια, τὰ σχίζουμε στη μέση και τὰ βάζουμε νά βράσουν. Τὰ στραγγίζουμε κατόπιν κι' άφού κρῶσουν τὰ άνοίγουμε με κουτάλι και τὰ άραδιάζουμε σε ταψί. Κάνουμε τότε

μιά σάλτσα με σπασμέλ πολύ σφιχτή προσθέτοντας άρκετό τυρί τριμμένο και γεμίζουμε τὰ κολοκύθια, πασπαλίζουμε από πάνω τυρί και γαλέττα, ραντίζουμε με βούτυρο και τὰ ψήνουμε σὸ φούρνο. Τὸ ψήσιμό τους χρειάζεται μόνον από πάνω στην κρούστα νά παρη λίγο ξανθό χρώμα κι' αὐτὸ γίνεται σε 10-12 λεπτά τῆς ώρας.

Κατὰ τὸν ίδιο τρόπο μπορούν νά γίνουν και μελιτζάνες, τις όποιες σχίζουμε και κόβουμε σε μικρότερα κ-μμάτια άπ' τις μακρές, άν είναι πολύ μεγάλες. "Αν δέ είναι από τις χοντρές-στρογγυλές, τις κόβουμε άπλως φέτες χοντρές. "Αφού τηγανισθοῦν γεμίζονται κατόπιν όπως και τὰ κολοκυθάκια και ψήνονται κατὰ τὸν ίδιο τρόπο σὸ φούρνο ως ότου ή κρούστα πάρη λίγο ξανθό χρώμα.

ΜΥΑΛΑ ΦΟΥΡΝΟΥ

Τὰ μυαλά —ό,τι είδους κι' άν είναι, δηλαδή βωδινά, μοσαριού ή άρνιού— βράζονται ως εξής: Τὰ βάζουμε σε μία κασαρόλα με νερό ώστε νά σκεπάζονται απ' αὐτὸ, προσθέτουμε 2-3 κουταλιές ξύδι, μία κουτάλια άλάτι και λίγες ρίζες μαϊντανό ή σέλινο. Κατόπιν τὰ στραγγίζουμε σ' ένα πιατό. "Εν τῷ μεταξύ θά έτοιμάσουμε άνάλογο σπανάκι βρασμένο ή αντίδια —όπως βράζονται όλα τὰ χορταρικά γιά σαλάτα. Τὰ στραγγίζουμε καλά και τὰ κοπανίζουμε λίγο πάνω σὸ κρεατοσάνιδο νά κοποῦν φυλά. Τότε κάνουμε μία σάλτσα με σπασμέλ πηχτή, στρώνουμε μία λεπτή στρώσι άπ' αὐτή σε πιάτο του όγκρατὲν ή σαχάνι, άπλώνουμε πάνω σ' αὐτή τὰ κοπανισμένα χορταρικά, τὰ περιχύνουμε με λίγο λυωμένο βούτυρο, πασπαλίζουμε λίγο τυρί, άπλώνουμε τότε τὰ μυαλά φέτες, τὰ πασπαλίζουμε κι' αὐτὰ με τυρί και άπλώνουμε πάνω τους τὸ πολυτιμὸν σπασμέλ. Πασπαλίζουμε και πάλι τυρί, γαλέττα, βούτυρο λυωμένο και ψήνονται επί ένα τέταρτο σπένδν σὸ φούρνο.

Ν. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΛΟΥΛΟΥΔΟΠΟΛΙΣ

Πόλις τῶν τεχνητῶν λουλουδιῶν μπορεί νά ονομασθῇ ή Δρέσδη. Σ' όλο τὸ διαμέρισμα τῆς γερμανικῆς αὐτῆς μεγαλουπόλεως λειτουργοῦν 230 εργοστάσια τεχνητῶν άνθῶν και όπωρικῶν. Τὰ μεγαλύτερα άπ' τὰ εργοστάσια αὐτὰ άπασχολοῦν 500-3000 εργάτριες τὸ καθένα. Γενικά, ο αριθμός τῶν εργατῶν και εργατριῶν τεχνητῶν άνθῶν και όπωρικῶν φτάνει στις 25.000, άπ' τούς όποιους τὸ μεγαλύτερο πάλι μέρος άποτελεῖται από κορίτσια και γυναίκες.

ΛΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΜΠΑΤΣΟΣ

ΤΟΥ Μ. Α. ΛΕ ΜΠΟΡΝΙ

Η πιό ωραία έρωτική μου άνάμνησις είν' ένα χα στούκι... "Ήταν ο δεύτερος χρόνος τῆς αγάπης μας με τὸ Ρενέ, όταν έξαφνα εκείνος έφυγε μία μέρα... Προφασίστηκε ένα ταξίδι υποθέσεων. σε μέρος άπροσδιόριστο, κάπου εκεί στη θάλασσα, όπως μοῦ είπε, μεταξύ Μπορντώ και... Φιοῦμε...

"Ήταν καλοκαίρι. Τὸ Παρίσι φλογιζόταν και άναλυόταν σε μούδι. Τὰ άποξηραμένα και κίτρινα φύλλα τῶν μέσων Αύγουστου βασανιζόντουσαν χωρίς νά πεθαίνουν, μέσα στην άπνοια. Πάνω από τὰ μαύρα σπίτια, πολύ ψηλά, ο ουρανός ήταν γαλανός... ή μεγάλες όμπρέλες ήσαν άνοιχτές πάνω στις φλογισμένες ταράτσες τῶν καφετειῶν... Κι' όμως έπρεπε νά υπάρχει λίγος ίσκιος κάπου... ο ίσκιος τῶν δασῶν, ή δροσιά τῶν πράσινων φύλλων, ή μυρωδιά του θαλασσινοῦ άνέμου... κάπου, πολύ μακριά, σὸ Μπορντώ ή σὸ Φιοῦμε ή όπουδήποτε άλλοῦ.

"Ανάσαινα με δυσκολία. Οι δρόμοι είχαν μία μυρωδιά ζεστοῦ λαδιού και θενζίνας, τή μυρωδιά τῶν ταξιδιωτῶν... Και ή καρδιά μου άρχισε νά χτυπά βαθιά... Νά έφευγα μέσα στη σκόνη και τὸν άνεμο, νά έκλεινα τὰ μάτια μου σὸν ήλιο και νά ένοιωθα τ' αὐτιά μου νά τὰ χαϊδεύουν τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων που βρίσκονται στις άκρες τῶν έξοχικῶν δρόμων.

Μά αὐτὸ ήταν μία έλπίδα άπραγματοποίητη κι' έξακολουθοῦσα τὸ δρόμο μου χωρίς σκοπό, με τὸ κεφάλι βαρὺ, σάν ένοχη... "Ενοχη. Ναι, ένοιωθα τὸν έαυτό μου ένοχη γιατί δὲν είχα καταρθώσει νά τὸῦ άρέσω...

Ντρεπόμουν γιατί με βάρανε ή θλίψις μου, γιατί είχα όμη νικημένης, γιατί δὲν έλπίζα πειά... Τίποτε δὲν με συγκινούσε και τίποτε δὲν μ' ενδιαφέρει. Τίποτε δὲν αισθανόμουν παρά μόνο την άπουσία του. "Ω! νά άκουσα τή φωνή του, νά τὸν έβλεπα! Νά τὸν έβλεπα!

"Ενας εργάτης πλάι μου, σκουπίζει τὸν ιδρώτα του με τὸ μανίκι του, ο δέ λαιμός του τρέχει σὸ άνοιχτό του πουκάμισο... Φτωχέ άνθρωπε, φτωχέ αδελφέ... Ξέχασα πῶς είναι καλοκαίρι και πῶς μπορεί κανείς νά υποφέρει κι' άπ' τή ζέστη, εἰνὸ στις άκρογυλιές που πάνε οι εὐτυχεῖς τῆς γῆς, μπορούν νά βυθιστοῦν σὸ δροσερό νερό, νά τρέξουν ευπόλητοι στη λεπτή άμμο... εκεί στις άκρογυλιές, κάπου πρὸς τὸν Μπορντώ ή τὸ Φιοῦμε...

Μιά βαρεία πνοή με χτυπάει... περνά από κάποια είσοδο του ύπογειο σιδηροδρόμου... Νοιώθω την άνάσσα τῆς εγκαταλειμμένης πόλεως... Παλιό μου Παρίσι έρημωμένο, εἰμ' έδω και σ' άγανθ... "Ενόμομαι μηχανικά με τὸν ανθρώπινο κύκλο που έχει σχηματιστὴ γύρω από κάποια πλανόδια τραγουδίστρα. Οι ήχοι τῆς ψασαρμῶνικῆς τῆς είναι θλιβεροί μέσα σὸν βαρὺ αέρα...

"Η τραγουδίστρα είναι νέα, ωραία, φτωχικά ντυμένη στα μαύρα. Θάλεγε κανείς πῶς είναι μία μοδιστρούλα που παρήρσε τή δαχτυλίθρα τῆς και τὸ μαλλίδι τῆς. Τραγουδάει ένα μονότονο τραγοῦδι που λέει:

«'Εχω μία μόνο αγάπη, έσένα...»

Τὰ λόγια, άπλᾶ και παθητικά, συγκινοῦν τούς άκροατὰς γύρω. Χέρια άγκαλιάζουν λυγρές μέσες που γέρνουν

πρὸς αὐτὰ, τὰ στήθη φουσκώνουν κάτω άπ' τις περκάλινες μπλούζες και όλοι μαζί τὸ ξανατραγουδάνε, άδέξια μά εὐτυχισμένοι...

Και υποφέρω έξαφνα γιατί είμαι τόσο ξένη σ' αὐτή την άπλη χαρά, τόσο μακριά άπ' τὸν έρωτα, άπ' αὐτή την πηγή τῆς ζωῆς, στην όποια μοῦ φαίνεται δὲν έχω πειά δικαίωμα.

«'Εχω μία μόνο αγάπη, έσένα...» "Ω! δὲν μπορῶ νά ξεφύγω άπ' αὐτή τή βασανιστική άναμονή τῆς αγάπης μου, άπ' αὐτή τή βαθεία άγωνία τῆς άπουσίας που τίποτε δὲν μπορεί νά την άναπληρώσει, άπ' αὐτή την άφωνη και σπαρραχτική κραυγή του κορμιού, από τὰ χέρια που πάνε ν' άγκαλιάσουν και ξανακλείνουν σὸ κενό...

Κάθε τόσο διακόπτοντας τή σιωπή τῶν νυχτῶν μου και τῶν ημερῶν μου, φτάνει ως έμένα από τὸν κόσμο τῶν ζωντανῶν... «'Ελα λοιπόν νά μᾶς συναντήσης, μοῦ τηλεφωνοῦν. Είμαστε μία καλή συντροφιά... Θά είναι κ' οι Ζιλῶ... "Οχι! "Οχι! Μὴν άρνείσαι, Θάρθῶ νά σε πάρω!...

Πόσο είναι κουραστικό αὐτό! Νά φοράς ένα φόρεμα, νά χτενίζης τὰ μαλλιά σου, νά προσποιήσαι την εὐθυμη... Κι' άν εκείνος ξαναγυρίσει κατὰ την άπουσία μου!... "Αν μοῦ τηλεφωνοῦσε ενώ εγώ φαίνομαι πῶς τὸν λησμόνησα...

Νά ή άρχές του φθινοπώρου... κιάλας! Πόσο τὰ βράδυά άπλώνονται γρήγορα τώρα... Ξαπλωμένη σὸ ντιθάνι, κλείνοντας τὰ μάτια γιά νά μη βλέπω τὰ νεκρά βιβλία και τή θλιμμένη σκόνη τῶν πραγμάτων, μοῦ φαίνεται πῶς άκούω πάλι τὸν ήχο τῶν τόσο γνωστῶ, τὸν χίλιες φορές άναιρεμένο του κλειδιού του μέσα στην κλειδωνιά...

"Οχι! "Οχι! "Ας πάμῃ έπιτέλους αὐτός ο έφιάλης! "Ας μὴν τ' άκούω πειά αὐτό, γιατί μοῦ φαίνεται ότι θά τρελλαθῶ...

Και μία μέρα, έξαφνα, άκούσα πάλι αὐτὸν τὸν ήχο... Μά αὐτή τή φορά ήταν αληθινός... "Ο Ρενέ μπήκε μέσα ήλιοψημένος, τόσο ωραίος μέσα σὸ γκριζό έπανωφόρι του που τόσο τὸ άγαπούσα και που τὸ είχε κάνει γιά τὸ πρώτο μας ταξίδι.

Και κατάλαβα μονομιάς ότι ένα μεγάλο μίσος ήταν μέσα του ή τούλαχιστον, κάτι τρομερὸ που με κάρφωσε στη θέση μου, τρεμμένη, σάν ένοχη.

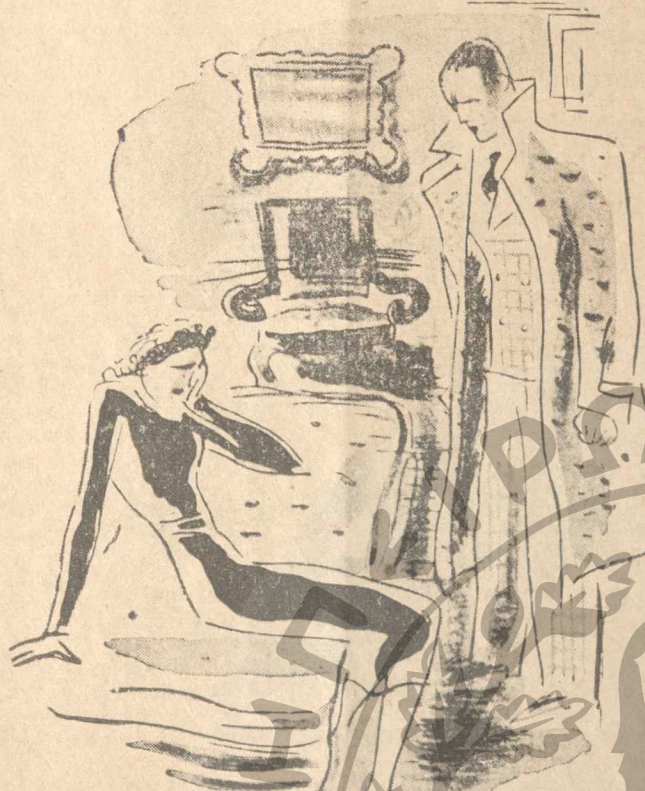
— "Εμαθα μοῦ είπε, χωρίς νά βγάλῃ τὸ έπανωφόρι του και βαδίζοντας με μεγάλα βήματα πουάιας μοῦ γιά νά εκτεθῇ μ' ένα σαρὸ κόσμο κ' ήρθα γιά νά ταχτοποιήσω τὰ πράγματα.

Με τὰ μάτια διασταλμένα, με μία ταραχή άπείρηστη, κρατώντας την άναπνοή μου, άκούγα την ωραία του φωνή και κύτταα τὸν άφέντη μου και κύριο μου.

— Είνε αλήθεια, έξακολούθησε τονίζοντας τις λέξεις του, ότι πήγες σὸ «Ρωσικό Ρεστωράν» με τούς Ζιλῶ... Εἰν' αλήθεια ότι αὐτός ο ήλιθιος ο ντε Φαμπρῦ έξακολουθεῖ νά σε φλερτάρῃ κι' ότι εἰς τὸ άνέχεσαι; "Εσύ στην όποια είχα τόσο έμπιστοσύνη... "Εσύ που σε γνώρισα τόσο...

Δὲν άποτελείωσα τή φράσι του, μά ή φωνή του πήρε έξαφνα κάποιον τόνο βαρὺ, σπασμένο, που μ' έκανε νά ρχίσω νά τρέμω. "Ωρμησά πρὸς τὸ μέρος του μ' ένα τρελλό κι' άπελπισμένο πῆδημα και ύψωσα τὰ μάτια μου πρὸς αὐτόν...

Μά είχε ξαναρχίσει τις μανιασμένες βόλτες του και δέ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΤΑ ΠΙΟ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΦΥΤΑ

(1^ο ρθρο του Γάλλου φυσιοδίφου Ζιλμπερ Λεταλιέ)

ΥΠΑΡΧΟΥΝ φυτά άγρια, άγρια όπως είναι ή τίγρις και τὰ λιοντάρια, φυτά π.υ σκοτώνουν ζώα για να τὰ φάνε και πού ή φύσις τὰ έχει ώπλισει επίτηδες για τὸ σκοπὸ αὐτό. Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ φυτὰ βρίσκονται στὶς τροπικὲς χώρες, μὰ δὲ λείπουν κι' ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃ. Παράδειγμα ή «δροσερά», ἕνα φυτὸ πού βγαίνει στή Γαλλία, τοῦ ὁποῖου τὰ στρογγυλά φύλλα ἔχουν μικρὲς τρίχες ἴσως πού στήν ἄκρη τους ὑπάρχει μιά σταγόνα κάποιου ὕγρου, ὁμοία μὲ δροσοσταλίδες. Μόλις λοιπὸν κανένα ἔντομο καθήσῃ ἐκεῖ, εἶνε χαμένο. Αὐτὲς ή δροσοσταλίδες ἀποτελοῦν τὴν πιδ τρομερὴ παγίδα. Τὰ φτερά και τὰ πόδια τοῦ ἔντομου κολλοῦν σ' αὐτὲς χωρὶς νὰ μποροῦν ν' ἀπασπασθοῦν πειά, ἐνῶ συγχρόνως ή τρίχες τῶν φύλλων κλείνουν πάνω ἀπ' αὐτό και τὸ αἰχμαλωτίζουν. "Επειτ' ἀπὸ δυὸ μέρες ἀνοίγουν πάλι, μὰ ἀπὸ τὸ ἔντομο δὲν ἀπομένουν πειά παρά μόνον ἱχνη τοῦ σκελετοῦ του. "Η «δροσερά» ἔχει καταβροχθίσει τὸ ὑπέλειπτο.

Ἐνα ἄλλο σαρκοφάγο φυτὸ εἶνε ή πορτογαλλική «δρσοφύλλος», τῆς ὁποίας τὰ φύλλα πού μοιάζουν μὲ κορδέλλες αἰχμαλωτίζουν τὶς μυῖγες τυλιγόντάς τες στὸν ἄερα και τρέφονται μ' αὐτὲς.

Στὴν Ἀμερικὴ φυτρώνει ἕνα παρόμοιο φυτὸ, τὸ ὁποῖο τὰ φύλλα διπλώνονται στὰ δυὸ πάνω ἀπ' τὰ ἔντομα και τὰ κλείνουν μέσα.

Εἶνε περίεργος ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ἔν' ἄλλο φυτὸ, τὸ «νηπενθές», αἰχμαλωτίζει τὰ ἔντομα. Στὴν ἄκρη, τὰ φύλλα τοῦ «νηπενθοῦς» εἶνε θαυουλωμένα και μοιάζουν μὲ ἱπτες, στὸ βάθος τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἕνα ὕγρὸ δ-που διαλύονται τὰ σώματα τῶν διαφόρων κολεοπτέρων πού πάνε και πίνονται μόνον τους στὶς ζωντανὲς αὐτὲς παγίδες.

Ἄλλα σαρκοφάγα φυτὰ για νὰ πιάνουν εὐκολώτερα τὴ λεία τους, μποροῦν και κινούνται.

Ἐτοι ὑπάρχει στή Βεγγάλῃ τῶν Ἰνδιῶν ἕνα φυτὸ, τοῦ ὁποῖου τὰ φύλλα κάνουν διαρκῶς ἕνα τρελλὸ χορὸ.

συνάντησα τὸ βλέμμα του.

— Ἀπάντησε! μοῦ φώναξε μὲ τόνο ἀπειλητικό. Θέλω ν' ἀκούσω ἀπ' τὰ χεῖλη σου ἂν εἶνε ἀληθινά.

Κυριευμένη ἀπὸ μιά ἀπέραντη κό- ραι ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπροσδόκητὴ στά- σι του, χαμήλωσα τὸ κεφάλι μου...

— Ἀ! ὁμολογεῖς λοιπὸν πὼς εἶν' ἀλήθεια; φώναξε μὲ φωνὴ στριγγή.

Και, γρήγορα σάν ἀστραπὴ, τὸ χέρι του ἔπρεσε στὸ μάγουλό μου και μ' ἔκανε νὰ πέσω στὸ ντιῶάνι...

Μὲ εἶχε μπατοῖσει... Μὲ εἶχε μπατοῖσει...

Ἦμιον λοιπὸν ἀκόμα ἕνα πράγμα δικό του; Για νὰ δειχνεταὶ σκληρὸς, αὐτὸ σήμαινε ὅτι ὑπέφερε... Ὑπέφερε ἐξ αἰτίας μου... Πὼς δὲν τὸ εἶχα καταλάβει; Πὼς εἶχα μπορέσει ν' ἀμφισβῆλλω γιὰ τὴν ἀγάπη του;

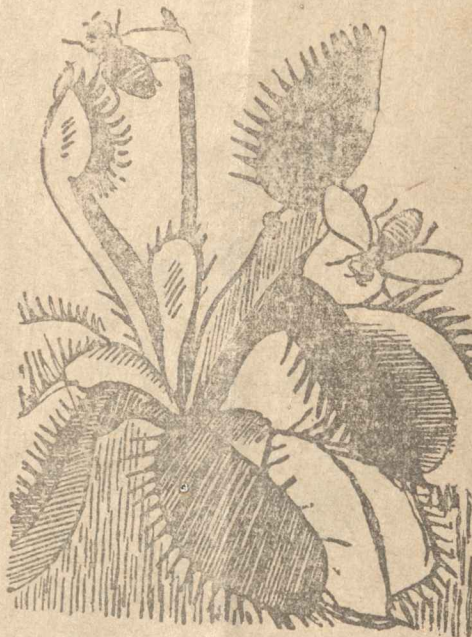
Φωτισμένη ἀπὸ μιά ἀγνωστὴ κ' ὑπεροχὴ χαρά, ἤμιον ἔτοιμη νὰ πέσω γονατιστὴ μπροστὰ του.

Μὰ ἐκεῖνος, πιδ γρήγορος ἀπὸ τὶς σκέψεις μου, πιδ ἀπότομος ἀπὸ μιά πόρτα πού τὴ χτυπάει ὁ ἀέρας, εἶχε φύγει, εἶχε κατεβῇ τὴ σκάλα... Ἄκουσα τὸ βῆμα του κάτω ἀπ' τὸ παράθυρο, μάντεψα πὼς εἶχε στρίψει τὴ γωνιά τοῦ δρόμου... Εἶχε ἐξαφανιστὴ ἀφήνοντας στήν κάμαρη τὴν ἡχώ ἀπὸ τὸ ὑπάτος πού μοῦ ἔδωσε...

Κανένας δὲν ἄκουσε τὴν κραυγὴ μὲ τὴν ὁποία τὸν προσκαλοῦσα και τὴν ὁποία ἐπαναλαμβάνανα σάν τρελλή...

Καὶ μέσ' στοὺς λυγμούς, πού μὲ σώρισαν στὸ κρεβάτι, θὰ ἤθελα νὰ πεθάνω μέσα σ' αὐτὴ τὴ μεθυστικὴ βεβαίτητα τῆς ζωντανῆς ἀγάπης μου...

Μ. Λ. — ΛΕ ΜΠΟΡΝ!

Ἡ σαρκοφάγος «δροσερά»

Σηκώνονται και ξαναπέφτουν, αἰχμαλωτίζοντας σπ πτώσι τους ὅσα ἔντομα συναντοῦν μπροστὰ τους.

Μὰ φυτὰ πού κινούνται, ὄχι ὁμὸς σαρκοφάγοι, ὑπάρχουν και στήν Εὐρώπῃ. Ἐτοι μόλις βασιλοπούλα ὁ ἴσως τὰ φύλλα τῆς ἀκακίας λυγίζουν δυὸ-δυὸ πάνω στὰ κλαδιά σάν νὰ πρόκειται νὰ κοιμηθοῦν κι' ἐφαρμόζουν τότε καλά σ' αὐτὰ, ὥστε τὸ δέντρο φαίνεται σάν σπασμένο. Μπορεῖ κανεὶς νὰ δῇ τὰ ἄστρα ἀνάμεσα ἀπ' τὰ κλαδιά του, ἐνῶ τὴν ἡμέρα τὰ φύλλα ἐμπόδισον τὸν ἥλιο νὰ πέφτῃ ὡς τὴ γῆ.

Ὑπάρχουν φυτὰ μὲ λουλούδια και φύλλα τεράστια, ὅπως ή «εὐκτώρια», γιγαντιαῖο νούφαρο τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ ὁποῖου τὸ ὑπέροχο λευκὸ ἢ ροζ ἄνθος ἔχει ἡλικὸς τριαντὲν ἑκατοστομέτρων, ἐνῶ τὰ κυκλικὰ φύλλα τοῦ μοιάζουν μὲ πελωρίους δίσκους... Ἐ, λοιπὸν, τὰ φύλλα αὐτὰ καθὼς ἐπιπλέουν ἐπάνω στὸ νερὸ, μποροῦν νὰ σηκώσῃ ἀπάνω του ἕνα παιδάκι ἕξι χρονῶν.

Τὸ ἄνθος τῆς «ραφφέζιας», ἕνός φυτοῦ πού ἀνεκάλυψε στή Σουηδία ὁ φυσιοδίφης Ἄρνολντ, ἔχει διάμετρο μὲ γαλύτερη τοῦ μέτρου. Μοιάζει μὲ νάρκισσο, μὲ τὴ διαφορά μόνον ὅτι τὸ κέντρο του εἶνε κόκκινο χρώμα τῆς φωτιάς και τὰ πέταλα του ἀνοιχτὰ ροζ.

Και ὁμὸς αὐτὸ τὸ ὑπεροχὸ ἄνθος βγάσει μιά μυρωδιά σπασμένου κρέατος, μὰ αὐτὸ ἐλάχιστο ἐνδιαφέρει, γιατί ἀσφαλῶς ποτὲ κανεὶς δὲν σκέφτηκε νὰ στολίσῃ τὴ μπουτιέρα του μὲ «ραφφέζια».

Μεταξὺ τῶν φυτῶν πού ἔχουν παράξενο σχῆμα εἶνε και οἱ κάκτοι τῆς Κατὰ Καλλιφορνίας. Μοιάζουν μὲ δέντρα πού ὀρθώνουν σὲ ὕψος δέκα-κα μέτρων ἕναν κορμὸ τόσο ἀδύνατο, πού εἶνε θαῦμα πὼς ἀντέχει σὲ ὅλο τὸ βάρος τοῦ τεραστίου φυτοῦ. Ἐτοι μοιάζει μὲ πραγματικὴ καρικατούρα.

Ἄλλο περίεργο φυτὸ εἶνε ή «ἐχινόψις» πού μοιάζει μὲ τεράστιο ἀγκάθι-τὸ ἀγγούρι μὲ ρίζες στή μὴ ἀκρὴ και τὴν ἄλλη και τοῦ ὁποῖου τὸ ἄνθος μοιάζει μὲ μπιτλία.

Θὰ χρειάζοταν τέλος ἕνας τόμος βολύκλος για ν' ἀναφέρουμε τὶς διαφορὲς παραδοξότητες τῶν ὀρχιδεῶν, ἀπὸ τὶς πιδ χαριτωμένες ὡς τὴ πιδ ἔξωφρενικές.

Ἄς μνημονεύσουμε μόνον τὴ «μυρμηκόντια», φυτὸ παράσιτο πού φυτρώνει στὰ κλαδιά τῶν δέντρων και εἶνε ὁμοιο μὲ σωλήνα. Στὸ ἔσωτερικὸ μάλιστα τοῦ σωλήνος αὐτοῦ κατοικοῦν χιλιάδες μυρμηκῶν.

Ὑπάρχει στήν Ἀφρικὴ ἕνα δέντρο, τὸ «βιλιθίσιον μύρ- πελιν», τοῦ ὁποῖου ὁ τεράστιος κορμὸς, πού ή διάμετρος του φτάνει τὰ πέντε μέτρα, εἶνε ψηλὸς μόλις μισὸ μέτρο κι' ἔχει δεξιὰ κι' ἀριστερά δυὸ μεγάλα συμμετρικὰ φύλλα πού μοιάζουν μὲ φτερά γιγαντίου πουλιοῦ.

Στὴν Ἀφρικὴ θρίσκουμε τὸ «δέντρο-μπιτλία». Τὸ δέντρο αὐτὸ εἶν' ἐντελὼς ὁμοιο μὲ μπιτλία, εἶνε κοῦφιο ἀπὸ μέσα και εἶνε τόσο μεγάλο ὥστε ἄμα τὸ χάρῃ κανεὶς στὰ δυὸ, σχηματίζει δυὸ «πιρῆγες» μὲ τὶς ὁποῖες μπορεῖ νὰ ταξιδέψῃ στὴ θάλασσα ἢ στὰ ποτάμια.

Στὴ Νότιο Ἀμερικὴ πάλι ὑπάρχει ἕνα δέντρο χωρὶς καθόλου φύλλα, κοῦφιο ἐντελὼς μέσα και γεμάτο μὴ γαλακτώδη οὐσία, τὴν ὁποία πηγαίνουν και πίνουν τὰ πουλιά.

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΗΣ

ΤΟΥ ΒΙΘΕΝΤΕ ΝΤΙΕΘ ΝΤΕ ΝΤΕΧΑΝΤΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ

ΗΤΑΝΕ μιά φορά, στὰ παλιά τὰ χρόνια, ἕνας βασιλιάς πού εἶχε μιά κόρη ὡμορφὴ σάν ὀχτίδα τοῦ ἀπριλιτικοῦ ἡλίου. Ὅλα τὰ βασιλοπούλα τῶν κόσμου ἦταν ἐρωτευμένα μαζί της, μὲ τὸ πανῶ- ριο πρόσωπὸ της, μὲ τὸ ἁρμονικὸ κορμὶ της πού ἦταν κα- μωμένο σάν ἀπὸ χιόνια και τριαντάφυλλα και μὲ τὴν ἀκό- μα πιδ ὡμορφὴ ψυχῆς της, πού νόμιζε κανεὶς πὼς ἦταν κα- μωμένη μὲ τὶς ἀνταύγειες τῆς δόξης τῶν ἀγγέλων και τῶν ἀργαγγέλων.

Ἦτανε σάν μιά μικρὴ ἀγία τ' οὐρανοῦ ἢ ἀξιολάτρευτὴ αὐτὴ βασιλοπούλα, και ή ψυχὴ της, ἢ ἀγνή κι' ἀπνήρευτὴ, φλογίζοταν ἀπὸ τὴν πιδ θερμὴ ἀγάπῃ για τὸ Θεό.

Δὲν τῆς ἄρρεσε ποτὲ νὰ πηγαίνῃ στὶς κοσμικὲς γιορτὲς, νὰ παρακολουθῇ τοὺς ἀγῶνες και τὶς κονταρομαχίες. Οἱ ταχυδακτυλουργοὶ κι' οἱ γελωτοποιοὶ, ἀντὶ νὰ τὴν κάνουν νὰ γελάῃ, τῆς ἔφερναν δάκρυα στὰ μάτια κι' αὐτοὺς ἀκό- μα τοὺς τροβαδούρους πού τόνιζαν κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς γλυκὰ παραπονετικὰ τραγουδία, τοὺς ἔδιωχνε ἢ βα- σιλοπούλα μ' ἕνα χαμόγελο εὐχαριστήσεως, δίνοντάς τους γρήματα κι' ἕνα ἄνθος, για νὰ ἱκανοποιῇ ἔτοι και τὸν ἄνθρωπο και τὸν ποιητὴ.

Ἡ ἡλικιωμένες κυρίες τοῦ παλατιοῦ ἄδικα προσπαθοῦ- σαν νὰ εὐχαριστήσουν και νὰ διασκεδάσουν τὴν εὐγενική τους δέσποινα μὲ εὐθυμίες γιορτῆς, ἢ κυρίες τῆς τιμῆς μὲ φάρσις ἱστορίες και οἱ μικροὶ ἀκόλουθοι μὲ χαριτωμένους χορούς.

Ὅλα πῆγαιναν χαμένα...

Ἡ ὡμορφὴ βασιλοπούλα εἶχε ἀποφα- σίσει ν' ἀφοσιωθῇ στὸ Θεό, ν' ἀφιερῶσθι στὸν Κύριο τὸ μυροδόλο ἄνθος τῆς καλ- λῆς της και τῆς νεότητός της και νὰ γίνῃ καλόγρια σὸ πιδ ἀρχαῖο μοναστήρι τῆς χώρας, ὅπου ἦταν ἡ- γουμένη ἢ γιαγιά της, ἢ σενιόρα βασιλίσσα μητέρα...

Ἐτυχε λοιπὸν κάποτε ἕνας Μαυριτανὸς βασιλιάς, πού τὸ βα- σιλεῖο του συνῶρευε μὲ τοῦ πατέ- ρα τῆς βασιλοπούλας μας, νὰ κηρύξῃ στὸν τελευταῖο τὸν πόλε- μο. Καὶ τὰ πράγματα πῆγαν τό- σο ἄσχημα για τὸ χριστιανὸ βα- σιλεῖο, ὥστε σὲ μιά αἱματηρὴ μά- χη, ὅπου χάθηκε τὸ ἄνθος τοῦ στρατοῦ του, ἔπρεσε ὁ ἴδιος αἰχμαλώ- τος στὰ χέρια τῶν ἀπίστων, οἱ ὁποῖοι τὸν πῆγαν ἀλυσσοδεμένο στὸ νικητὴ καλῆφ.

Ἐναν μόνον ὄρο ἔχω νὰ σοῦ προ- τείνω για τὴν εἰρήνῃ μεταξὺ μας και για τὴν ἀπελευθέρωσί σου, εἶπε ὁ νικητὴς καλῆφ.

Σὲ ὄλον τὸν κόσμον ἔχει ἀπλωθῇ ἡ σὴν χριστιανὸ βασιλεῖο. Σὲ ὄλον τὸν κόσμον ἔχει ἀπλωθῇ ἡ σὴν φῆμῃ τῆς ὡμορφῆς, τῆς ὕψιλης βασιλοπούλας ὄρης σευ κι' ἀφέντρας μου... Τὴν ἔχουν στὸ βασιλεῖο μου για τὴν πιδ μεγάλη ὡμορφιά πού βγήκε ὡς τὰ τώρα ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ἀλλάχ. Ἐρωτεύτηκα, χωρὶς νὰ τὴν ξέρω, τὴν ὡμορ- φιά της και τὶς χάρες της. Δὸς μου τὴν γυναῖκα...

Χίλιες ζωὲς ἂν εἶχα νὰ χάσω και μὲ χίλιους θανάτους ἂν μὲ φοβέριζες, ἀπάντησε περήφανα ὁ αἰχμαλώτος, δὲ θὰ τὸ ἔκανα ποτὲ αὐτό. Θὰ προτιμοῦσα νὰ σκοτώσω τὴν κορὴ μου μὲ τὰ ἴδια μου τὰ χέρια παρά νὰ τὴ δῶ γυναῖκα σου...

Μεγάλος συμβουλάτορας εἶν' ὁ χρόνος, εἶπε ὁ καλῆ- φς και αἰγούρα θὰ σὲ κἀν ν' ἀλλάξῃς γνώμη...

Κι' ἐκλείσε τὸν δυστυχισμένο βασιλεῖο σὲ μιά βαθεῖα φυ- λακί.

Πέρασαν μέρες και μέρες και ἡ βασιλοπούλα δὲ μάθα- νε τίποτε για τὸν πατέρα της, πράγμα πού τὴν εἶχε ρίξει σὲ μιά τρομερὴ ἀγωνία.

Τέλος μερικὸ χριστιανὸ φυγάδες ἀπὸ τὴ χώρα τοῦ Μαυριτανῶ καλῆφ ἔφτασαν στὸ παλάτι και διηγήθηκαν στὴ δυστυχισμένη βασιλοπούλα τὴν ἀτυχία της και τὴν αἰχμαλωσία τοῦ πατέρα της.

Ὅλη τὴ νύχτα πέρασε ἡ βασιλοπούλα παρακαλῶντας τὸ Θεό και τὴν ἄλλη μέρα ἔστειλε πρεσβεῖα στὸν μαῦρο

βασιλεῖο, ζητώντας του τοὺς ὄρους του για τὴν ἀπελευθέρω- σι τοῦ πατέρα της.

— Τάξτε του, εἶπε στοὺς πρέσβεις, ὄλους τοὺς θησου- ρούς μας ὡς και τὸ μισὸ βασιλεῖο μας... Θὰ τοῦ τὰ δώσω εὐχαρίστως για τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ βασιλεῖο, ἀφέντη και πατέρα μου...

Ἐφυγαν οἱ πρέσβεις κι' ἔπειτα ἀπὸ κάμποσον καιρὸ ξαναγύρισαν και εἶπαν στὴ βασιλοπούλα:

— Ὅλα τ' ἀρνήθηκε, ἀφέντρα... Ἡ καρδιά του εἶνε πιδ σκληρὴ κι' ἀπὸ τὶς πέτρες τῶν βουνῶν και πιδ ἄγρια ἀπὸ τῶν θηρίων τῶν δασῶν. Μάθετέ το... Μόνον μ' ἕναν ὄρο θέ- χεται ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν πατέρα σας... Θέλει νὰ τοῦ δώ- σετε τὸ χέρι σας...

— Θὰ ξαναπᾶτε νὰ τὸν βρῆτε, εἶπε ἡ πιστὴ βασιλοπούλα, και θὰ τοῦ πῆτε ὅτι ἂν ἀπελευθερώσῃ τὸν πατέρα μου θὰ τοῦ δώσω τὶς χρυσὲς μπουκλὲς τῶν μαλλιῶν μου πού θὰ τὶς κόψω πρὸς χάριν του.

— Θὰ τὸ κάνετε αὐτό; φώναξαν οἱ εὐγενεῖς μὲ ἔκπληξι.

— Ναί, θὰ τὸ κάνω για νὰ κρατήσω τὸ λόγο μου.

Οἱ πρέσβεις ἔφυγαν πάλι κι' ἄμα ξαναγύρισαν εἶπαν στὴ βασιλοπούλα:

— Ὅλα στάθηκαν ἀνώφελα, ἀφέντρα. Ἀκούστε τί μὰς εἶπε: «Δὲν ἔχω στὸ βασιλεῖο μου χρυσάφι σάν τὸ χρυσάφι αὐτῶν τῶν μαλλιῶν, μὰ ἐγὼ θέλω τὸ χέρι τῆς βασιλίσσας σας».

— Γυρίστε νὰ τοῦ προσφέρετε τὰ δόντια μου πού θὰ δε- χτῶ νὰ μοῦ τὰ βγάλουν ἕνα-ἕνα για τὴν ἐλευθε- ρία τοῦ πατέρα μου, εἶπε ἡ βασιλο-πούλα.

— Θὰ τὸ κάνετε αὐτὸ σενιόρα;

— Θὰ τὸ κάνω αὐτὸ για νὰ κρα- τήσω τὸ λόγο μου...

Οἱ πρέσβεις ἔφυγαν κι' ἄμα ξανα- γύρισαν εἶπαν στὴ βασιλοπούλα:

— Ὅλα στάθηκαν ἀνώφελα, ἀ- φέντρα. Ἀκούστε τί μὰς εἶπε: «Δὲν ἔχω στοὺς θησαυρούς μου τέτοια μαργαριτάρια, μὰ ἐγὼ τὸ χέρι τῆς μεγαλόκαρδης ἀφέντρας σας θέλω».

— Νὰ πᾶτε πάλι και νὰ τοῦ προσφέρετε τὰ μάτια μου, πού θὰ δεχτῶ νὰ μοῦ τὰ βγάλῃ μὲ τὸ ἴ- διο του τὸ χέρι.

— Θὰ τὸ κάνετε αὐτὸ ἀφέντρα;

— Θὰ τὸ κάνω για νὰ κρατήσω τὸ λόγο μου...

Οἱ πρέσβεις ἔφυγαν πάλι και ἄμα ξαναγύρισαν εἶπαν στὴ βασιλοπούλα:

— Ὅλα στάθηκαν ἀνώφελα, ἀφέντρα. Ἀκούστε τί μὰς εἶπε: «Δὲν ἔχω στὰ κε- ραμμένα μου ἀστράφτερα σάν ἐγὼ τὰ μάτια, μὰ ἐγὼ θέλω τὸ χέρι τῆς ἡρώικῆς βασιλο-πούλας σας».

— Νὰ πᾶτε πάλι και νὰ τοῦ πῆτε πὼς ἂν μοῦ δῇ τὸ βα- σιλικὸ του λόγο ὅτι θὰ ἐλευθερώσῃ τὸν πατέρα μου, ἐγὼ τοῦ δῶν τὸ δικό μου νὰ τοῦ δώσω τὸ χέρι μου ὅπως θέλει.

— Θὰ τὸ κάνετε αὐτό, σενιόρα;

— Θὰ τὸ κάνω για νὰ κρατήσω τὸ λόγο μου...

Τὰ εἶπαν αὐτὰ τοῦ σουλτάνου οἱ πρέσβεις και τότε ἐ- κείνος ὄλος χαρὰ κι' ἔρωτα ἔστειλε στὴ βασιλοπούλα μιά μεγαλοπρεπὴ πρεσβεῖα νὰ τῆς πᾶν πῶσιν αὐτὰ δῶρα ἀπὸ μεταξὺ και κεντήματα και, μέσα σ' ἕνα χρυσὸ κουτί γε- μάτο θαυμάσια κοσμήματα, μιά περγαμινὴ, ὅπου ὁ Μαυ- ριτανὸς ἔγραφε ὅτι δεχόταν τὸ χέρι τῆς βασιλοπούλας και τῆς ἔδινε τὸ βασιλικὸ του λόγο ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν αἰχμαλωτὸ του.

Δέχτηκε ἡ βασιλοπούλα τοὺς μαύρους ἀπεσταλμένους, κ' ὕστερα ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν γιορτῆς πού ἔκανε πρὸς τιμὴν τοῦ, μόλις ἑπταμέρας ἢ πενήτη μέρα τοὺς ἐξπροσέ- δισε ὡς τὴν ἐξώπορτα τοῦ παλατιοῦ.

Ἐγρή και στεγνὴ ἦταν ἡ βασιλοπούλα και τὸ κόκκινα τριαντάφυλλο τοῦ προσώπου της εἶχαν γίνῃ χλωρὰ για- σεμιά...

— Δυὸ ἀπὸ τὶς πιδ ἀγαπημένες τῆς θεραπεινίδες τὴ βά- στοῦσαν γερά για νὰ μὴν πέσῃ κάτω λιποθύμη, ἐνῶ γύρω

τοῦ πατέρα της, πρᾶγμα πού τὴν εἶχε ρίξει σὲ μιά τρομερὴ ἀγωνία.

Τέλος μερικὸ χριστιανὸ φυγάδες ἀπὸ τὴ χώρα τοῦ Μαυριτανῶ καλῆφ ἔφτασαν στὸ παλάτι και διηγήθηκαν στὴ δυστυχισμένη βασιλοπούλα τὴν ἀτυχία της και τὴν αἰχμαλωσία τοῦ πατέρα της.

Ὅλη τὴ νύχτα πέρασε ἡ βασιλοπούλα παρακαλῶντας τὸ Θεό και τὴν ἄλλη μέρα ἔστειλε πρεσβεῖα στὸν μαῦρο

βασιλεῖο, ζητώντας του τοὺς ὄρους του για τὴν ἀπελευθέρω- σι τοῦ πατέρα της.

— Τάξτε του, εἶπε στοὺς πρέσβεις, ὄλους τοὺς θησου- ρούς μας ὡς και τὸ μισὸ βασιλεῖο μας... Θὰ τοῦ τὰ δώσω εὐχαρίστως για τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ βασιλεῖο, ἀφέντη και πατέρα μου...

Ἐφυγαν οἱ πρέσβεις κι' ἔπειτα ἀπὸ κάμποσον καιρὸ ξαναγύρισαν και εἶπαν στὴ βασιλοπούλα:

— Ὅλα τ' ἀρνήθηκε, ἀφέντρα... Ἡ καρδιά του εἶνε πιδ σκληρὴ κι' ἀπὸ τὶς πέτρες τῶν βουνῶν και πιδ ἄγρια ἀπὸ τῶν θηρίων τῶν δασῶν. Μάθετέ το... Μόνον μ' ἕναν ὄρο θέ- χεται ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν πατέρα σας... Θέλει νὰ τοῦ δώ- σετε τὸ χέρι σας...

— Θὰ ξαναπᾶτε νὰ τὸν βρῆτε, εἶπε ἡ πιστὴ βασιλοπούλα, και θὰ τοῦ πῆτε ὅτι ἂν ἀπελευθερώσῃ τὸν πατέρα μου θὰ τοῦ δώσω τὶς χρυσὲς μπουκλὲς τῶν μαλλιῶν μου πού θὰ τὶς κόψω πρὸς χάριν του.

— Θὰ τὸ κάνετε αὐτό; φώναξαν οἱ εὐγενεῖς μὲ ἔκπληξι.

— Ναί, θὰ τὸ κάνω για νὰ κρατήσω τὸ λόγο μου.

Οἱ πρέσβεις ἔφυγαν πάλι κι' ἄμα ξαναγύρισαν εἶπαν στὴ βασιλοπούλα:

— Ὅλα στάθηκαν ἀνώφελα, ἀφέντρα. Ἀκούστε τί μὰς εἶπε: «Δὲν ἔχω στὸ βασιλεῖο μου χρυσάφι σάν τὸ χρυσάφι αὐτῶν τῶν μαλλιῶν, μὰ ἐγὼ θέλω τ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

(Από τὰ «'Απομνημονεύματα» τοῦ διασήμου Γάλλου ποιητοῦ καὶ συγγραφέως Φρανσουά ΚΟΠΠΕ)

Ο Θεόφιλος Γκωτιέ, ὁ ἀγαπητός μου ποιητής καὶ διδάσκαλος, λέει κάπου ὅτι ἕνας ποιητὴς δὲν καίει ποτὲ ἕνα χερόγραφο χωρὶς προηγουμένως νὰ τὸ... ἀντιγράψῃ μὲ φροντίδα.

«'Ας μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ μὴ συμμερισθῶ τὴ γνώμη του αὐτῇ, γιατί ἀποτελεῖ τὴ ζωντανή διάψευσι τοῦ πνευματώδους αὐτοῦ ἀξιώματός του.

Ναί, ἔχω κάψει ὅλα τὰ ποιήματα ποὺ ἔγραφα στὸν καιρὸ τῆς πρώτης μου νεότητος, δηλαδὴ περισσότερο ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες στίχους.

Καὶ ποτὲ μοῦ δὲν ριτενόησα γιατί τοὺς ἔκαψα...

Ποῦ καὶ ποῦ, ἡ μετανοήσας μοῦ ψιθυρίζει στὸ αὐτί: «Μὰ ἴσως νὰ μὴν ἔκανες καλὰ...» Ἰσως οἱ στίχοι αὐτοὶ νὰ ἔκλειναν μέσα κάτι... Τότε ὅμως κάνω τὸ ἐξής: Παίρνω τὴν πρώτη ποιητικὴ μου συλλογὴ ποὺ ἔχει, μεταξὺ τῶν ἄλλων, μερικὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα μου ποιήματα ποὺ ξέφυγαν ἀπὸ τὸ δίκαιο καὶ σωτήριο αὐτὸ ὀλοκαύτωμα καὶ βεβαίως ὡνομαι γιὰ μιά ἀκόμα φορὰ πὼς εἶχα κάνει πολὺ φρόνιμα καίγοντας τοὺς νεανικούς μου στίχους καὶ πὼς δὲν ἔχασα ἀπολύτως τίποτε μ' αὐτὴ τὴν καταστροφὴ.

Ἡ πρώτη μου συλλογὴ ποιημάτων, ποὺ εἶχε τὸν τίτλο: «Λειψανοθήκη», ἐξεδόθη τὸ 1866. Ἦμουν τότε πολὺ νέος... Μὴ φανταστῇτε ὅμως ὅτι θὰ σὰς πῶ τὴν ἀκριβὴ ἡλικία ποὺ εἶχα τότε γιατί δὲν θέλω νὰ μάθετε πὼς εἶμαι σήμερα πολὺ γέρος. Πάντως ἦμουν νέος, νεαρῶτατος κ' αὐτὸ μὲ δικαιολογεῖ στὸν ἑαυτό μου, ὁσάκις τὰ μάτια μου συναντοῦν μερικὲς περικοπὲς τῆς «Λειψανοθήκης». Αὐτὸ ποὺ μὲ κάνει τόσο αὐστηρὸ γι' αὐτὲς εἶνε ὅτι δὲν ἔχουν τὸ σπουδαιότερο χάρισμα ἑνὸς ποιητοῦ, τὴν «προσωπικὴ νότα», τὴν πρωτοτυπία, τὴν ἰδιοφυΐα.

Ἀνακαλύπτω σήμερα σ' αὐτοὺς τοὺς στίχους ποὺ τοὺς εἶχα γράφει μὲ τόσο ἀγάπη, πολλὰς μιμήσεις, πολλὰς ἐπιδράσεις... Εἶνε πολὺ

τῆς ἐκλαιγαν ὅλες ἡ κυρίες τῆς τιμῆς τοῦ παλατιοῦ.

— Πηγαίνετε στὸ καλὸ, εὐγενεῖς μου ἀφέντες, εἶπε ἡ βασιλοπούλα, ἀποχαιρετώντας τοὺς πρέσβεις. Προσφέρετε ἐκ μέρους μου στὸν μεγάλο κύριό σας τὸν καλὴν αὐτὸ τὸ χρυσὸ κουτί, τὸ στολισμένον μὲ ρουμπίνια, σὰν μιά μικρὴ ἀνταπόδοσι στὰ μεγαλοπρεπῆ του δῶρα... Καὶ μὴν ἐχάσετε νὰ τοῦ πῆτε πὼς οἱ χριστιανὲς βασιλοπούλες ξέρουν νὰ κρατοῦν τὸ λόγο τους κ' ἐλπίζουν πὼς κ' οἱ Μαυριτάνοι βασιλεῖδες κάνουν τὸ ἴδιο.

Ὅταν ἡ πρεσβεῖα ἔφτασε στὸ παλάτι τοῦ καλὴν, αὐτὸς τῇ δέχτικε περιστοιχισμένον ἀπ' ὅλους τοὺς μεγιστάνες τοῦ σπὴν πῶς μεγαλοπρεπῆ σάλα τοῦ παλατιοῦ του, θέλοντας ἔτσι νὰ τιμῇ τὴν ὑψηλὴ βασιλοπούλα ποὺ θὰ γινόταν γυναῖκα του. Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ τοῦ προσέφεραν οἱ πρέσβεις τὸ χρυσὸ κουτί, τὸ στολισμένον μὲ ρουμπίνια, εἶδαν ὅλοι μὲ ἐκπληξί πὼς ἡ φωτερὲς πέτραι εἶχαν λυώσει καὶ πὼς τὸ κουτί ἦταν ραντισμένον μὲ αἷμα.

Μέσα στὸ κουτί, πάνω σ' ἕνα στρώμα ἀπὸ λουλούδια, ἦταν ἕνα χιονάτο χέρι κομμένον ἀπὸ τὸν καρπὸ καὶ στὰ κρινένια δάχτυλά του ἕνα σημεῖωμα ποὺ ἔλεγε:

«'Αφέντη, αὐτὸ εἶνε τὸ χέρι ποὺ ζήτησες. Ἐγὼ μόνη μου τὸ ἔκοψα γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω».

Ὁ καλὴν ἔπεσε γονατιστός, ἐκμηδενισμένος ἀπὸ τὴ λύπη του. Ἐπειτα ἔβγαλε ἀπὸ τὰ δάχτυλά του ἕνα δαχτυλίδι στὸ ὁποῖο ἔλαμπε ἕνα χοντρὸ σμαράγδι καὶ τὸ πέραςε στὸ μεσιανὸ δάχτυλό τοῦ κομμένου χεριοῦ, κάνοντας ὄρκο πὼς δὲν θὰ παντρευθῇ ποτὲ καμμιά ἄλλη γυναῖκα.

Ἐτοί ἡ βασιλοπούλα πέτυχε νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ πατέρας της. Ἐκείνη τότε ἀποτραβήχτηκε στὸ ἀρχαῖο μοναστήρι, ὅπου μὲ τὸν καιρὸ ἔγινε ἡγουμένη κ' ὅλοι οὗτοι βασιλεῖοι τὴν ἔλεγαν «Ἡ Ἀγία Κουλή».

αἰσθητὴ σ' αὐτοὺς ἡ ἐπίδρασις τοῦ Θεοφίλου Γκωτιέ, τοῦ Καρόλου Μπωντελαίρ καὶ τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, ποὺ πάντων τοῦ τελευταίου, τὸν ὁποῖο διάβαζα τότε μὲ μανία.

Ἀλλὰ στὴ φιλολογία, κατὰ κανὸνα ἀπαράβατον: εἶπα πάντοτε ὁ γυῖός κάποιου ἄλλου.

Χρειάζεται δάσκαλος στὸ μαθητὴ, μοντέλλο στὸν ἀρχαῖο καὶ εἶνε πολὺ φυσικὸ στὶς ἀρχὲς τῆς σταδιοδρομίας σου νὰ μιμῆσαι ἐκεῖνον ποὺ θαυμάζεις...

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπίδρασι τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, αὐτὴ εἶνε αἰσθητὴ, αἰσθητοτάτη καὶ σ' ὅλους τοὺς ἄλλους ποιητὰς τῆς γενεᾶς μου. Ὁ Οὐγκώ εἶνε τὸ μεγαλύτερο λυρικὸ πνεῦμα ποὺ παρήγαγε ἡ Γαλλία, εἶνε ὁ ἥλιος τῆς νεο-ραφίλολογίας μας καὶ ἡ ἀχτίτης τοῦ εἰσχωροῦν παντοῦ. Καὶ σ' αὐτὴν ἀκόμα τὴ δύσι τῆς ζωῆς του, τὸ πνεῦμα τοῦ νέδωσε ἀναλαμπές, γεμάτες ἐκθαμβωτικὴ ἀγύλη.

Ἡ δὴ πρῶτες ποιητικὲς συλλογές μου, ἡ «Λειψανοθήκη» καὶ ἡ «Οἰκειότητες» μοῦ ἀπεκόμισαν στὴν ἀρχὴ τὴν κατ' ἐμφημιμόν λεγομένην ἐπιτυχίαν τῆς ἐκτιμῆσεως, δηλαδὴ καμμιά ἀπολύτως ἐπιτυχία.

Ἀπὸ τὰ πεντακόσια περίπου ἀντίτυπα ποὺ τύπωσα—ἐξοδὰ μου, ἐννοεῖται—μόλις καμμιά ἑκατοστὴ κυκλοφόρησαν. Ἀλλὰ ἐκατὸ τὰ μοῖρασα σὲ διακεκριμένους συναδέλφους, σὲ κριτικούς καὶ φίλους μὲ τὶς κολεατικὲς ἀφιερώσεις.

Εἶχα τότε τὴν εὐτυχία νὰ λάθω ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ Γκερνσεξί, ἕνα γράμμα τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, ὁ ὁποῖος ἐρυσκόταν τότε ἐξόριστος ἐκεῖ.

Τὸ ἀνοίξα μὲ τρεμάμενα χέρια καὶ εἶδα ὅτι ὁ μέγας ποιητὴς μὲ ἀποκαλοῦσε συνάδελφόν του καὶ μοῦ ἔδινε τὸ ποιητικὸ δάπτισμα... Ἐπὶ ἕνα διάστημα διάβαζα ἀκόμα τὶς ἐφημερίδες γιὰ νὰ συναντήσω καμμιά κολεατικὴ γραμμὴ γιὰ τὰ ποιήματά μου, πλὴν οὐδὲν εὗρισκα τίποτε... Καὶ μὲ πίκρα μου ἔλειπα, ὁσάκις περιφερόμουν στὰ παλαιόβιβλιοπωλεῖα τοῦ Σηκουάνα, τὰ βιβλία μου νὰ κιντρίζουν στὸν ἥλιο, νὰ πουλιούνται εἰκοσι λεπτά τὸ ἕνα καὶ κανεὶς νὰ μὴ παρουσιάζεται νὰ τ' ἀγοράσῃ.

Ἐτοί τὰ περισσότερα ἀντίτυπα τῶν δύο πρώτων ποιητικῶν μου συλλογῶν καταλάβαινα ὅτι δὲν θ' ἀργοῦσαν νὰ μεταβληθῶν ἐν γυνὴ γιὰ νὰ περιτυλίξουν μὲ τὶς πλοῦσιες ὁμοκαταλήξεις τους καὶ τοὺς περιεργούς ρυθμούς των, τὸν καφε καὶ τὴ ζάχαρη τοῦ μπακάλη.

Σὰς κάνω αὐτὴν τὴν ἐξομολόγησι, ὅχι βέβαια γιὰ νὰ παραπονεθῶ γιὰ τὴν πρώτη ἀδιαφορία τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸ ἔργο μου. Ἦταν πολὺ φυσικὴ καὶ ἀπὸ τότε τὴν ἔχει ἐπαναθεώρει πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅ,τι ἔλπιζα. Δὲν τὸ κάνω ἐπίσης θέλοντας νὰ συμβουλευθῶ ἐγκαρτέρησι στοὺς νέους ποιητὰς. Ὅχι. Τὸ γράφω μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἐπενδύσω πόσο εἶχε ξεπέσει ἡ ποιητικὴ τῆς ἐποχῆς ἐκείνῃ καὶ ν' ἀποδώσω δίκαιο ἔπαινο σ' ἕναν ὁμιλο νέον καὶ ρωμαλεόν ποιητῶν, οἱ ὁποῖοι κατάρθωσαν νὰ τὴν ἀνυψώσουν στὴν ἀληθινή της περιωπῇ.

Ἐννοῶ τοὺς «Παρνασσιακοὺς» καὶ τὸ ρόλο ποὺ ἔπαιξε στὴ σύγχρονη φιλολογία ὁ μικρὸς αὐτὸς ὁμιλος, ὅπου εἶχα γίνῃ κ' ἐγὼ δεκτὸς μὲ τὰ πρῶτα μου ποιήματα. Τὸ ὄνομα «Παρνασσιακοὺς», τὸ ὁποῖο οἱ τότε κριτικοὶ ἤθελαν νὰ μὴ προσάψουν σὰν ἕνα γελοῖο τίτλο καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο ἐμείς ἐμαστε περήφανοι, συγκινεῖται ὁσάκις τὸ ἀναφέρω. Γιατὶ θυμίζει σὲ μένα ὅλες τὶς νεανικὲς ἀναμνήσεις μου, μοῦ θυμίζει τὰ χέρια ποιητῶν, ποὺ μοῦ ἐφοῖζαν τὸ χέρι ἀδελφικῶς, μοῦ θυμίζει τέλος τὰ λόγια τους: «ὕμνησι καὶ θάρρος», μὲ τὰ ὁποῖα χαίρετσαν ἐμένα, τὸν ἄσχημο καὶ ἀφανὴ ποιητῇ.

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Τοῦ MICHEL MORPHY, τοῦ συγγραφέως τῆς «MINION»

Η ΛΕΥΚΗ ΚΥΡΙΑ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ὁ παλαιὸς πειρατὴς ἔφερε τὸ χέρι του στὸ πρόσωπό του καὶ διώχνοντας τὴν ταραχὴ ποὺ τοῦ εἶχε προκαλέσει ὁ φόβος του γιὰ τὸν ἀγαπημένο του, τοῦ ἀπάντησε ἱκετευτικά:

— 'Ιουλιανέ, μούτσε μου, μὴν ἀπομακρύνεσαι ἀπὸ κοντά μου.

Ὁ ἔφηδος ἔσφιξε γρήγορα τὸ χέρι τοῦ γίγαντος κ' ἔπειτα δείχνοντας τοὺς συντρόφους τους ποὺ πολεμοῦσαν γύρω:

— Ἐμπρός! Γιὰ τὴ Μαρία Στούαρτ!

Καὶ ξεκίνησαν μαζί...

Καὶ μαζί χύθηκαν στὴ μάχη...

Ὁ Τζός, ποὺ εἶχε γίνῃ τρομερὸς σὰν μυθικὸς ἥρωας, ἀνοίγε τὸ δρόμο μὲ τὴ βαρεῖα σιδερένια λαθὴ τοῦ σπαθιοῦ του ποὺ τὸ χρησιμοποιοῦσε σὰν ρόπαλο καὶ σκόρπιζε τὸ θάνατο στὸ πέρασμά του.

Ὁ δούε τοῦ Ἀργουελ, βλέποντας τοὺς ἱππεῖς του ν' ἀνακατιζόνταν, τὴν ὁρμὴ τους νὰ κόβεται καὶ τὴν ἐπιθεσί τους, στὴν ὁποία τόσο εἶχε ἐλπίσει, νὰ κινδυνεύῃ νὰ μεταβληθῇ σὲ ὑποχώρησι, ὥρμησε στὴν πρώτη γραμμὴ, φωνάζοντας γιὰ νὰ δώσῃ καινούργιο κούραγιο στοὺς ἀντρες του:

— Ἀργουελ! Ἀργουελ!

Εἶδε τότε τὸ γίγαντα ποὺ κρατοῦσε τὸ σπαθί του ἀπ' τὴ λαθὴ νὰ συντρίβῃ τὰ κρανία γύρω του, ὅμοιος μ' ἕνα θεριστὴ ποὺ μὲ τὸ δρεπάνι του ρίχνει κάτω τὰ στάχυα.

Κ' οἱ πῶς γενναῖοι, κ' οἱ πῶς τολμηροὶ ὠπισθοχωροῦσαν μπροστὰ τῷ.

Ἦταν ἡ φρίκη, ἡ θύελλα ποὺ ξεσπάει μανιασμένη.

Καὶ πλῆθι, ἕνας νέος, ἕνας ἔφηδος μὲ μακρὰ μαλλιά ποὺ κυμάτιζαν στὸν ἀέρα, μὲ τὸ βλέμμα φλογισμένο, πηδοῦσε μπροστὰ του σὰν ἐξαγριωμένος λεοντιδεὺς ποὺ ζητᾷ θύματα...

Ὁ γίγας δὲν ἀπομακρύνετο οὔτε στιγμὴ ἀπὸ τὸ παιδί αὐτὸ ποὺ φαινόταν σὰν νὰ παρέσυρε καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους συντρόφους του πρὸς τὴ νίκη.

Ἦταν σὰ μιά ζωντανὴ ἀσπίδα γύρω ἀπ' τὸ κορμὶ του.

Οἱ στρατιῶται τοῦ Ἀργουελ, τρομαγμένοι μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ ὑπέροχο ζευγάρι ποὺ σὲ κάθε βῆμα σκόρπιζε πτώματα, εἶχαν ἀρχίσει νὰ ὑποχωροῦν, νὰ διασπάζονται.

Οἱ πολεμιστὰι τοῦ Μάικ Σβὲν σφηνωνόντουσαν μεταξὺ τους.

— Κατάρρα! μούγκρισε ὁ δούε τοῦ Ἀργουελ.

Καὶ βλέποντας τὸν ἐνθουσιασμὸ ποὺ ὁ 'Ιουλιανὸς σκόρπιζε γύρω του, πρόσθεσε μὲ μιά σκοτεινὴ ἀποφασιστικὴ φωνή:

— Πρέπει αὐτὸ τὸ παιδί νὰ πεθάνῃ! Εἶνε τὸ κακὸ μας πνεῦμα...

Καὶ πήδηξε κάτω ἀπ' τὸ ἄλογό του γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τοὺς στρατιώτες του, γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ τὸ παράδειγμα.

Ἐπειτα ἀνοίξε ἕνα πέραςμα ὡς τὸν 'Ιουλιανόν.

Ὁ γυῖός τοῦ Βάλτερ τὸν εἶδε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς κρινοὺς τῆς μάχης.

Κ' ἄμεσως μάντεψε ὅτι ὁ ἐχθρὸς αὐτὸς ποὺ τὸν ἀναζητοῦσε, εἶχε ὑψηλὸ ἀξίωμα...

Τότε, χάρις νὰ διστάσῃ καθόλου ἔκανε ἕνα πῆδημα πρὸς τὸ δοῦκα.

Ὁ Τζός τὰ εἶδε ὅλα.

Εἶδε τὸν τρομερὸ δοῦκα τοῦ Ἀργουελ, μὲ τὸ κράνος του τὸ στολισμένον μὲ φτερά καὶ τοὺς ὁποῖοι τὰ μάτια, καρφωμένα πρὸς τὸν 'Ιουλιανόν, ἔλαμπαν μέσ' ἀπ' τὶς τρύπες τῆς σιδερένιας προσώπιδος του.

Ἡ συναίσθησις τοῦ κινδύνου ποὺ διέτρεχε ὁ μικρὸς του μοῦτσος ἔκανε τὴν καρδιά του νὰ σφιχθῇ...

Σωριάζοντας κάτω δυὸ-τρὶς ἐχθροὺς ποὺ εἶχαν ὁρμήσει ἐναντίον του, ξεκίνησε μὲ μιά τρομακτικὴ φόρα γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν 'Ιουλιανόν καὶ νὰ τὸν προστατεύῃ πάλι...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ, ἕνα σκληρὸ χαμόγελο, ποὺ ὁ ἴδεν δὲν μπόρεσε νὰ τὸ δῇ, ἀπλώθηκε κάτω ἀπ' τὴ μάσκα του, στὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀγρίου δούκως.

Εἶχε ἕνα πιστόλι στὴ ζώνη του.

Τὸ πήρε, ἐξακριβῶσε γρήγορα πὼς ἦταν γεμᾶτο καὶ σημάδεψε τὸ παιδί...

Ὡ! δὲ σημάδεψε τὸν Τζός, τὸν κολοσσό, μὰ τὸ παιδί...

Ὁ γίγας—τὸ ἔβλεπε, τὸ μάντευε καλὰ ὁ Ἀργουελ—ἦταν ἐκεῖ μόνον γιὰ τὸ νεαρό του ἀρχηγό: αὐτὸν λοιπὸν ἔκρεπε νὰ ρίξῃ κάτω...

Μιά στριγγὴ κραυγὴ ξέφυγε τότε ἀπ' τὰ χεῖλη τοῦ παλαιοῦ πειρατοῦ, μιά κραυγὴ προειδοποιήσεως...

Ὅσο ἐπρόκειτο γιὰ ἄλλα ὅπλα, μπορούσε εὐκόλα κ' ἀπέκρουε τὰ χτυπήματα ποὺ προωριζόντουσαν γιὰ τὸν 'Ιουλιανόν... Μὰ πὼς μπορούσε ν' ἀλλάξῃ δρόμο σὲ μιά σφαῖρα πιστολίου; Αὐτὸς ποὺ ἐτοιμαζόταν νὰ πυροβολήσῃ ἦταν ἀρκετὰ μακριά... Ὁ ἴδεν δὲν μπορούσε νὰ κάνῃ τίποτε... Καὶ γι' αὐτὸ φώναξε:

— 'Ιουλιανέ, φυλάξου!...

Ὁ νεαρὸς ντ' Ἀθενέλ δὲν τὸν ἀκουσε... Ἡ ἴσως περιφρόνησε τὴν προειδοποίησί του.

Γιὰ νὰ φυλαχθῇ τὴ στιγμὴ ποὺ αὐτὸν ἀναζητοῦσε ὁ ἀντίπαλός του μὲ τὸ μεγάλο ἀξίωμα;

Ἀπεναντίας μάλιστα θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του εὐτυχισμένο γιατί ἐπρόκειτο ν' ἀναμετρηθῇ μ' ἕναν τέτοιο ἐχθρό... Ἐτοί θὰ εἶχε ἀργότερα τὸ δικαίωμα νὰ θεωρηθῇ ἴσος μὲ τοὺς πῶς εὐγενεῖς καὶ μὲ τοὺς πῶς γενναίους...

Τὸ γεμᾶτο ἀγῶνα βλέμμα τοῦ παλαιοῦ πειρατοῦ εἶδε τὸ δαχτυλὸ τοῦ δούκως τοῦ Ἀργουελ ν' ἀκουμπᾷ στὴ σκαπάνη τοῦ πιστολίου του.

Νόμιζε πὼς εἶδε κίβλας τῆς φλόγας νὰ βγαίνῃ ἀπ' τὸ στόμα τοῦ, νόμιζε πὼς ἐνοίωσε τὴ σφαῖρα νὰ τρυπήσῃ τὸ λεπτὸ στήθος τοῦ μικροῦ τοῦ ἱππώτου.

Καὶ μ' ἕνα τεράστιο κῆρυγμα ἄρμους ἀνάμεσα ἀπ' τὸ δοῦκα καὶ τὸν 'Ιουλιανόν.

Ἀφ' οὗ δὲν μπορούσε πλεῖ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν τελευταῖο, θὰ τοῦ χρησιμοῦσε γιὰ ἀσπίδα μπροστὰ στὸ κορμὶ του...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνας πυροβολισμὸς ἀκούστηκε.

Καὶ ὁ Τζός κλονίστηκε σὰν μεθυσμένος...

Συγχρόνως τὰ μάτια τοῦ ἔλαμπαν ἀπὸ χαρὰ ἀπὸ εὐτυχία.

Εἶχε φτάσει ἐγκαίρως! Τὸ αἷμα ποὺ κυλοῦσε ἀπ' τὸ κορμὶ του, τοῦ ἔδειχνε ὅτι ὁ 'Ιουλιανὸς εἶχε σωθῇ... ἀδιάφορὸς ἂν εἶχε χτυπηθῇ ὁ ἴδιος...

Μὰ ὁ Τζός δὲν ἔπεσε... Ἀιθερώπως σιδερένιος ὡπὼς αὐτὸς, μόνον ὁ κεραυνὸς τοὺς ρίχνει ἀμέσως κάτω...

Ὁ 'Ιουλιανὸς τὸν εἶδε νὰ λυγίξῃ...

Καὶ, μέσα σὲ μιά στιγμὴ, μάντεψε, ἐνοίωσε τὴν ἀλήθειαν...

Ἀμέσως δὴν ἡ πολεμικὴ του μέθη διαλύθηκε μὲ μιάς κ' αὐτὴ ἡ κραυγὴ ξέφυγε ἀπὸ τὸ στόμα του:

— Τζός!

Ὁ 'Ιουλιανὸς ξεχνούσε τώρα τὴ μάχη, ξεχνούσε τὸ δοῦκα τοῦ Ἀργουελ...

Ὁ τελευταῖος εἶδε τὸ γίγαντα ποὺ εἶχε χτυπηθῇ, μὰ τὸν ἔβλεπε ὁρθὸ πάντα καὶ, πλῆθι του, τὸ νεαρό ἀρχηγό ποὺ οἱ σύντροφοί του τὸν ἀκολουθοῦσαν ἀσυγκράτητοι...

Εἶδε ἀκόμα δὴν ἡ ὑποχώρησι τῶν στρατευμάτων του, μπρὸς στὴν ἀκατανίκητὴ ἐκείνη ὁρμὴ, μεταβαλλόταν τώρα σὲ φυγὴ...

Ἡ μάχη ἦταν πλεῖ ὀριστικὰ χαμένη γι' αὐτόν...

Κ' ὅλ' αὐτὰ ἐξ αἰτίας ἑνὸς παιδιοῦ... Ἀ! ἔπρεπε νὰ τὸ ἐκδικηθῇ πρὶν φύγῃ κ' αὐτὸς, ἀκολου-

θώνας τους δικούς του...

Με τη σκέψη αυτή, ο δουξ έκανε ένα πήδημα και βρέθηκε κοντά στον 'Ιουλιανό...

Ο Τζός, ανθρωπώμενος παρ' όλων τους πόνους της πληγής του, είδε το σπαθί του να λάμπει και να πέφτει...

— 'Ιουλιανέ! ρόγγαξε πάλι μ' άλλη του τη δύναμη, φυλάξου...

Μά το παιδί δεν πρόφτασε να φυλαχτεί...

Το σπαθί του δουκός το είχε χτυπήσει μ' έναν τρόπο κεραυνόβολο.

Ο 'Ιουλιανός λύγισε...

Κι έπειτ' από μία στιγμή, έπεσε κάτω...

Ένας λυγμός, ένα μουγκρισμα τρομερό βγήκε από το τρυπημένο στήθος του κυρσοού... Ξεχνώντας έξαφνα πώς ήταν πληγωμένος ο ίδιος, έσκυψε σαν τρελλός και πήρε μέσα στα πελώρια χέρια του το άδιντο κορμί του παιδιού.

Το άνασκήωσε, σφίγγοντάς το πάνω στο στήθος του.

Και τραυλιόματα, λεξίες κομμένες, λόγια λατρείας έβγαζαν από τα χείλη του:

— 'Ιουλιανέ! 'Ιουλιανέ!... Μίλησέ μου...

Το χλωμό κεφάλι του εφήβου έγερνε βαρύ προς τα κάτω και τα μαλλιά του σκούπιζαν το χρώμα, το ποτισμένο με αίμα...

Τα κλειστά του μάτια έδειχναν ότι η ζωή τον είχε εγκαταλείψει ίσως...

Και όμως το σφιγμένο χέρι του δεν είχε παρατήσει το σπαθί του, το σπαθί της δόξας και της νίκης που το ήταν, άλλοιμοι! άχρηστο πειά...

Σταματώντας την άπώλεια του δικού του αίματος με το σφίξιμο του παιδιού πάνω στην πληγή του, ο Τζός το μετέφερε λακρυά...

Ο Μάκ Σθέν τον είδε να περνά με το φορτίο του κι' από την πελιδνή θήκη του 'Ιουλιανού κατάλαβε τί είχε συμβεί...

— Α! φώναξε. Θά σ' έδωκεν, μικρέ κι' αγαπημένε μου ήρωα!...

Και συγκεντρώνοντας όσους από τους ιππείς του έμεναν ακόμα κοντά του ώρμησε σε μία άγρια, σε μία άδυσώπητη κατάδιωξη έναντιόν των πολεμιστών του σκληρού 'Αργουελ που έφευγαν νικημένοι.

ΟΙ ΔΥΟ ΑΡΧΗΓΟΙ

Αντιχρήστε, χαρούμενες σάλπιγγες!

Τραγουδήστε, σκατσέζικες γκάιδες!

Η νίκη είν' όριστική πειά!

Είνε ώρες χαράς κι' ελπίδας τώρα...

Βιαστήτε να τις πανηγυρίσετε γιατί όλοι οι θοί-αμφοί σ' αυτόν τον κόσμο είνε προσωρινοί...

Την επομένη της νίκης αυτής, η οποία, καθώς έλεγε ο γέρος άρχηγός, αφέλειτο αποκλειστικά σχεδόν στον 'Ιουλιανό—την επάυριον λοιπόν της ένδοξης αυτής ημέρας, οι άνιχνευτάι του Βάλτερ ντ' Αθενέλ άνηγγεζαν την εμφάνισι της έμπροσθοφυλακής ενός στρατεύματος.

Το στρατεύμα αυτό ήταν τάχα φιλικό ή έχθρικό;

Μήπως ήταν ο λόρδος Ρόσμπουργκ που έρχόταν πάλι να έπιτεθεί;

Όχι!... Όχι!...

Η σημαία του στρατεύματος αυτού, όπως ανέφεραν οι άνιχνευτάι στον Ιππότη της βασιλείας, είχε τα έμβληματα των Στούαρτ...

Ο Βάλτερ έννοιωσε ένα ρίγος χαράς να περνάει το κορμί του, μόλις έμαθε την ευχάριστη αυτή είδηση...

Ερχόντουσαν λοιπόν έπιτελούς ή ένισχύ-

σεις των οποίων την άφειξι του είχαν άναγγείλει πρό ημερών οι ταχυδρόμοι της βασιλείας;

Τώρα ό δρόμος προς το 'Εδιμβούργο θα ήταν πειά εύκολος...

Ο ιππότης με μία μικρή άκολουθία βγήκε απ' το στρατόπεδό του, ανέβηκε σ' ένα ύψωμα και δεν άργησε ν' άναγνωρίσει τους στρατιώτες του Μάκ Σθέν.

Οι δυό άρχηγοί, έπειτ' από λίγη ώρα, συναντήθηκαν κι' άλλασαν έναν έγκάρδιο άσπασμό...

Επειτα ο Βάλτερ άδήγησε ο ίδιος τον Μάκ Σθέν και τα στρατεύματά του στο στρατόπεδό του.

Ο γέρος άρχηγός, με το έμπειρο μάτι του, θαύμασε μέσως την τάξι και την πειθαρχία που έπικρατούσε σ' αυτό.

Και οι δυό στρατηγοί παρακολούθησαν από τ' άνω τους την ένωσι των έθελοντών που είχαν ξεκινήσει από την πρωτεύουσα με τους γενναίους κι' άγρίους πολεμιστάς του Ιππότου ντ' Αθενέλ.

Όλοι αυτοί οι στρατιώτες που ποτέ δεν είχαν ξαναδεί, άγκαλιάζόντουσαν τώρα και φιλιόντουσαν. Η χαρά γιατί συναντιόντουσαν, γιατί θ' αντιμετώπιζαν στο έξης ένωμένοι τον έχθρό, ή περιφάνεια από τις πρόσφατες νίκες τους, τους μεθούσαν.

Παρατηρήσει έίπε ο Μάκ Σθέν στον Ιππότη. Δεν σάς δίνει θάρρος και δύναμι το θέαμα αυτό;

Μπροστά τους, γύρω τους, σ' όλο το στρατόπεδο, ή σάλπιγγες ήχούσαν και ή γκαϊδες σκούπιζαν τους εσθμούς σκουμούς τους.

Οι δυό στρατηγοί άφησαν τους στρατιώτες να παραδοθούν στη χαρά τους.

Άφωσιωμένος ολόκληρος στο καθήκον του, ανήκρατώντας τη λαχτάρα του να ρωτήσει τον Μάκ Σθέν αν είχε κανένα νέο από τους δικούς του, ο Βάλτερ ντ' Αθενέλ έλαβε κάθε φροντίδα για τους νεοφερμένους, που ήσαν κατάκοποι απ' το άρμα και τη μάχη

Ο Μάκ Σθέν του είχε πει: «Ερχομαι να τεβώ ύπό τας διαταγάς σου, Ιππότη της βασιλείας!»

Επρεπε λοιπόν πρώτα ν' άσχοληθί με τις φροντίδες του ως άρχιστρατήγου.

Καθώς είχε συγκεντρώσει στο στρατόπεδό του πολυάριθμες προμήθειες, διάταξε τους φροντιστάς να πανηγυρίσουν την άφειξι των ένισχύσεων.

Εκατοντάδες βώδια κι' άρνια σφάχτηκαν και σε λίγο οι θόρυβοι της γιορτής σκόρπιζαν μια χαρά και μία κίνησι άσυνήθιστη στο στρατόπεδο.

Ο Βάλτερ ντ' Αθενέλ που είχε έπιστατήσει σε όλα μόνος του, ξαναγύρισε τότε κοντά στον Μάκ Σθέν, τον ό-ποιο είχε άναγκαστή ν' άφήσει.

— Έλάτε, αγαπητέ μου φίλε, του έίπε, να οάς φιλοξενήσω στη σκηνή μου.

Κι' άμέσως επρόσθεσε: — Κι' έκει να ξεχάσω μία στιγμή το στρατόπεδο και να θυμηθώ ότι είμαι άνθρωπος.

Ένα σύννεφο μελαγχολίας έβλαωσε το βλέμμα του.

Είχαν φτάσει πειά στη σκηνή, έβρισκε τα χαρακτηριστικά της Μαρίας... της οποίας το γράμμα κρατούσε στα χέρια του, ποτισμένο με το αίμα του παιδιού τους!...

Κατάλαβε ότι δεν έπρεπε να ταράξει την άνάπαυσή του, την τόσο σωτήρια για την κατάσταση του κι' άποσύρθηκε άθόρυβα με

ΣΤΟ ΜΕΤΑΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ ΤΟΥ „ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ“

άρχίζει ένα μυθιστόρημα που θ' άφήση εποχή. ένα αληθινό άριστούργημα, που θα συγκινήσει όλους τους άναγνώστες μας, μεγάλους και μικρούς, που θα συναρπάσει και θα γευτείται:

“ΟΙ ΙΠΠΟΤΑΙ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ..”

Το «Μπουκέτο» προσέφερε στους άναγνώστες του τα ωραιότερα ιπποτικά μυθιστορήματα, αλλά κανένα από όσα δημοσιεύσαμε ως τώρα δεν θα προκαλέσει τόσο ένθεουσιασμό, δεν θα άρέσει τόσο πολύ, όσο

“ΟΙ ΙΠΠΟΤΑΙ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ..”

Αναμείνате λοιπόν το μεταπροσεχές φύλλο.

ρικά βήματα μέσα.

Επειτα στάθηκε. Και βγάζοντας μέσ' απ' το θώρακα μία έπιστολή γεμάτη κηλίδες αίματος έίπε:

— 'Ιππότη, αυτή ή έπιστολή προορίζεται για σένα. Δεν σάς την έδωσα προηγουμένως γιατί δεν θέλη-

σα να σάς άπασχολήσω στα καθήκοντά σας. Μά τώρα, όπως είπατε, ήρθε ή ώρα να ξεχάσετε το στρατιωτικό και να θυμηθείτε ότι είστε άνθρωπος... και τί άνθρωπος!

Ο Βάλτερ άπλωσε το χέρι του.

Ήξερε, μάντεψε από ποιαν ήταν γραμμένη ή λατρευτή αυτή έπιστολή. Δεν είχε άνάγκη να κυττάξει το γραφικό χαρακτήρα της έπιγραφής για να πει: «Αυτή ή έπιστολή είνε από τη Μαρία, από εκείνη της οποίας ή ψυχή, παρ' όλες τις άποστάσεις που μάς χωρίζουν, είνε πάντα ένωμένη με τη δική μου...»

Εφερε το αγαπημένο χαρτί στα χείλη του και κατόπιν το διάβασε άγρόταγα.

Κάθε τόσο διέκοπτε την άνάγνωσί του, για να φιλήσει και πάλι το γράμμα, κι' έπειτα άρχισε να ξαναδιαβάζει.

Ύστερα γύρισε προς τον Μάκ Σθέν και του έίπε: — Ω! να είσαι εύλογημένος, σεβάστε κι' αγαπητέ μου φίλε! Άν ξέρατε τί χαρά με κάνετε να νιώσω!

Ο Μάκ Σθέν έτοιμαζόταν να του άπαντήσει ότι όχι αυτός, αλλά κάποιος άλλος είχε μεταφέρει το γράμμα, όταν έξαφνα ο Ιππότης πρόσεξε τις κηλίδες που κοκκίνιζαν έδώ κι' έκει στο έξω μέρος της.

— Μά, φώναξε, είστε πληγωμένος, καπετάνιε μου! Αυτό το αίμα...

— Έτοιμαζόμουν να σάς πω ότι δεν πρέπει να εύχαριστήτε μένα, Ιππότη. Αυτό το αίμα δεν είνε δικό μου.

Και του διηγήθηκε την κατάστασι ως έθελοντού του νεαρού 'Ιουλιανού ντε Κερβιέν και όλες τις περιπέτειές του ως την τελευταία στιγμή.

Αυτόν πρέπει να εύχαριστήσετε, γιατί αυτός πήρε απ' τα χέρια της συζύγου σας την έπιστολή και τη μετέφερε ως έδώ...

— Ω! πάμε να τον βρούμε! Θέλω να του πω ότι ο Βάλτερ ντ' Αθενέλ δε θα ξεχάσει ποτέ τη χαρά που τον έκανε να νιώσει. Πάμε...

— Θα σάς οδηγήσω, άπάντησε ο φρούραρχος της Μαρίας Στούαρτ. Πάμε, Ιππότη...

Ο σύζυγος της Μαρίας ντ' Αθενέλ έφερε μία ακόμα φορά στα χείλη του την έπιστολή, στις γραμμές της οποίας είχε ξαναβρεί την ψυχή της λατρευτής του και τον άκολουθούσε...

Προχώρησαν κι' έφτασαν σε λίγο στην κατασκήνωσι των πληγωμένων, μπροστά σε μία σκηνή, που ή κουρτίνα της εισόδου της ήταν κατεβασμένη για να έπικρατή μέσα δρο-περή σκιά.

Οι δυό άρχηγοί μπήκαν μέσα.

Δυό σώματα ήσαν εαπωμένα το ένα κοντά στο άλλο. Με το θόρυβο που έκαναν οι δυό έπικέπται, το ένα κεφάλι άνασηκώθηκε λίγο:

— Ήταν το κεφάλι του παλαιού πειρατού Τζός.

Κύτταξε διαδοχικά τους νεοφερμένους κι' έπειτα το «ούτοσο» του, γιατί αυτός βρισκόταν πλάι του.

— Κοιμάται! έίπε φέρνοντας το δάχτυλό του στο στόμα για να τους συστήση να μην κάνουν θόρυβο.

Ο γυιός του Βάλτερ ντ' Αθενέλ, έξαντλημένος από τον πυρετό, είχε πράγματι βυθιστή σ' έναν ύπνο γεμάτων έπι-άλτες.

Ο Τζός, βλέποντάς τον να ταράζεται από ρίγη, είχε ρίξει άπάντα του το μανδύα του του οποίου είχε άνασηκώσει το γισκά πάνω απ' το νεανικό πρόσωπό του.

— Έτσι ο Βάλτερ ντ' Αθενέλ δεν μπόρεσε να διακρίνει παρά μόνο τη λεπτή σιλουέττα του παιδιού κάτω απ' τα σκεπάσματα.

Δεν είδε το πρόσωπο... αυτό το πρόσωπο το άρενωπό, και όμως τόσο χαριτωμένο, τόσο λεπτό, πάνω στο όποιο το βλέμμα του, ή καρδιά του, θα έα-νάβρισκε τα χαρακτηριστικά της Μαρίας... της οποίας το γράμμα κρατούσε στα χέρια του, ποτισμένο με το αίμα του παιδιού τους!...

Κατάλαβε ότι δεν έπρεπε να ταράξει την άνάπαυσή του, την τόσο σωτήρια για την κατάσταση του κι' άποσύρθηκε άθόρυβα με

την άπόφασι να ξαναγύριση άργότερα.

Ο Βάλτερ ντ' Αθενέλ κι' ο Μάκ Σθέν πήγαν να μελετήσουν από κοντού τα μέτρα που έπρεπε να ληθούν για να διαλύσουν έντελώς τους επαναστάτες εύπατριδες, για να εκμηδενίσουν τις έλπίδες των Άγγλων και να σώσουν την πατρίδα...

Ο δρόμος του 'Εδιμβούργου ήταν πειά ελεύθερος, κι' ο Βάλτερ θα μπορούσε να βρίσκεται σε λίγο στην άγκαλιά της Μαρίας.

Κι' όμως δεν άποφάισε να ξεκινήσει και να πάη εκεί που τον καλούσε ή καρδιά του.

Απεναντίας άποφάισε να έπωφεληθί της ένώσεως με τον Μάκ Σθέν, της άποσυνθέσεως που έπικρατούσε στη στρατιά του λόρδου Ρόσμπουργκ για να τον καταδιώξει και να τον συντριφή...

Ο γέρος άρχηγός έπιδόκιμαζε τα σχέδιά του.

Συζητούσαν το δρόμο που έπρεπε να πάρουν και την τακτική που έπρεπε ν' ακολουθήσουν, όταν έξαφνα ένας αξιωματικός παρουσιάστηκε στην είσοδο της σκηνής.

— Έφτασε ένας ταχυδρόμος της βασιλείας! άνήγγειλε.

— Τόσο το καλύτερο! φώναξε ο Ιππότης. Θα μεταφέρη στη βασίλισσα εύχάριστες ειδήσεις: τις νίκες μας και την ένωσί μας.

Και διάταξε να μπάσουν μέσα τον ταχυδρόμο.

Μά ή οδηγίς που έφερε προκάλεσαν κατάπληξη στους δυό στρατηγούς. Η Μαρία Στούαρτ άνήγγειλε στον Ιππότη ντ' Αθενέλ και στον Μάκ Σθέν μία καινούργια κι' άπρόσπερη περιπλοκή της καταστάσεως.

Ο Σόμερσετ, θέλοντας να έπωφεληθί της άπουσίας δ-λου σχεδόν του σκωτικού στρατού από το 'Εδιμβούργο, πράγμα που το είχε μάθει άμέσως από τον Μπόλτον, είχε άποφασίσει να καταφέρη το μεγάλο χτύπημα.

Είχε έπιβιθάσει σε πλοία ένα ολόκληρο σώμα στρατού, το όποιο θ' άποβιθαζόταν σε μία άκτή που ήταν άκριβώς απέναντι στο 'Εδιμβούργο.

Η πρωτεύουσα της Σκωτίας, που την υπεράσπιζε μόνο ή πολιτοφυλακή, δε θα μπορούσε ν' αντισταθή.

Ο Ιππότης ντ' Αθενέλ κι' ο Μάκ Σθέν μόλις πληροφορήθηκαν αυτή την είδησι, χλώμισαν στην άρχη.

— Ω! έίπε ο τελευταίος. Είν' ένα σχέδιο άξιο του άνερώπου που τυρανεί την Άγγλία και που θέλει ν' άρπάξει στα μαύρα του νύχια και τη Σκωτία... Φτάνει να φανή ε-νοϊκόσ ό άνεμος στα πλοία του και τότε όλα είνε δικά του. Οι Στούαρτ θα χάσουν το θρόνο τους κι' ή Σκωτία θα ύποδουλωθή!

— Ναί, να τον πετύχω στην καρδιά ή στο κεφάλι!... Φτάνει μόνο να τον βρώ! μισήρισε συγχρόνως σαν να μονολογούσε ο Βάλτερ ντ' Αθενέλ, ο όποιος δεν μπορούσε να ξε-χάσει το άδυσώπητο μίσος με το όποιο ο Σόμερσετ τον καταδιώκει πάντοτε.

Οι δυό άρχηγοί έπρεπε να λάβουν τα μέτρα τους άμέ-σως.

Ήσαν μακριά από την πρωτεύουσα και, όπως είχε πει ο Μάκ Σθέν, αν ο άνεμος δείχνονταν ευνοϊκός στο Σόμερ-σετ, κινδύνευαν να φτάσουν πολύ άργα και να βρουν το 'Εδιμβούργο στην κατοχή των Άγγλων.

Οι δυό στρατηγοί παραδέχτηκαν ότι όλα τα σχέδια που είχαν καταστρώσει, έπρεπε να εγκαταλειφθούν για την ώρα.

Αφήνοντας το λόρδο Ρόσμπουργκ να συνεχίσει την υποχώρησί του θα ξεκινούσαν την ίδια κιόλας ήμέρα.

Το Ιππικό θα πήγαινε μπροστά και τα υπόλοιπα στρατεύματα θ' άκολουθούσαν, αναπτύσσοντας όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ταχύτητα.

Και όταν θα έμπόδιζαν τ' άγγλικά στρατεύματα ν' άποβιθαστούν, αν, έννο-ήται, έφταναν έγκαιρα, τότε θα ξαναγύριζαν για να έπιτεθούν κατά των έσωτερικών έχθρών.

Η άναγκαίης διαταγή δόθηκεν άμέσως για την έκκίνησι.

(Ακολουθεί)

ΜΠΟΥΚΕΤΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 β' (Τηλέφωνοι: 26-135)

Ίδρυτής : ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής : ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Όροι συνδρομής ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ

*Εσωτερικού δι' Έν Έτος Δραχ. 200

*Εξωτερικού Δολλάρια 6

*Εξάμηνος > 100

*Τριμηνιαία > 50

*Ετήσια > 100

*Όδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 β'.

Τιμή έκαστου φύλλου Δραχ. 4.

*Εν 'Αμερική, διά την έγγραφην συνδρομήν και διά την κατά δόλ-λον πώλησιν, ή 'Εταιρία New York News Agency General P. O.

Box 497, New York City, εκπροσωπούμενη παρά του κ. Κ. Κολφο-πούλου.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΡΡΩΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟΥ ΑΛΜΠΕΡ ΝΤΕΛΒΑΛΕ

Θ Α θυμάσαι, αγαπητή μου Άλίκη, τον ξάδελφό μου Κλώντ, για τον οποίο η μητέρα μου ένοιωθε τόσο στοργή... Θά τον είχες συναντήσει χωρίς άλλο στο σπίτι μας, όταν έρχόσουν κι' έμενες καμμιά βδομάδα μαζί κατά τις διακοπές...

Λοιπόν, λίγον καιρό μετά την έξοδό μας απ' το μοναστήρι που σπουδάζαμε και λίγο πριν μας χωρίσει ο γάμος σου, ο Κλώντ τελείωσε τη στρατιωτική σχολή του Άγίου Κύρου... Είχε γίνει νεαρός ανθυπολοχαγός και τον έστελναν στην Ίνδοκίνα.

Την παραμονή της αναχωρήσεώς του, η μητέρα του έδωσε γεύμα, στο οποίο παρασταθήκαμε όλοι μας. Στο τέλος του γεύματος, η αγαθή γυναίκα έκλαιγε όπως κι' η μητέρα μου. Μά κι' εγώ ήμουν πολύ συγκινημένη και μόνο τ' αποχαιρετιστήρια φιλήματα που μου έδωσε ο ξάδελφός μου κατάρρωσαν να με ήσυχάσουν κάπως.

Τόν είδα έπειτ' από ένα χρόνο, όταν είχε το άτύχημα να χάσει τη μητέρα του, κατόπιν ξαναγύρισε στην Ίνδοκίνα και μάθαινα νέα του από τις επιστολές που μας έστελνε κάθε τόσο.

Η μητέρα μου μου μιλούσε γι' αυτόν συχνά και μου έλεγε:

— Πότε ο Κλώντ θα ξαναγυρίσει; Ο Κλώντ θα έχη νοσταλγίες πολύ τη Γαλλία!... Είμαι περίεργη να ιδω άν' έχη αλλάξει ο Κλώντ...

Τέλος, έδω κι' ένα μήνα, χωρίς ή τελευταία του επιστολή να μας προαναγγέλλει αυτή την έκπληξη, μια Πέμπτη απόγευμα, ο Κλώντ έφτασε έντελώς άπρόοπτα στο σπίτι μας.

Εσφίξε τη μαμά στην άγκαλιά του και μένα με σήκωσε στα χέρια του, όπως έκανε όταν ήμουν μικρούλα για να μου δώσει από δυνατό φιλήματα στα μάγουλα...

Κ' ήταν πολύ διασκεδαστικό να τον άκούς που μου μιλούσε σ' ένικό και πληθυντικό συγχρόνως:

— Δε θα με φιλήσεις και σύ... Τι ώμορφη που είστε, ξαδελφούλα μου! Αμέσως κατόπιν εξήγησε στη μητέρα μου τους σκοπούς του:

— Έχω ξξη μηνών άδεια που λογαριάζω να τη χρησιμοποιήσω για να ξεκουραστώ. Αν έχετε καμμιά γυνίκα και δεν σ'ας στενοχωρώ, θά μείνω έδω, άλλοιώς κάνω κανονική υπαχώρησι και πάω να εγκατασταθώ αλλού...

— Αφού είν' έτσι, του άπάντησε άμέσως η μητέρα μου, θά μείνης έδω γιατί έχουμε θέσι, και άφθονη μάλιστα. Όλη ή άριστερή πτέρυξ του σπιτιού είν' άκατοίκητη... Θά εγκατασταθής έκει με όλη σου την άνεσι. Αν σου άρέσει το ψάρεμα, έχουμε κοντά το ποτάμι, αν άγαπάς τους περπατούς, το δάσος μόλις άπέχει πεντακόσια μέτρα και αν σου άρέσουν ή έκδρομές, έχουμε το άμάξι μας στη διάθεσί σου...

— Τότε έδω είν' ο παράδεισος! φώναξε γελώντας ο Κλώντ. Και ή Ίουλιέττα θά μου κρατήση συντροφιά;

— Αν ταιριάζετε, βέβαια...

Κι' έτσι έγινε. Ο ώραιος μου υπολοχαγός, ο ξάδελφός μου, έγινε ξένος μου και συντροφός μου... Γιατί είνε πολύ ώμορφος, ξέρεis, ο Κλώντ. Ψηλός, λυγερός, κομψός μέσ' στη στολή του, με πολύ γλυκά μάτια και με δόντια κάτασπρα... Θά έπρεπε να μην έχη μία γυναίκα καρδιά για να μη αίσθανθ ή άμέσως το ένδιαφέρον που προκαλεί... Μά το δικό μου δεν είνε άπλως ένδιαφέρον... Τίκι! Τάκι!... Τίκι! Τάκι!... κάνει ή καρδιά μου, μόλις ο Κλώντ άγγίξη το χέρι μου ή με κυττάζει στα μάτια.

Όταν βγαίνουμε μαζί, δεν παίρνουμε ποτέ σχεδόν άμάξι... Πηγαίνουμε με τα πόδια στο δάσος... Καθώς ξέρεis

μου άρέσει πολύ ή ζωγραφική κι' έκει ζωγραφίζω τα ώραια τοπία που βλέπω γύρω μου, ενώ εκείνος καθέται πέρα ξαπλωμένος στη χλόη και με κουράζει... Έπειτα άσκεδάζουμε σαν παιδιά, τρέχουμε, μαζεύουμε λουλούδια... Κατόπιν γινόμαστε με μίαν σεβαρό κι' αλλάζουμε τις έντυπώσεις μας, κάνουμε έκμυστηρεύσεις.

— Όταν θά παντρευτώ, έλεγε τις άλλες, θ' άφήσω τις άποικίες και θά ζητήσω να μετατεθώ στο έσωτερικό για να είμαι κοντά στη γυναίκούλα του!

Κοντά στη γυναίκούλα του! Καθώς έλεγε αυτά τα λόγια, με πλησίασε και χαμώλωσε τη φωνή του, σ'α να φοβόταν μήπως καταλάβω το έλαφρό τρεμούλιασμά της...

Και πραγματικά, έκανα πώς δεν το κατάλαβα γιατί δεν ήξερα τί να του άπαντήσω...

Αυτή ή κατάσταση θά μπορούσε να παραταθ ής το τέλος της άδειας του, άν... Μά άς σου διηγηθώ τα πράγματά με τη σειρά τους...

Προχθές, ο Κλώντ με είδοποίησε ότι θ' άφείρανε όλο του το πρωί στην άλληλογραφία του... Έγώ, χωρίς συντροφιά, έκανα διάφορες μικροδουλειές του σπιτιού και πριν άπ' το μεσημέρι φόρεσα για πρώτη φορά ένα καινούργιο φόρεμα...

Μου πήγαινε περίφημα το φόρεμα αυτό και στο γεύμα ο Κλώντ με κομπλιμεντάρησε με τόσο ένθουσιασμό, ώστε ή μαμά, άν και άδιάθετη, γέλασε μαζί του.

— Μά θά την κάνης να κοκκινίσι! του είπε.

Έγώ όμως ήμουν κατακόκκινη. Σηκωθήκαμε άπ' το τραπέζι κι' έπειδή είχε λαμπρή λιανόκατα, άπορροίσαμε να διασχίσουμε το δάσος ως το Μουζερόν.

Όταν άρχισαμε να προχωρούμε κάτω άπ' τα δέντρα, ο Κλώντ φανόταν όνειροπόλος, ταραγμένος, νευρικός... Βάδιζε μπροστά μου, παραμέριζε τα κλαδιά όταν τα μονοπάτια γινότουσαν πολύ στενά κι' όταν γύριζε το κεφάλι του πίσω, έβλεπα κάποια ταραχή στα μάτια του, σαν να ήταν άδιάθετος, σαν να υπέφερε...

Και όμως γελοίες, άστεϊότητες, αλλά βιασμένα, με στενοχωρία μ' άφηρημάδα...

Αφού κάναμε τρία περίπου χιλιόμετρα, φτάσαμε σ' ένα σάβανο από πεύκα, που έπρεπε να το διασχίσουμε... Θά έχης προσέξει βέβαια πόσο το περπάτημα είνε δύσκολο πάνω στις βελόνες των πεύκων που στρώνουν το έδαφος σαν ένας τάπητας παχύς και γλυστερός.

Φορούσα γοβάκια όλοκαινούργια, σαν το φόρεμά μου κι' έτσι δυό φορές λίγο έλειψε να πέσω κάτω άν δεν έσπευδε ο Κλώντ να με συγκρατήσει πιάνοντάς με από το μπράτσο.

Καθώς έχασα και για τρίτη φορά την ισορροπία μου, μου είπε:

— Θέλετε να σ'ας προσφέρω το χέρι μου; Θέλετε! Γιατί, όταν είμαστε μόνοι δεν μου μιλούσε ποτέ σέ ένικό.

Δέχτηκε τη βοήθειά του και στηρίχτηκε άπάνω του. Μά άμέσως, καθώς τον κύτταξα, τον είδα κατάχλωμο, με τους κροτάφους μουσκεμένους από ιδρώτα σαν να έπρόκειτο να λιποθυμήσει.

— Θεέ μου, Κλώντ, είπα ξεφεύγοντας άπ' το μπράτσο του, τί έχεις;

Έκείνος στηρίχτηκε σ' ένα δέντρο και τραύλισε:

— Τίποτε... Σ'ας παρακαλώ, Ίουλιέττα, μην άνησυχέτε... Είνε οι πυρετοί που έφερα από εκεί κάτω... Θά μου (Συνέχεια στη σελίδα 50)

Ζωγραφίζω τα ώραια τοπία, που βλέπω γύρω μου.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ", ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑ ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ

[Ένα πολύ ένδιαφέρον άρθρο του Ουάλλας Μπήρου στο οποίο περιγράφει την μανία που έχει για τ αεροπλάνα]

Η άναμνήσεις μου για τ' αεροπλάνα συνδέονται με μία «έπικαιρότητα» εκείνης της εποχής και μ' ένα ένδοξο και πασιγνωστο όνομα σ' όλο τον κόσμο, που μ' έκανε ν' ανακαλύψω τον ουρανό σ' ένα φίλμ και ν' αγαπήσω τις άφίξεις και τις αναχωρήσεις των χαλούδινων πουλιών και των τολμηρών οδηγών τους. Κι' αυτό το όνομα ήταν του συνταγματάρχου Λιντμπεργκ, του «έθνικού ήρώος», ο οποίος μία μέρα ξεκίνησε από τη Νέα Υόρκη για να φέρη ένα μπουκέτο ολόδροσα τριαντάφυλλα στο Μπουρξέ και να τα προσφέρει στη σύζυγο του προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας!

Η άπλότης αυτού του ανθρώπου, ή άφέλειά του, το παιδικό του χαμόγελο και το θάρρος με το οποίο πετούσε πάνω από τα σύννεφα μου είχε κάνει έκπληκτική έντύπωση. Έπειτα ήρθε το κατόρθωμά των αεροπόρων Τζιμ και Έμμο Μόλισσον, της «μίας» Άμέλια Έρχαρτ, της «ίπταμένης μητέρας» κι' ένα σωρό άλλων για να με συγκινήσουν μ' αυτήν την έπίδειξη του θάρρους των. Το αεροπλάνο είχε ξεφύγει από τον κόσμο της δυστυχίας και της ανθρώπινης κακομοιριάς. Ήταν το μέσον με το οποίο ή νεότης κατέκτησε τον γαλάζιο όρίζοντα, που συνέδεσε τις άκρες της υδρογείου, που χάρισε στους κατοίκους της Γης

το Πυρσό και στους Έσκιμώους τα «φώτα της Δύσεως» και που παρέμεινε και παραμένει πάντα ως σύμβολο του μοντέρνου ήρωισμού. Μία πτήσις διαρκείας είνε ένα ποίημα. Κι' ο άκροβάτης αεροπόρος ένας καλλιτέχνης του αιώνας μας που ζωγραφίζει πάνω στο γαλάζιο φόντο τ' ουρανού ώμορφα σχήματα, που χαρίζει στους θεατές του δυνατός συγκινήσεις και που παίζει με τις άκτίνες του ήλιου ή όποιες κάνουν ν' αστράφη το μετ' αλλήλ' περιεπαιχτά του αεροπλάνου του.

— Όταν άνεθήκαμε ψηλά, μου διηγήτο ή Έμμο Μόλισσον μία μέρα, καθώς μου άφηγέτο έναν άθλο της, ή νόχα είχε άρχισει να πέφτη. Είχαμε την έντύπωση ότι πετούσαμε ανάμεσα από τ' άστρα, σ' έναν παραδεισιο κι' έξωτικό κόσμο. Τα έπιστημονικά όργανα του αεροπλάνου μας μέσα σέ κείνο το σκοτάδι άρχισαν να ιριδίζουν μ' ένα πλήθος γοητευτικά χρώματα. Το βαρόμετρο έδειχνε όμως ότι ο καιρός θ' άλλαζε σέ λίγο, το αεροπλάνο μας θά εισηχέτο σ' ένα στρώμα ψυχρού άέρος κι' ότι μάς περίμενε κεί πέρα ή μανία μίαν θυέλλης για να μάς χορέψη λίγο και να μάς κάνει να ξευστάσουμε. Το θέαμα της νύχτας έν τούτοις που περνούσε δίπλα από τα φτερά του αεροπλάνου μας στολισμένη με τα μύρια άστρα που λαμπύριζον, μάς γοήτευε και μάς έκανε να ξεχνούμε τους κόπους του ταξιδιού.

Τα λόγια αυτά της Έμμο Μόλισσον που ήσαν γεμάτα ρομαντισμό και ποίηση με κάνουν να θυμηθώ την Ισορία του Ίκάρου. Ωνειρευόμουν να γίνω κι' εγώ ένας Ίκαρος με μεταλλικές φτερούγες και να ξεφύγω από τη Γη, τη φοβερή αυτή κοιλιά των δακρύων και της δυστυχίας, να χαθώ έλεύθερος στα σύννεφα. Και τότε άρχισε για μένα μία παράδοξη διασκέδασι. Έχανα τις ώρες μου στο άεριοδρόμιο του Χόλλυγουντ παρακολουθώντας τις άφίξεις και τις αναχωρήσεις των έπιθετικών αεροπλάνων. Συγκινημένη μέχρι δακρύων κάθε φορά που ένα μεταλλικό πουλιό με τεντωμένες τις φτερούγες του προχωρούσε όλο και λιγότερο στο βάθος του γηπέδου, ύστερα έρχόταν αντίθετα από τη διεύθυνσι του ανέμου, τον χτυπούσε με τις στροφές της έλικας του κι' άνέβαινε πάνω από το «τερστραίν» εγκαταλείποντας έμάς τ' ανθρώπινα «μυρμήγκια» στις ταπεινές άσυχολίες μας...

Κι' αυτό το πάθος μου μ' έκανε σιγά-σιγά να έπιθυμήσω να γίνω αεροπόρος. Έτσι γράφτηκα σέ μία σχολή της πολιτικής αεροπορίας κι' ένα χρόνο ολόκληρο υπέφερα ά-

φάνταστα μαρτύρια. Στην άρχή οι έκπαιδευταί μου είχαν βαλθ ή να με συνηθίσουν να μη ζαλίζομαι. Μ' έδεναν πάνω σ' ένα διαβολικό μηχανήμα, μία σανίδα ή όποια κατόπιν μ' ένα «μοτέρ» γύριζε γρήγορα κάνοντας το δαιμονισμένο θόρυβο της έλικας. Ύστερα με γύριζαν πάνω άνυπόδα έτσι όπως στρίβει και ξεστρίβει κανείς ένα σχοινί και τέλος μ' άφηναν να σταθώ στα πόδια μου. Αυτές τις στιγμές ένοιωθα σαν να μου είχε φύγει το κεφάλι κι' έπαιρνα ένα χαζό ύφος που διασκεδάζε τους καθηγητάς μου και τέλος σωριαζόμουν καταιγής ψόφιος από την κόπωση. Ύστερα άρχισαν ή έκπαιδευτικές πτήσεις, τα φοβερά «λουμπινγκς», αυτά τα φριχτά άνεθοκατεβάσματα του αεροπλάνου που μοιάζανε με την άπότομη πτώσι του «άσαναέρ» από το έξηκοστό πατώμα... Αυτή τη φορά όμως έπαισαν τ' άστεία. Ένοιωθα την καρδιά μου να πέφτη στο στομάχι μου! Κι' άρχισα μάλιστα να φοβούμαι ότι έτσι όπως πηγαινα όχι μόνο δεν θά γινόμουν αεροπόρος, μά θά έφευγα «μισός άνθρωπος» από τη σχολή. Όστόσο όλ' αυτά τα βάσανα ξεχάστηκαν όταν μου έπείρναν να κάνω μόνος μου μία πτήσι. Με κάποια κρυφή άνησυχία κήσησα στη θέσι του πιλότου, πήρα τους μοχλούς της διευθύνσεως στα χέρια μου, οι υπάλληλοι του αεροδρομίου έθεσαν σέ κίνηση το «μοτέρ» για να ζεσταθ ή, γυρίζοντας την έλικα και ξαφνικά έλυσαν τα φρένα μ' ένα θριαμβευτικό «ο.κ.» κι' άρχισα να χοροπηδάω στο γήπεδο σαν άκρίδα!

Η ταχύτης του αεροπλάνου άφησε στο μυαλό μου μία μόνο σκέψη: Έπρεπε να «ξεκολλήσω» από το γήπεδο άν δεν ήθελα να τσακιστώ πάνω στα ύποστεγα του αεροδρομίου τα όποια έβλεπα να έρχωνται μ' έκπληκτική ταχύτητα προς το «πάρ-μπρίζ» μου. Τότε όμως συνέβη το θαύμα! Το αεροπλάνο έπαψε να χοροπηδά, ή κλυδωνισμός του ελαττώθηκε κι' ή ρόδες του πέρασαν πάνω από τις στέγες των κτιρίων δίχως να τις άγγίξουν. Άνέπνευσα και συνηλά. Μά τα βάσανά μου δεν είχαν τελειώσει. Έπρεπε να κρατώ σέ ισορροπία το αεροπλάνο μου το οποίο ποτέ έγερνε δεξιά, ποτέ άριστερά, ποτέ έφευγε με τη «μούρη» και ποτέ τραβούσε όλοαυ προς τα σύννεφα. Αυτός ο άγώνας μου κράτησε ολόκληρη την ώρα της πτήσεώς μου. Όταν τέλος κατέβηκα από τον ουρανό, τότε μόνο τσινήλα. Μά παρατήρησα ή έκπληξη μου ότι είχα άρχισι να κυριεύομαι από μία φοβερή άπογοήτευσι. Ήταν άδύνατο να συνηθίσω τους ανθρώπους. Ήθελα διαρκώς να πετάω στα σύννεφα. Και σιγά-σιγά αυτή ή «τρέλλα» μου μ' έκανε πασιγνωστό. Ήμουν ο μόνος μαθητής που όλες σχεδόν τις ώρες του τις περνούσε κάνοντας βόλτες στον ουρανό και περιγύριζοντας πάνω από τους ουρανοξύστες και τα πάρκα της φιλομυόλεας. Γι' αυτό κιόλας ή καθηγήτριά μου μου έδωσαν τον τίτλο του «πρώτου μαθητού» της σχολής και στο τέλος του χρόνου μου κέρφισαν στο άριστό μέρος του στήθους μου ένα «τενεκεδάκι» παράσημο.

Μά ακόμα δεν είχα γίνει τέλειος αεροπόρος. Έπρεπε κιόλας να μάθω να χρησιμοποιώ το αλεξίπτωτό μου. Αυτά τα μαθήματα γινότουσαν από έναν πύργο ύψους έκατό μέτρων. Κάθε μαθητής έπρεπε από την κορυφή του πύργου στο κενό, τραβώντας συγχρόνως και το σχοινί με το οποίο λυνόταν το αλεξίπτωτο. Αν τούτα να έχασα να κάνει αυτή την κίνηση έσκαγε σαν καρπούζι πάνω σ' ένα τεντωμένο καραβόπανο κι' ένοιωθε να... σπαστεί για πολλήν ώρα το μυαλό του.

Αυτό το παιγνίδι, όμοιογώ ότι το εύρισα πολύ διασκεδαστικό, να κατεβαίνα στη γη μ' αυτή την τερβάτσια «ομπρέλλα»... Τη μέρα όμως των εξετάσεων ένοιωσα κάποια άνησυχία όταν μου δήλωσαν:

(Συνέχεια στη σελίδα 50)

Ένα έπιτυχέστατο σκίτσο του Ουάλλας Μπήρου.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Μιά τελευταία φωτογραφία της Μάρλεν Ντρήτριχ, της «Βεντέττας με τις χίλιες τουαλέτες», με ένα υπέρ πολυτελές μαντώ.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Μιά έκφραστική φωτογραφία της Ζοζέττας Νταή, της Γαλλίδος καλλιτέχνιδος του κινηματογράφου, που σημείωσε τελευταία άλλα πολλά επιτυχίες.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΕΤΥΧΕΤΕ ΣΤΗ ΖΩΗ ΣΑΣ

Γ' Ένα άρθρο του Αλμπέρ Πρεζάν και της Ντανιέλ Νταριέ, στο έργο μιλούν για τον έρωτα, το γάμο και την ευτυχία

Ο Αλμπέρ Πρεζάν και η γοητευτική Ντανιέλ Νταριέ, μετά το «γύρισμα» του φιλμ «Λεφτά στο δρόμο», αποφάσισαν να γράψουν ένα άρθρο, στο οποίο να συμβουλευθούν όλους τους φίλους της οδού πώς να πετύχουν στη ζωή τους. Κ' οι δυο αυτοί πασίγνωστοι «αστέρες» έχουν φυσικά μια εξαιρετικά μεγάλη πείρα, γι' αυτό κιόλας το άρθρο τους διαβάστηκε απ' όλους με μεγάλο ενδιαφέρον. Ίδου λοιπόν τι γράφουν σχετικά:

«Το να συμβουλευτεί κανείς έναν νέο είκοσι χρόνων, εξομολογείται ο Αλμπέρ Πρεζάν, είναι σαν να έρεθίζει ένα ταύρο μ' ένα κόκκινο πανί. Στα είκοσι χρόνια του καθένας άνθρωπος δεν δέχεται συμβουλές. Έχει τα όνειρά του, τις μεγάλες ελπίδες του, το μυαλό του είναι γεμάτο από τρέλλες και δεν διατάζει να πραγματοποιήσει ό,τι σκέφτεται με το νεανικό θάρρος που τον χαρακτηρίζει. Παίρνει παράδειγμα τον εαυτό του. Όταν ημουν είκοσι χρόνων αγαπούσα μια γυναίκα που είχε τους διπλάσιους Μαίους από την ηλικία μου. Ωστόσο σκεφτόμουν να την παντρευτώ και να ζήσω ευτυχισμένος μαζί της. Αιτή η ώριμη γυναίκα που ζούσε μέσα σε μια αφάνταστη πολυτέλεια, που είχε ένα πλήθος θαυμαστών και που ακτινοβολούσε από ωμορφιά και χάρη, ήταν για μένα ολόκληρη η ευτυχία μου. Την αγαπούσα μ' ένα τρελλό πάθος, υπέφερα εξ αιτίας της το μαρτύριο του Ταντάλου και ήταν αδύνατο τη νύχτα ο ύπνος να μου ξεκουράσει τα βλέφαρα. Είχα γίνει ακόμη και ποιητής κι' έγραφα όμορφους και παθητικούς στίχους. Είχα γίνει επίσης πολύ τολμηρός και δεν την άφηνα να σταθεί «σε χλωρό κλαρί». Ήμουν ο έφιπλος της. Όπου και να πήγαινε θ' αντικρύζε το μεγαλοχρόλιό μου βλέμμα. Της έγραφα ατέλειωτα αισθηματικά γράμματα και δεν απέκρυπτα καθόλου την αναστάτωση που είχε φέρει στην καρδιά μου. Και να, ξαφνικά, που αυτή η γυναίκα, που είχε κολακευθεί από αυτή τη μεγάλη αφοσίωση και την «αίωνια αγάπη», που της έδειχνα, μια νύχτα δέχτηκε να με παρηγορήσει. Μά τότε συνέβη κάτι που δεν το φανταζόμουν. Ο έρωτας της, το φλογέρο της πάθος, η αγάπη της μ' απογοήτευσαν! Η αγαπημένη μου ήταν πολύ διαφορετική από τη γυναίκα των ονείρων μου. Ήταν ένας κοινός τύπος μιας ώριμης γυναίκας που αγωνίζεται να διατηρήσει την ωμορφιά της!... Κι' αυτό μ' απογοήτευσε τόσο πολύ που έπαυσα να την σκεφτώ. Όσο για κείνη, έγινε πολύ δυστυχισμένη, γιατί ακριβώς από αυτή τη στιγμή είχε αρχίσει να μ' ερωτεύεται. Ξέρετε τώρα ποιά ήταν η αιτία της κατα-

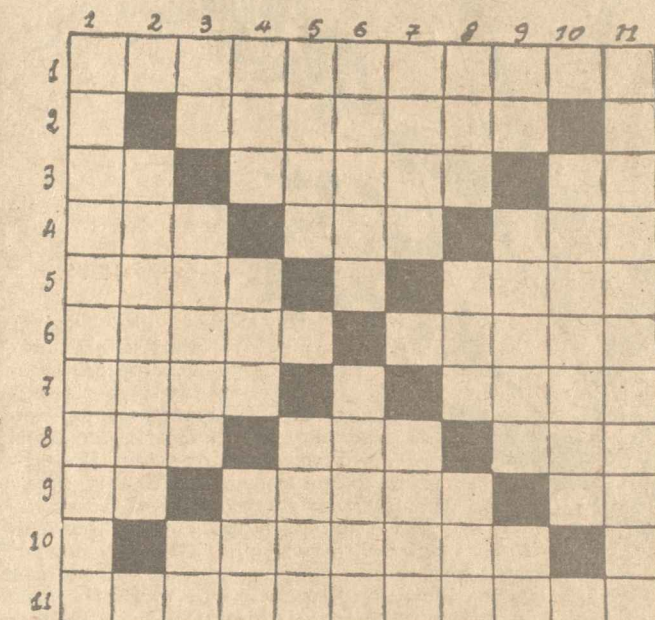
στροφής των ονείρων μου; Απλούστατα η έξη: Ο έρωτας ενός νέου είκοσι χρόνων τελειώνει ακριβώς σ' εκείνο το σημείο από το οποίο αρχίζει ο έρωτας μιας ώριμης γυναίκας. Το λάθος φυσικά δεν είναι κανενός. Φταίει μόνο η διαφορά της ηλικίας. Στα είκοσι χρόνια μας ξεχωρίζουμε πάντα την ιδανική από την πραγματική και φυσιολογική αγάπη. Είναι αδύνατο να φαντασθούμε ότι το πλάσμα των ονείρων μας έχει νεύρα και αισθήσεις. Κι' όταν τύχη να το διαπιστώσουμε αυτό, απογοητευόμαστε και το εγκαταλείπουμε. Σ' αυτή την ηλικία, εκείνο που τραβά είναι το άγνωστο και κάτι που τυλίγεται μ' ένα βαθύ μυστήριο. Όταν όμως πέσει αυτός ο πέπλος του μυστηρίου, γινόμαστε δυστυχισμένοι και αδιάλειπτοι. Γι' αυτό θα έδιναν την ακόλουθη συμβουλή σ' όλους τους νέους των είκοσι χρόνων: Μην αγαπάτε παρά πολύ μικρότερα κορίτσια της ηλικίας σας, αν δεν θέλετε να έχετε απογοητεύσεις. Διαφορετικά θα γεράσετε πολύ γρήγορα και θα χάσετε την ωμορφιά της ζωής. Όσο για την αισθηματική πείρα, αυτή, με την αλήθεια, έρχεται με την ηλικία. Αλλάστε, δώ που τα λέμε, είναι το μόνο πράγμα που δεν χρειάζεται στον έρωτα. Η αγάπη δεν πίνεται σε παγίδες. Μπορείς να την κυνηγάς χρόνια και χρόνια δίχως να καταφέρεις να την αποκτήσεις. Η αγάπη έρχεται μόνη της στην καρδιά και μάλιστα από εκεί που δεν φαντάζεται κανείς ότι μπορεί να έρθει. Ποτέ ένας άντρας άλλωστε δεν ξεγνώσκει μια γυναίκα να τον ερωτευθεί. Όλ' αυτά είναι σχεδιασμένα από την τύχη μας, η οποία και αποφασίζει πότε πρέπει να έρθουν στη ζωή μας.

Μια άλλη συμβουλή που θα ήθελα να δώσω στους φίλους της οδού είναι η έξη: Αν θέλουν να μη καταλαβαίνουν ότι γερνάνε, να κάνουν πάντα συντροφιά ανθρώπων πολύ μικρότερης ηλικίας από αυτούς. Θα δούν, χωρίς να το αντιληφθούν, ότι ξανανιώνουν. Γι' αυτό κιόλας, από ένστικτο, οι ηλικιωμένοι άνθρωποι αγαπούν τα νεαρά και τρυφερά πλάσματα και γι' αυτό πάλι κι' εκείνα, σπρωγμένα από τη φύση, θαυμάζουν κι' ερωτεύονται τους ανθρώπους με τα γκριζά μαλλιά...

Επίσης θα ήθελα ακόμη να σας πω ότι ο καλύτερος τρόπος για να μην έχω κανείς ένα σωρό απογοητεύσεις στη ζωή του, είναι να μη κάνω πολλά και τολμηρά όνειρα. Οι άνθρωποι που είχαν πρακτικό πνεύμα και βλέπαν τον κόσμο με ψυχρό βλέμμα, κατάφεραν πάντα πολύ περισσότερα πράγματα στη ζωή τους. Θέλετε μήπως ένα παράδειγμα;

Η ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

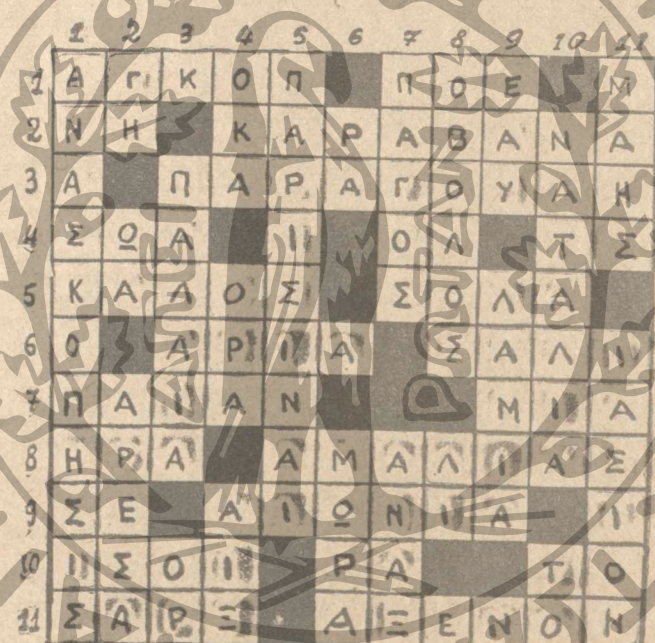
ΤΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΤΟΥ 'ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ'

Οριζοντίως: 1. Ρωσική πόλις της 'Απω 'Ανατολής. 2. Χώρα της 'Αφρικής. 3. Νότα. Μεγαλόνησος. Δύο γράμματα απ' τη λέξη «κράω». 4. Σύνδεσμος. Κρητική άνωθυμία. 'Αγγλος ποιητής. 5. 'Εξάρτημα της γυναικείας τουαλέτας. Χρονικόν επίρρημα. 6. 'Όταν δεν υπάρχει άσθενος, έρχεται λιμός. Κομμουνιστής ήγέτης. 7. 'Εβραϊκή ευχή. Τόπος άπαρηγόστων των έγκοσμων. 8. Μέλος του σώματος. Υίος του Νώε. Το ίδιο με το 2 του 4 οριζοντίως. 9. 'Ανθη. Χρώμα. Νότα. 10. Δεν παρουσιάζει δυσκολίες. 11. Παντρολογήματα.

Καθ' ὅτι: 1. 'Ηρώ των θαλασσινίων πολέμων. 2. Πάθησις, σχετική με το αίμα. 3. Σύνδεσμος. 'Αθλητής. Πρόθεσις. 4. Κοινότητα μετοχῆ. 'Ανθος. 'Υπάρχει στις πληγές. 5. Λουρί. Το φορὸν δι' στροπιδάται. 6. Πόλις της Κρήτης. Γάλλος φασιστής. 7. 'Επίθετον. Γάλλος στρατηγός, συνωμοτής ἐναντίον του Ναπολέοντος. 8. Φανερόν συνταγματικόν. Τρία γράμματα απ' τη λέξη «πέμνω». Κρητική άνωθυμία. 9. 'Αρθρον. Μάς κάνει να υποφέρουμε. Νότα. 10. 'Απονέμεται στους νικητάς του στίχου. 11. Πόλις ἑλληνική.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

Δεν έχετε παρά να διαβάσετε τη βιογραφία των διαφόρων ποιητών. Οι άνθρωποι που πετούν διαρκώς στα σύννεφα, ποτέ δεν αποχτήσαν λεφτά. Συχνά έμειναν νηστικοί και πολύ πιο συχνά τρέμουν από το κρύα και τις στερήσεις. 'Αποχτήσαν θα ήπτε τη δόξα. 'Ε, φίλοι μου, η δόξα αποκτάται πάντα ύστερα από ένα αιματηρό πόλεμο, που έχει ένα πλήθος τραγικών θυμάτων!...

Και για να τελειώνω αυτές τις... φιλοσοφίες μου σ'αξ εξομολογούμαι ότι αν πέτυχα στην καριέρα μου, ήταν γιατί έφημοζα στη ζωή μου την... διπλωματία. 'Εφτασα στο σκοπό μου, εφαρμόζοντας και χρησιμοποιώντας κάθε μέσο. 'Ωστόσο πρέπει ακόμη να σας εξομολογηθώ, ότι σπουδαίο ρόλο στην επιτυχία μου έπαιξαν η όμορφος γυναίκες. Μια όμορφη γυναίκα είναι ο καλύτερος σύμμαχος για τον άνδρα να της ζώης. 'Αν δεν με πιστεύετε, δεν έχετε παρά να δοκιμάσετε και θα δείτε ότι δεν θα θύητε ζημιωμένος.

Και ο Αλμπέρ Πρεζάν τελειώνει αυτές τις εξομολογήσεις του με μια φιλοφρόνηση προς την γοητευτική Ντανιέλ Νταριέ, η οποία γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο έκδικείται στο πρόσωπο του Αλμπέρ Πρεζάν και στη συνέχεια αυτού του άρθρου όλους τους άνδρες:

«Η γυναίκες, γράφει η γοητευτική θεντέττα, είναι ο παράδεισος της ζωής και οι άνδρες η μαρτυρική κόλασις. Η γυναίκα γεννήθηκε για να παρηγορή, να γλυκαίνει τους πόνο του άνδρος, να τον ξεκουράζει και να τον κάνει να σκέφτεται τον δημιουργό του. 'Αν δεν υπήρχαν γυναίκες στον κόσμο, οι άνδρες, αφωσιωμένοι όπως είναι στις κοπιαστικές δουλειές τους και στις εκπληκτικές επιχειρήσεις τους, θα χάναν τον ανθρωπισμό τους!... Μά δεν πρέπει και η γυναίκες να το παίρνουν απάνω τους. Δεν πρέπει όλες τις ώρες να ένοχλούν τους άνδρες των με τις τρυφερότητές τους. 'Όλοι αυτοί οι κύριοι άλλωστε είναι φοβερά έγωιστάι. 'Ερχονται κοντά μας μόνο όταν πρόκειται να χάσουν την ώρα τους ή να ξεκουρασθούν. 'Εκείνο που τους ενδιαφέρει είναι μόνο η δουλειά τους. 'Ενας άντρας μπορεί να μείνει τρία μερόνυχτα κλεισμένος απ' τον στο γραφείο του, δίχως να θαραβηθ. Τον είδατε όμως ποτέ να κλείνεται το ίδιο χρονικό διάστημα μαζί με την γυναίκα του στα ιδιαίτερα διαμερίσματά τους; Γι' αυτό έχουν δική πολλοί που λένε ότι η γυναίκα είναι η αδυναμία του άνδρος. 'Όσο πιο δυνατός είναι ένας άνδρας, τόσο λιγότερο αισθάνεται την ανάγκη της συντροφιάς μας. Γι' αυτό κιόλας οι μεγάλοι Δόν Ζουάν, οι «γόντες» και οι «κατακτητάι» στην ιδιωτική τους ζωή είναι όλοι τους ήλιθιοι, βλάκες, ανήθοι και συνήθως ανίκανοι να ζήσουν. Πολλοί μάλιστα έχουν την αδιαντροπία να ζούν εις θάρος των πλουσίων φιλενάδων τους. Και αυτό, με την αλήθεια, είναι η μοναδική τους εξυπνάδα.

Γι' αυτό αν τύχαινε να με ρωτούσαν η φίλες μου ποιόν άνδρα θα έπρεπε να προτιμήσουν, θα τους απαντούσα δίχως να διστάσω: 'Εναν άνδρα με πρακτικό μυαλό. 'Εναν άνθρωπο που να μη δίνει «δεκάρα» για τις τουαλέτες σας, την όμορφιά σας, τις επιτυχίες σας, αλλά που όταν θα σας ληθ ότι σας λατρεύει θα έχετε ότι μόνο έσας θ' αγαπάει και ότι θα είναι ικανός να κάνει τα πάντα για να σας εξασφαλίσω τη ζωή σας. Θα ήπτε ότι η γυναίκα είναι αδύνατο να ζήσει δίχως ποιή και τρυφερές φράσεις. Μοιάζει σαν ένα λουλούδι που αναζητάει πάντα τη δροσιά. 'Ωστόσο μπόρ να σας βεβαιώσω ότι οι πρακτικοί άνθρωποι στις ιδιαιτερές σχέσεις τους είναι καμιά φορά πιο τρυφεροί από ένα... τάγμα «γόντες», οι οποίοι έχουν τασκίσει από τις καταχρήσεις και θεωρούν πειά την κατάκτηση μιας γυναίκας ως... άγγραία υποχρεωτική για τη φήμη τους...

Επίσης ποτέ δεν πρέπει να έχετε έμπιστοσύνη στους όμορφους άντρες. Αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι ειλικρινείς. Μοιάζουν σαν τις κούκλες των καταστημάτων. Είναι κομψά ανδρείκελα δίχως μυαλό και δίχως καρδιά. Είναι άνθρωποι με τους οποίους μπορείτε βέβαια να παίξετε, μα είναι ανίκανοι να καταλάβουν τις θυσίες σας και τα όνειρά σας. 'Όποτε έτυχε να συνδεθώ μ' έναν «κούκλω», γρήγορα έπληξα με τη συντροφιά του. Είμαι δε βέβαιη ότι ένας όμορφος άντρας είναι ανίκανος ναιώση τον έρωτα — πάθος και ασφαλώς δεν κάνει φυσικά για σύζυγο. 'Όσο τώρα για την ευτυχία του γάμου, αυτή εξαρτάται από σας τις ίδιες. 'Όσο σκληρός και αν είναι ένας άνδρας, είναι στιγμή που έχει κι' αυτός τις αδυναμίες του και τότε μπορείτε να τον κάνετε ό,τι θέλετε. Μήπως και τα πιο άγρια θηρία δεν μεταβάλλονται σε... άρνάκια, όταν θα πέσουν στα χέρια ενός καλού θηριοδασκαστού; 'Η ευτυχία λοιπόν του έρωτος και της συζυγικής ζωής, δημιουργείται μόνο από τις γυναίκες. 'Ακολουθήστε αυτές τις συμβουλές μας και θα δείτε ότι θα μάς δικαιώσετε. Είναι η μόνης που μπορούν να σας βοηθήσουν να πετύχετε στη ζωή σας.

ΠΩΣ ΕΒΛΕΠΤΑΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Τοῦ Γάλλου περιηγητοῦ
καὶ συγγραφέως ΑΝΡΥ
ΜΠΕΛ, ὁ ὁποῖος ἐπισκέ-
φθη τὴ χώρα μας κατὰ
τὰ ἔτη 1861-1868-1874)

ΙΣΤ'

Μὰ πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι αὐτὴ ἡ ἀγραμματοσύνη δὲν εἶνε εἰς θάρος τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ποὺ καταβάλλει κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ τὴν ἐξαφανίσῃ. Πρὸ πενήντα ἀκόμα χρόνων οἱ Ἕλληνες ἦσαν περισσότερο ἀπασχολημένοι νὰ πολεμοῦν παρὰ νὰ διαβάζουσιν τὶς τραγωδί-
ες τοῦ Εὐριπίδου. Ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἕλληνες αὐτῆς τῆς γενεᾶς ποὺ ζοῦν ἀκόμα, μιλοῦν ἕνα κράμα ἑλληνικῆς, ἀλβανικῆς, ἰταλικῆς καὶ τουρκικῆς, ποὺ ἦταν τότε ἡ ἐμπορικὴ γλῶσσα τοῦ ἀρχιπελάγους κ' ἀπὸ γράψιμο δὲν ξέρουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ χαράξουν με δυ-
σκολία τὴν ὑπογραφή τους κάτω ἀπὸ μιὰ χαράζοντα καλὴ
ἔξ ἄλλου, οἱ Ἀλβανοὶ, ποὺ με τὰς συνεχεῖς καθόδους των, εἶχαν ἀπλωθῇ σ' ἕνα μεγάλο τμήμα τοῦ θασιλείου, δειχνόν-
τουςαν νωθροὶ κ' ἐλάχιστα ἐνδιαφερόντουσαν νὰ μορφω-
θοῦν.

Ἄν θέλῃ ν' ἀντιληφθῇ κανεὶς πραγματικὰ ποιὲς πρὸδοι ἔγιναν στὴν ἑλληνικὴ ἐκπαίδευσι, πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ 1830 ὑπῆρχαν στὴν Ἑλλάδα μόνον 70 σχολεῖα, στὰ ὁ-
ποῖα πῆγαιναν 6.000 παιδιὰ κ' ὅτι σήμερα, ἐπὶ 190.000 παι-
διῶν, ἡλικίας 5 - 10 ἐτῶν, 63.000 εἶνε μαθηταὶ καὶ πηγαί-
νουν σὲ 1.195 δημοτικὰ σχολεῖα, ὅπου διδάσκουν 1.613 δι-
δασκαλοὶ καὶ 460 διδασκάλισσες.

Μολονότι ὁ νόμος ἐπέβαλε, ἐπὶ ποιῇ προστίμου, τὴν ὑ-
ποχρεωτικὴ ἐκπαίδευσι, τὰ μισὰ μόνον ἀπὸ τ' ἀγόρια παρα-
κολουθοῦν στοιχειώδη μαθήματα καὶ τὸ ἕνα δωδέκατο μὲ-
λις τῶν κοριτσιῶν στέλνεται ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους στὴ «δα-
σκάλα».

Ἐπὶ πλέον τὸ ἕνα τρίτο τῶν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν, φεύ-
γει ἀπὸ τὰ σχολεῖα, χωρὶς νὰ ἔχῃ μάθει τίποτε.
Αὐτὲς ἡ πρὸδοι ποὺ συνετελέσθησαν μέσα σὲ τριάντα
χρόνια, δὲν εἶνε πολὺ ἱκανοποιητικὲς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ-
παίδευσι τῶν κοριτσιῶν.

Μὰ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσι τῶν ἀγοριῶν, ἡ Ἑλλάς
ἔχει πάρει κιόλας μιὰ πολὺ καλὴ θέσι μεταξὺ τῶν πολιτι-
σμένων κρατῶν.

Ὁ διδασκαλὸς τοῦ χωριοῦ εἶν' ἕνας νέος ποὺ σπούδασε
στὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν κ' ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ δὲν πέ-
τυχε τὴ θέσι ποὺ ἐπεδίωκε στὸ διοικητικὸ κλάδο, ἀποφάσισε
νὰ ἐγκαρτερήσῃ νὰ γίνῃ δάσκαλος καὶ νὰ φυτοζωῇ με τὶς
πεντακόσιες δραχμὲς τοῦ ἐτήσιου μισθοῦ του καὶ με τὰ μι-
κρὰ δῶρα σὲ χρῆμα ἢ σὲ εἶδος ποὺ τοὺ πηγαίνουν κάθε
τόσο οἱ πατέρες τῶν μαθητῶν του. Συνδέεται φιλικὰ με τὸν
προεστὸ, ποὺ ἔχει τὶς περισσότερες ἐλπίδες νὰ γίνῃ δῆμαρ-
χος ὅταν θ' ἀλλάξῃ ἡ κυβέρνησις κ' εἶνε βέβαιος ὅτι, χάρις
στὴν προστασία του, θὰ προδιωθῇ σὲ ἀνώτερη θέσι.

Μπαίνουν γιὰ μιὰ στιγμή στὴ δεύτερη αἰθούσα τοῦ scho-
λείου, ὅπου καμιά δεκαπενταρία κορίτσια, ὑπὸ τὴν ἐπιθλε-
ψι τῆς δασκάλας, καταγίνονται με διάφορες γυναικεῖες δου-
λειῖες, ραψίματα, κεντήματα κ.τ.λ.

Εἶνε πολὺ φτωχικὰ ντυμένες καὶ δὲν ἔχουν τὴν ἐξυπνὴ
κ' εὐκρινὴ φυσιογνωμία ποὺ τόση ἐντύπωσι μᾶς ἔκανε στ'
ἀγόρια.

Ἀφήνοντας τὸ Κενοῦρι, παίρνουμε ἕνα δρόμο πετρώδη,
ποὺ προχωρεῖ πότε μέσ' ἀπὸ χέρσα χώραφια καὶ πότε μέσ'
ἀπὸ θάλους.

Ἀριστερά, ὕψωνεται τὸ ὄρος Καλλιῆδρομος, γεμάτο θρά-

χους καὶ θάμνους.

Δεξιὰ, ἀπλώνεται ἡ θάλασσα, γαλάζια κ' ἀσημένια,
φραγμένη πρὸς τὸ βορρᾶ ἀπὸ τὰ θουνὰ τῆς Στυλίδος καὶ
γλυστρώντας ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ ἀκρωτήρια γιὰ νὰ σχημα-
τίσῃ τὸ λαμιακὸ κόλπο.

Μέσ' στὸ γαλάζιο τῆς θάλασσας καὶ τοῦρανοῦ, ποὺ ἐν-
νούνται, κατάλευκοὶ γλᾶροι διαγράφουν μεγάλους κύκλους,
σιγῆς τραγουδοῦν μέσ' στ' ἀμπέλια κ' ἀπάνω ἀπὸ τὶς
καλύβες ποὺ τὶς λούζει ὁ ἥλιος, οἱ κορυδαλλοὶ πλανοῦνται,
ρίχνοντας τὴν πρόσχαρη κραυγὴ τους. Μὰ σὲ λίγο, τὸ τοπίο
ἀλλάζει ὅψιν.

Κάτω ἀπ' τὰ πόδια μας, ἡ γῆ τρίχει κ' εἶνε στρωμένη ὁ-
λόγυρά μας ἀπὸ μιὰ σκόνη ἀσπρὴ με λεπτὲς καὶ κίτρινες
γραμμὲς ἀπὸ ἄσβεστο καὶ θείο.

Ρεῦματα νεροῦ χαράζουν τὰ περὶχωρα καὶ πᾶνε καὶ πέ-
φτουν σὲ μιὰ γειτονικὴ λίμνη. Ἐνας μύλος ποὺ τὸν τροφο-
δοτοῦν αὐτὲς ἡ ζ-στὲς πηγές, χάνεται σάν καλύβη μάγισ-
σας, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σύννεφα τῶν ἀτμῶν, ποὺ ἡ θεοὶ
ἀναθυμιάσεις τους σὰς πνίγουν...

Τὰ θουνὰ εἶνε σκεπασμένα ἀπὸ πυκνὰ καὶ σκοτεινὰ δάση
κ' ἕνα ψηλὸ τεῖχος θράχων ἀπότομον κατεβαίνει ὡς τὸ
δρόμο ποὺ τὸν φράζει, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, ἕνας ἀπέραντος
θάλας μισοαποξηραμένος, ποὺ τὰ καλὰμια του γέρνουν
στὴν πνοὴ τοῦ θαλασσινοῦ ἀνέμου.

Ἐπισκοπᾶστε στὶς Θερμοπύλες.

Ὅλα ἔχουν ἀλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, κ' ἡ πολλὰκις
αἰτίες ποὺ μεταβάλλουν ἀδιάκοπα τὸ φλοιὸ τῆς γῆς, δὲν ἐ-
σεβάσθησαν αὐτὸ τὸ ἐνδοξο στενό.

Τὸ ἔδαφος ἔχει ὑψωθῇ καὶ οἱ χειμαρροὶ ποὺ κατεβαίνουν
ἀπὸ τὸν Καλλιῆδρομο, φορτωμένοι ἄμμο καὶ χάρματα, ἐπέ-
κτειναν πρὸς τὴν ἀκτὴ.

Τέλος ὁ Σπερχεῖος, μεγάλος ποταμὸς, ποὺ κατεβαίνει ἀ-
πὸ τὰ θουνὰ τῶν Ἀγρῶν καὶ ρίχνονταν πρὸς τὸν ἕνα
θῶκος τοῦ Λαμιακοῦ κόλπου, ἀλλάξε δρόμο πρὸς τὸ νοτιὰ κα-
τὰ τὶς Θερμοπύλες, σχηματίζοντας στὶς ἐκβολές του ἕνα με-
γάλο δέλτα.

Παρ' ὅλες αὐτὲς τὶς μεταβολές, δὲν εἶνε καθόλου δύσκολο
ν' ἀναπαραστήσῃ κανεὶς τὴν παλὰ μορφή τοῦ στενοῦ καὶ
τὶς φάσεις τῆς μάχης, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ
Τριακόσιοι Σπαρτιάται του ὑπερασπίσθησαν τὴν ἐλευθερία
τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν στρατιῶν τῶν Περσῶν.

Νὰ ἀκόμη τὸ μονοπάτι ποὺ ὁ προδότης Ἐφιάλτης ἐδείξε
στὸν Ξέρξην!

Ἀριστερά, αὐτὸς ὁ μικρὸς κωνικὸς λόφος εἶνε ἐκεῖνος ὅ-
που οἱ Ἕλληνες ἀποσύρθηκαν μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Λεωνίδα
καὶ πέθαναν ὅλοι, πολεμῶντας.

Ἡ περιγραφή τοῦ Ἡροδότου σχετικῶς εἶνε ἀκριβὴς, σάν
ἀναφορά ἐπιτελικοῦ ἀξιωματικοῦ. Ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἐδά-
φους, ἡ τακτικὴ τῶν δύο στρατῶν, ἀναπτύσσονται τόσο καλὰ
καὶ τόσο λεπτομερῶς ὅς αὐτὴν, ὥστε καὶ μετὰ εἰκοσι αἰῶνες
μπορεῖ νὰ πιστοποιήσῃ κανεὶς τὴν ἀπόλυτο ἀκρίβειά τους.

Ἐπανειλημμένως τὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν ὑπέστησαν
τὶς ἐπιθέσεις διαφόρων ἐπιδρομέων. Οἱ Γαλάται, οἱ Μακεδό-
νες, οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Τούρκοι, ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ ἐγεννόντου-
σαν στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ λεηλατήσουν τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς
θησαυροὺς, δὲν εἶχαν ἄλλο δρόμο γιὰ νὰ περάσουν.

Ἔτσι, ὁ αὐτὴ τὴ στενὴ λουρίδα τῆς γῆς ποὺ εἶνε σφιν-
γμένη ἀνάμεσα στουὺς θάλους καὶ στὶς ἀπότομες καὶ ἀγριε-
θουνοπλαγίες, ἔγιναν πολλὲς αἱματηρὲς μάχες καὶ σκοτώ-
θηκαν πολλοὶ ἀγνωστοὶ ἥρωες...

Γι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες νοιώθουν περηφάνεια ὅταν τοὺς μι-
λάτε γιὰ τὶς Θερμοπύλες. Κι' ὁ πρὸ ἀμαθὴς ἀκόμα χωρι-
κός, ἀφοῦ σὰς δείξῃ τὸ μέρος ὅπου ἔπεσε ὁ Λεωνίδας, βᾶ-
σας δείξῃ κατόπιν με μιὰ κίνησι, γεμάτη ἐθνικὸ ἐγωισμό,
τὸ θράχο, πίσω ἀπ' τὸν ὁποῖο ὁ Ἀθανάσιος Διάκος πολέ-

XXI

Ἡ κοιλὰς τοῦ Σπερχεῖου. — Οἰκονομικὲς συνθήκες τοῦ τόπου. — Ἡ Λαμία
καὶ τὰ σύνορα. — Οἱ φύλακες τῶν συνόρων. — Ἡ ἡλιετία. —
Ἐνας Πολωνὸς πᾶσας.

Μπροστὰ μας, ἡ ὠραία κοιλὰς τοῦ Σπερχεῖου ἀπλώνεται
πρὸς τὰ δυτικὰ, ἀνάμεσα στὶς γραφικὲς καὶ ψηλὲς ὄρεσι-
ρές τῆς Οἴτης καὶ τῆς Ὀρθρῆς.

Ἐνας δρόμος ἐξεκινᾷ τὴ διασχίζει καὶ ὁδηγεῖ ὡς τοὺς
πρόποδες τοῦ ὄρους Ὀρθρῆς, στὴν πόλιν τῆς Λαμίας, τῆς ὁ-
ποίας βλέπουμε τὰ σπιτία νὰ ὑψώνονται σ' ἕνα λόφο ποὺ
τὸν στεφανώνει ἕνα φρούρο.

Ἐδῶ θὰ ἔπρεπε νὰ τελειώνῃ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ
ποὺ σχεδιάζουν νὰ κάμουν ἀπ' τὰς Ἀθῆνας στὰ σύνορα, ἔ-
πειτα ἀπὸ μιὰ διαδρομὴ 140 χιλιομέτρων, καὶ ἀφοῦ θὰ διέ-
σχίζῃ πρῶτα τὴ Βεωτία, τὴ Λειβαδίδα καὶ τὴ Λοκρίδα...

Μὰ αὐτὰ τὰ σχέδια δὲν ἔχουν ἀρχίσει ἀκόμα νὰ πραγμα-
τοποιοῦνται.

Διασχίζουμε μεγάλαις λειβάδα καὶ δάση, γεμάτα ἀπὸ
κοπάδια κατοικίδιων καὶ βοδιῶν.

Ὅλη αὐτὴ ἡ κοιλὰς, πλάτους δέκα-δώδεκα χιλιομέτρων
καὶ μακρὸς πενήντα, εἶνε ἐξαιρετικὰ εὐφορῇ. Καὶ θὰ πε-
τοῦχαιαν μεγάλες ἐσοδεῖς ἀνὰ χρονοὺς ὅταν τὰ νερά
τοῦ Σπερχεῖου καὶ τῶν παραποτάμων του γιὰ νὰ τὴν πο-
τίσουν.

Δυστυχῶς, μιὰ ἀπὸ τὶς ἀπαραίτητες ἐγγυήσεις γιὰ τὴν
πρόδο τῆς γεωργίας λείπει ἀπὸ δῶ: ἡ
ἀσφάλεια.

Ἐδῶ ὅλοι ζοῦν με τὴν ἀγωνία τῶν
ληστῶν καὶ εἶνε λιγώτερο ἡσυχία ἀπὸ
τοὺς ἀποίκους τοῦ Φάρ-Ούεστ, ποὺ ζοῦν
κοντὰ στοὺς ἀγρίους Ἐρυθροδέρμους ἀ-
πάχηδες. Τὰ σύνορα δὲν εἶνε μακρὰ.
Βρίσκονται ἐκεῖ πάνω στὴν κορυφὴ αὐ-
τῶν τῶν θουνῶν ποὺ δεσπόζουν τῆς Λα-
μίας καὶ τῆς κοιλᾶδος καὶ, πίσω ἀπ' αὐ-
τὰ, στὸ τουρκικὸ ἔδαφος ὁργανώνονται
συμμορίες ληστῶν ποὺ εἰσβάλλουν ἀ-
πρόοπτα στὴν Ἑλλάδα, ληστεύοντας
τοὺς χωρικοὺς, αἰχμαλωτίζοντας τοὺς
ταξιδιώτες, ἐκθιάζοντας τοὺς κτηματίες
καὶ ξεφεύγοντας ἀπὸ κάθε καταδίωξι,
χάρις στὴν ταχύτητα τῆς δράσεώς τους.

«Καὶ οἱ χωροφύλακες τί κάνουν;» θά
ρωτήσῃ μ' ἀφέλεια ἕνας ἀσπὸς τοῦ Πα-
ρισίου. Ὑπάρχουν χωροφύλακες στὴν
Ἑλλάδα καὶ εἶνε μέλητα λαμπροὶ στρα-
τιῶτες, ποὺ δὲν φοβοῦνται τίς κακουχί-
ες, οὔτε καὶ τὴ ζωὴ τους. Ὑπάρχουν ἀ-
κόμα οἱ φύλακες τῶν συνόρων, ὅλοι γεν-
ναῖοι ὁρεῖοι, ποὺ μποροῦν νὰ σαναγ-
νοῦν στὴν εὐκίνησι με τοὺς ληστές,

τοὺς ὁποίους κυνηγοῦν ἀλύπητα.
Ἡ κυβερνήσις ἐξοδεύει 2.000.000 φράγκα τὸ χρόνο γιὰ τὴν
καταδίωξι τῆς ληστείας καὶ χίλιοι ἐκλεκτοὶ ἄνδρες ἔχουν
ἀναλάβῃ τὸ ἔργο αὐτό, μὰ δὲν εἶνε ἀρκετοὶ ἀκόμα κ' ἔ-
τσι οἱ λησταὶ τοὺς ξεφεύγουν, ὅπως ἀνάμεσα ἀπὸ ἕνα δί-
χτυ, τοῦ ὁποῖο ἡ τρύπα εἶνε πολὺ μεγάλη.

Ὁ λοχίας ποὺ μᾶς συνοδεύει μαζί με ὀκτῶ ἄνδρες, εἶνε
ἐμπειρὸς σ' αὐτὸ τὸ ἀνθρωποκυνηγι καὶ μᾶς διηγεῖται τίς
περιπέτειές του, τίς κακουχίες τοῦ καὶ τοὺς κινδύνους του.
Σὲ μιὰ τέτοια ἔκτασι συνόρων, ποὺ εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ
ἐπιβλέπουν, μόνον ἡ τύχη, ἐκτός ἀπὸ τοὺς καταδότες, μπο-
ρεῖ νὰ κλῇ τοὺς φρουροὺς ν' ἀνακαλύψουν καμιά συμμο-
ρία. Ἐνῶ φυλάει τὸ ἕνα πέρασμα, οἱ λησταὶ θὰ φύγουν
ἀπὸ τὸ ἄλλο, εἰδοποιημένοι κ' ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς τοπί-
κους. Καὶ δὲν θὰ βρίσκονται περὶ τὴν ἀλλὴ μέρα ἐκεῖ κον-
τὰ, ἀλλὰ σὲ ὀκτῶ καὶ δέκα λεγμῶν ἀπόστασι.

Ἀναφέρονται ιστορίες ληστῶν ποὺ διέσχισαν ἐξήντα χι-
λιόμετρα μέσα σὲ μιὰ νύχτα, περνώντας ἀπὸ μονοπάτια
σχεδὸν ἀπώτητα.

Ὅταν οἱ χωροφύλακες συναντιῶνται με τοὺς ληστές χύ-
νεται ἀβόνο αἷμα. Σκοτώνονται βέβαια λησταὶ, μὰ ὅχι λι-
γώτεροι χωροφύλακες πέφτουν θύματα τοῦ καθήκοντος.

Ἐνὰ μῆνα πρὸ τοῦ ταξιδιοῦ μᾶς, δυὸ χωροφύλακες πα-
ρασιόστηκαν ἀπρόοπτα στὴν καλύβη ἐνὸς βοσκῆ, σ' ἕνα
φαράγγι τοῦ ὄρους Ὀρθρῆς ζητώντας κάποιον ληστὴ ποὺ
τὸν καταδίωκαν ἀπ' τὴν προηγούμενη.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδρουτσός

μῆσε μόνος ἐπὶ τρεῖς ὥρες ἐναντίον τετρακοσίων Τούρκων.
Κατὰ τὸν πόλεμο τοῦ 1821, οἱ Ἕλληνες κληρικοὶ, ὅχι
μόνον ὕψωναν πρῶτοι τὴ σημαία τῆς ἀνεξαρτησίας, μὰ καὶ
ἀντιμετώπισαν τὸν ἐχθρὸ σὲ διάφορες μάχες. Ὁ Διάκος δια-
κρίθηκε ἀνάμεσα σὲ ὅλους γιὰ τὴν τιμιότητά του καὶ τὴν
εὐγένεια τοῦ χαρακτήρος του, γιὰ τὸ θάρρος καὶ τὸν ἥρωι-
κὸ του θάνατο.

Ἀπλὸς διάκος στὴν ἐκκλησίᾳ τῆς Λειβαδίας, κάλεσε
τοὺς συμπατριῶτες του στὰ ὅπλα κ' ἐδίωξε τοὺς Τούρκους
ἐπείτ' ἀπὸ πέντε μέρες αἱματηρῶν μαχῶν.

Τὰ ὅπλα, τοὺς θησαυροὺς, τὴ λεία ποὺ κυρίευσεν, τὰ πα-
ρέδωσε ὅλα στὴν κυβέρνησι, ἀπὸ ἕνα αἰσθημα λεπτότητος
κ' ἀφιλοκερδίας πολὺ σπάνιο σ' ἐκείνη τὴν ἐποχὴ.

Ἐπειτα, μαθαίνοντας ὅτι ἡ στρατιά τοῦ Μεχμέτ - παρὰ
συγκεντρωνόταν στὴ Λαμία γιὰ νὰ εἰσβάλῃ στὴν ἐπαναστα-
τημένη Ἑλλάδα, ἔτρεξε με τὰ παλληκάρια του γιὰ νὰ ὑπε-
ρασπίσῃ τὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν.

Μὰ ἐκεῖ, ὅταν τοῦ ἐπετέθησαν ἡ μυριάδες τῶν Τούρκων
καὶ τὸν ἐγκατέλειψαν οἱ δικοὶ του, ἀνήθηκε νὰ τοὺς ἀκο-
λουθήσῃ κ' ἀπάντησε σ' ἕνα φίλο του, ὁ ὁποῖος τοῦ πῆγε
ἕνα ἄλογο:

— Ὁ Διάκος δὲν φεύγει!

Ὡχυρώθηκε τότε πίσω ἀπὸ μερικοὺς θράχους μαζί με
δέκα συντρόφους του ποὺ τοῦ ἔμειναν πιστοὶ καὶ τοὺς εἶδε
νὰ σκοτώνονται ὅλοι.

Ὁ ἀδελφός του ἔπεσε πλὰι τῆς.

Ἀφοῦ ἔμεινε μόνος, ἂν καὶ εἶχε τὸ δεξιὸ τοῦ χερί σπασμέ-
νο ἀπὸ μιὰ σφαῖρα, ἐξακολούθησε νὰ πολεμᾷ ἐναντίον τε-
τρακοσίων Γενταίων.

Τὸν περικύκλωσαν τέλος ἀπ' ὅλες τὶς
μεριές, τὸν αἰχμαλωτίσαν καὶ τὸν ὤδη-
γησαν στὴ Λαμία, μπροστὰ στὸ Μεχμέτ
πασά.

Ὁ Τούρκος αὐτὸς ἀρχηγός, ὁ ὁποῖος
ἤξερε τὴν ἀνδρεία τοῦ Διάκου, προσε-
φέρθη νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴ ζωὴ καὶ μιὰ πε-
ριοῦσα δολοκλήρη, ἂν δεχόταν ν' ἀπαρ-
νηθῇ τὴν πατρίδα του καὶ τὴ θρησκεία
του καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ Σουλτάνο.

— Σκότασε με, τοῦ ἀπάντησε περήφα-
να ὁ ἥρωας. Ἡ Ἑλλάς ἔχει πολλοὺς ἄλ-
λους Διάκους!

Τὸν θασάνισαν, τὸν ἀνεσκόλωψαν,
μὰ δὲν λιποψύχησε καθόλου κατὰ τὸ
μαρτύριό του καὶ διατήρησε ὡς τὴν τε-
λευταία στιγμὴ τὸ ὑπέροχο θάρρος του.

Ἐνα χρόνον κατόπιν ἕνας ἄλλος Ἑλ-
λην, ὑπεράσπισεν ἐξ ἴσου, ἥρωικά τὰ
στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν, ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ
γυιὸς τοῦ Ἀνδρουτσόου.

Ὁ Ὀδυσσεύς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν
ἀγνὸ Διάκο, εἶχε πολλὰ ἐλαττώματα, τὰ
ὁποῖα ἀπέκτησε στὴν αὐλὴ τοῦ Ἀλή Πα-
σά, ὅπου πέρασε τὴ νεότητά του. Ἦταν
ἐγωίστης, ἐυερέθιστος καὶ πονηρός. Μὰ ἡ ψηλὴ κορμωστα-
σία του, ἡ καταπληκτικὴ του ἀνδρεία, ἡ ἀφάνταστη εὐκίνη-
σία του καὶ προπάντων τὸ ἀσύγκριτο θάρρος του, τὸν ἔκα-
ναν πραγματικὸ εἰδωλο τῶν στρατιωτῶν του.

Ἐσσαερες φορές, κατὰ τὴν ἐπανάστασι, σταμάτησε τοὺς
Τούρκους στὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν, δίνοντας τρομερὲς
μάχες, στὶς ὁποῖες πολεμῶντας στὴν πρώτη γραμμῇ, φο-
ρῶντας μιὰ ὑπερλαμπρὴ στολὴ του, θλαστήμωτας τοὺς
ἐχθρούς καὶ καταφέροντας ἐναντίον τους χτυπήματα γίγαν-
τος.

Μετὰ τὶς μάχες, συγκέντρωσε τὰ λάφυρα, ὅπλα πολύτιμα,
χρυσοκέντητα ροῦχα, σακκουλάκια γεμάτα χρυσάφι, τουφέ-
κια σκαλιστὰ καὶ στολισμένα με πολυτίμους λίθους.

Ὅλους αὐτοὺς τοὺς θησαυροὺς ὁ Ἀνδρουτσὸς τοὺς φύ-
λαγε στὸ ἀπρόσιτο καταφύγιο ποὺ εἶχε φτιάξει στὴν κορυφὴ
τοῦ ὄρους Παρνασσό, ἕνα ἀπέραντο σπήλαιο, στὸ ὁποῖο δὲν
μποροῦσε νὰ μῇ κανεὶς παρὰ μόνον με σκάλες.

Ὁ Ἀνδρουτσὸς ἐμοίχευε βέβαια με δημικὸ ἥρωα κ' οἱ
Ἕλληνες τὸν θαυμάζουν περισσότερο ἴσως ἀπὸ κάθε ἄλ-
λον...

Μὰ γιὰ μᾶς, ἡ Θερμοπύλες θὰ μᾶς φέρνουν πάντα στὴ
μνήμην τὴν ὠραία κ' εὐγενικὴ φυσιογνωμία τοῦ Διάκου,
ὁ ὁποῖος με τὸ σταθλὶ στὸ ἕνα χερί καὶ με τὸ σταυρὸ στὸ
ἄλλο, ρίχθηκε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν με τὴν ἐνθουσιῶδη πί-
στι τοῦ ἱερέως καὶ με τὴν αἰωπληλὴ αὐταπάρνησι τοῦ ἀληθι-
νοῦ στρατιωτικοῦ.

Γι' αὐτὸν τὸν ἀσύγκριτο ἥρωα, ἡ σύγχρονη Ἑλλάς πρέ-
πει νὰ ὑπερηφανεύεται περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Η Σελήνη της Γυναίκας

Η ΜΟΔΑ

Στη φειτηνή μόδα άρέσει εξαιρετικά να θάζη γαρνιτούρες σε ζωηρά χρώματα επάνω στα ελαφρά καλοκαιρινά λευκά φορέματα. Η γαρνιτούρες αυτές είναι κάθε είδους. Άλλες περιορίζονται σε μια και μόνη απόχρωση και άλλες αποτελούνται από συνδυασμούς διαφόρων χρωμάτων.

Ιδιαίτερως της μόδας είναι το πράσινο χρώμα που μπαίνει ως γαρνιτούρα και ιδίως ως απλικασίον. Η ζώνη του φορέματος γίνεται από πράσινη γκρόγκραϊν ή από λουστρίνι. Π. χ. πολύ ωραίο είναι ένα φόρεμα σπόρ από λευκό λινό, γαρνιρισμένο με λουρίδες από πράσινο λινό που σχηματίζουν τρία φιογκάκια στο κορσάκι, ένα στο κλείσιμο του ντεκολτέ, ένα στη μέση του κορσάκι και ένα στη ζώνη.

Σ' ένα αντάμπλ από σαντουγκ λευκό βλέπουμε να χρησιμοποιούνται για γαρνιτούρα διάφορα χρώματα μαζί. Το παλτουδάκι φοδράρεται με λουρίδες από μεταξωτό κόκκινο, κίτρινο και βιολέ, ή οποίες προχωρούν ως τα ρεβέρ που γυρίζοντας δείχνουν την πολύχρωμη γαρνιτούρα τους. Επίσης η ζώνη του φορέματος γίνεται από τρεις λουρίδες μεταξωτό κόκκινο, κίτρινο και βιολέ. Με ταγιέρ λευκά, από σαντουγκ ή από κουκουλάρικο, φοριούνται μπλουζες σε χρώματα χτυπητά μπλε, κόκκινα, κίτρινα ή και πολύχρωμες από ύφασμα επιπριμέ.

Όταν το ταγιέρ δεν είναι λευκό, αλλά πάντως ανοικτού χρώματος, του ταιριάζουν πολύ ή μπλουζες που γίνονται σε ίδιο χρώμα, αλλά σε βαθύτερη απόχρωση. Π. χ. μ' ένα ταγιέρ από σαντουγκ ροζ ανοικτό, φοριέται ωραιότατα μια μπλούζα από μουςελίνα σε χρώμα μπορντώ και γάντια του ίδιου χρώματος. Οι συνδυασμοί αυτοί των χρωμάτων, δίνουν μεγάλη πρωτοτυπία και κομψότητα στις τουαλέτες, φθάνει να γίνονται με γούστο. Γιατί όταν τα χρώματα γρονθοκοπούνται μεταξύ τους, όσο καλοκαμωμένο κι' αν είναι το φόρεμα κι' όσο καλό το ύφασμα από το οποίον έχει ραφτη, ή εντύπωση την οποίαν προκαλεί είναι πάντοτε γελοία.

Στά επιπριμέ φορέματα, αντιθέτως, δεν μπαίνει σχεδόν καμιά γαρνιτούρα από ύφασμα σε άλλο χρώμα, εκτός όταν πρόκειται για κανένα γακαδάκι ή ζαμπώ λενζερ. Εκτός από τα σκούρα φόντα, τα οποία φέτος είναι υπέρποτε της μόδας, συνήθίζεται πολύ και το κίτρινο, και ως φόντο και ως βασικό χρώμα των σχεδίων. Γι' αυτό στα φετινά επιπριμέ βλέπουμε πολλά... λεμόνια, πολλά κίτρινολούδα, μαργαρίτες, μιμόζες και πολλές κίτρινες πεταλούδες. Ως μοναδική μονόχρωμη γαρνιτούρα μπαίνει καμιά φορά η ζώνη, που γίνεται από καστόρι κίτρινο πολύ μαλακό.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
Μητροπόλεως 14 α
Πλατεία Συντάγματος

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΟΝΗ ΣΑΣ

Περιοποιήστε τα μαλλιά σας

Περισσότερο και από ένα ωραίο φόρεμα και από ένα κομψό παπούτσι, εκείνο που κάνει ωστο μια γυναίκα να έχει περιποιημένη εμφάνιση, είναι τα ωραία και καλοκτενισμένα μαλλιά.

Δεν επιτρέπεται σε καμιά γυναίκα να μην έχει καλοκτενισμένο κεφάλι. Όταν τα μαλλιά

Φόρεμα από επιπριμέ. Το κορσάκι, ανεβαίνοντας ψηλά, σχηματίζει δύο μύτες στο λαιμό, κάτω από τις οποίες περνά και δένει ένας πλατύς φιάγκος. Η φούστα γαρνίρεται με δύο μακρές ντεκούπες.

είναι γερά, δεν χρειάζονται παραλίγη περιποίηση, για να γίνουν ωραία.

Εκείνο που είναι απαραίτητο, είναι ένα σύστημα μασάζ, διαρκείας πέντε λεπτών, του δέρματος του κεφαλιού κάθε πρωί ή κάθε βράδυ και έκαστο γερές θουρτοίες το πρωί, μόλις ξυπνήσετε ή το βράδυ, πριν πέσετε να κοιμηθείτε. Το μασάζ γίνεται με τα δάχτυλα των δύο χεριών. Τα χέρια πρέπει να πιάνουν το κεφάλι και τα δάχτυλα να κουνιούνται ελεύθερα. Προσέχετε μην κάνετε το μασάζ ξονοντας το κεφάλι σας με τα νύχια. Να κάνετε το μασάζ έτσι ώστε να μη τριβείτε τις τρίχες επάνω στο δέρμα, αλλά μάλλον να μετακινήτε το δέρμα επάνω στο κρανίο.

Το θούρτοισμα πρέπει να γίνεται με θούρτα σκληρή και όχι πολύ πυκνή. Η θούρτα πρέπει να είναι απολύτως καθαρή. Γι' αυτό, κάθε θούρτα, θουτάτε την σε λίγο γλυκό νερό, στο οποίον έχετε προσθέσει μια κουταλιά του γλυκού αμμωνία. Ξεπλένετε κατόπιν τη θούρτα κάτω από τη βρύση και τη στήνετε όρθη μέσα σ' ένα πετρί. Έτσι θα στραγγίσει και θα στεγνώσει γρήγορα.

Όσο για το λούσιμο των μαλλιών, αν θουρτοίσετε τακτικά, δεν έχετε ανάγκη να τα λούσετε συχνότερα από μια φορά κάθε δεκαπέντε μέρες. Χρησιμοποιήστε σαμπουν για το λούσιμό σας, ή σαπούνι τριμμένο, ή ακόμη καλύτερα, το λεγόμενο μπουά-ντε-Παναμά, που πουλιέται στα φαρμακεία.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΦΕΡΕΣΘΑΙ

Όταν ψωνίζετε

Πολλές γυναίκες όταν ψωνίζουν, γίνονται απαιτητικές σε σημείο αφορητό. Ζητούν από τους υπαλλήλους να τις περιπούνται ιδιαιτέρως, έχουν την απαίτηση να κατεβάσουν για χάρη τους όλο το «στόκ» του καταστήματος, και όταν είναι τακτικές πελάτισσες, ζητούν με επιτακτικό ύφος να εγκαταλείψουν όλο τον άλλο κόσμο για να περιποιηθούν αυτές.

Υπάρχουν πάλι άλλες, που νομίζουν ότι οι προμηθευτές τους θα τις φοβηθούν ή θα τις εκτιμήσουν περισσότερο αν κάνουν τις δυσκολίες και δείχνουν πως τα ξέρουν όλα. Στόν ύψιστο έμπορο που τους παρουσιάζει ένα ύφασμα ή ένα μάλλο, λένε περιφρονητικά: «Καλέ, αυτό, το μισό είναι μπαμπάκι». Έννοείται πως στον έμπορο κακοφαίνεται αυτό το πράγμα και μάλιστα όταν έχει κόσμο στο μαγαζί του.

Άλλες πάλι κάνουν με το πρώτο παράπονο στον καταστηματάρχη για τους υπαλλήλους, χωρίς να σκέπτονται ότι μ' αυτό μπορούν να στερήσουν από τους φτωχούς αυτούς ανθρώπους το ψωμί τους και άλλες επιμένουν να τις περιποιηθεί ο ίδιος ο καταστηματάρχης, γιατί αυτό τις κολακεύει.

Βέβαια δεν θα είσθε έσεις από τους τύπους αυτούς, αλλά να είσθε βέβαιες πως και οι καταστηματάρχες και οι υπάλληλοι «μυρίζονται» την πελάτισσα από την πρώτη λέξη και ξέρουν άμέσως με τι είδους άνθρωπο έχουν να κάνουν και φέρονται αναλόγως. Προτιμότερο είναι σ' ένα κατάστημα να είσθε ευγενική, απλή, υπομονετική και να δείχνετε εμπιστοσύνη στον υπάλληλο. Έτσι τον κολακεύετε και αυτόν και αν ένα πράγμα δεν είναι καλό, θα σας συμβουλέψει μόνος του να μη το ψωνίσετε.

Η δνίς ΛΙΑΝΑ

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ο Δυστυχισμένος

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΡΙΣΜΠΟΥΡΓΚ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ο κ. Λαγκάρντ έπηρε τα χέρια του γιατρού και

τα έσφιξε μέσα στα δικά του.

«Ω! πρέπει να είστε πλούσιος, πάρα πολύ πλούσιος, εξακολούθησε ο δόκτωρ, για να είστε τόσο γενναιοδωρος...»

Ναι, είμαι πλουσιώτατος. Τόσο πλούσιος, ώστε η περιουσία μου θαρραίνει τους ώμους μου και γι' αυτό προσπαθώ να ελαφρυνθώ από μερικά εκατομμύρια...

«Όπωςδήποτε, είπε ο κ. Λεζάντ, η τύχη δεν είναι τόσο τυφή όσο τη λένε και πολλές φορές διαλέγει περιήματα τους ευνοούμενους της. Θά επιθυμούσα να σας μιλήσω για μια άλλη υπόθεση, η οποία ίσως να σας ενδιαφέρει.

Σας ακούω, γιατρέ.

Πρό δύο περίπου χρόνων, είπε ο δόκτωρ Λεζάντ, μου είχατε κάνει λόγο για μια τρελή, την οποία του κάκου είχατε αναζητήσει σ' ολόκληρη την Ευρώπη.

Το πρόσωπο του κ. Λαγκάρντ πήρε μια έκφραση θαθείας θλίψεως, μόλις άκουσε τα λόγια αυτά.

Πραγματικά, απάντησε, θυμάμαι ότι σας είχα μιλήσει κάποτε για τις αναζητήσεις μου.

Τις οποίες εξακολούθησα βέβαια;

Μάλιστα.

Κατωρθώσατε επιτέλους να ξαναβρήτε τη γυναίκα αυτή;

«Όχι, φίλε μου... Όλες μου η προσπάθειες έμειναν χωρίς αποτέλεσμα και σας ομολογώ ότι δεν ελπίζω πια να ξαναβρω τη δυστυχισμένη τρελή».

Μου είχατε πη ότι η γυναίκα αυτή δεν ήταν Γαλλίδα, αλλά Κρεολή, γεννημένη στην Καλκούτα.

Ο κ. Λαγκάρντ κούνησε καταφατικά το κεφάλι του.

«Άλλα, εξακολούθησε ο δόκτωρ Λεζάντ, δεν μου είπατε τίποτε άλλο γι' αυτή τη γυναίκα, για την οποία ένδιαφέρεστε τόσο πολύ.

Ο κ. Λαγκάρντ σήκωσε ξαφνιασμένος το κεφάλι του και ρώτησε με φωνή που έτρεμε:

Γιατί με ρωτάτε για δλ' αυτά;

Γιατί είναι ανάγκη να μάθω.

Ο κ. Λαγκάρντ άνασκήτησε και χλώμιασε.

Γιατρέ, φώναξε, κάτι μου κρύβετε!...

«Ω! τίποτε, σας βεβαιώνω...»

Τότε σε τί θα σας χρησιμεύει να μάθετε ότι η δυστυχισμένη εκείνη γυναίκα άνωμαζόταν πρό του γάμου της Λουκία Γκλαντάς, ότι είχε γεννηθεί στην Καλκούτα, ότι παντρεύτηκε στη Βαταβία κι' ότι από κεί ήρθε στη Γαλλία μαζί με το σύζυγό της μαρκήσιο Παύλο Σαμαράν;

Τα μάτια του δόκτορος Λεζάντ έλαμψαν παράδοξα.

Σε τί θα μου χρησιμεύει, απάντησε με ζωρότητα. Τώρα άμέσως θα σας πω... Έδώ και τέσσερες-πέντε μήνες, ένας φίλος μου, ο δόκτωρ Ρεβερσόν, ο οποίος μένει στην Καμπανία, είχε ρθη για διάφορες υποθέσεις του στο Παρίσι για λίγες μέρες. Θυμήθηκε την παλιά φίλιά μου και θέρησε καθήκον του να μ' επισκεφθί στο Σατού.

Αφού μιλήσαμε για διάφορα πράγματα και τέλος ήρθε η κουβέντα για τις περιέργες φρενολογικές παθήσεις, ο δόκτωρ Ρεβερσόν μου μίλησε για μια πολύ παράδοξη περίπτωση.

Πριν από κάμποσο καιρό, ενώ θρισκόταν στη Βουργουνδία, ο δόκτωρ Ρεβερσόν συνάντησε μια μέρα στο χωριό Στόρζ κάποια γυναίκα, σαράντα ως πενήντα χρόνων, ώραιότατη όμως, η οποία, από έγκεφαλκή πάθησι, είχε χάσει κάθε άναμνησι του παρελθόντος.

Υπηρετούσε σε κάποια άγροικία, της οποίας οι έργαται την είχαν δη μια κρύα νύχτα του χειμώνα να πλανιέται στους χιονισμένους δρόμους, τρέμοντας απ' το κρύο και την πείνα και την είχαν παραλάβει μαζί τους.

Η ταραχή του κ. Λαγκάρντ, όσο ο δόκτωρ Λεζάντ προχωρούσε στη διήγησί του, μεγάλωσε.

Είχε ορθάνοιχτα τα μάτια και σε κάθε στιγμή άνασκιρτούσε σαν να περνούσαν ρίγη από το σώμα του.

Ο δόκτωρ Λεζάντ εξακολούθησε:

Στάθηκε αδύνατον στους έργατες να μάθουν ποιά ήταν η γυναίκα αυτή και από πού έρχόταν. Είνε αλήθεια όμως ότι κατά τις πρώτες ημέρες της εγκαταστάσεώς της στην άγροικία, μιλούσε μια γλώσσα, την οποία κανείς δεν καταλάβαινε. Άργότερα έμαθε κάπως τα γαλλικά κι' έτσι μπορούσε να συνεννοηται με τους άλλους. Του κάκου όμως τη ρώτησαν τότε πως άνωμαζόταν, από πού έρχόταν κι' αν είχε συγγενείς... Σε κάθε έρώτησι, άπαντούσε στερεότυπα: «Δεν ξέρω». Η δυστυχισμένη δεν θυμότανε τίποτε από τα περασμένα της ως την ημέρα που είχε εγκατασταθεί στην άγροικία. Έτσι είχε ξεχάσει, τριανταπέντε, ίσως και περισσότερα χρόνια της ζωής της... Την είχαν έπωνομάσει Μαρία κι' έτσι, εξακολουθούσαν να την άποκαλούν όλοι όταν τη συνάντησε ο δόκτωρ Ρεβερσόν...

Α' ο φίλος μου δόκτωρ Ρεβερσόν είχε θρη χωρίς να το ξέρη ένα θαυμάσιο αντικείμενο έπιστημονικής μελέτης. Γι' αυτό, μόλις τελείωσε τη διήγησί του, του είπα: «Τη γυναίκα αυτή την θέλω, άγαπητέ μου...»

Λοιπόν, γιατρέ, λοιπόν; ρώτησε ο κ. Λαγκάρντ, του οποίου η άγωνία είχε φτάσει στο κατακόρυφο.

Την άλλη κιόλας ημέρα, απάντησε ο δόκτωρ Λεζάντ, ο συνάδελφός μου έφυγε για τη Βουργουνδία και σε τρεις ημέρες ξαναγύρισε, φέρνοντάς μου τη γυναίκα αυτή.

Και τώρα που έρρισκεται; ρώτησε με κομμένη την άναπνοή του, ο κ. Λαγκάρντ.

Στο Σατού... Στο Σατού!... φώναξε ο κ. Λεζάντ.

Την έχετε πέντε μήνες στο Σατού και δεν μου είπατε ακόμα τίποτε...

Πίστεψα ότι έπρεπε να περιμένω ως σήμερα.

Ο κ. Λαγκάρντ σηκώθηκε απότομα.

Θέλω να τη δω άμέσως τη γυναίκα αυτή! φώναξε.

Θα τη δητε, κύριε! Θα τη δητε! του άπάντησε γαλήνια ο γιατρός. Άλλά επιτρέψατέ μου να εξακολουθήσω, γιατί δεν τελείωσα ακόμα.

Ο κ. Λαγκάρντ έπεσε πάλι στην καρέκλα του.

Δεν θα σας πω, συνέχισε ο δόκτωρ Λεζάντ, με πόση προσοχή μελέτησα την περίπτωση της άσθενούς μου. Αρκεί μόνο να μάθετε ότι άμέσως βεβαιώθηκα για την πύθισή της, η οποία ήταν ολοκληρωτική άπώλεια της μνήμης, η οποία είχε επέλθει έπει από κάποια μεγάλη έγκεφαλκή ταραχή. Κατάλαβα ότι έπι πολλά χρόνια η Μαρία ήταν τρελή κι' ότι το λογικό της ξαναγύρισε την ημέρα άκριθώς που την περιμάζωσαν στην άγροικία του Στόρζ, αλλά συγχρόνως έχασε την μνήμη της.

Απεφάσισα τότε να της ξαναδώσω το μνημονικό της, αλλά από την πρώτη στιγμή κατάλαβα ότι το έργο μου θα ήταν πολύ δύσκολο. Αν ήξερα το παρελθόν της, θα υπερνικούσα γρήγορα όλα τα έμπόδια, γιατί θα της διηγόμουν την ίδια της την ιστορία και θα της ξαναφέρνα έτσι στο μυαλό της όλες τις άναμνησεις του παρελθόντος.

Από περιέργεια, της έδωσα ένα γαλλικό βιβλίο, τους «Μύθους» του Λαφονταίν, για να διαβάσει... Άμέσως άπώσ κούνησε το κεφάλι της... Καταλάβαινε τα γαλλικά, αλλά δεν ήξερε να τα διαβάσει... Έξακολούθησα το πείραμά μου, δίνοντάς της πρώτα ένα ιταλικό κι' έπειτα ένα γερμανικό βιβλίο... Άλλά, τόν ίδια. Τέλος άνοιξα μπροστά της ένα βιβλίο άγγλικό, τον «Απολοσθέντα Παράδεισο» του Μιλτόν... Έ, λοιπόν, αυτή τη φορά, άρχισε να διαβάζη γρήγορα κι' ελεύθερα, όπως θα διάβαζε μια γυναίκα μορφωμένη...

Απ' αυτό κατάλαβα ότι ήταν Άγγλίδα, κι' ότι άνηκε άλλοτε στην καλή τάξη.

Θέλησα ωστόσο να έχω και μια άλλη άπόδειξι σχετικώς. Της έδωσα πένα, καλαμάρι και χαρτί και άμέσως, χωρίς

νά διατάξη μου έγραψε δυο-τρείς άγγλικές φράσεις με πολυ κομψό γράμμα.

— Μαρία, της είπα τότε, είστε Άγγλίδες.
— Μάλιστα, μου άπάντησε, μου φαίνεται πως είμαι Άγγλίδα...

Και ο δόκτωρ Λεζάντρ εξακολούθησε:
— Προμηθεύθηκα από το Παρίσι διαφόρους χάρτες και άρχισαμε να τους ψάχνουμε μ' όποια όνομα, για ν' ανακαλύψουμε την ιδιαίτερα της πατρίδας. Περάσαμε όλες τις πόλεις της Άγγλίας και η Μαρία επανελάμβανε μαζί μου, χωρίς συγκίνηση τα όνόματά τους. Κατόπιν, άρχισαμε το ψάξιμο στο χάρτη των Ινδιών...

— Ήξασα να σάς πω ότι, επειδή ξέρω τ' άγγλικά, μιλούσα διαρκώς με τη Μαρία τη γλώσσα αυτή. Έτσι, χάρις στις καθημερινές μας συνομιλίες και στο διάβασμα, ξαναθυμήθηκε τη μητρική της γλώσσα που σχεδόν την είχε ξεχάσει.
— Μία μέρα, καθώς έξεταζαμε στο χάρτη την Ινδική έπαρχία της Βεγγάλης, η Μαρία άρχισε να ταραζεται. Τα μάτια της έλαμπαν και ή γλυκειά κι' άραιά όψη της είχε πάρει μια ζωηρή έκφραση.

— Καλκούτα! Καλκούτα! Ινδίες! φώναξε έξαφνα.
— Ο κ. Λαγκάρντ που δεν μπορούσε πριν από μερικές στιγμές να σταθή πειά στη θέα του, πετάχτηκε επάνω άπότομα και διέκοψε το δόκτορα Λεζάντρ:

— Φτάνει, φίλε μου, φτάνει! πρόφερε με φωνή κομμένη. Οδηγήστε με άμέσως στη γυναίκα αυτή!

— Μά τελείωσα, κύριε, είπε ο γιατρός που σηκώθηκε κι' αυτός. Δεν έχω παρά λίγες λέξεις να προσθέσω άκόμη.

— Πέστε τες, αλλά σάς ίκετεύω, φανήτε όσο το δυνατόν πιο σύντομος.

— Τότε λοιπόν ρώτησα τη Μαρία: «Ώστε στην Καλκούτα γεννηθήκατε;» Έκείνη δίστασε μία στιγμή, κατέβαλε μία προσπάθεια να θυμηθί κι' έπειτα μου άπάντησε: «Μάλιστα, στην Καλκούτα!» «Περίφημα, της είπα. Τώρα προσπαθήστε να συγκεντρώσετε όλες σας τις άναμνήσεις. Ποιοι ήσαν οι γονείς σας; Πώς άνομαζόντουσαν;»

— Καθώς της άπηύθυνα τις ερωτήσεις αυτές, την έκτύπα στα μάτια. «Από τις συστολές του προσώπου της, άπό τον νευρικό τρόπο των ρουθουνιών της και των χειλέων της, κατάλαβα ότι κατέβαλε τεράστιες προσπάθειες για να συντρίψει τα δεσμά που περιέβαλλαν το μνημονικό της.

— Ήξαφνα δυο δάκρυα κύλησαν από τα μάτια της και, άποθαρρυμένη, φώναξε: «Δεν μπορώ να θυμηθώ!»
— Αυτά συνέδησαν χθές, εξακολούθησε ο δόκτωρ Λεζάντρ. Τότε θυμήθηκα ότι πρό δυο χρόνων μου είχατε κάνει λόγο για μία τρελλή και είπα μέσα μου: «Ποιος ξέρει αν η Μαρία δεν είναι ή γυναίκα για την όποια μου μίλησε ο κ. Λαγκάρντ;»

— Ο κ. Λαγκάρντ άρπαξε το χέρι του γιατρού και, σφίγγοντάς το δυνατά, φώναξε:

— «Α! φίλε μου! Φίλε μου!...
— Άμέσως κατόπιν χτύπησε το κουδούνι κι' έπειτα από μία στιγμή ένας ύπηρέτης παρουσιάστηκε.

— Να έτοιμαστή το άμάξι μου! του είπε ο κ. Λαγκάρντ.
— Ο ύπηρέτης έφυγε άμέσως για να έκτελέσει τη διαταγή του.

— Γιατρέ, εξακολούθησε ο κ. Λαγκάρντ, σάς άφήνω για μία στιγμή.

Και, πληγνόντας στην κάμαρά του, άλλαξε κοστούμι. Είχε ντυθή πειά κι' έτοιμαζόταν να βγίη πάλι έξω, όταν μια πόρτα άνοιξε άθόρυβα, κι' ένας ψηλός και άραιός νέος παρουσιάστηκε μπροστά του.

— Ήταν ο Λυκογιάννης.
— Θά βγίητε έξω πριν άπό το πρόγευμα;
— Ναι, παιδί μου, ναι... Τό πρόγευμα τώρα ούτε κάν το

αυτολογίζομαι...

— Μου φαίνεστε πολύ ταραγμένος, εξακολούθησε ο νέος. Μήπως έπαθε τίποτε κανένας από τους προστατευόμενους σας;

— Όχι, φίλε μου, όχι... Άπεναντίας προβλέπω μία μεγάλη ευτυχία...

— Της όποιας είστε πραγματικά άξιος.

— «Ω! φώναξε ο κ. Λαγκάρντ. «Αν είν' εκείνη!... Άν είν' εκείνη!... Η άγαπημένη μ' είν'!... Άλλά γιατί ν' άφαιβάλλω!... Αυτή θά είνε... Θά έχουμε την ευτυχία αυτή! Θά την έχουμε... Ο Θεός μ' άγαπάει!... Σ' άφήνω, άγαπητέ μου Ιωάννη... άλλά το θράδυ θά σέ ξαναβδ... Φίλε μου, φίλε μου, φίλε μου!...

Κ' οι δυο άντρες άγκάλιασαν ο ένας τον άλλο.

K"

ΕΚΕΙΝΗ ΕΙΝΕ

Τ' άλογα του άμαξιού του κ. Λαγκάρντ ήσαν λαμπρά και διάχυσαν σε λίγη ώρα την άπόσταση μεταξύ Παριού και Σατού.

Όταν έφτασαν μπρός στο έξοχικό σπίτι, το όποιο ο κ. Λαγκάρντ είχε χάρισει στον δόκτορα Λεζάντρ, ο τελευταίος έβγαλε από την τσέπη του ένα κλειδί και άνοιξε την πόρτα της ύπηρεσίας.

Την είχαν δη μία κρυά νυχτα του χειμώνα να πλανιέται στους χιονισμένους δρόμους...

ται αυτή τη στιγμή. Άλλά περιμένετε ένα λεπτό ν' άναπνεύσω λίγο... Ή συγκινήσις μου με πνίγει...

— Πραγματικά, είχε γίνει κατάλευκος.
— Έμπρός! είπε έπειτ' από μερικές στιγμές. Πιστεύω ότι δεν θά μου λείψη το θάρρος.

Προχώρησαν μέσα στον κήπο και σε λίγο, κάτω από μία άκακία είδαν μία γυναίκα. Καθόταν σ' ένα πάγκο και κρατούσε ένα βιβλίο, το όποιο διάβαζε.

— Ο κ. Λαγκάρντ, μόλις την είδε, κλονίστηκε και θά έπεφτε κάτω, αν ο δόκτωρ Λεζάντρ δεν έσπευδε να τον συγκρατήσει...

— Έβγαλε μία πνιγμένη κραυγή και τραύλισε:
— Αυτή είνε!... Η Λουκία!... Η Λουκία μου!...

— Άλλά ή άδυναμία του θάσταξε λίγο.
— Σχεδόν άμέσως επέβληθη στον έαυτό του και τα μάτια του έλαμπαν από χαρά.

— Προχώρησαν άκόμα λίγο και ο γιατρός φώναξε:
— Μαρία!...

— Η γυναίκα που διάβαζε, σήκωσε το κεφάλι της κι' έβγαλε μία κραυγή έκπληξης, αντικρύζοντας τον κ. Λαγκάρντ.
— Μαρία, ξαναείπε ο γιατρός, ο κύριος είν' ένας από τους καλύτερους φίλους μου.

— Ο κ. Λαγκάρντ προχώρησε άκόμα και, λάμποντας όλος, στάθηκε μπροστά στη γυναίκα.

— Κύτταξέ με! της είπε. Κύτταξέ με καλά! Κάτι σ'ν ήλεκτρική δόνησις τράνταξε τη δυστυχισμένη

Άφου προχώρησαν λίγα θήματα στον κήπο, ή οικονομός του δόκτορος Λεζάντρ, ακούγοντας τις όμιλίες του, πρόβαλε σ' ένα παράθυρο.

— «Α! είν' ο γιατρός! είπε. Καλημέρα σας, κύριε Λαγκάρντ.

— Καλημέρα, φλωρετίνη! άπάντησε εκείνος.

— Ποι είνε ή Μαρία; ρώτησε ο γιατρός.

— Άφου πρηνευμάτισε, πήρε ένα βιβλίο και κατέβηκε στον κήπο. Θά την όρητε χωρίς άλλο κάτω από την άκακία, όπου τόσο συχνά καθόταν μαζί με τη δεσποινίδα Ιωάννα.

— Ο γιατρός γύρισε πρός τον κ. Λαγκάρντ.

— Θέλετε να τη δίητε στον κήπο; τον ρώτησε.
— Ή, αν προτιμάτε, μπορώ να πάω να τη ζητήσω.

— Καλύτερα στον κήπο, φίλε μου, καλύτερα στο μέρος όπου θύσκεται αυτή τη στιγμή.

— Άλλά περιμένετε ένα λεπτό ν' άναπνεύσω λίγο... Ή συγκινήσις μου με πνίγει...

— Πραγματικά, είχε γίνει κατάλευκος.

— Έμπρός! είπε έπειτ' από μερικές στιγμές. Πιστεύω ότι δεν θά μου λείψη το θάρρος.

Προχώρησαν μέσα στον κήπο και σε λίγο, κάτω από μία άκακία είδαν μία γυναίκα. Καθόταν σ' ένα πάγκο και κρατούσε ένα βιβλίο, το όποιο διάβαζε.

— Ο κ. Λαγκάρντ, μόλις την είδε, κλονίστηκε και θά έπεφτε κάτω, αν ο δόκτωρ Λεζάντρ δεν έσπευδε να τον συγκρατήσει...

— Έβγαλε μία πνιγμένη κραυγή και τραύλισε:
— Αυτή είνε!... Η Λουκία!... Η Λουκία μου!...

— Άλλά ή άδυναμία του θάσταξε λίγο.
— Σχεδόν άμέσως επέβληθη στον έαυτό του και τα μάτια του έλαμπαν από χαρά.

— Προχώρησαν άκόμα λίγο και ο γιατρός φώναξε:
— Μαρία!...

— Η γυναίκα που διάβαζε, σήκωσε το κεφάλι της κι' έβγαλε μία κραυγή έκπληξης, αντικρύζοντας τον κ. Λαγκάρντ.
— Μαρία, ξαναείπε ο γιατρός, ο κύριος είν' ένας από τους καλύτερους φίλους μου.

— Ο κ. Λαγκάρντ προχώρησε άκόμα και, λάμποντας όλος, στάθηκε μπροστά στη γυναίκα.

— Κύτταξέ με! της είπε. Κύτταξέ με καλά! Κάτι σ'ν ήλεκτρική δόνησις τράνταξε τη δυστυχισμένη

γυναίκα. «Όλο το σώμα της ρίγησε, ή κόρες των ματιών της μεγάλωσαν κι' άνοιξε το στόμα της για να μιλήσει.

— Λουκία! Λουκία! φώναξε ο κ. Λαγκάρντ.
— Η γυναίκα άνασκήρτησε και πάλι κι' έκανε ένα όημα μπροστά.

— Λουκία! Λουκία! ξαναείπε κι' εκείνη. Μά αυτό είνε τ'ονόμα μου!

Και ή δυστυχισμένη έφερε τα δυο χέρια της στο πρόσωπό της.

— Α! Θεέ μου! Θεέ μου! είπε λαχνασιασμένη.

— Ναι, είπε ο κ. Λαγκάρντ, όνομάζεσαι Λουκία και ήσουν κόρη του Ουίλλιαμ Γλαντάς, μεγαλεμπόρου από την Καλκούτα.

— Γκλαντάς! Γκλαντάς! ξαναείπε κι' εκείνη, προσπαθώντας να θυμηθί.

— Όταν ο πατέρας σου πέθανε, εξακολούθησε ο κ. Λαγκάρντ, έγινε κηδεμών σου ο Φίλιππος Βιλλιέ, άπό τη Βαταβία.

— Βαταβία! ξαναείπε ή Λουκία.

— Ο Φίλιππος Βιλλιέ ήταν φίλος στενός του πατέρα σου και γι' αυτό σ' άγάπησε σαν κόρη του και φρόντισε να σε παντρέψη...

— Νά με παντρέψη! Έκανε ή Λουκία. Ναι! Ναι! είμαι παντρεμένη.

— Ο σύζυγός σας ήταν θετός υιός του Φιλίππου Βιλλιέ...

— Ναι! Ναι! είπε ή Λουκία.

Και ή δυστυχισμένη έτρωγε με το βλέμμα της τον άνθρωπο αυτόν, ο όποιος της μιλούσε, και τον όποιο προσπαθούσε ν' άναγνωρίσει. Ήταν όλοφάνερο πως κατέβαλλε τεράστιες προσπάθειες για να θυμηθί.

— Ναι, Λουκία, πρόσθεσε ο κ. Λαγκάρντ. Ψάξε στη μνήμη σου... Θυμήσου... Δεν μ' άναγνωρίζεις... Γέρασα πολύ, είν' άλήθεια... Δεν άλλαξα όμως τόσο, ώστε να μη μπορής να θυμηθίς τα χαρακτηριστικά του προσώπου μου, τον ήχο της φωνής μου... Θυμήσου!... Θυμήσου!... Θυμήσου!... Πόσες φορές σοι είπα: Λουκία, λατρευτή μου σύζυγος, σ' άγαπώ, σε λατρεύω!...

Κι' ενώ εκείνη έβγαζε μία σπαραχτική κραυγή, ο κ. Λαγκάρντ εξακολούθησε:

— Λουκία, είν' εγώ, ο σύζυγός σας, ο μαρκήσιος Παύλος ντε Σαμαράν...

— Ο Παύλος! Ο Παύλος Σαμαράν! φώναξε ή Λουκία και κλονίστηκε.

Σίγουρα δέ θά έπεφτε κάτω, αν ο μαρκήσιος δεν την άρπαξε στην άγκαλιά του.

— Λουκία μου, άγαπημένη Λουκία, ψιθύρισε τρυφερά εκείνος, ο Θεός σε ξαναδίνει στην άγάπη μου, στον έρωτά μου... Α! όσο ως τώρα υπέφερες, τόσο ευτυχία και χαρά θά γνωρίσης στο εξής...

— Ένας άνθρωπος, ένας άπαισιος κακούργος, σ' έκανε να υποφέρης και σε καταδίκασε στη πιε άθλια ζωή. Έκανε μάλιστα κάτι άκόμα πιο σκληρό: Σου άρπαξε το παιδί σου, μόλις το έφερε στον κόσμο...

— Το παιδί μου! φώναξε ή μαρκήσια ντε Σαμαράν.

— Ναι, Λουκία, το παιδί σου, το παιδί μας!

— Α! είμαι μητέρα λοιπόν;

Κι' ένας στεναγμός ξέφυγε άπ' το στήθος της δυστυχισμένης γυναίκας.

— Λουκία, ξαναείπε ο μαρκήσιος σκουπίζοντας με τα φιλημάτα του τα δάκρυα της σύζυγού του, θά σοι το ξαναδώσω... Α! θά σ' άγαπήση κι' αυτό... Θά είμαστε δυο, και με την άγάπη μας θά σε κάνουμε να ξεχάσης όσα υπέφερες...

— Τη στιγμή εκείνη, — σαν να ήθελε κ' ή θεία πρόνοια να συμμετάσχη στο έργο της θεραπείας, — ένα κοράκι πέρασε πάνω άπ' τον κήπο, κρώζοντας:

— Κρά! Κρά!

— Η Λουκία ρίγησε σύγκορη, το βλέμμα της στράφηκε πρός το πουλί που είχε άπομακρυνθί πειά αρκετά και τραύλισε:

— Τό μαύρο πουλί! Τό μαύρο πουλί!

— Έπειτα, ριγώντας πάλι, φώναξε:

— «Ω! θυμάμαι τώρα... θυμάμαι...

Και ρίχτηκε στην άγκαλιά του συζύγου της, όλολύζοντας.

— Έλα, φίλη μου, ήσυχασε, της είπε ο μαρκήσιος. Άσ' μη συλλογίζομαστε πειά παρά μόνο το μέλλον... Η δυστυχία δεν σε έκμηδένισε... Φανού λοιπόν δυνατή και στη χαρά.

Εκείνη τη στιγμή ο κ. Λεζάντρ πλησίασε και είπε:

— Συγγνώμη, κύριε μαρκήσιε... Μου φαίνεται φρόνιμο να μπω μεσα στο σπίτι...

— Α! φίλε μου, είπε ο μαρκήσιος Παύλος ντε Σαμαράν, συγχώρεσε με, γιατί παραδόθηκε ολόκληρος στην όνεια μου και σε ξεχάσα σχεδόν...

— Βέβαια θά έχετε πολλά να πτή με την κυρία μαρκήσια... Τό σαλόνι μου είνε στη διάθεσί σας... Θά έχετε εκεί κάθε ήσυχια.

— Ο μαρκήσιος πρόσφερε το μπράτσο του στη Λουκία. Ο δόκτωρ Λεζάντρ προπορεύθηκε και, άφου μπήκαν μέσα στο σπίτι, τους άνοιξε την πόρτα του σαλονιού του.

— Τώρα, κυριε μαρκήσιε, είπε, πρέπει να διαλύσετε έντελως τα σκοτάδια, μέσα στα όποια έχει χαθή το μνημονικό της κυρίας μαρκήσιας. Αυτό θά είν' εύκολο, γιατί δεν έχετε παρα να της διηγηθίτε την ίδια της την ιστορία ως τη στιγμή που έπαθε την έγκεφαλική προσβολή. Για να μπορέσετε να μιλήσετε ελεύθερα, έγω άποσυρούμαι...

— Άλλά, γιατρέ, θέλησε να πτή ο μαρκήσιος.

— Όχι, όχι, τον διέκοψε ο γιατρός, χαμογελώντας. Θά σάς ήταν θάρος ή παρούσία μου.

Όταν ο κ. Λεζάντρ βγήκε έξω, ο μαρκήσιος πήρε τα χέρια της σύζυγού του μέσα στα δικά του, την έθαλε να καθίη τη πλάι του σ' ένα καναπέ, και άρχισε να της μιλά για την παιδική της ήλικία, για το θάνατο του πατέρα της, για τη φίλη της Ζελίμα. Έπειτα της θύμισε την άφιξί της στη Βαταβία, τον έρωτά τους, το γάμο τους, την άναγνωρησί τους για τη Γαλλία και την έγκατάστασί τους στη βίλλα του Πόρτ Μαρλου. Τέλος, της διηγήθηκε με ποιο τρόπο άναγκάστηκε να την άφήση για να ξαναπατή στη Βαταβία και να πάρη την κληρονομία του Φιλίππου Βιλλιέ.

— Ο μαρκήσιος της διηγήθηκε κατόπιν με συντομία το ταξίδι του «Τολμηρού», τις μηχανορραφίες του θάρωνου ντε Σιμέζ που προσπαθούσε να σφετεριστή τη μεγάλη περιουσία του άδελφού του, και την άτιμη διαγωγή του πρός εκείνη, την όποια νόμιζε χήρα και την έκλεισε στον πύργο του Βλαινκούρ, κρατώντας την εκεί φυλακισμένη επί πέντε χρόνια.

— Η Λουκία δεν διέκοπτε καθόλου το σύζυγό της, αλλά τον άκουγε κατάπληκτη, άφωνη, λαχνασιασμένη.

— Άγαπημένη μου Λουκία, εξακολούθησε ο μαρκήσιος, σ' έδεινον τον έρειπωμένο πύργο γεννήθηκε το παιδί μας που, όπως σοι είπα και πριν, σοι το άρπαξαν άμέσως μετά τη γέννησί του για να το κρατήσουν κι' αυτό άπομονωμένο στον ίδιο πύργο έννα ολόκληρα χρόνια.

— «Ω! είνε άπίσιο! Τρομερό! φώναξε ή μαρκήσια.

Μη θέλοντας, για την ώρα, να λυπήη τη σύζυγό του, ο μαρκήσιος Παύλος ντε Σαμαράν δεν της έκανε καθόλου λόγο για τον τραγικό θάνατο του Καρόλου Σεβρύ και της Ζελίμας, αλλά τελείωσε τη διήγησή του εξηγώντας της πως την είχαν πάρει την ίδια μία νύχτα από τον πύργο και την έπληγαν πολύ μακριά, για να την έγκαταλείψουν μέσα σ' ένα άπομονωμένο δάσος.

— Άφου έμεινε μερικές στιγμές σκεπτική και σιωπηλή, ή Λουκία άπάντησε:

— Πράγματι, θυμάμαι ότι μ' έγκατέλειψαν σ' ένα δάσος και μου φαίνεται μάλιστα ότι είχα άποθυμήσει άπό τον τρόμο μου. Ώστόσο, κατά τη διάρκεια του ληθαργικού έμεινής ύπνου, ο Θεός μου ξανάδωσε το λογικό μου κι' έτσι όσα έζηνησα είχα συνείδησι του έαυτού μου, αλλά δεν θυμάμαι πειά τίποτε. Μία ζωή έντελως καινούργια άρχισε για μένα.

— Έπειτ' από μία μικρή σιωπή, ή μαρκήσια εξακολούθησε:

— «Ω! Παύλε μου, άγαπημένε μου Παύλε, μου φαίνεται πως βγήκα από τον τάφο, πως άναστήθηκα... Ώστόσο τίποτε δεν πέθανε μέσα μου για να ξαναζήσω να ξαναγεννιέται πάλι μέσα στην καρδιά μου ή άγάπη μου για σενα.

— Λατρευτή μου Λουκία, ψιθύρισε ο μαρκήσιος.

— Μά μοιάζω τώρα και με άλλη άγάπη, τη όποια δεν είχα άποθανή ποτέ... τη μητρική... Είμαι μητέρα! Κρατάς άθελώς πόσο γλυκειά είνε για μένα ή λέξις αυτή...

— Άν δεν μου μιλήσες για το παιδί μου, για τις δυστυχίες σου... «Ω! πές μου πως το ξαναβρήκα... πές μου τα όλα...

— Φτάνουν όσα σοι είπα για σήμερα... Δε θέλω να σε κουράσω περισσότερο... Άλλά μείνε ήσυχη, γρήγορα θά μάθης την ιστορία του παιδιού μας.

— Είπε ψηλός, άραιός, σοι μοιάζει, δεν είν' έτσι; ρώτησε ή Λουκία.

— Ναι, Λουκία, μου μοιάζει... Μας μοιάζει και τους δυο μας...

— Που βρίσκεται τώρα; ρώτησε ή μητέρα.

— Στο Παρίσι, άπάντησε ο μαρκήσιος.

— Στο Παρίσι... «Ω! τόσο κοντά μου... (Ακολουθεί)

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

(Ένα άγνωστο επεισόδιο από τη δράση των ξένων κατασκόπων στην Κέρκυρα, κατά τον Ευρωπαϊκό πόλεμο)

ΣΤΗ μεγαλύτερη εβδομαδιαία γαλλική εφημερίδα, το «Κρεγκουάρ», ο πρώην Γάλλος αξιωματικός Ροβέρτος Μπουκάρ, ο οποίος έδρασε κατά τον παγκόσμιο πόλεμο, υπηρετών στο Β' Επιτελικό Γραφείο, στην υπηρεσία δηλαδή της αντικατασκοπείας, δημοσιεύει σειρά άρθρων σχετικά με τη δράση των κατασκόπων κατά τα αιματηρά έτη 1914 — 1918. Από τα άρθρα αυτά, μεταφράζουμε το τελευταίο, λόγω του ενδιαφέροντος που παρουσιάζει από ελληνικής απόψεως.

Σπεύδουμε όμως να δηλώσουμε ότι δεν ευθυνόμαστε για μερικές ανακρίβειες που υπάρχουν σ' αυτό, τις οποίες αφήσαμε όπως είναι στο πρωτότυπο.

«Κέρκυρα! Μέσα στον περίφημο όρμο της, ο γαλλικός στόλος αναπαύεται. Από εκεί δεν του είνε καθόλου δύσκολο να βρεθεί τάχιστα μπροστά στον αυστριακό, αν κάνει την τρέλλα και βγεί από το καταφύγιό του.

Τί θαυμαστή, αλήθεια, που είνε η Κέρκυρα, το υπέροχο νησί, με την όρμηκή θάλασσά του!... Είχε γοητεύσει τον Κάιζερ, ο οποίος φανταζόταν ότι θα κυμάτιζε για πάντα στις ακτές της η περήφανη σημαία του όταν αγόρασε το λαμπρό ανάκτορο του «Αχιλλείου». Στο θάβρο του μνημειώδους αγάλματος του Αχιλλέως, ο μεγαλοπρεπής αυτός αυτοκράτωρ είχε χαραξεί την επιγραφή:

ΣΤΟΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ, Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ

Η Κέρκυρα, όπως όλες η ναυτικές θάσεις, ήταν πλημμυρισμένη από κατασκόπους, οι οποίοι επιτηρούσαν από πολύ κοντά τα πολεμικά μας πλοία.

Ήταν απαραίτητο, βλέπετε, στους Αυστριακούς να είνε ένημεροι της συνθέσεως του στόλου μας και των μεταβολών που γινόντουσαν σ' αυτή για να έπωφεληθούν κάθε ευκαιρίας. Και για το σκοπό αυτό είχαν εγκαταστήσει πράκτορες κάθε εθνικότητας στο μαγευτικό νησί του Ιονίου.

Μά με ποιό τρόπο οι πράκτορες αυτοί μετεβίβαζαν τις πληροφορίες τους στους προϊσταμένους τους; Καμιά επιστολή δεν περνούσε χωρίς προηγουμένως να λογοκριθεί αυστηρά, και κανείς δεν μπορούσε να φύγει από την Κέρκυρα χωρίς να έχει ειδική άδεια των στρατιωτικών αρχών των συμμάχων.

Γι' αυτό η αποκαλύψη του μυστηρίου της οργανώσεως των κατασκόπων, το Β' Γραφείο του Ναυτικού, έστειλε στην Κέρκυρα μία Αυστριακή που εργαζόταν για λογαριασμό μας, τη νεαρή και σαγηνευτική Έμμα Στούμπερ.

Η Στούμπερ αποβιβάστηκε στην Κέρκυρα και έδειξε τόση ικανότητα, ώστε, έπειτα από μία εβδομάδα είχε την τύχη να ανακαλύψει το περίεργο σύστημα, χάρις στο οποίο ο αυστριακός στόλος επληροφορείτο κανονικότητα τις κινήσεις του δικού μας.

Το σύστημα αυτό ήταν το ακόλουθο: Ένας πωλητής πούρων, του οποίου το κατάστημα ήταν στο κέντρο της πόλεως, πληροφορούσε τους Αυστριακούς για τις κινήσεις του στόλου μας με τον πιο απλό τρόπο. Έκανε παραγγελίες πούρων κ' οι αριθμοί των πούρων που ζητούσε, αντιπροσώπευαν τις μονάδες των πολεμικών μας που βρίσκονταν κάθε τόσο στο λιμάνι της Κερκύρας.

Τις παραγγελίες αυτές τις έκανε στάς Αθήνας σ' έναν άλλο πράκτορα των Αυστριακών, ο οποίος, φυσικά, τις πή-

γαινε κατ' ευθείαν στην αυστριακή πρεσβεία.

Η λογοκρισία μας δεν εύρισκε τίποτε το ύποπτο στις παραγγελίες αυτές κι' έτσι επέτρεπε την ταχυδρομική τους.

Και τώρα, ιδού ποιός ήταν ο κρυπτογραφικός κώδικς του κατασκόπου των Αυστριακών: Τα πολύ μεγάλα πούρα (νούμερο 1) αντιπροσώπευαν τα θωρηκτά, τα μεγάλα πούρα (νούμερο 2) τα βαρεία καταδρομικά, τα μέτρια (3) τα ελαφρά καταδρομικά, τα μικρά πούρα (4) τα αντιτορπιλικά και τα πουράκια (5) τα υποβρύχια. Σ' αυτόν τον κώδικα τα μηδενικά δεν λαμβανόντουσαν υπ' όψιν κι' έπρεπε να σβύνωνται από τον παραλήπτη.

Δηλαδή όταν ταχυδρομούσε την παραγγελία:

«Στείλε μου με το πρώτο ατμόπλοιο 800 Αθήνας νούμερο 2, 900 πούρα νούμερο 3 και 1.200 νούμερο 4»,

αυτό σήμαινε:

«Αυτή τη στιγμή βρίσκονται στον όρμο της Κερκύρας 8 βαρεία καταδρομικά, 9 αντιτορπιλικά και 12 υποβρύχια».

Έτσι μπροστά στα μάτια της λογοκρισίας μας, η πληροφορία αυτής πήγαιναν στάς Αθήνας κι' από εκεί η αυστριακή πρεσβεία τις μετεβίβαζε, μέσω Βουλγαρίας στο αυστριακό ναυαρχείο.

Είνε όμως περίεργος κι' ο τρόπος με τον οποίο η Έμμα Στούμπερ κατάρθεσε να τ' ανακαλύψει όλα αυτά. Τον έμπορο των πούρων τον υπονιψιάζονταν κι' εμείς από πριν και τον παρακαλούσαμε ολοθυμόσαστε οδίασά μας, αλλά δεν είχαμε κατορθώσει να ανακαλύψουμε τίποτε εις βάρος του.

Η Έμμα όμως έδειξε τόλμη. Πήγε, τον βρήκε, και καθώς ήταν Αυστριακή, κατάρθεσε να τον κάνει να πιστέψει πως ήταν κι' εκείνη κατασκόπος της Αυστρίας.

Καθώς μπήκε μέσα στο μαγαζί, ψιθύρισε στο αυτί του καταστηματούχου το σύνθημα, το οποίο είχαμε κατορθώσει να μάθουμε:

— «Ελπίζε στο Θεό και θα νικήσης».

Μόλις εκείνος άκουσε αυτά τα λόγια, ώδηγησε την Έμμα στο ιδιαίτερο του μαγαζιού του, όπου εκείνη του

είπε τα εξής:

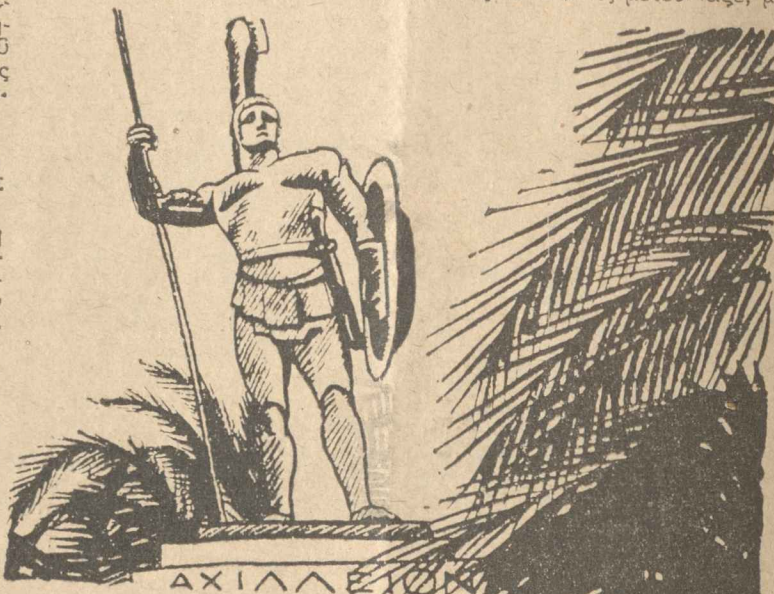
— «Έχω διαταγή του άρχηγού να επιθεωρήσω τους πράκτορές μας της περιφέρειας. Σας προειδοποιώ ότι στο εξής κάθε μήνα, θα τροποποιηθεί ο κρυπτογραφικός κώδικς που χρησιμοποιούμε τώρα. Ο άρχηγός μου ανέθεσε να συνεννοηθώ μαζί σας σχετικώς. Τι έχετε να μου προτείνετε σεις ως προς αυτό; Και πάρτε αυτή τη συμπληρωματική άμοιβή για τις χρήσιμες υπηρεσίες που μάς προσφέρετε».

Ο Κερκυραίος, κατευχαριστήμενος και γεμάτος εμπιστοσύνη, απάντησε:

— Νομίζω, κυρία, ότι μπορούμε να τροποποιήσουμε τον κώδικα, αντιτρέποντας τη σειρά της αριθμώσεως σ' αυτόν που χρησιμοποιούμε τώρα. Τα πολύ μεγάλα πούρα θα γίνουν υποβρύχια, τα πολύ μικρά θωρηκτά και ούτω καθεξής.

— Η ιδέα σας είνε καλή. Ας δούμε τώρα τις λεπτομέρειες...

Έτσι ο έμπορος των πούρων απέκλυσε στην Έμμα όλα τα ερωτήματα της μεταβιβάσεως των πληροφοριών. Όταν μαθεύτηκαν όλα αυτά, το γαλλικό επιτελείο αποφάσισε να αφήσει τον καπνέμπορο να εξακολουθήσει ανέσυχλτος την ακίνδυνη πεία μανούθρας του, η οποία άλλωστε

Το άγαλμα του Αχιλλέως στο Αχιλλείο, όπως το... φαντάστηκε ο απληροφόρητος Γάλλος σκιστογράφος του «Κρεγκουάρ».

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΔΑΓΚΕΙΟΣ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΝΤΑΤΕΝ

ΓΙΑΤΙ έχεις πένθος στο καπέλλο σου;
— Δεν το ξέρεις; Παντρεύτηκε.
— Κι' έπειδή παντρεύτηκες έχεις πένθος;
— Ακριβώς. Δεν ξέρεις την ιστορία μου;
— Καθόλου.

— «Ε, λοιπόν, άκουσέ την... Τον περασμένο Φέβρουάριο, σ' ένα χορό είδα για πρώτη φορά τη δεσποινίδα Κλοτίλδη Πελλερέν... Α! φίλε μου, πόσο ήταν ωραία μέσα στο τριανταφυλλί φόρεμά της από τούλλι, που το γαρνίριζαν χαριτωμένες γιρλάντες από αγριτριαντάφυλλα... Τα μεγάλα της γαλάζια και παρθενικά μάτια με συντάραξαν ως τα βάθη της ψυχής μου... Χωρίς να σου τα πολυλογώ, το αποτέλεσμα που μου προκάλεσε η ωμορφιά της, ήταν κεραυνό-θόλο και την έρωτεύθηκα άμέσως τρελλά».

Ο έρωας κάνει τολμηρούς και τους πιο δειλούς και, καθώς χορεύαμε το δεύτερο θάλας, η Κλοτίλδη έμαθε το μυστικό μου γιατί δεν μπόρεσα να αντισταθώ στην ακατανίκητη έπιθυμία μου και της το έξωμολόγηθηκα. Κατάλαθε μάλιστα κι' η ίδια πόσο ειλικρινής ήταν η εξομολόγησή μου αυτή, γιατί δεν θύμωσε και με συγχώρησε για την απρέπειά μου.

Έπειτα από μία εβδομάδα ξαναβρεθήκαμε σ' ένα φιλικό σπίτι και, κατά τη διάρκεια της βραδιάς εκείνης, χωρίς να χάνουμε καιρό, αλλάξαμε τους πρώτους όρκους.

Και των δυο μας η οικογένειες ήσαν έντιμες, είχαμε την ίδια περιουσία και τις ίδιες κοινωνικές σχέσεις. Έτσι τίποτε δεν φαινόταν να εναντιώνεται στην πραγματοποίησή

των όνειρων μας, όταν ξάφνα κι' η μητέρα της αγαπημένης μου, η κ. χήρα Πελλερέν έδηλωσε στην Κλοτίλδη ότι δεν θα συγκατένευε ποτέ στο γάμο της μαζί μου γιατί είχε διαθέσει κιόλας το χέρι της και το είχε υποσχεθεί σ' έναν μεσοκόπο κύριο, τη μημάτρηχ στο ύπουργείο των Έσωτερικών.

Πώς, μαμά, χωρίς να το ξέρω; διαμαρτυρήθηκε η Κλοτίλδη. Μά λατρεύω τον Γουσταύο και δεν αγαπώ αυτόν τον κύριο...
— Ο έρωας έρχεται αργότερα, κόρη μου... Έξ' άλλου, το αίσθημα δεν είνε καθόλου απαραίτητο στο γάμο... Ξέρω κι' εγώ κάτι σχετικά για να σου το λέω αυτό... Όταν έπληρα τον πατέρα σου, δεν τόν αγαπούσα... Και όμως, έγινα ευτυχισμένη κοντά του... Μά τα νέα κορίτσια δεν ξέρουν να σκέφτονται έτσι... Είνε περριτόν να επιμένεις περισσότερο... Θά παντρευτής τον τη-ματάτρηχ, γιατί... το θέλω!

Ούτε τα δάκρυα, ούτε η ίκεσις της Κλοτίλδης, μπόρεσαν να τη λυγίσουν. Η χήρα κ. Πελλερέν έμενε ακλόνητη στην απόφασί της. Για να μάς κάνει μάλιστα να χάσουμε κάθε έλπίδα, επέσπευσε τα γεγονότα και ώρισε το γάμο για τις 3 του περασμένου Αυγούστου.

Μπροστά στον άμεσο αυτό κίνδυνο, έπρεπε να βρω έναν οποιονδήποτε τρόπο για να τόν αποτρέψω. Έπειδή δεν μπορούσα να δώ πειρά την Κλοτίλδη, ούτε ήξερα πού να την συναντήσω, έλαβα την απόφασί να της γράψω... Η επιστολή μου σύντομη, χωρίς περιστροφές, πήγαινε κατευθείαν στο σκοπό. Έγραφε τα εξής:

«Πολυαγαπημένη μου,

Ένας τρόπος σωτηρίας μάς μένει... Πρέπει να δεχθής να σε απαγάγω».

Ήταν χρήσιμη τώρα, αφού έδινε ψεύτικες πληροφορίες στους Αυστριακούς.

Μά, έπειτα από λίγες μέρες, έλήφθη μία ανώνυμη επιστολή που απέκάλυπτε και πολλά άλλα καταχθόνια έργα του.

Τότε τόν συνέλαβαν, τόν δίκασαν και τόν έτουφέκισαν. Τήν ανώνυμη επιστολή την είχαν στείλει οι Αυστριακοί, οι οποίοι εξαφνιασμένοι με τις αλλόκοτες πληροφορίες που τούς έστελνε ο πράκτωρ τους, θέλησαν να πιστοποιήσουν την ακρίβειά τους. Είδαν τότε πως ήσαν ψεύτικες και νομίζοντας πως τούς έπρόδιδε, τόν παρέδωσαν στην εκδίκη του έθρους.

Όσο για την Έμμα Στούμπερ, πήγε να συνεχίσει άλλοι τη δράση της.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΜΠΟΥΚΑΡ

Θά πάμε να περάσουμε στην Ιταλία τους τρεις μήνες που σου χρειαζόνται για να γίνης ένήλικη. Αυτή η τρελλόγρη ή μητέρα σου, που είνε ικανή και σε φρενοκομεί να σε κλείσει για να σε χωρίσει από μένα, θά ησυχάσει κατά τη διάρκεια της απουσίας σου. Αν όμως, όταν ξαναγυρίσουμε, εξακολουθή να επιμένει στην άρνησί της, ε, τότε θά της κάνουμε νομίμως τις σχετικές ανακοινώσεις, γιατί τότε θά έχεις το δικαίωμα μετέ μέρος σου...

Περιμένα με περετώδη ανυπομονησία την απάντησή σου ως αύριο το θράδυ. Όλα θά είνε έτοιμα για να φύγουμε την Πέμπτη.

Δικός σου μέχρι θανάτου

ΡΟΥΣΤΑΥΟΣ

«Α! φίλε μου, είνε αδύνατον να σου περιγράψω τη σκηνή που έπακολούθησε μετά την επιστολή αυτή, η οποία έπασε στα χέρια κ. Πελλερέν».

Μέ την όμη αναστατωμένη απ' την όργη της, με το χρώμα της βιολετί, με τα χείλη σφιγμένα από τη λύσσα, όμοια με Μαινάδα και Έρινύα, ώρμησε την άλλη μέρα σάν άνεμο-στρόβιλος στο γραφείο μου.

— Έσείς γράψατε αυτή την επιστολή; φώναξε, πετώντας το χαρτί στο γραφείο μου. Μην άρνησαι, άθλιε διαφθορέα!...

«Ακούς εκεί! Να με αποκαλήτε τρελλόγρη!... Έμένα!... Έμένα!... Την έντιμη κυρία Πελλερέν... Ποτέ, άκοϋτε, ποτέ δεν θά παντρευθήτε την κόρη μου, έλεεινέ άπατεώνα... Α! θά μου πληρώσετε ακριβά αυτή την προσβολή, τιποτένιε, προκοθήρα!... Φεύγοντας από δω, θά πάω κατευθείαν στην άστυνομία να καταγγείλω ότι θέλετε να απαγάγετε την κόρη μου κι' επιπλέον θά υποβάλω μήνυσι στον άνακριτή...»

Και πριν προφτάσω να άποκρούσω το χτύπημα, δέχτηκα ένα τρομερό χαστούκι κατάμουτρα.

Βγήκε έξω έξαλλη, κατέθεκε τις σκάλες τέσσερες-τέσσερες, και πήρε τρέχοντας την όδο Ριθόλι για να πάη στα δικαστήρια. Μά, μόλις έφτασε στην πλατεία του Σατελέ, λαχανιασμένη απ'αυτό το γρήγορο τρέξιμο, νοιώθοντας τα πόδια της να λυγίζουν, άναγκάστηκε να σταθή.

Ένας άστυφύλακας, βλέποντάς την σ' αυτήν την κατάστασι, σπριγμένη στο κρηπίδωμα του ποταμιού, έτοιμη να πέση, την πλησίασε.

Την είδε κατάχλωμη και ζήτησε τη διεύθυνσή της, την όποια εκείνη του έδωσε με φωνή σδυσμένη... Φώναξε τότε ένα άμαξι και διέταξε τόν άμαξι να την μεταφέρει στο σπίτι της...

Ο γιατρός, τόν όποιο κάλεσαν άμέσως, διέγινωσε ότι είχε προσβλήθ από την άρρώστεια που έκανε τότε θραδαί, τόν δάγκειο.

Κι' έπειδή καμιά θελήσει δεν παρατηρήθηκε τη νύχτα, προσκάλεσαν την άλλη μέρα και άλλους δυο γιατρούς. Με τρεις γιατρούς που είχε, ήταν πολύ φυσικό να...

...πεθάνη! συμπλήρωσε ο Ζάν.

Και πραγματικά, αυτό έκανε. Την έθαψαν τη μεθεπομένη...

Ο Θεός ν' αναπαύη την ψυχή της...

Τώρα πειά τίποτε δεν έμπόδιζε το γάμο μας... Αφού συμμορφώθηκα με τις νόμιμες διατυπώσεις, χωρίς πωλητή και τελετές, εν στενώ οικογενειακό κύκλω, παντρεύτηκα την Κλοτίλδη, την όποια αγαπώ με όλη μου την ψυχή.

Και μία κι' έγινα σύζυγός της, θεώρησα καθήκον μου να θάλω πένθος στο καπέλλο μου για το θάνατο της μητέρας της...

Μά θέλω ότι με πολλή χαρά φοράς αυτό το πένθος...
— Ω! τη συγχώρησα την κακομοίρα την τρελλόγρη για το μπάτσο που μου έδωσε...

Και... Την συγχώρησες... Αλλά έσένα ποιός θά σε συγχώρηση, που με την επιστολή σου έγινες αίτια τού θανάτου της;

— Ω! Ω!... Δεν τ' άφήνεις δλ' αυτά;... Αυτό έλεπε τώρα να με πής και δολοφόνο... Τι φταίω εγώ άν τη σκότωσε ο δάγκειος; Πού μπορούσα να φαντασθώ ότι ο δάγκειος θά νικούσε την... πανούκλα!...

ΑΝΡΥ ΝΤΑΤΕΝ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΥΠΕΡΒΟΧΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΒΟΡΓΙΑ

Ενας συκοφαντημένος πρίγκηψ. Ο Καίσαρ Βοργίας αιχμάλωτος στην Ισπανία. Πώς γοητεύει τους παντας. Μιά ιστορική απ.δρασις. Μονος έναντιον ολοκληρου στρατευματος, κτλ.

Μιά από τις μεγαλύτερες μορφές της Αναγεννήσεως ήταν ασφαλώς και ο περίφημος Καίσαρ Βοργίας. Μολονότι οι ιστορικοί και οι χρονικογράφοι τον συκοφάντησαν όσο κανένα άλλο ίσως ιστορικό πρόσωπο, ωστόσο η μορφή του παραμένει μεγαλοπρεπής, ηρωική, ξεχωριστή. Διέπραξε βέβαια εγκλήματα, μα τα εγκλήματα αυτά τα έκανε για να προλάβει άλλα εγκλήματα που σχεδιάζονταν εις βάρος της ζωής του και της ισχύος του. Στο δολοφονικό έγχειριδιο απαντούσε με το έγχειριδιο, στο δηλητήριο με το δηλητήριο. Ήταν κι αυτό, βλέπετε, μία διπλωματική της για τη σκοτεινή εκείνη εποχή.

Μα δεν πρόκειται σήμερα να σας διηγηθούμε την πολυτάραχη και περιπετειώδη ζωή του μεγάλου αυτού άρχοντος της Αναγεννήσεως. Θά σας διηγηθούμε μόνο τον δραματικό, τον υπέροχο, μπορεί να πη κανείς, θάνατό του.

Το άστρο του Καίσαρος Βοργία είχε άρχισει πειά να χλωμιάζει. Όλα του πηγαιναν άσχημα... Και μία μερα καθώς πολεμούσε έναντιον των Ισπανών μπροστά στη Νεάπολη, συνέληφθη αιχμάλωτος απ' αυτούς.

Οι Ισπανοί, γεμάτοι χαρά γιατί είχαν συλλάβει τον τρομερό έχθρό τους, έσπευσαν να τον στείλουν, στις 20 Αυγούστου 1504, στην Ισπανία, όπου τον φυλάκιζαν στη φυλακή του Τοιντσιλά.

Επειδή όμως ο Καίσαρ Βοργίας γκρέμιζε από τα τείχη του φρουρίου το διοικητή της φυλακής, έπειδή τόλμησε να του μιλήσει μ' αγένεια, τον μετέφεραν στη Μέντινα ντελ Κάμπου, όπου κατάρτισαν ξεχωριστή φρουρά για να τον φυλάξουν.

Ο Καίσαρ ήταν τότε μόλις είκοσιεννέα χρόνων, μα είχε ζήσει τόσες ζωές!

Δεν είχε κουρασθεί όμως καθόλου. Είχε μείνει η ήρωική καρδιά των μεγάλων ημερών και το άλτρητικό του κορμί διατηρούσε όλη την ελυσισία του και τη δύναμή του.

Ήταν τόσο η γοητεία του ώστε μαγνέτιζε κυριολεκτικώς τους πολυαριθμούς έπισκεπτας που του είχε έπιτραπή να δέχεται. Πολλοί μάλιστα απ' αυτούς έφτασαν μέχρι του σημείου να χάσουν την περιουσία τους και την έλευθερία τους για να τον εξυπηρετήσουν και για να τον φυγαδεύσουν.

Ενας απ' αυτούς μάλιστα, ο κόμης Μπενανέντε, τον βοήθησε με κάθε τρόπο να δραπετεύσει. Έτσι, μία νύχτα του Σεπτεμβρίου του 1506, ο Καίσαρ Βοργίας και ένας υπηρέτης της φυλακής, όνομαζόμενος Γκάρθια, τον όποιον είχε εξαγοράσει ο Μπενανέντε, έδωσαν στις έπαλξεις του φρουρίου ένα σχοινί που τους είχε στείλει ο κόμης, πιάστηκαν σ' αυτό κι άρχισαν να κατεβαίνουν.

Έξαφνα όμως, ο Γκάρθια που κατέβαινε πρώτος, έθγαλε μία σιγανή κραυγή... Είχε δη μετρόμο ότι ή άκρη

ματικός συγγρτφεύς κι' εγώ ο Πιέρ Άντάρ...

— Πώς;... Είστε;...

— Συγγραφείς... δραματικοί συγγραφείς... Ταξιδεύουμε χάριν αναψυχής και γράφουμε συγχρόνως το δράμα μας... Οί σκοτωμένοι κι' οί πεθαμένοι είναι πολύ καλά στην υγεία τους...

Τώρα όλα είχαν φωτισθί... Ο δήμαρχος, αφού εξέτασε τα χαρτιά των δύο ξένων και τα θρήκε εν τάξει, τους ζήτησε χίλιες φορές συγγνώμη και θγήκε έξω, ξύνοντας το αυτί του.

— Και τώρα τί θα πώ όταν έρθουν οί χωροφύλακες που τους μίμνυσα νάρθουν με τόσο δια... Θά πουν ότι δεν ξέρω τί μου γίνεται, πως είμαι θλάκας, γαιδοური, γουρούνι... Τι λές και σύ, Πουλάρι;

Και ο άγορφυλάκας απάντησε εύπειθέστατα:

— Έχεις δικη, κύρ δήμαρχε... ΧΑΡΟΛΟΣ ΦΟΛΕ-Υ.

του σχοινοῦ άπέιχε καμμία δεκαριά μέτρα απ' το έδαφος.

Τί να κάνουν; Ήταν αδύνατον να ξαναέβουν. Ο Καίσαρ έπείξε το Γκάρθια να πηδήξει...

Έπάνω στο φρούριο είχαν άντληφθί εν τω μεταξύ τήν απόδραση, οί σκοποί είχαν ζυτηήσει κι' ή καμπανα του συναγερμού σήμαινε...

Ο Γκάρθια, μη μπορώντας να κάνει κι' άλλοιώς, πηδήξε κι' έσπασε τα πόδια του... Ο Καίσαρ πηδήξε κι' αυτός και καταπληγώθηκε. Εύτυχώς οί άνθρωποι του Μπενανέντε που περιέμεναν κάτω, έτρεξαν, τον άρπασαν κι' έφυγαν... Έπειτ' από μία στιγμή, έτρεξαν και οί φρουροί... Αποτελείωσαν τον Γκάρθια, κυνήγησαν τους φυγάδες, μα δεν μπόρεσαν να τους φτάσουν.

Έτσι ο Καίσαρ κατώρθωσε να φτάσει στις 3 Δεκεμβρίου 1506, στην Παμπλουνα, στην αύλη του γαμπρου του, του βασιλέως της Ναβάρρας.

Μόλις συνήλθε κάπως από τις τρομερές πληγές της πτώσεώς του (είχε, εκτός των άλλων, σπάσει και τα δυο του χέρια), έθεπε το σπαθί του στη διάθεσι του βασιλέως της Ναβάρρας, ο όποιος πολεμούσε έναντιον των Ισπανών και των Γάλλων. Έκείνος τον έστειλε τότε έναντιον του Λουδοβίκου ντε Μπωμόν. Ο Καίσαρ τον νίκησε, τον κατέδωξε και τον έκλεισε μέσα στο φρούριο της Βιάνα.

Μία νύχτα, εκεί, οί πολιορκούμενοι έπεχείρησαν έξοδο... Μα ο Καίσαρ τους άντληφθη και τους κυνήγησε. Μεθυμένος όμως από την ήδονη της μάχης καθώς ήταν, προχώρησε τόσο πολύ ώστε άπεσπάρθη από τους συντρόφους του κι' έφτασε ως τις πύλες του φρουρίου.

Μα ούτε εκεί δε συγκρατήθηκε. Ήταν τόσο μεγαλοπρεπής, τόσο τρομερός μέσα στην υπέρλαμπρη πανοπλία του, ώστε όλοι παραμέριζαν μπροστά του.

Ο Ζάν ντε Μπωμόν, ο όποιος τον κτύπαζε με βαυμασμό από το ύψος μιας έπαλξεως, είπε στους ίππότες του: — Μα γιατί θέλει λοιπόν να πεθάνει;

Και συγχρόνως τους διέταξε να όρμηξουν κατά του Καίσαρος που είχε μείνει πειά ολομοναχός.

Οί ίππότες έτρεξαν, τον περικύκλωσαν απ' όλες τις μεριές και άρχισαν να χτυπάνε τα σπαθιά τους με το υλικό του.

Ο Καίσαρ τους απέκρουσε όλους και για μία στιγμή παρακολοῦδοῦσαν το μεγαλειπρεπές εκείνο θέαμα, νόμισαν ότι ο γίγας εκείνος θα νικούσε μία ολοκληρωμένη στρατιά...

Μα έξαφνα το άλογό του λύγισε κάτω απ' τα πόδια του: Ένας απ' τους ίππότες το είχε ξεκοιλιάσει με το σπαθί του... Ο Καίσαρ πηδήξε κάτω κι' εξακολούθησε να μάχεται χωρίς να λυγισί, χωρίς να ζητήση χάρι.

Τέλος, ένα σπαθί τον πέτυχε σέ κάποιο άνοιγμα του θώρακος του και τον τρύπησε ως τους πνεύμονες. Το αίμα του πλημμύρισε έξαφνα το στόμα. Κλονίστηκε, τα ματια του θόλωσαν, έκανε τρία βήματα τρεκλίζοντας, παρήκτισε το σπαθί του κι' έπεσε γονατιστός...

Τότε οί αντίπαλοί τους έπεσαν όλοι μαζί άπάνω του και τον κατατρόπησαν με τα σπαθιά τους.

Έτσι πέθανε ο Καίσαρ Βοργίας, πρίγκηψ της Γαλλίας, δούξ του Ρομόνι και του Βαλεντινουά, ήγειμων του Άντρία και του Βενάτιο και άρχων δώδεκα πόλεων.

Ήταν τότε 32 χρόνων.

Το καταματωμένο κορμί του το περισυνέλεξαν τ' όστια τεύματά του που έπιτέλους τον άκολούθησαν. Ο Ιωάννης της Ναβάρρας του έκανε μεγαλοπρεπή κηδείαν και του έστησε λαμπρό μνημείο. Διακόσια χρόνια κατόπιν, ένας έπίσκοπος, αφού διάβασε τη βιογραφία του πρίγκηπος που είχε γράψει κάποιος συκοφαντης μοναχός, διέταξε ν' άνοίξει ο τάφος του κι' ή τέφρα του να σκορπισθί στον άνεμο.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΕΤΙΕΝ

ΟΤΑΝ ήμουν ακόμα νέος, άρχισε να μ' ας λήη ο γιατρός Χ...· είδα κάποτε ένα όνειρο ή μάλλον μερικά όνειρα τόσο υπερφυσικά κι' άνεξήγητα, ώστε το μυσθιρίό τους με προκαλεί ακόμη θαυτάτη έντύπωση.

Πάνε δώδεκα χρόνια από τότε. Έκείνη την εποχή, ήμουν στο Μπαρριτζ' κι' έκανα θαλάσσια λουτρά. Συγχρόνως ήμουν τρελλά έρωτευμένος με μία θεότρελλη Άγγλίδα, ή όποια έπαιζε μαζί μου. Γελούσε με τις έπιστολές που της έστελνα και κοροϊδευε με μένα, όπως και μ' όλο τον κόσμο. Μία νύχτα έπειτ' από μία λεμβοδομία με την Άγγλίδα, όταν γύρισα έπιτέλους στο σπίτι μου, ήμουν τρομερά κουρασμένος, τόσο κουρασμένος, ώστε καθώς διάβαζα ένα γράμμα που θρήκα άσπασω στο γραφείο μου, άποκοιμήθηκα στην πολυθρόνα μου.

Όνειρεύτηκα λοιπόν τότε ότι έβγαίνα από ένα μεγάλο σπίτι, το όποιο έβλεπα για πρώτη φορά. Μπρος στην πόρτα του σπιτιού αυτού, περιέμενε μία νεκροφόρος και πλάι στη νεκροφόρο ένα παιδί ως δεκαπέντε χρόνων που φορούσε μία μαύρη κοντή ζακέττα, με δυο σειρές μεταλλικών γυαλιστερών κουμπιών, όμοια μ' αυτές που φορούν οί «μπόυ» των άσσανσέρ στα ξενοδοχεία.

Μόλις το παιδί αυτό με είδε, μου έκανε μία υπόκλησι και με μία εύγενική χειρονομία με προσκάλεσε να μ' ας μέσα στη νεκροφόρο.

Μολονότι στά όνειρα και τα πιο άπιθανα πράγματα φαίνονται δυνατά και φυσικά, θυμάμαι ωστόσο ότι τρόμαξα τόσο, ώστε έκανα στον ύπνο μου μία απότομη κίνησι και χτύπησα το κεφάλι μου στη ράχη της πολυθρόνας.

Φυσικά, ξύπνησα άμέσως και πήγα να πλαγιάσω στο κρεβάτι μου. Και ή νύχτα εκείνη πέρασε χωρίς να μου συμβή τίποτε, χωρίς να ιδώ δεύτερο περίεργο όνειρο.

Τις δύο επόμενες ήμέρες, ή παρουσία της Άγγλίδος μ' έκανε να ξεχάσω το όνειρό μου.

Την τρίτη όμως νύχτα όνειρεύτηκα και πάλι το ίδιο ακριβώς πράγμα.

Για να μη τα πολυλογώ, ξαναείδα αυτό το όνειρο άρκετς φορές κατά την έβδομάδα που έπακολούθησε, με μικρές μόνο διαφορές στις λεπτομέρειές του.

Δεν ήξερα τί εξήγηση να δώσω στο περίεργο αυτό φαινόμενο... Και δεν μπορούσα ν' απαλλαγώ από τον νυχτερινό αυτό έφιάλη.

Όσο πιο πολύ προσπαθούσα να διώξω από το μυαλό μου την πένθιμη εικόνα, τόσο καθαρώτερα έβλεπα στον ύπνο μου το άγνωστο σπίτι, τη μακρόστενη νεκροφόρο, το παιδί με την στολή ύπαλλήλου του άσσανσέρ, το όποιο με προσκαλούσε πάντα με τη μεγαλύτερη εύγενεια να μ' ας μέσα στο αμάξι των νεκρών.

Ακόμα και σήμερα νομίζω ότι θλέπω μπροστά μου την κοντή ζακέττα του με τα γυαλιστερά κουμπιά, τα ξανθά μαλλιά του μικρού και τα γκριζα μάτια του...

Καταλαβαίνετε βέβαια πόσο ταραζεται ένας άνθρωπος όταν του συμβαίνει να όνειρεύεται έπί πολλές ήμέρες στη σειρά το ίδιο πράγμα... Δεν ξέρω αν σ' ας έτυχε ποτέ παρομοία περίπτωσης...

Έπειτα από λίγες μέρες έφυγα για το Παρίσι. Εκεί κατέλυσα στο ίδιο ξενοδοχείο όπου θά έμενε κι' ή νεαρά Άγγλίδα. Όταν φτάσαμε σ' αυτό κι' οί δυο, μαζί με μερικούς

κονιούς φίλους, ήταν πειά θράδυ κι' είχε φτάσει ή ώρα του ύπνου.

Άλλαξα βιαστικά ρούχα, φόρεσα το σμόκιν μου, θγήκα από το δωμάτιό μου και προχώρησα προς το άσσανσέρ για να κατέβω στην αίθουσα του φαγητού... Στο διάδρομο συνάντησα την Άγγλίδα και τους άλλους φίλους μας που διευθυνόντουσαν κι' αυτοί προς το άσσανσέρ.

Τους είπα ότι θά κατέβαινα για να φροντίσω να θρώ τραπέζι και προχώρησα πραγματικά γρηγορώτερα.

Όταν έφτασα στο πλατύσκαλο του άσσανσέρ, πάτησα το κουμπί του καλέσματος. Έπειτα από μερικές στιγμές άκουσα τον υπόκωφο θόρυβο του άσσανσέρ που κατέβαινε... Τέλος το άσσανσέρ σταμάτησε μπροστά μου κι' ή πόρτα του άνοιξε.

Άμέσως τραθήχτηκα πίσω με φρίκη, σ' αν να είχα άντικρύσει ξαφνικά το θάνατο.

Ο γιατρός στάθηκε λίγο σ' αν νάθελε να ξεκουραστή κι' έπειτα εξακολούθησε:

— Ο «μπόυ» που είχε άνοίξει την καγκελλόπορτα του άσσανσέρ ήταν ένα παιδί δε-

καπέντε χρόνων, με ξανθά μαλλιά και γκριζα μάτια και φορούσε κοντή ζακέττα με μεταλλικά κουμπιά... Ήταν όλοζώντανο το παιδί που είχα δη στον ύπνο μου...

Όρθιο μπρος στην πόρτα του άσσανσέρ, χαμογελώντας εύγενικά με προσκαλούσε να μ' ας μέσα.

Σ' ας όμολογώ ότι το θράδυ εκείνο για πρώτη φορά σηκώθηκαν πραγματικά ή τρίχες μου από τρόμο...

Όπισθοχώρησα μερικά βήματα ακόμα, κυττάζοντας σ' αν τρελλός τον ύπαλληλο του άσσανσέρ που με κτύπαζε κι' αυτός κατάληκτος κι' έπειτα κατέβηκα γρήγορα στο ισόγειο του ξενοδοχείου από τη σκάλα.

Μόλις βρέθηκα εκεί, σωριάστηκα σέ μία καρέκλα για να συνέλθω, γιατί καταλάβαινα ότι το πρόσωπό μου είχε γίνει κατάλευκο σ' αν σεντόνι.

Επέρασαν έτσι μερικά δευτερόλεπτα, δεν ξέρω πόσα...

Κι' έπειτα άκούστηκε έξαφνα ένας φανερός κρότος, συνοδευόμενος από κραυγές τρόμου κι' άπελπισίας.

Η δυνατή συγκίνηση που ένιωσα εκείνη τη στιγμή, μ' έκανε να χάσω τις αισθήσεις μου.

Όταν συνέλθα είδα άπλωμένα στη σειρά, στο ισόγειο του ξενοδοχείου μερικά ανθρώπινα σώματα, τυλιγμένα σέ σεντόνια ματωμένα...

Όπως θά καταλάβατε βέβαια, είχε σπάσει το σύρμα του άσσανσέρ, το μηχανήμα είχε γκρεμισθί κάτω κι' όλοι οί έπιβάτες του είχαν σκοταθί.

Άλλοίμονο! Άνάμεσα σ' αυτούς ήσαν και ή δυστυχισμένη Άγγλίδα και δυο πρις απ' τους φίλους μας...

Από το θράδυ εκείνο, δεν ξαναείδα πειά στον ύπνο μου το όνειρο της νεκροφόρας...

Και τώρα, όποιος από σ' αν νομίζει ότι μπορεί να χαμογελάει με δυσπιστία, σ' αν το κάνει...

Όμολογώ, άλλωστε ότι κι' εγώ, αν άκουγα κανέναν άλλο να μου διηγείται το παραξένο αυτό περιστατικό, δεν θά τον πίστευα... Εφόσον όμως συνέβη σέ μένα τον ίδιο, δεν είναι δυνατόν να το άμφισβητήσω...

Προσπαθήστε να δώσετε σεις μία εξήγηση αν μπορείτε...

ΖΩΡΖ ΕΤΙΕΝ

Γελούσε με τις έπιστολές που της έστελνα.

Ετιέν, άπογοητευμένος, πήρε τη γυναίκα του και γύρισε πάλι στο Παρίσι. Από εκείνη την εποχή είχαν περάσει σαράντα έξι χρόνια. Σ' αυτό το διάστημα, ο Έτιέν Ντυλό είχε χάσει τη γυναίκα του, είχε μείνει ολότελός, στον κόσμο και συχνά σκεφτόταν με μελαγχολία τις ώμορφες μέρες που είχε περάσει στη Νεάπολι. Σκεφτόταν ακόμη ότι αν τον άγαπούσε πραγματικά η Λάουρα, θα τον κρατούσε κοντά της και θα τον έκανε να δοκιμάσει όλες τις τρυφερότητες της αγάπης της. Κι' ο Έτιέν σιγά-σιγά, άρχισε να ύποπτερή από αυτή τη σκέψη και να θασανίζεταί. Πολλές φορές μάλιστα του έρχόταν ή ιδέα να κάνει πάλι ένα ταξίδι στη Νεάπολι για να συναντήσει τη Λάουρα, να της πη ότι ήταν πειά έλευθερος και να της προτείνει να ζήσει μαζί της. Μά ο έγωϊσμός του δεν τον άφηνε να πραγματοποιήσει αυτό το ταξίδι και τα χρόνια περνούσαν δίχως να καταλαβαίνει ότι γερνούσε.

Μια ήμέρα όμως ο ταχυδρόμος του έφερε ένα δέμα κι' ένα γράμμα:

— Είνε από την Ιταλία, του έπτε:

Ο Έτιέν ένοιωσε την καρδιά του να γοργοχτυπά. Αυτά το δέμα περιείχε μια πλάκα γραμμοφώνου και το γράμμα ήταν από τη Λάουρα.

«Αγαπημένο μου, του έγραφε εκείνη, τώρα που πεθαίνω, μπορώ να σου όμολογήσω ότι ήσουν ο μόνος άνθρωπος που αγάπησα. Δεν ήθελα όμως να σου ταράξω την συζυγική εύτυχία σου και να σε κάνω να προτιμήσεις από τον έρωτα μιας έντιμης γυναίκας την αγάπη μιας τραγουδίστρας. Σ' αγάπησα πάρα πολύ και γι' αυτό δεν έβλησα να σε κρατήσω κοντά μου. Συγχώρησέ με για το κακό που προέβλεπα στην καρδιά σου. Με το ίδιο ταχυδρομείο θα λάβεις και το τραγούδι που μου είχε έμμενεί ο έρωτάς σου. Η φωνή μου θα σου θυμίσει την όμορφή σου Λάουρα που πειά θα έρσκεται στον τάφο και τα τρυφερά λόγια του όλη την αγάπη που ένοιωθα για σένα. Άντιο, αγαπημένο μου».

Ο Έτιέν έκλαψε πάρα πολύ σαν έλαβε αυτό το γράμμα κι' αγάπησε περισσότερο τη Λάουρα που δεν θα την ξανά-έλεπε ποτέ πειά. Μά ή γλυκειά φωνή της τον έκανε να θυμύται την μορφή της κι' έκλαιγε, ψιθυρίζοντας τα λόγια της, τα λόγια του τραγουδιού της:

«Η αγάπη σου ήταν για μένα ή πιό μεγάλη εύτυχία και το τρυφερό έλέμμα σου όλόκληρη ή ζωή μου... Έλα, αγαπημένο μου. Σε καρτερώ μέσα στη νύχτα, ενώ ή καρδιά μου τρέμει από την συγκίνηση...»

Και ξαφνικά από μια άνοησία του υπηρέτη του αυτή ή πλάκα του φωνογράφου έσπασε... Ο Έτιέν είχε χάσει πειά τη φωνή της νεότητος του και του έρωτός του και τρελλός από την θλίψη του, σκότωσε το δολοφόνο της αγάπης του. Τώρα ο Έτιέν Ντυλό είνε ένα δυστυχισμένο πλάσμα. Μπορεί χάρις σε μένα να γλύτωσε από τα χέρια του δημίου, μά δεν θα μπορέσει να ζήσει πολύ. Ο έρωας του για την Λάουρα θα τον όδηγήσει μια ώρα άρχιτερα στον τάφο.

ΑΝΡΥ ΦΟΝΤΕ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΑΣ

Και στη μηχανική είχαν κάμει τεράστιες προόδους οι άρχαιοι. Κάποιοι Άλεξανδρινός μηχανικός είχαν έφεύρει ένα ειδικό αντίλας, διά της οποίας έπνιγε τους πολιορκουμένους!

Ο Άρχιμήδης είχε κατασκευάσει ένα τεράστιο σιδερένιο χέρι, το όποιον έζήρχετο των προπυργίων, άρπαζε τα ρωμαϊκά πλοία και τα συνέτριβε.

Ο Δρεβίλλ, ο Μερσέν και κάποιος άλλος ίππότης της Μελίτης, είχαν κατασκευάσει υποβρύχια πλοία!

Έξ άλλου έπί Πλινίου συνεζητείτο το ζήτημα περί συνεννόησης όλων των λαών με μια γλώσσα!

Ο Σχέττ έγραφε κατά τον 16ον αιώνα, ότι οι Αιγύπτιοι έξεκόλαπταν τα αυγά διά τεχνητής θερμότητας.

Οι Αιγύπτιοι έδούζιζαν ένα ύφασμα περασμένο με διάφορα θερνίκια σε μια και μόνη διάλυσι χρώματος και το έβγαζαν από εκεί πολύχρωμο, θαύμα ιδέσθαι!...

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Στην κάμαρα, που γιόρτασε ή αγάπη μου, τα θράδνα κάνω εκεί την προσευχή μου, μια προσευχή από θύμιας, π' άνθίζουν νύχτια λουλούδια μέσα στην ψυχή μου...

Τ' άστέρια δεν πλανεύουνε τη σκέψη μου κι' απλώνει τα φτερά στα περασμένα, στής νεότητος μας τα θλιβερά χαλάσματα τα δλέμματα της ρίχνει κουρασμένα.

Κι' απλώνοντας το δλέμμα στον καθρέφτη σου, που πάνω απ' το κομό σου πάντα μένει, εκεί μέσα στο ψεύτικο το δάθος του κυττώ την όμορφή σου στοιχειωμένη.

Η όψη σου θλιμμένη και κατάλευκη σαν τη σεληνή ρίχνει φως έντός μου, πάνω στα μαύρα πέλαγα του πόνου μου, γαλήνη κι' όμορφία ένός άλλου κόσμου...

Στην κάμαρα που πέθανε ή αγάπη μας τα θράδνα κάνω εκεί την προσευχή μου, μια προσευχή από θύμιας που λάμπουνε σαν δάκρυα αγωνίας στην ψυχή μου!...

ΚΩΣΤΑΣ Ε. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΣΕ ΚΑΡΤΕΡΩ

Σε καρτερώ μά τώρα πειά όλα περάσαν, πάνε, έφυγες κάποια θλιβερή του φθινοπώρου μέρα έφυγες, χάθηκες μακριά, σαν ίσκιος στον αέρα, μά τα θλιμμένα μάτια μου, πάντα για σε πονάει.

Έφυγες έξωφρα χωρίς να μ' άποχαιρέτησης, άφησες γύρω ένα κενό, κι' όλα για σε ρωτάει, τα μάτια μου κουρασμένα το δρόμο να κυττάει, κι' όμως ακόμα καρτερώ πως θα ξαναγυρίσεις.

Σε καρτερώ να ξαναρθής κοντά μου κάποιο δειλ, αιώνια πονοεινιά με δακρυσμένα μάτια κι, ως να με σύρη ο θάνατος στα κρύα του παλάτι, θα καρτερώ μ' ένα πικρο παράνοιο στα χείλη. Κ η φ ι σ ι ά

ΕΙΣ ΕΡΩΤΑ ΚΗΡΙΝΩΝ

(Του Άννακρίοντος)

Κάποιοι νέος έκρατούσε μέσ' στο δρόμο κι' έπωλούσε έναν έρωτα πλαστό και με το κερι φτιαστό — Πόσο θέλεις, νεανία, για τον Έρωτα σ' αυτό: με μεγάλη προθυμία πλησιάζω κι' έρωτώ.

— Δεν θα σου τον παζαρεύω και τιμή δεν θα γυρέψω. Όσα θέλεις πλήρωσέ με κι' απ' αυτόν απάλλαξέ με. Τον κηροποιό δεν κάνω, κι' ό,τι έώδεψα τα χανώ, να σουζ δεν ήμπορώ, μ' άδηγόνο κι' όχητρό. Έγώ τότε στη στιγμή μόνον μια χρυσή δραχμή εις το χέρι του του δάξω και τον Έρωτα αγοράζω.

— Έρωτα είσαι δικός μου, και σ' όρκίζομαι στο φως μου ή έσύ μου φλέγεις τώρα την καρδιά μου τη φτωχιά ή έγώ αυτήν την ώρα θα σε λυώσω στη φωτιά.

Μετάρρ.: ΘΩΜΑ Θ. ΓΕΡΑΚΗ

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

Η όπο των άναγνωστών μας άποσταλλόμενη συνεργασία και μη συνδεδεμένη από δικαιώματος κρίσεως έκ δραχμών πέντε εις γραμματόσημα, δεν λαμβάνεται όπ' όσιν.

Τό φύλλο του «Μπουκέτου» τιμάται παντού δραχμές 4. Η αόθαίρας ός υπερτίμησις του παρά των Ύποκρακτορείων άπαγορεύεται.

Μ. Γ. Μ., Ένταύθα.— Τό διήγημά σας «Η συχώρεση» όχι έπιτυχές. Πρέπει να διαβάσετε ακόμα για να μητε πλήρως στο νόημα της τέχνης. ΑΝΘΩΣ ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ, Θεσσαλονίκη.— Τό ποιήμα σας έντελώς κοινόν. Διαβάστε Έλληνας ποιητάς.

ΝΟΤΟΥΛΑΝ Κ. ΠΑΞΙΝΟΥ.— Τό ποιήμα σας «Ρώτησα...», ένεκρίθη και θα δημοσιευθή. Έπειδή ωστόσο μάς θυμίζει άνάλογο παλαιότερα ποιήματα, σας ρωτούμε: Πρόκειται περί συμπτώσεως; Περί μνήσεως; Η περί άντιγραφής; Θα ήτο θλιβερόν αν συνέβαινε τό τελευταίο. Μη μάς παρεξηγήτε σχετικώς. Έχουμε και πολλές φορές και γι' αυτό ή τόση μας δυσπιστία και καχυποψία. Και πάλιν σας ζητούμε να μάς συμπαθήσετε για την έρώτησι που σας κάνουμε.

Τ. Τ., Καλλιθέα.— Τα πεζογραφήματά σας δείχνουν ότι σιγά-σιγά, με την μελέτη και την φιλότιμον προσπάθειαν θα γράψετε κάτι καλό. Πάντως άποφενύγετε τα πεζοτράγουδα. Σπανίως έπιτυγχάνουν.

ΑΝΤ. ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΝ, Κύθηρα.— Τό ποιήμα σας «Κρυφή Άγάπη» όχι καλό. Πρέπει να διαβάσετε και μάλιστα όχι μόνον στίχους, γιατί άγνοείτε, δυστυχώς, στοιχειώδη πράγματα.

ΣΠ. ΞΑΝΘΑΚΗΝ.— Τό ποιήμα σας ένεκρίθη και θα δημοσιευθή.

Κ. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΝ.— Η μετάφρασις του Μυσέ όχι έπιτυχής. Από τα τρία ποιήματά σας θα δημοσιευθούν τα «Προσευχή και Νύχτα», με διορθώσεις μερικές άπαραίτητες. Συμβαίνει δηλαδή με τα ποιήματά σας τό έξής περίεργον: Έχουν τετράστιχα άμεμπτα και τετράστιχα λανθασμένα, άνεπιτυχή. Κι' αυτό όφείλεται άσφαλώς σε έσάσην. Προσέχετε λοιπόν στο έξής περισσότερο.

ΑΝΔΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ, Πολυκάστανον.— Τό Τραγούδι της αγάπης» όχι τόσο έπιτυχές. Τό ίδιο και ή «Ανάστασις». Και τό έμμετρο όχι έπιτυχή. Τίποτε περισσότερο από προσπάθειες, συμπαθείς βέβαια, αλλά πάντα προσπάθειες. Σας παρακαλούμε θερμώς να μάς γράψετε αν έλάβατε τό «Ημερολόγιον».

ΜΙΜΗΝ ΛΑΚΗΝ, Γαργαλιάνους.— Δυστυχώς δεν γνωρίζουμε. Άπειθυθήτε σ' έναν από τους άθηνάϊκους κινηματογράφους.

ΓΑΥΡΙΩΤΗΝ, Κοζάνη.— Μας γράψετε στην έπιστολή σας:

«Αγαπητό «Μπουκέτο»,

Συμμορφούμενος με τους όρους όδς άναγράφετε εις την στήλην του «Καρτ-Ποστάλ» όσον άφορρά τό δικαίωμα κρίσεως, σας άποστέλλω τό έσοκλειόμενον πεζογράφημά μου όχι έπειδή φιλοδοξώ από τώρα να ιδω τό όνομά μου ότάν έγκρίτους στήλρας σας αλλά έπειδή θέλω να ξέρω κατά πόσον είμαι εις θέσιν και ίκανός να καταγίνομαι εις την λογοτεχνίαν και κατά πόσον πρέπει να έλιπίζω ότι δύναμαι να έξεληχθώ άσχολούμενος με διάφορες λογοτεχνικές μελέτες και με άρ-

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ;

Είνε λεπτή σαν τό χαρτί

Μά χαρτί δεν είνε

Κέβει αυτή σαν τό σπαθί

Μά και σπαθί δεν είνε.

Σε χαϊδεύει τρυφερά

Κ' είνε κι' άτσάλενια!

Και την έλέπουν με χαρά

Όσοι έχουν... γενεαί!

Τρυπωμένη είνε παντού

— Τώχει για καμάρι —

Και την έχει passe-partout

Όποιος θά την παρη.

Ο άνδρας πούγινε άρχηγό

Νάνε από τη φύσι.

Όλα της τά χάδια αυτός

Πρώτος θά κερδίσει.

Μά κι' ή Εύε, που κευτή

Άπ' αυτές δεν είν' καμμία.

Την ψάλλει με προσοχή

Κι' έχει δά χωρίς χίτια!

Πόσα χέρια τρυφερά,

Πόδια, που μάς έχουν χάσει!

Εις αυτήν καμμία φορά

Χρωστέον έλη τους τη λάμψη!

Άμ' έκείνα τό παιδί,

Οι μικροί αυτοί διαδέλει.

Μέσ' στη σακκία κι' από μια

Άσφαλώς θα έχουν έλοι!

Στά γραφεία μά και πού

Δεν την έχει αντίκρισει...

Πόσες μύτες μελνέται

Σε λογίους έχει χάσει!

Όχι τη θρητή; Είνε πολλές

Πού της μελνέουνε στην έψι.

Μά για μια μονάχα λές

«Σε γνωρίζω από την... κόψη!»

Είνε σύννεφο απ' αυτές

Πού τη σκέψι τη σκεπίζει

Μά είν' αυτή ξεχωριστή.

Μέσ' στις άλλες άλλο πράγμα,

Πάνω απ' όλες διαλεχτή

Όχι λόγια και βελανια,

Είν' ή ΛΑΜΑ.

χάρις καθημερινές άσχολήσεις θα δύναμαι να δώσω μια άδηι στην γονιμότητα και σταθεροποίησι της κριτικής μου.

Θά ήτο μεγάλη τιμή για μένα εάν τό παρόν πεζογράφημά μου έφιλοξενείτο στάς γονίμους στήλρας σας άλλα και εάν δεν πραγματοποιηθή αυτή ή πιθανότης θα σας παρακαλούσα όπως διά της στήλης της «Άλληλογραφίας» μου ειδοποιούσατε ειλικρινώς για την εξέλιξι μου πάν στο λογοτεχνικό στάδιο.

Δέν παραλείπω ν' άναφέρω ότι ήμουν ή μάλλον είχα την τραγική τύχη και τιμή να είμαι έπιτόπιος μάρτυς της πραγματικότητας την όποιαν διά των φτωχών μου γνώσεων άπέφασσα να παραστήσω και έγγράφως με την πεποίθησιν πως έπέτυχα κάτι τι να άνταποδώσω από την πραγματικότητα.

Θά έπεθώμουν να με ειδοποιήσετε σχετικώς άποκαλώντας με με τό ψευδώνυμο «Γαυριώτην».

Δυστυχώς, φίλε κύριε, τό πεζογράφημά σας δεν είνε καθόλου καλό. Νά πάψετε να γράφετε συνεπώς και ν' άρχίσετε να διαβάσετε. Αυτό είνε τό μόνον που πρέπει να κάμετε επί του παρόντος. Η έπιστολή σας δείχνει πόσον μακριά, όχι της λογοτεχνίας, αλλά και του άπλου και στοιχειώδους γραφίματος μιας έπιστολής εύρίσκεσθε. Αύτη είνε ή αλήθεια. Μη σας δυσχεστήση. Άκούστε την καλή μας συμβουλή: Διαβάστε και μορφωθείτε.

ΝΑΝΤΙ, Τρίκαλα.— Τό διήγημά σας δεν είνε καλό. Όχι, πρὸς Θεοῦ, μην δίδετε πίστιν εις τάς άδρότητας των γνωρίμων σας. Δεν είνε ειλικρινείς. Δεν θέλουν να σας πούν την αλήθεια, ή δεν είνε σε θέσι να κρίνουν. Γράψετε στοιχειωδώς στρόφα, άλλ' αυτό δεν σημαίνει τίποτε. Τό ταλέντο, δεοποιός, είνε κάτι άλλο. Κάτι άνωτερό. Είνε πνοή Θεοῦ που περνά από τη φθορτή οσία του μυαλού μας. Άκούστε τη γνώμη μας. Είνε γνώμη τιμίων ανθρώπων που συνήθισαν να λένε την αλήθεια. Σας έπεισαν ότι είσθε λογοτέχνης. Θωρήστε τους και σεις έχθρους σας. Γιατί, άπλούστατα, σας ήπάτησαν!...

Κ. ΤΑΛΗΝ, Καρόδα.— Η «Κοιλία του χρυσού» δεν έξεδή εις βιβλίον. Υπάρχει όμως παλαιά έκδοσις του μυθιστορήματος αυτού, πρὸ 50-60 ετών ίσοῦσα τό φῶς. Ζητήσατέ την από κανέναν άθηνάϊκον παλαιόβιβλιοπωλείον. Τα δύο ποιήματά σας, κείνα και τό διήγημά σας όχι έπιτυχή. Πρωτόδικα άπλάς. Διαβάστε Έλληνας λογοτέχνας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΝ, Πόργον.— Όχι χρήσιμον. Εύχαριστούμεν.

Α. ΠΟΛΙΤΗΝ, Ν. Ύρκην.— Τό ποιήμα σας «Βασίλισσα ή ξενιτειά» όχι έπιτυχές.

Β. ΠΑΠΟΥΤΣΗΝ, Σκλήθρον. (Άγείας).— Τό ποιήμα σας «Σταχτοί» όχι καλό. Πολύ κοινό.

ΑΡΤ. ΑΡΤ., Πειραιά.— Τα ποιήματά σας «Εύχη» και «Όνειρος» όχι καλά.

ΑΣΠΡΟΝ ΚΡΙΝΟΝ, Στρατώνιον (Χαλκιδικής).— Τό διήγημά σας έντελώς άνεπιτυχές. Μη γράψετε διήγηματα άπό άγνοείτε — ως και σεις άναγνωρίζετε — τό απανεισδώς γράφειν. Διαβάστε, μορφωθείτε κάπως και κατόπιν έξαδοκιμάστε. Δεν μπορεί να είνε καείς λογοτέχνης και ν' άγνοή τό όρθώς γράφειν. Και τό ποιήμα σας «Ο όπνος» όχι καλό.

ΕΡΗΜΙΤΗΝ, Γούρην.— Τό ποιήμα σας «Θύμιας» όχι άπόλυτος καλό. Δείχνει ωστόσο ότι με λίγη προσοχή θα μπορούσατε να γράψετε πιο καλά πράγματα.

Κ. Ε. Κ., Σόρον.— Τό ποιήμα σας για μια άπονην έντελώς κακό. Διαβάστε Έλληνας ποιητάς. Σας λείπει άπόλυτος ή αίσθησις του καλού.

DIALON

Ἡ μόνη ἐπιστημονικὴ
πούδρα διὰ τὴν περι-
ποίησιν τῶν ποδιῶν.

Ἡ Πούδρα DIALON ἀφαι-
ρεῖ τὴν δυσάρεστον ὁσμὴν
τοῦ ἰδρώτος, παρεμποδίζει
τὴν ὑπερβολικὴν ἐφίδρωσιν,
ἐξυπηρετεῖ ὅλους τοὺς ἀν-
δρώπους τῶν σπόρτ καὶ
εἶναι ἀπαράμιλλος διὰ τὸ
πουνδράρισμα τῶν βρεφῶν
καὶ ἀπαραίτητος διὰ τὴν
περιποίησιν αὐτῶν.

Πωλεῖται εἰς τὰ φαρμακεία
καὶ τὰ μυροπωλεῖα.

ΜΗΝΥΤΕΡ

ΣΟΦΙΑ ΠΡΟΥΣΑΛΟΓΛΟΥ
Χειρουργὸς-Ὁδοντίατρος
Πτυχιοῦχος Ἑθνικοῦ
Πανεπιστημίου
Ὁδὸς Σόλωνος 114 β
Ὡραὶ ἐπισκέψεων:
9-11 π.μ. καὶ 2-10 μ.μ.

ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ ΕΠΙΠΛΩΝ
ΛΟΥΣΤΡΑΡΙΣΜΑΤΑ ΠΑΡ' ΕΙΔΙΚΟΥ
ΤΕΧΝΙΤΟΥ
ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΙΟ
ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΣΤΟΑΣ

ΙΩΑΝΝΑ Μ. ΛΑΔΗ
ΜΟΔΙΣΤΑ

Ὁδὸς Καποδιστρίου 10

ΑΝΩ ΑΛΩΝΙΑ ΚΗΦΙΣΣΙΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ραπτομηχανὴ Σίγγερ
πολυτελείας (κεντήματος-ραπτικής)
εἰς τιμὴν εὐκαιρίας.
Πληροφορίαι: Ὁδὸς Γερμανοῦ
Παλαιῶν Πατρῶν ἀριθ. 5, τυπο-
γραφεῖα «Μπουκέτου» (Πλατεία
Κλαυθμῶνος)

Ὁ Βορονῶφ τῶν παλαιῶν
φορεμάτων εἶνε αἱ Γερμανι-
καὶ Βαφαὶ «ARTI».

ΘΑΥΜΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΛΕΠΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΟΣ ΤΗΣ

Ἀσφαλῶς διότι ἡ Πούδρα HABANITA διατηρεῖ πάντοτε τὴν εὐκαί-
της. Ὡς ἀπέδειξε περιτράνω εἰς διὰλέξιν του ἐν Παρίσις ὁ ἑπαι-
Γάλλος χημικὸς Honnorat, ἡ Πούδρα HABANITA εἶνε ἀνίστα-
λων, διότι παρασκευάζεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον με φΥΤΙΚΑΣ ὁλίας
καὶ ὄχι με τοιαύτας ἐξ ὀρυκτῶν, αἱ ὁποῖαι φράζουν τοὺς πόρους καὶ
καταστρέφουν τὸ δῆμα, ἀργὰ μὲν ἀλλ' ἀσφαλῶς. Ἡ Πούδρα HABA-
NITA εἶνε ἀρωματισμένη με τὸ περίφημον ἄρωμα HABANITA καὶ

MOLINARD-PARIS

Ἔτος ἰδρύσεως 1849

Μία Πραγματιὴ Ἱστορία
σὲ Εἰκόνας
Νέον μέσον εὐκόηλον διὰ νὰ
φραίνεσθε ἀρέστη καὶ Νέα

1
Εἰς τὰς 6, ὕστε-
ρα ἀπὸ μιὰ σκλη-
ρὰ ἡμέρα, ἔχει
πρόσωπο κουρα-
σμένο καὶ ρυτι-
δωμένο.

2
Εἰς τὰς 6.45' με-
ταχειρίζεται αὐτὴ
τὴ νέα μαγικὴ
πούδρα «4 σὲ
μία», ἔχουσιν ἐ-
ξαιρετικὴν λεπτό-
τητα καὶ ὅπου
κρατᾷ ὅπως ἡ θε-
λόνες στὸν μα-
γνήτη.

3
Εἰς τὰς 7 φαίνε-
ται φρέσκη καὶ
νέα με θαυμασιὸν
χρῶμα.

Ἡ ἐξαιρετικὴ λε-
πτότης τῆς πού-
δρας αὐτῆς τὴν
κάνει νὰ κρατᾷ
τόσον καλὰ ἐπὶ
τῆς ἐπιδερμίδος
σας, ὥστε νὰ εἶνε
ἀπολύτως ἀδιό-
ρατος. Ἀκόμη
καὶ αἱ καλύτεραί σας φίλοι
δὲν θὰ φαντασθῶν ποτέ, ὅτι τὸ
θαυμάσιον χρῶμα σας δὲν εἶνε
ἀναπόσπαστον μέρος τῆς φυσι-
κῆς σας ὡραιότητος. Ἐξω, ὑπὸ
τὴν ὀροχὴν, ἡ τὸν ἥλιον, κατὰ
τὰ θαλάσσια λουτρά καὶ τὰς
παρτίδας τέννις, ἐντός, κατὰ
τὸν χορὸν, εἰς τὰς ὑπερθερμα-
σμένας αἰθούσας χοροῦ, δύνα-
σε νὰ ἔχετε ὡραῖο μᾶτ χρῶ-
μα προσώπου, κτυπητῆς ὡραι-
ότητος. Ἡ πούδρα αὐτὴ ἀντέχει
εἰς δοκιμὰς ἰδρώτος καὶ ὕδα-
τος. Δὲν σχηματίζει ποτέ πλά-
κας καὶ στίγματα.

Ζητήσατε τὴν πούδρα Toka-
lon. Ἐγγυώμεθα καλὰ ἀποτε-
λέσματα, ἄλλως τὰ χρήματα ἐ-
πιστρέφονται.

σε νὰ ἔχετε ὡραῖο μᾶτ χρῶ-
μα προσώπου, κτυπητῆς ὡραι-
ότητος. Ἡ πούδρα αὐτὴ ἀντέχει
εἰς δοκιμὰς ἰδρώτος καὶ ὕδα-
τος. Δὲν σχηματίζει ποτέ πλά-
κας καὶ στίγματα.

ΩΡΑΙΑ ΛΕΥΚΑ ΔΟΝΤΙΑ...

Ὅτι ἓνα γέλαστο στόμα προκαλοῦν αὐτοθυμῶς
αἰσθημα συμπαθείας. Ἐπίσης καὶ τὰ δόντια
σας μποροῦν νὰ ἀρέσουν. Τὸ ΧΛΩΡΟΔΟΝΤ
θὰ σᾶς βοηθήσῃ σ' αὐτό. Δόντια περιποιημένα
με ΧΛΩΡΟΔΟΝΤ ἔχουν ὡραιότεραν λάμψιν
καὶ ἐμφάνισιν. Παρὰ τὴν δυνατὴν καθαρι-
στικὴν τῆς δυνάμιν ἡ ὁδοντόπαστα ΧΛΩ-
ΡΟΔΟΝΤ δὲν προσβάλλει τὸ πολὺτιμον
ὁδοντοσμάλτον, διότι τὰ καθαριστικὰ
μόρια τῆς ὁδοντόπαστας ΧΛΩΡΟ-
ΔΟΝΤ, εἶναι μαλακότερα ἀπὸ τὸ
σμάλτον τῶν ὀδόντων. Αὐτὰ πρέ-
πει νὰ σκεπτόμεθα ἀγοράζον-
τες ἓνα σωληνάριον
ΧΛΩΡΟΔΟΝΤ

Ὁδοντόπαστα Χλωροδόντ

ΜΠΡΙΣΙΜΙ

A.I.G.

ΚΟΡΔΟΝΕΤΟ

ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Δ. Μ. ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

21 ΕΡΜΟΥ 21

7 ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 7

ΕΧΟΜΕΝ ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΜΠΡΙΜΕ

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΜΑΣ

Μπριγιανλίν
GEORGE

ρία υάδε νομμό υύριο
ακ σωληνάρια 20
Βαζα 50
Φιαλίδια (ρευστή) 50

ΓΕΝ. ΑΝΤ. Α. ΣΑΡΟΓΛΟΥ
Ακαδημίας 5 20-914

ΣΠΥΡΟΣ ΛΙΝΔΙΑΚΟΣ

Χειρουργός—Ὁτο-
ρινολαρυγγολόγος.

EX-ASSISTANT ΤΩΝ ΚΑ-
ΘΗΓΗΤΩΝ LEMAITRE &
HALPHEN

Ἐμμ. Μπενάκη—Μαυ-
ροκορδάτου 6 Μέγα-
ρον Μαλαμῶς ΑΘΗΝΑΙ

Τηλ. 29 562

Ενοικιάζεται διὰ τὴν
θερινὴν περίοδον οἰκία
μεθ' ὧλων τῶν χρειαζῶν
εἰς Γλυφάδα, εἴτε τὸ ἰσό-
γειον εἴτε τὸ πρῶτον πά-
τωμα ταύτης.
Πληροφορίαι Λέκα 5

ΛΟΓΙΣΤΗΣ πεπειραμένος,
διαθέτων ὥρας ἀναλαμβάνει
τὴν τήρησιν βιβλίων. Πληροφο-
ρίαι: Γερμανοῦ Παλαιῶν Πα-
τρῶν 5 β' Κήπος Κλαυθμῶνος

Radio
ΤΟ ΡΑΔΙΟΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ
ΤΗΣ ΚΑΛΩΝΗΣ
RADIO-HORMONES DE BEAUTÉ
CRÈME RADIO-ACTIVE
Προνομιοῦχος. Τὸ βαρὺ πυροβο-
λικό στή μᾶχη κατὰ τοῦ γήρατος.
Νέον προϊόν τῆς Académie de Beauté
Mme KETTY. Αποτελέσματα: Δέρμα πάν-
τα καθαρό, πάντα φρέσκο, πάντα νέο. Ζητήστε
μας βιβλιογραφία δωρεάν. Ἀθήναι. Ἐξ. 35.
Τηλέφωνον 22-023

Ο ΠΑΤΗΡ-ΓΥΜΝΑΣΙΟΣ

(Συνέχεια στη σελίδα 14)

Δέν θα πιστέψετε εάν σας πούμε ότι δεν ήξερε να διακρίνει τα χαρτονομίσματα, την αξίαν δηλαδή των χαρτονομισμάτων του ενός από το άλλο.

Πονηρός δέ, παμπόνηρος!

Για να μη καταδιωχθή πώς έπαιρνε για τα φάρμακά του χρήματα, είχε ένα κουτί και εάν κανείς, όπου δεν ήξερε, ζητούσε να τον πληρώσει, αυτός αρνείτο.

— "Α, μπά! Έγώ δεν θέλω χρήματα. Εάν σεις, όμως, θέλετε να δώσετε λεπτά, να, θάλατε τα εδώ, στο κουτί της εκκλησίας!...

— "Ήξερε τίποτε από γιατρική;

— Κάτι ψευτομαντζούνια, που θα τάμαθε στο "Άγιον" Όρος. Κάτι τέτοια ήξερε. Μιά φορά το χρόνο ανέβαινε στο βουνό, ώριμμένη ημέρα, και μάζευε θότανα, που δεν ήθελε κανένας να τα δει. Ήταν το μυστικό του. Άλλα για σοβάρες αρρώστειες τίποτα δεν ήξερε. Μιά φορά, ένας μηχανικός που είχε σήμερα στη Χίο, έπαθε δερματικά και τον ρώτησε τι έχει και πώς θα γινόταν καλά. Κι' εκείνος, αφού σκέφθηκε πολύ και έκανε πώς τον εξετάζει, στο τέλος του απάντησε:

— "Εφαγες «άτσάκιστο» χταπόδι, γι' αυτό έβγαλες σπυριά.

«Άτσάκιστο» χταπόδι έννοούσε το φρέσκο το χταπόδι, που το χτυπάνε στο λιθάρι για να μαλακώσει πριν να το μαγειρέψουν.

Τι θεραπεία δέ, νομίζετε, πώς συνέστησε στο γενικό διοικητή, όταν τον πήρε στην Κομοτηνή;

— Να προσπαθήσει να τρέξει αίμα αρκετό ή... μύτη του και να βάλει θεντούζες στις φτέρνες!...

Για να συμπληρωθή η ιστορία του Γυμνασίου, για τον οποίον τόσα πολλά εγράφησαν και τόσο αναστατώθη η Έλλάς, γράφω όλα αυτά που έμαθα στην πατρίδα του και δίνω πληροφορίες για τη ζωή του και το θάνατό του, χάριν της ιστορίας.

Όσοι του γράψανε, ως αποταθούμε στους κληρονόμους του, στη θάσσο, να πάρουν τις επιστολές που του στείλαν πίσω.

Όσοι αγοράσαν τις φυλλάδες του, ως τις... πετάζουν. Και όσοι δεν τον ξέραν, ως... τον μάθουν!

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΑΡΡΩΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 24)

περάση...

Κλονιζόταν... Σου όρκιζομαι πως κλονιζόταν... Έξ ενστίκτου, τον τύλιξα με τα χέρια μου... και... και... θα γέλασες, Άλίκη! Αμέσως η αρρώστεια του, με αρρώστεια τρομερή, μετεδόθη και σε μένα και με κυριεύσε ολόκληρη...

Αρχισα να τρέμω, να τρέμω... Έπειτα, έπειτα στα μάγουλά μου δάκρυα, άφθονα δάκρυα άρχισαν να κυλούν, που εκείνος τα σκούπισε με τα χείλη του... και μ' ένα φιλημα...

Έπειτα... τίποτε πειά, εκτός από ένα σφίξιμο του χεριού... Ξαναγυρίσαμε στο σπίτι χωρίς να μιλάμε, μά πλάι-πλάι, η μάλλον καρδιά με καρδιά.

Μόλις γυρίσαμε, έτρεξα να κλειστώ στην κάμαρή μου για να σκεφθώ... Μά δεν μπορώ να μείνω πολύ εκεί, και όταν ξανακατέβηκα, βρήκα τον Κλώντ να κουβεντιάζει με τη μητέρα μου στο σαλόνι.

— "Ελα γρήγορα, μου είπε η μαμά, να σου άναγγελλω κάτι.

— Καί, όταν τους πλησίασα, έπρόσθεσε χαμογελλώντας:

— "Ο Κλώντ δεν θα μάς αφήσει πειά... Φιληθήτε, παιδιά μου.

Αυτό ήταν, αγαπημένη μου Άλίκη... Τη συνέχεια τη μαντεύεις... Σ' ένα μήνα έρχομαστε στο Παρίσι κι' έκει σε προσκαλώ στους γάμους μου..."

ΑΝΤΡΕ ΝΤΕΛΒΑΛΕ

Η ΜΟΝΝΑ ΒΑΝΝΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 8)

διωτιδά μου, η οποία μιλούσε με μία ξενική και χαριτωμένη προφορά τα γαλλικά, να άνεθι στ' αυτοκίνητό μου και την ώδηγησα στο «Ρίτς». Έπειτα την άφησα ν' αναπαυθή, βελωνώντας της ότι θα περνούσα στις όχθες για να της δείξω την όμορφη της παρισινή νύχτας. Είχα μάθει ότι η νέα θα έφευγε την άλλη μέρα για τη Ρώμη, όπου ήταν εγκατεστημένοι οι δικοί της. Δεν είχαμε λοιπόν παρά μόνο μία νύχτα στη διάθεσή μας.

Η νέα γυναίκα ήταν ακριβής στο ραντεβού. Κατέβηκε με μεγαλοπρέπεια θαύλισσας στο χάλι του ξενοδοχείου, προκαλώντας τον γενικό θαυμασμό και μου έδωσε με χάρη να της φιλήσω το χέρι της. Ήταν τυλιγμένη καλά στο μαντί της και κάθε τόσο ριγούσε άνεξήγητα.

Θέλω μία όμορφη κ' ήσυχη γωνιά του Παρισιού σας, μου είπε, στην οποία μπορεί κανείς ν' ακούση καλή μουσική δίχως να φαίνεται...

Την ώδηγησα στο «Περροκέ», ύστερα από μία βόλτα σ' όλα τα νυκτερινά κέντρα. Μά η άγνωστη ούτε στο ιδιαίτερο εκείνο διαμέρισμα που καθήσαμε δεν θέλησε να βγάλει το μαντί της. Αυτό με σκανδαλίζει κι' αγωνιζόμενος να λύσω το μυστήριο αυτής της παραξενιάς της, όταν, ύστερα από την δεύτερη μπουτίλια της σαμπάνιας, ξεκούμπωσε μόνη της το πάνω μέρος του θαρύτιμου μαντι της, γιατί ζεστανόταν. Και τότε είδα κατάπληκτος ότι από μέσα δεν φορούσε τίποτε άλλο...

— Ήρθα στο ραντεβού σας, μου είπε, σαν την Μόννα Βάνα, την ήρωίδα του Μαίτερλινγκ!...

Και μου προσέφερε με μία απόλυτη εγκατάλειψη τα χείλη της.

Και το μαντί της; Δέχθηκε να βγάλει το μαντί της; Ρώτησαν με μία φωνή οι φίλοι του Σορμπιέ.

Εκείνος έσθυσε μ' ένα χαμόγελο το τσιγάρο του...

— Έκανε τόσο ζέση εκεί πέρα! Είπε και θυσώθηκε στις κέψεις του.

Από μέσα από το σαλόνι άκούγονταν η εθιμική φωνή των γυναικών τους. Μά ο ντε Σορμπιέ δεν άκουσε τίποτα. Είχε χαθεί μέσα στις όχθες αυτής του εύτυχισμένου εαυτού του, που είχε διαρκέσει μία μόνο νύχτα.

ΠΙΕΡ ΡΟΥΜΙΕΝ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑ ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 25)

— Ουάλλας Μπέρν, θα λάθης μέρος στην επίδειξη των άλεξιπτωτών. Θα πέσης από αεροπλάνο αυτή τη φορά.

— Κι' αν αυτό δεν ανοίξη; παρατήρησα.

— Τότε, φίλε μου, θα σκάσης στη γη σαν καρπούζι, μου απάντησε με απάθεια ο εκπαιδευτής.

Ντραπήκα γι' αυτή τη δειλία μου κι' άνεθκα στο αεροπλάνο. Το ίδιο έκαναν κ' οι άλλοι σύντροφοί μου. Έκαστο άλεξιπτωτα στόλιζαν σε λίγο τον ούρανό! Όσο για μένα, όταν πήδησα στο κενό από το αεροπλάνο κι' άρχισα να κατακυλώ προς τη γη με ταχύτητα θολίδος, ένιωσα να σφίγγεται η καρδιά μου και νόμισα ότι είχε ρήξη το τέλος μου. Έπειτα όμως συνήλθα γρήγορα, τραβήξα το σχοινί, το άλεξιπτωτο τευτώθηκε από την πίεση του αέρος κι' εγώ θρέθηκα κρεμασμένος στα λουριά του και έντονα αισιόμορος γι' αυτό το κατόρθωμά μου. Είχα πάρει, όπως λένε την κρυάδα! Τώρα πειά δέ φοβώμουν να πηδήσω άλεξιπτωτο και το εύρισκα μάλιστα, ως σπόρ, πολύ διασκεδαστικό.

Σήμερα βέβαια έχω το ιδιόκτητο αεροπλάνο μου με το οποίο πετάω προς τις χάρες των όνειρών μου τον καρπό των «διακοπών» μου. Είμαι από τους εύτυχεις θνητούς. Και χαίρομαι ότι χάρις σε μένα και σε πολλούς άλλους «αστέρες», μεταξύ των οποίων είναι η Τζόαν Μπλοντέλ, η Τζούν Βλάσσεκ, η Μάντελεν Κάρολ και ο Κλάρκ Γκέμπλ, που είνε από τους καλύτερους πιλότους, «γυριστάρ» φιλμ με υποθέσεις παρμένες από τη ζωή των αεροπόρων. Και θα θυμάστε βέβαια τους «Τιτάνες του Άέρα», την «Εξαφάνιση του Μυστηριώδους Αεροπόρου», τη «Παχτερινή Πτήση», τους «Αγγέλους της Κολάσεως», το «Παράνομο» κι' ένα σωρό άλλα έργα που αναπαριστάνουν βασίδια τη ζωή των «άσων» του αέρος και τις δραματικές περιπέτειές τους. Το αεροπλάνο άλλωστε είναι το μόνο μέσο με το οποίο μπορεί νά... πετάξει κανείς προς τους οίμους των όνειρών του...

ΟΥΑΛΛΑΣ ΜΠΕΡΝ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καταστήματα περιφέρειας 'Αθηνών—Πειραιώς προς ευκολίαν του κοινού:

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ δδός Σοφοκλέους 11 ΑΘΗΝΑΙ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, δδός Πατησίων αριθ. 165

ΚΥΨΕΛΗΣ, δδός Κυψέλης αριθ. 85

ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Λιωφόρος Θεσσαύς αριθ. 110

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, δδός Ευτυχίδου

ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, γωνία Μαυρομυχάλη και Καλλιδρομίου

ΠΛΑΚΑΣ, δδός Καπνιστράς αριθ. 37

ΚΟΛΩΝΟΥ, δδός Συγγρού πλησίον σταθ. ΣΠΑΠ—ΣΕΚ

ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ, δδός Πειραιώς 79 πλησίον Λαχαναγοράς

ΒΑΘΗΣ, δδός 'Αριστοτέλους 15α

ΠΛ. ΗΡΩΩΝ, δδός Καρυσίας 31

ΑΧΑΡΝΩΝ, δδός Αχαρνών 114

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Όδός Όμήρου 16, παρά την 'Αγίαν Τριάδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΣΤΟΑΣ, Λιωφόρος Μακράς Στοάς, αριθ. 55

ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, δδός 'Αγ. Διονυσίου και Ψαρών

ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, 'Αντιοχείας 2

ΑΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλασσόμενοι με το πλησιέστερον συνοικιακόν παράρτημά μας αποφεύγεται τα έξοδα και την άγνοορίαν της μεταβάσεως εις το κέντρον.

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ,

Όσες έχετε δέρμα άτονο χωρίς ζώην ζητήσατε την crème organique μας, η οποία έντος όλιγων ήμερών θα σας κάμη το δέρμα σας να λάμψη από ζωή και όμορφία. Ζητήσατέ την από το ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

crème
organiqueΚΑΜΕΤΕ ΝΑ ΛΑΜΠΟΥΝ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΣΑΣ
ΣΑΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΚΗΛΙΔΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΑΧΕΩΣ ΕΞΑΛΕΙΦΟΝΤΑΙ

Χρησιμοποιήσατε την "ΚΟΛΥΝΟΣ"; Διαφέρει από κάθε άλλην όδοντόκρεμα. Η ενέργειά της είναι διαφορετική. Η σύνθεσίς της μοναδική. Είναι οικονομική. Διαρκεί δύο φορές περισσότερο από τις ΚΟΙΝΕΣ

όδοντόκρεμες, διότι χρησιμοποιείτε το ήμισυ της ποσότητος από οίανδήποτε άλλην. Μη λησμονείτε ότι, έν και ήμισυ εκατοστόμετρον "ΚΟΛΥΝΟΣ", επί ξηράς φήκτρας άρκει.

Ετιμήθη εις την Χ και ΧΙ Διεθνή Έκθεσιν Θεσσαλονίκης με Μέγα Βραβείον εκτός Συναγωνισμού.

Με "ΚΟΛΥΝΟΣ" και σεις θα αποκτήσετε λαμπρό χαμόγελο.

ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ Α.Ε., ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3-ΑΘ

Η πλέον επιτυχημένη συλλογή
μοντέλων

ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8

